

ကျောက်ပန်း တောင်း မြို့နယ်၊ ဆည် ပေါက်ရွာ နေသူတို့၏
လူမှုရေး အခြေအနေများ ကို စီး ပွား ရေး နှင့်ယှဉ်တွဲလျက်
ကွင်း ဆင်း လေ့လာ သုံး သပ်ခြင်း။
(၁၉၅၃ မှ ၁၉၇၃၊ ၃ နှစ် အထိ)

မြို့ စု သူ - မောင် ကျော် ဟန်၊
(၁၉၇၃ ခုနှစ်)

မ နု သာ ဗေဒ ဌာန၊
ဝိဇ္ဇာ နှင့် သိပ္ပံ တက္ကသိုလ်၊ ရန်ကုန်။

၀၉။

အ ဂြော ဝါး အ ဝါး ။

၀၁ မုက် ၅၁ ။

ကျမ်း ဦး စကား ။

၁

ကျမ်း နိဒါန်း ။

(၁) ကျမ်း ပြုဆွဲ ရည် ဝှစ် ဆက်။

၄

(၂) ကျမ်း ခေါင်း ဝှစ် ကို ဝှစ် လင်း ခေါ် ပြခြင်း။

၇

ကျမ်း ဝါး ကိုယ် ။

အခန်း (၁) (၁) ဆဉ် ပေါက် ဝှစ် ဝါး စကား ။ ဝါး ဝှစ် ဝှစ်
နောက် ဂြော ဝါး ဆိုင်း ။

၁၄

(၂) ဆဉ် ပေါက် ဝှစ် ပထဝီ အ နေ အစကား ။ ဝှစ် ဝှစ်
ဆုတ် ဆုတ် ဝှစ် ဝှစ် ။ လူ ဝှစ် ။ ရေ ဝှစ် ။ လူ ဝှစ် ။

၂၁

အခန်း (၂) ဆဉ် ပေါက် ဝှစ် နေ ဝှစ် လက် ဝှစ် ။ ဝှစ် ။ ရေ ။
အ ဂြော အ နေ မှာ ။

၃၄

(က) အစိုး ဝှစ် ဝှစ် ။ နေ ။ ဝှစ် ။ လက် ။ အ ဂြော
လက် ဝှစ် ။ (ခ) လက် ဝှစ် ဝှစ် ။ ဝှစ် ။ ဝှစ် ။
လက် ဝှစ် ။ (ဂ) ဝှစ် ဝှစ် ဝှစ် ။ (ဃ) ဝှစ် ။
(င) ဝှစ် ။ လက် ။ လက် ။ လက် ။ (စ) ဝှစ် ။
ပေါက် ကား ။ (ဆ) ဝှစ် ။ ဝှစ် ။ ဝှစ် ။

အခန်း(၃)   ဆဏ္ဍိတပေါက်ရွာ နေသည့်တိုက် ၁၉၅၃ မှ ၁၉၆၂   ၅၅

ခုနှစ်အတွင်း၊ လူမှုရေးအခြေအနေများ (အစိုးရ၏ စီမံကိန်း၊ ဆောင်ရွက်ချက်များအပါအဝင်) ကိုယ်စားပြုရန် စီးပွားရေးနှင့်စားနပ်ရိက္ခာရေးအကျဉ်းချုပ်တင်ပြသုံးသပ်ခြင်း။

အခန်း(၄)   ဆဏ္ဍိတပေါက်ရွာ နေသည့်တိုက် ၁၉၆၂ မှ ၁၉၇၃   ၇၆

ခုနှစ်အတွင်း၊ လူမှုရေးအခြေအနေများ (အစိုးရ၏ စီမံကိန်း၊ ဆောင်ရွက်ချက်များအပါအဝင်) ကိုယ်စားပြုရန် စီးပွားရေးနှင့်စားနပ်ရိက္ခာရေးအကျဉ်းချုပ် တင်ပြပါကများအလိုက်အသေးစိတ်လေ့လာတင်ပြရန်၊ ပတ်ဝန်းကျင်ကျေးရွာများနှင့် နှိုင်းယှဉ်သုံးသပ်ခြင်း။

(၁) လူမှုဆက်ဆံရေးနှင့် ဆောင်ရွက်မှုကဏ္ဍ   ၇၉

(က) ဝိသားစုစွဲစဉ်းပုံ၊ နေထိုင်ဆက်ဆံရေး ဖွင့်မြင်၊ ခေါ်ဝေါ်သုံးနှိုင်းပုံများ၊ တာဝန်ဝတ္တရားများ၊ အမွေဆက်ခံခြင်း၊ အိမ်ထောင်ရေး။

(ခ) ဆွေမျိုးရပ်ရွာဆက်ဆံပုံနှင့်လူမှုကိစ္စတာဝန်ဝတ္တရားများ (သဘာဝရေး၊ နာရေး ကိစ္စများနှင့် ရပ်ရွာစုံခြားရေးကိစ္စများအထက်၊ တဦးချင်းနှင့် စုပေါင်း ဆောင်ရွက်ခြင်းများ)။

- (၂) ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားကဏ္ဍ ။ ၁၀၃
  - (က) တကိုယ်ရေကျန်းမာရေးနှင့်အားကစား ။
  - (ခ) အိမ်ထောင်စုအတွင်းကျန်းမာရေး ။
  - (ဂ) ရပ်ရွာပတ်ဝန်းကျင်ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစား ။
- (၃) ပညာရေးကဏ္ဍ ။ ၁၀၃
  - (က) လောကုတ္တရာပညာ ။
  - (ခ) ခေတ်ပညာ ။
- (၄) နိုင်ငံရေးဆောင်ရွက်ရေးကဏ္ဍ ။ ၁၂၃
  - ပစ္စုပ္ပန်နိုင်ငံရေးနှင့်ဆောင်ရွက်ရေးဆိုင်ရာ ။
- (၅) အားကစားနှင့်စိတ်ပိုင်းစောင့်ရှောက်မှုကဏ္ဍ ။ ၁၂၅
  - (က) အားကစားစိတ်ပိုင်းစောင့်ရှောက်မှုနှင့်ဆိုင်ရာ ။
  - (ခ) စိတ်ပိုင်းစောင့်ရှောက်မှုနှင့်ဆိုင်ရာစောင့်ရှောက်ရေး ။
- (၆) အားကစားပညာစာပေကဏ္ဍ ။ ၁၄၅
  - (က) အားကစားစာပေ ။
  - (ခ) ဖြစ်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့်အားကစားပညာစာပေ ။

စဉ်။

အ ခြေ ဘင်း အရ ဘဲ ။

စာ မှတ် နှစ် ။

ကျမ်း ခေတ် နိဂုံး ။

သုံး ဘက် အကြံ ပေးခြင်း ။

၁၅၁

မြေကြွား သူ များ စာ ရင်း ။

ကျမ်း ကိုး စာ ရင်း ။

မြေ ပုံ များ ။

ကျမ်း ဦး စကား ။

ကျေးဇူး တော် ရှင်စိန္တယ်၏ နှစ်ဆရာသမား
များ အား ဦး ထိပ်ထား ၏ ဣန္ဒြေသည် “ ကျောက်ပန်း တောင်မြို့နယ်၊
ဆည် ပေါက်ရွာ နေသူတို့၏ လူမှုရေး အခြေအနေများ ကို စီးပွားရေးနှင့်
ဖွဲ့စည်းရန်၊ ဖွဲ့စည်း ဆင်း လေ့လာဆုံး ဘဝခြင်း ၊ (၁၉၅၃ မှ ၁၉၇၃ ခု
နှစ်အထိ) ” ခေါင်း စဉ်ပါကျမ်း ကိုဖွဲ့စည်း ဆင်း လေ့လာပြုစုပြီး ၊ မဟာဝိဇ္ဇာ
(မနုဿဗေဒ) နှင့် အထွက်ဖြည့်စွက်တင်ပွား ပါသည်။

ဤသို့ ဣန္ဒြေကျမ်း ကို အောင်မြင်စွာပြုစုတင်
ပွား နိုင်ရန် ဖွဲ့စည်း ဆင်း သုတေသနပြုရာတွင် အဘက်ဘက်မှ ကြိုး စား ကူညီ
ပေး ကြ သော -

- (၁) ဆည် ပေါက်ရွာ၊ ဘုန်း တော်ကြီး များ အား ၎င်း ၊
- (၂) ဆည် ပေါက်ရွာအုပ်စု၊ ကျေး ရွာလုံခြုံရေး နှင့်အုပ်ချုပ်
မှု တော် မတီအဖွဲ့အစည်း များ အား ၎င်း ၊
- (၃) ဆည် ပေါက်ရွာလူကြီး များ နှင့်ရွာသူရွာသား များ
အား ၎င်း ၊
- (၄) ဆည် ပေါက်ရွာအစိုး ရအဖွဲ့ဝင်၊ ဘဝ တောဌာန၊ မိုး
လေဝသ၊ ဝါး ရွင်း စက်၊ ထွန်စက်စခန်း ၊ များ မှ
ကမ္ဘာဥပဒေအုပ်စုသား များ အား ၎င်း ၊
- (၅) ဆည် ပေါက်ရွာအုပ်စုပိုင် ကျောက်ပန်း တောင်း မြို့မြေ
စာရင်း ဌာနအား ၎င်း ၊

၂

- (၆) ညောင်ကံရွာ ထူကြီးများ နှင့် ရွာသူ ရွာသားများ အား
၎င်း၊
- (၇) အင်ချောင်းရွာ ထူကြီး များ နှင့် ရွာသူ ရွာသား များ
အား ၎င်း၊
- (၈) ကျောက် ပန်း တောင်း မြို့၊ အစိုးရ ဓါတ် မြေ ဩဇာ ဖြန့်ဖြူး
ရေး ဌာန အား ၎င်း၊

ဖျက်ပစ်စွာ ကျေးဇူးတင် ဂုဏ်ပြုပါကြောင်း။

(မောင် ကျော်တန်)

ကျမ်း ပြုသူ။

၅

*****

ကျင်း၏ နိဒါန်း ၊

*****

*****

(၁) ကျင်း ပြုသူ၏ ရည်ရွယ်ချက်။

(၂) ကျင်း ၏ ခေါင်းစဉ်ကို ရှင်းလင်း ဖော်ပြခြင်း။

*****

(၁) ကျမ်းပြုဆုခံရည်ရွယ်ချက်။

ဖြည့်စေောင်စုမြန်မာ နိုင်ငံသစ်၊ ၁၉၆၂- ခုနှစ်မှစ၍၊
မြန်မာ့သို့ရွယ်လစ်လမ်း၊ ဧပြီလအထိသာသာ ဝ မြေခ သောသို့ရွယ်လစ် လောကသစ်
အိမ်အိမ်ဆုံး၊ ရေခဲရေ အောင်အောင်အောင်အောင်၊ နှစ်နှစ်နှစ်နှစ်၊ ဝေး၊ အိမ်
ရွက်ရွက်ရှိ ပေသစ်၊ သို့ဖြစ်ရသ၊ ဇာတ်၊ နေ ဇာတ်အောင်၊ မြင်း၊ ဇာတ်၊ မကျန်
ဇာတ်အိမ်အိမ်၊ ရင်း၊ သား၊ လှပသား၊ မြည်အုတ်အား၊ လုံး၊ သစ်လည်း၊ နိုင်ငံအထွက်
စိစိတိုက်စွမ်း၊ သစ်အိမ်မှ၊ ကိုယ်စွမ်း၊ ဥပမာစွမ်း၊ ရှိသမျှဦး၊ လည်မသုံပါဝင်
ဆောင်ရွက် ဤ၊ ဝေး၊ ကြာ ပေမည်။

ထင်း၊ သဘောတရား၊ တို၊ မြန်မာ့သို့ရွယ်လစ်လမ်း၊ ဧပြီလအထိ
ဇာတ်၊ ဝေ၊ မြေခမြေခမြေခ၊ သဘောတရား၊ ဝေ၊ တစ်၊ ထွင်လည်း၊ မြည်အုတ်အိမ်
ဝန်အခန်း၊ ဦး အောက်ပါအတိုင်း၊ ဝေ၊ မြေခမြေခမြေခ၊ ထား၊ ပေသစ်။

“ နိုင်ငံ တော်၊ တော်လှန်ရေး၊ ကောင်စီသစ် မြည်အုတ်အိမ်
ယုံကြည်၏၊ မြည်အုတ်အိမ် မနီး၊ နိုင်ငံ သောစွမ်း၊ အား၊ ကိုလည်း၊ ယုံကြည်၏။

ထိုအထု မြည်အုတ်အိမ်လည်း၊ နိုင်ငံ တော်၊ တော်လှန်ရေး၊ ဂေါ်
စိတဦး၊ သောင်အား၊ အံ့သောအထိ၊ သား၊ ဝေ၊ မြေခ၊ တော်လှန်ရေး၊ လှပ
ငန်း၊ ဧပြီ၊ ထွင် တာ ဝန်အိမ်မြေခမြေခမြေခ မည်အုတ်အိမ် ပေသစ်။

အိမ်အိမ်သစ်အတိုင်း၊ နိုင်ငံ တော်၊ တော်လှန်ရေး၊ ကောင်
စီသစ်မြည်အုတ်အိမ်လှပစွာ၊ သဘော ဝ မြေခ သောသို့ရွယ်လစ် လောကအိမ်၊ သို့
အရေခဲအား၊ မည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ထပ်လောင်း၊ ကျေညာအပ်ပါသည်။ ”

၁။ ဝေ၊ မှတ်စာ ၉၀။ “ လှပစွာပေါက်ဝန်း၊ ကျင်တိုက်အထွေထွေ သဘောတရား၊ ”
မြန်မာ့သို့ရွယ်လစ်လမ်း၊ ဧပြီလအထိ၊ ဝေ၊ ပေစီမာ နှင့် နှိပ်စိုက်။

ပျော်စရာ၊ တက္ကသိုလ်ပညာ ရေး ခံယူချက်နှင့်ပတ်သက်၍လည်း
၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ မြန်မာ့စာပေဗိမာန် နိုင်ငံတော်တက္ကသိုလ်ပညာ ရေး ဥပဒေ
နိဒါန်း ပိုင်း ၌ ဆောက်ပါကတိုင်း မေTမြတ်နိုး ပေးမည်။

“မြန်မာ့စာပေဗိမာန် နိုင်ငံ တော်လှန် ရေး ကောင်
စီမံကွပ်ကဲရေးအဖွဲ့ဝင်များ၊ စင်စစ်၊ မြန်မာ့စာပေဗိမာန် နိုင်ငံတော်
အဖွဲ့ဝင်များ၊ ပျော်စရာ ရေး ၊ မြန်မာ့ရေး ရာစီပုံစံနှင့် ရေး ၊ လူမှုရေး စနစ်၊
များ၊ ကိုယ့် ကောင်လှန်ပျော်စရာ၊ မြန်မာ့စာပေဗိမာန် နိုင်ငံတော်တက္ကသိုလ်ပညာရေး
စနစ်မှာကိုယ့်အဖွဲ့ဝင်များ ပျော်စရာ ၊ မြန်မာ့ရေး ရာစီပုံစံနှင့် ရေး ၊ လူမှု
ရေး တစ် ဆောက်ပျော်စရာ ဆောက်ကတိပျော်စရာပညာ ရေး စနစ်သာဖြစ်ရန် ကို
ဆပ် သော ကြောင့်၊ တော်လှန် ရေး ကောင်စီမံကွပ်ကဲရေးအဖွဲ့ဝင်များ
လိုက်နာ”^၁

မင်း ဥပဒေဆန်းစစ် ၃၊ ရက်မှန်း ချက်များ ဆိုက် ၊

(ဝ) ထင်လည်း “ အဖွဲ့ဝင်စနစ်ဆောက် ရေး လုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်
မှုကို ရွှေ့ရွှေ့မှ စောစော လုပ်ငန်း များ ဆောင်ရွက်ရန်” ထုတ်ဖော်လည်း
မေTမြတ်နိုး တား ပါမည်။

၁။ ၁၉၅၃ ခုနှစ်မြန်မာ့စာပေဗိမာန် နိုင်ငံတော်တက္ကသိုလ်ပညာ ရေး ဥပဒေ။
(၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ မြန်မာ့စာပေဗိမာန် နိုင်ငံ တော်လှန် ရေး ကောင်
စီဥပဒေအမှတ် ၁၃) ၊ ၂၉-၁၀-၁၉၅၃။

ထွန်းဝိစာ နေဖြင့်၊ နိုင်ငံ၏အလွင်လိုအပ်မှု ဖြေလုပ်
 ငန်း၊ စီမံကိန်း၊ များ၊ နှင့်ပညာရပ် (မနုဿဗေဒ) သို့င်ရ ဝ ရေ ဝှစ်အစွဲ
 ဖြေလုပ် ငန်း၊ စီမံကိန်း၊ များ၊ အထွက်အနည်း၊ နှင့်အများ၊ အထောက်အကူဖြစ်စေ
 ရန် ရည် ဝှစ်ထွက်။ “ ကျောက်ပန်း၊ တောင်း၊ ဖြန့်ဖယ်ဆည် ပေါက်ဝှာ နေဘူတိုက်
 ဣပျာဇေး၊ အခြေအနေများ၊ ကိုစီးပွားရေး၊ နှင့်ယှဉ်တွဲလျက်တွင်း၊ ဆင်းလေ့လာသုံး၊ သတ်
 ခြင်း (၁၉၅၃၊ ၄ ၁၉၅၃ ခုနှစ်အထိ) “ ခေါင်း၊ စဉ်ပါကျမ်း၊ ကိုထွင်း
 ဆင်း၊ လေ့လာပြုစုပါသည်။

နိုင်ငံ၏အလွင်လိုအပ်မှု ဖြေလုပ် ငန်း၊ စီမံကိန်း၊ များ၊
 အထွက် ထောက်ကူ စေရန်မှာ၊ ပြည်ထောင်စုမြန်မာ နိုင်ငံသည်သာယာဝပြော
 သောသို့ဝှစ်လစ် လောကသစ်အပြန်ဆုံး၊ ရောက်ရှိ အောင်မြန် မှာသို့ဝှစ် လစ်
 လမ်း၊ စဉ်ဖြင့်အောက်ဘက်မှအား၊ ခွန်ခွန် စိုက်ကြီး၊ စား၊ ဆောင်ရွက်ခဲ့ရာ ၊
 ၁၉၆၂ ခုနှစ်မှစ၍၊ ယခုအချိန်အထိ၊ ကိလသက်တန်း၊ အား၊ ဖြင့် ၁၁ နှစ်
 ကျော် ၁၂ နှစ်အထွင်း၊ သို့ရောက်ရှိခဲ့ပေပြီ၊ သို့ဖြစ်၍၊ ၎င်း၊ အချိန်ကာလ
 အထွင်း ၊ နိုင်ငံအထွက်ကြီး၊ စား၊ ဆောင်ရွက်ချက်များ ၊ စီမံကိန်း၊ များ၊ မည်
 မှအထိ၊ အောင်မြင်တိုး တက်ကြောင့်၊ ကို ၁၉၆၂ ခုနှစ်မတိုင်မီကရှိခဲ့သော
 အခြေအနေများ၊ နှင့်အိုင်၊ ယှဉ်လျက်၊ ခေတ်ပြောင်း၊ တော်လှန်ရေး ၊ တစ်
 ဆောင်ရေး၊ ကိလ၊ စပ်ကူး၊ မတ်ကူး၊ အချိန်နှင့်ချင့်ချိန်ပြီး၊ သုံး၊ သတ်ပြုပါမည် ။
 ဤထွင်း၊ အကယ်၍ ပျော့ကွက်၊ ကိလွက်များ၊ ထွေရှိ နေပါကလည်း၊ အချိန်မှီပြုပြင်နိုင်
 ရန်တင်ပြအကြံ ပေး၊ လိုသော ကြောင့်မြန်မာ့ ကျေး လက် (ကျောက်ပန်း၊ တောင်း၊
 ဖြန့်ဖယ်ဆည် ပေါက်ဝှာ) နေဘူတိုက်ဣပျာဇေး၊ အခြေအနေများ၊ ကိုယင်း၊ တိုက်စီးပွား

ရော၊ နှင့်ယှဉ်တွဲဖက်စုစည်း၊ ဆင်း၊ လောကနား၊ သစ်မြခြင်း၊ ဖြစ်ပါသည်။

နိုင်ငံခံပညာဂရိ (မနုဿဗေဒ) သိုင်ဂါ ရေ
ပွင့်အစွဲ ဖြေလုပ် နန်း၊ အဖြစ်ရည်ရွယ်သည်ကား ၊ ဣဒါဝ်သင်ယူထိုက်စား၊ နေ
သော မနုဿဗေဒပညာဂရိသည်လူတို့၏ ဓမ္မာကိုယ်ဂုဏ်ပိုင်း၊ နှင့်လူတို့၏ဖြူပျံ
နေထိုင်ကျင့်ကြံသည့်စဉ် ကျေး မှုပိုင်း၊ စိုစနစ်တကျ လောကပြုး ၊ လူ့အဖွဲ့အစည်း
အထွက်မြန်လည်အစွဲ ဖြေပေး၊ ရသောပညာဂရိဖြစ်သည့်အား၊ လျော်စွာမြန်
မာလူစွဲ တို့၏လူမှုရေး သိုင်ဂါယဉ် ကျေး မှုဝေ လေထုံး စံများ (မြန်မာအဖြစ်
အလယ်ပိုင်း၊ ဆည် ပေါက်ရွာ) တို့မနုဿဗေဒနည်း၊ စနစ်များ၊ အရထွင်း၊ ဆင်း၊
သုတေသနဖြေကော မှတ်တမ်း၊ တင်ပေး၊ လျက်ပဟာဝိဇ္ဇာအဖွဲ့ထုထွန်း၊ အဖြစ်ဖြေရတင်
ပွင်း၊ ပြီး၊ မနုဿဗေဒပညာဂရိသိုင်ဂါ ဖွဲ့ငြမ်း၊ ဖြေထွန်း၊ တေဝင်အဖြစ်တည်
ပို့ စေရန်ရည်ရွယ်ခြင်း၊ ဖြစ်ပါသည်။

(၂) ကျမ်း ၏ ခေါင်း၊ ဝဉ်ကိုရွင်းလင်း၊ ဖေTမြခြင်း ။

ရွှေတွင် ဖေTမြ ခဲ့ပြီး သော၊ ဣဒါဝ်ခံရည်ရွယ်ချက်များ၊
ထိုအကောင်အထည် ဖေT နိုင်ရန်၊ “ ကျောက်ပန်း၊ ဟောင်း၊ မြို့နယ်၊ ဆည်ပေါက်
ရွာ နေသုတိုက်လူမှုရေး၊ အခြေအနေများ၊ ကိုစီး၊ ပွဲ၊ ရေး၊ နှင့်ယှဉ်တွဲဖက်စုစည်း၊
ဆင်း၊ လောကနား၊ သစ်မြခြင်း (၁၉၅၃ မှ ၁၉၇၃ ခုနှစ်အထိ) ဟု သောကျမ်း
ခေါင်း၊ ဝဉ်ကိုထုနှိပ် ရွေး ချယ်ပါသည်။

ဆင်း၊ ခေါင်း၊ ဝဉ်တွင် “ လူမှုရေး “ နှင့် “ စီးပွားရေး “
ဟု သောဝေတောဂ ၂ စွဲ ပါရှိရ၍၊ “ လူမှုရေး၊ အခြေအနေများ “ ဟု သော
သုံး အနှုံး၌ လူမှုဆက်ဆံရေး ၊ ကျန်းမာရေး ၊ ပညာရေး ၊ နိုင်ငံရေး အ

ဘောတဂဏ၊ ၊ ဘာသာရေး ၊ တရား ဥပဒေ စသည်တို့၏အခြေအနေများ ပါဝင်ပါမည်။

လေ့လာသည့်အချိန်အစဉ် ၊ အခြား အား ဖြင့်လည်း ၁၉၅၃
မှ ၁၉၅၃ ခုနှစ်အထိအနှစ် ၂၀ ကိလသက်မှတ်ထား ဖြစ်ပြီး ၅၁ ၁၉၆၂
ခုနှစ် တော်လှန်ရေး ကောင်စီတစ်ဦး သည် ၅၈ ခုအချိန်အထိ (၁၀) နှစ်ကာ
လအတွင်း ၊ လူမှုရေး အခြေအနေများ ၊ မည်မျှတိုး တက်လာ ကြောင်းကို ၁၉၆၂
ခုနှစ် မတိုင်မီ (၁၀) နှစ်ကိလစာပို့ခဲ့သော လူမှုရေး အခြေအနေများ နှင့်နှိုင်း
ယှဉ်နှိုင်း သိမြင်ရန်ဖြစ်ပါသည်။

မင်း၊ ခေါင်း၊ ခေတ်အကြောင်း၊ အရာနှင့်သက် ပေါက်ပွားကို
ရွေးချယ်ရခြင်း အကြောင်း၊ ပွားထွက်နေထိုင်မှုနှင့် နိုင်ငံသည် ခေတ်အဆင့်အဆင့်
ကြောင်း၊ လူထုထောက်ခံ၊ ခေတ်စား၊ မတ်စား၊ ကိလပ်ကား ၊ တနည်း၊ အား ဖြင့် အ
ရင်း၊ ရှင်း၊ စီး၊ များ ရေး၊ ခေတ်မှန်ပုံရိပ်ကမ်းစား၊ များ ရေး၊ ခေတ်မှန် ကြောင်း၊ လူ
ထုထောက် နေရာထိုင်မြဲဖြစ်စေ၊ မြဲဖြစ်စေ နှောင့်အတွက်အခက်အခဲအခွဲ များ တို့
ကြောင့်၊ နိုင်ငံ၏စီး၊ များ ရေး၊ မှားကြီး ဝား၊ သည် နှင့်အမျိုး၊ ကံဆင်အ ကေတိ
ပတိုး တက်ခဲ့ပေ။ ဤထိုင် နိုင်ငံထဲရပ်စီး၊ များ ရေး၊ တိုး တက်မှလူမှုရေး၊ တိုးတက်
နိုင်သည့်ထု သော ယေဘုယျအ ကောပို့သော်လည်း၊ စီး၊ များ ရေး၊ မတိုး တက်၍လူမှု
ရေး၊ မတိုး တက်နိုင်တော့ဘဲ၊ သေဆုံးပေ။ လူတိုင်းအား၊ မိမိတို့ကံ
စွမ်း၊ သလေ့တိုက်စွမ်း ၊ ဥပမာစွမ်း၊ ပြီးအမျိုး၊ ဝား၊ ထုတ်သော င်လျှင်အ နည်းနှင့်
အများ၊ တိုး တက် ကောင်း၊ မွန်လာ နိုင် သော ကြောင့်လူသားလျှင်ပင်၊ လူသား
လျှင်အစီအ ရွေးသော င်ဖြစ်ပါသည်။ မင်း၊ သဘောတရား၊ ကိုဖြန်မသို့ရှစ် လစ်
လစ်၊ ခေတ်ပေါ်တစ် နား၊ ခေတ် မြှင့်မြှင့် ရေး၊ သဘောတရား၊ ဝေတမ်းထိုင်လည်း

အောက်ပါအတိုင်း ပေT ဣနိ၊ ထား ပါသည်။

“ ဣ အောင်သင်္ဂါး၊ ခ် ဖြောင့်၊ လဲ ပျံများ၊ ကိုမ ဝါနအား၊
ဖြင့်၊ ဆောင်ကြဉ်း၊ ဥပမာ အသက်၌ သောဇာယာ၊ ပင်ဖြစ် လေသည်။ အဘိဉ္စာ ခ်
၌ သောဇာယာ၊ ပင်ဖြစ် လေသည်။

ဣနိန်ကြံ ချစ်အား၊ ထုတ်ဖြင့်၊ များ သည်၊ ဣနိဇုပင် နှစ်
အား၊ ရိုး ဖြစ် ဖြောင့် အောင်ပြင် ပျံများ၊ ကိုဦး၊ စီး ဦး၊ ဆောင်ကြံသည်။

ဣနိ ချောင့်၊ ဣသင်္ဂါး၊ ခ်ဖြစ် ပေT ကို၊ တစ် ရေး၊ ထွင်ဇု
သည် သာဇုပင် ဝါန ခေ့ ဆောင် ဖြစ် လေသည်။

ဣနိ ချောင့်၊ ဣ အောင် ခြံအနာ များ၊ ကို ဖြောင့်၊ ရာဇုပင်
ဇုသော ဝါနဇု သော အောင် ဗုဒ္ဓိဇုလက်နား ဖြူရမည်။”

ထင်၊ သဘောတရား၊ ကိုရည်စွန်း၊ ဣနိဇုသင်္ဂါး၊ ကိုမ န
သ ပေဒအပြင် အရဆန်း၊ ခစ်ဖြူ ရသေ့၊ “ဣ” ထုသည်တစ်ထွင်၊ ကြံ၊ ထုတ်ကိုပိတ်
သည့်အဘိဉ္စာ ခ်စွမ်း၊ အား၊ အရှိသုံး၊ သော သတ္တဝါတို့ ပင်ဖြစ် ပါသည်။ ဣနိ ချောင့်၊
ဥပမာ လောကကြီး၊ ထွင်၊ ထုသည် စွမ်း၊ ရည်ဆင်အား၊ အရှိသုံး၊ အသုံး၊ အဝင်သုံး၊
အမွန်ပြတ်သုံး၊ နှစ်ပဝါနအကျသုံး ဖြစ် ပေသည်။ ဤသို့ဖြစ် ရခြင်း၊ မှာလည်း၊ ထုထွင်
အခြား၊ သတ္တဝါများ၊ ထက်ပို ခိုထူး၊ ခြား၊ စွာ စွမ်း၊ ဆောင် နိုင် သော ကိုယ်အင်္ဂါများ၊
ဤသို့သို့ထူး၊ ခြား၊ သော အမြဲအမှုများ၊ ကိုမိတည်စွမ်းဖြူထုတ် နိုင်ခြင်း၊ ချောင့် ဖြစ်
ပေသည်။

စ။ ဝေ မှတ်စွာ ဝေ “ ထုနှစ်ပတ်ဝန်း၊ ကျင်ကိုယ်အညမညသ သောတရား၊”
ဖြစ် မသို့ရယ်လစ်လစ်၊ ခင်ပေါ်၊ သိပေတိပာန် မှတ်စိုက်။

ကိုယ်စားပြုများ၊ ခံထား ခြား၊ ခွာဖြစ် ပေTလာ ရ

ခြင်း၊ စိုရပ်စိုင်း၊ မနုအပေဒအရ၊ သရုပ်စွဲဖြရ သော်၊ လူသစ်သတ္တ လောက
ကြီး၊ အထူး၊ အခြား၊ သက်ရှိများ၊ နှစ်ဆယ့်သက်ရှိတို့၏အစွမ်းစွမ်းကြောင့်၊
အတိုင်း၊ သဘာဝပတ်ဝန်း၊ ကျင့် နှစ်တိုက် လျော့ညို ထွေ အောင်ကြီး ဝား၊ မြူ မြူ
ရမ်း၊ ကန် နေတိုင်းလာ သို့ရခြင်း၊ ဖြစ်၊ ထူး၊ ခြား၊ ခွာ ခွမ်း၊ ဆောင် နိုင် ဆော
ကိုယ်စားပြုများ၊ ဖြစ် ပေT စိုင်းစိုင်းလာ သို့ရခြင်း၊ ဖြစ် ပေသစ်၊ ယင်း၊ စိုမှာ -

(၁) သဘာဝပတ်ဝန်း၊ ကျင့် နှစ်တိုက် လျော့ညို ထွေ အောင်ဖြူဖြူ ဝန်း၊ နိုင်
သတ္တိတိုက် ခံအ နေအထား၊ များ၊ အခြား၊ သတ္တဝါများ၊ ထက်ပို၍ ပိုခြင်း။

(၂) ထူး၊ ထွေကြီး၊ မား၊ သောဉ်၊ နှောက် နှစ်ဆယ့် ခွမ်း၊ အား၊ ပိုခြင်း ။

(၃) စိစိမ် ခြေ ထောက် ပေT ထွင်တိုက် ခန္ဓာတိုက်စွဲ၊ ပတ် နိုင်ခြင်း၊ ကြာ ပွင့်ခွာ
ရပ်တစ် နေနိုင် ခြင်း ။

(၄) သား၊ ငယ်၊ သောအရ ခွာ ခွမ်းအရ ဝတ္တများ၊ စိုဖြူဖြူ ခွာအုတ်တိုင်းကား၊
လျှပ်စိုစိုထိ ရေ ခက်စွာအား၊ မြူနိုင် ရန်လက်မ နှစ်ဆယ့်ခြား၊ လက် ရေခင်း၊ များ၊
ပုတ် နှာ ခင်း၊ သိုင်း နှစ်ဆယ့် ခွမ်းအရ ဝတ္တများ၊ ထွင် ပိုခြင်း ။ စသည့်ထူး၊ ခြား၊ သေး၊
အစိကလက္ခဏာ ရပ်ကြီး၊ များ၊ ဖြစ်ပါသည်။

လှမ်းအမြဲအ မူတိုက် နှော့ မှုမနုအပေဒအရ၊ သန်း

စစ်ဖြရ သော်၊ လူသစ်ထူး၊ ခြား၊ သောယဉ် နှော့ မူတိုက်ထွင် စိုင်းစိုင်းဖြန့်၊ ပွဲ
နိုင်ကြီး ။ စိုစို ထောင်း၊ ပွဲ နှစ်တိုက်၊ တစ်လာ ရန်အဆင့်အကြီး၊ ဝား၊ မန်းတီး၊ လာ
နိုင် သို့ရသယ နေ့မှတ် မြှောက် ခေတ်အဆင့်အထိ ရေခက် ပိုလာ သို့ရခြင်း၊ ဖြစ်ပေသစ်၊
ဉ် သို့ ရေခက် ပိုလာ ရန်အထက်စွမ်း၊ (၁) ကျောက် ခေတ်၊ (၂) ကြေး ခေတ် ။
(၃) သံ ခေတ်၊ (၄) အနုဖြူ ခေတ်၊ ထု၍အဆင့်အထိဖြတ် ကျော်တိုက်၊ တစ်လာ ရကြီး။

လူတို့သည်၊ မိမိတို့ ကိုယ်စွမ်း ဥာဏ်စွမ်း ရှိသမျှနှင့် အသာသာ ကို ကြိုး စား ပြု
ပြင် တီထွင် လာခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

လူသည် မိမိတို့ သက်ရှိ ပတ်ဝန်းကျင် နှင့် သဘာ
ဝ ပတ်ဝန်းကျင် ကို အခက် အခဲ အမျိုးမျိုး ကြားမှ အခြား သတ္တဝါ များ ထက်ပို၍
ကြိုးစား ရုန်းကန် ပြု ပြင် တီ ထွင် လာ ခဲ့ ခြင်း၊ တနည်း အား ဖြင့် ကြိုးစား
အထုပ် ထုပ်ခဲ့ခြင်းဖြင့်၊ ကိုယ်အင်္ဂါနှင့် အပြု အမူတို့၏ တဆင့်ထက် တဆင့် ပိုမိုထူးခြား
ကောင်းမွန် မှု ကို ရရှိ ပိုင်ဆိုင်လာခဲ့ခြင်း ဖြစ် ပေ သည်။ ထို့ကြောင့် လူ တို့ အ
တွက် ကြိုးစား ပြုပြင် တီထွင် ထုပ်ကိုင်ခြင်း၊ သို့ မ ဟုတ် အထုပ်ထုပ် ခြင်းသည် အားထိုး
ရသ၊ မြတ် နိုး ရသ၊ အောင် မြင် တိုး တက် စေ ရသ ဖြစ်သကဲ့သို့ ရှေ့ ဆက် လက် ၍
လည်း တိုးတက် ကောင်း မွန် လာ ရန်၊ မိမိ တို့ ကိုယ်စွမ်း၊ ဥာဏ်စွမ်း ရှိ သ မျှ ကြိုး
စား ၍ အထုပ် ထုပ်ကြရ ပေမည်။ တနည်း အားဖြင့် မိမိ တို့၏ လူမှု ပြု သ နာများကို
ကြိုး စား ဖြေရှင်း ပြု ပြင် ရုန်းကန် ဖျက် သာ ယာဝပြောသော လော က သစ် သို့
ရောက်ရှိ အောင် ကြိုး စား ရန် မှာ လူသားလျှင် ပေါ်န အဓိက ရှေ့ ဆောင် ဖြစ် ပေ
သည်။

ယင်း သဘော တရား များ ကို ထုပ်ထားပြည့်စုံ
များစွဲမှတ် လျက် အတုယူ ကြိုးစား နိုင်ရန် သာဓက အဖြစ် ပြသလို၍ စီးပွား ရေး ခက်
ခဲ မှု ရှိသည်ဟု ယူ ဆ နိုင်သော မိုးခေါင် ရေရှား ရပ် ဝန်း ဒေသရှိ ဆည်ပေါက်ရွာ
၏ လူ မှုရေး အခြေ အနေ များ ကို စံထား ရွေး ချယ် ဖျက် အခြား ရွာများ နှင့်
နှိုင်း ယှဉ် ဆုံး သပ် ပြ ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ယနေ့ နိုင်ငံ၏ ခေတ် ပြောင်း တော် ဝှန် ရေး တည်
ဆောက် ရေး ကိလ ဌ နိုင်ငံ ဘူ နိုင်ငံ သား တိုင်းသည်-

(၁) နိုင်ငံအပေါ်အစွဲအမှီရန်၊

(၂) နိုင်ငံအတွက်စိတ်တိုတိုစွမ်း၊ ဥပဒေစွမ်းရှိစေရန် ဝေး
ဆရာတို့ရန်။

(၃) ထူးဆန်း ပစ္စည်းများ တို့အဖြစ် နိုင်ငံသုံး ခြံ ခြံ ခြံ ခြံ ရန်၊

ထူးဆန်း ချစ်ကြီး (၃) ချစ်ကြီး လော လောဆယ်အစီအစဉ် ဝေး ကျင့်သုံး ရန်
အထူး ကိုအပ် နေပါသည်။ သို့အလျောက်၊ ဆဋ္ဌိ ပေါက်ရွာ နေသူတို့သည်၊ ယင်း အ
ချစ်ကြီး များ တို့ကြီး ဝေး ကျင့်သုံး နေကြောင်း၊ လေ့လာ ထွေရှိရ ပေ သည်။
ထို့ကြောင့်၊ ခေါင် ရေရွာ၊ ရပ်ဝန်း၊ ရှိသည့် ပေါက်ရွာ၏၊ ပွား ရေး အ
ခြေအ နေထက်အနည်း၊ နှင့်အများ၊ သာ နိုင် သောမြန်မာပြည်အခြား၊ အရစ်
ဒေသများ၊ ထွင် နေထိုင်သူများ အ နေဖြင့်၊ ဆဋ္ဌိ ပေါက်ရွာ နေသူများ၊ တိုက်
နမူနာယူကြီး ဝေး နိုင် ဝေရန်ယင်း၊ ဆဋ္ဌိ ပေါက်ရွာကို ရွေး ချယ် လေ့လာ
တစ်မြဲခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

မနုဿ ဝေဒပညာ ရပ်ဆိုင်းရသည့် ကျေး များ

သော အရည်ရှိမြန်လျှင်လည်း၊ ဆဋ္ဌိ ပေါက်ရွာ သည်အခြား၊ နိုင်ငံခြား၊ သာ
လူမျိုး များ ၏၊ ယဉ် ကျေး များ မှတင်း ဝေး သည်မြန်မာပြည်အလယ်
ပိုင်း၊ မိုး ခေါင် ရေရွာ၊ ရပ်ဝန်း၊ ရှိ၊ ကျောက်ပန်း၊ တောင်ခြံနယ်အထူး၊
၌တည် ရှိပြီး တရွာလုံး မှာ၊ သိုး၊ ခွေး၊ ဝှက်၊ ဝှက်၊ ဝှက်၊ ဝှက်၊ ဝှက်၊ ဝှက်၊ ဝှက်၊
သာအက်ခံ နေထိုင်သဖြင့်၊ မြန်မာ့ယဉ် ကျေး များ လေ့ထုံး စံစီစစ် များကိုထွေ
ရှိ လေ့လာ မှတ်တမ်း တင်ထား နိုင်ခြင်း၊ ကြောင့်သည့် ပေါက်ရွာကို ရွေး ချယ်လေ့
လာ ရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဤ နှို၊ လေ့လာတင်ပြနိုင်ရန်အညီ ပေါက်ရွာအညွှန်မာ
 ပြည်အလယ်တိုင်း၊ စို၊ ခေါင် ခေရွာ၊ ရပ်ဝန်း၊ ဥတုမ်း၊ ဖြူဆူဝေတီ၊ ကျောက်
 ပန်း၊ ကောင်း၊ ဖြူနက်အတွင်း၊ ဥတုညီရွှံ၊ နိုင်ငံအကြီးဝတ်ပုံဖြား၊ ရေး၊ ဟို
 အပ်ချက်အရ၊ ၁၉၅၄ - ခုနှစ်တွင်း၊ ပြင်း၊ ချောင်း၊ ခ်အရွှေဘက်တမ်း၊ ဖွအ
 နောက်အက်တမ်း၊ ရှို၊ ကျောက်ပန်းအောင်း၊ ပုပ္ဖိုး၊ ကား၊ လမ်း၊ မအိုပြောင်း၊
 ရွှေဆောက်တည်ထား၊ ဖြင်း၊ ကြောင့်တုမ်း၊ ဖြူဆူအညွှန်၊ ယင်း၊ ရွာအိမ်ကြောင်း၊
 ဟိုရွာတည်အညွှန်မှစ၍အရတိုင်း၊ အိမ်တမ်း၊ နေပါအညွှန်၊ ဟိုပြင်း၊ ယင်း၊ ရွာ၌ နေ
 ဟိုင်ဆူများ၊ ခ်လုပ်တိုင်ခေး၊ သောက်ပုံ၊ လုပ်ငန်း၊ အသီး၊ သီး၊ မှာလည်း၊ အစိုး
 ရဝန်တမ်း၊ နေ့စဉ်၊ လစား၊ လုပ်ငန်း၊ များ၊ အပြင်း၊ စိုက်ပျိုး ရေး၊ ဓမ္မေး
 ဖြူ ရေး၊ လက်မှုလုပ်ငန်း၊ ဘေထိမ်မလုပ်ငန်း၊ စေအညွှန်အစိုး စိုးရုံလင်
 ရွာ အစွေရှိ နေရခြင်း၊ ကြောင့်၊ စံနမူနာအဖြစ်ထား၊ ရှိ လေ့လာ မေTဖြုရန်
 အထူး သင့် လျော်အညွှန်တူတူထား၊ ဖြင်း၊ ဖြစ်ပါအညွှန်။

*****

ကျမ်း ဇာတ်တိုက်၊

*****

*****

အခန်း (၁)

*****

*****

(၁) ဆည် ပေါက်ရွာ၏ ဝေါဟာရ၊ ဝိသေသနှင့်

နောက်ကြောင်း သမိုင်း ။

(၂) ဆည် ပေါက်ရွာ၏ ပထဝီအနေအထား ၊ မြို့စည်း

ဆုံဝ်ဆုံပုံ၊ အိမ်ခြေ၊ လူဦးရေနှင့်လူမျိုး ။

*****

(၁) ဆည် ပေါက် ဂွာ ၏ ဝေဟာရ၊ ဝိသေသနှင့်

နောက်ကြောင်း သမိုင်း ။

ဆည် ပေါက် ဂွာ သည် မူလက၊ ယခု ဂွာ သစ်၏ အရှေ့တောင်
ဘက်၊ ပြင်းချောင်း ၏ အရှေ့ဘက်ကမ်း မိုင်ဝက်ခန့်အကွာတွင် တည်ရှိခဲ့
ပါသည်။ ၎င်းတို့ ၁၉၅၄ ခုနှစ်တွင်၊ တိုင်းပြည်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားရေး လို
အပ်ချက်အရ၊ အစိုးရ၏ အမိန့်ဖြင့်၊ ပြင်းချောင်း ၏ အနောက်ဘက်ကမ်း
ရှိ၊ ကျောက်ပန်တောင်း - ပုပ္ဖိုးမော်တော်ကားလမ်း မန့်တဂွာလုံး
ရွှေပြောင်းလှောင်လျက်၊ ဂွာ သစ်တည်ပြီး နေထိုင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပေသည်။
ဂွာ ၏ အမည်ကိုကား၊ မူလဂွာဟောင်း ၏ အမည် "ဆည် ပေါက် ဂွာ" ဟုပင်
ဆက်လက်ခေါ်တွင်ခဲ့ပေသည်။

ဆည် ပေါက် ဂွာဟောင်း ၏ အမည် ဝေဟာရဖြစ်ပေရာ ရှိ
ခဲ့ပုံကို ဖော်ပြရသော်၊ ဆည် ပေါက် ဂွာဟောင်း ၏ အရှေ့ဘက်ကပ်လျက်၌ ဆည်
ချောင်း ရိုး တခုရှိ၏။ ထိုချောင်း ရိုး တွင် ဖိုး တွင်း အဆါ၊ ပုပ္ဖိုးတောင်က
လပ်မှ ကျလာသော တောင်ကျမှ ရေများ သည်တစ်ခုလျှင် ၃ ကြိမ်မှ ၁၀ ကြိမ်
ခန့်အထိ အလုံး အရင်း နှင့်စီးဆင်းလာလေ့ရှိရာ၊ ထိုရေများ ကို ဆည် ပေါက်
ဂွာအနီးမှ တာပိတ်ဆို့လျက် သောက်သုံးရေနှင့် ရေဖွန်း စိုက်ပျိုးရေး လုပ်
ငန်းများ လုပ်နိုင်ရန် ဂွာသားများ၏ စွမ်းအားဖြင့်ပင် စားကြည့်ခဲ့၏။
ထို့သော် ရေလုံး အင်အား ကြောင့် ထိုတာပိတ်ဆို့မှု လုပ်ငန်း၊ ဆည် သည် မကြာ
ခဏအတွက် ပေါက်သွားလေ့ရှိခဲ့ပြီး မအောင်မြင်ခဲ့ပေ။ ထိုသို့ ဆည် မကြာခဏ
ပေါက်သွားသည့်ကို အကြောင်းပြု၍ "ဆည် ပေါက်" ဟု ခေါ်တွင်ခဲ့ခြင်း

ဖြစ် ပေ ဘဉ်။

ဆဉ် ပေါက် ဂွာခ်ဝီ ယေသ နှင် နေဘက် ရှောင် ဘိုင်း ကို ဆဉ် ပေါက်၊ ဦး ကံမင်း ရေး ဘား ယောပုပ္ဖိုး တောင်ဘိုင်း ယစ်ဝာအုတ် နှင်ဆဉ် ပေါက် ဂွာဘုန်း၊ ဘော်ကြီး များ ၊ လှကြီး သုမများ ဖြစ်သဉ် - ဦးခင် မောင်၊ ဦး ညိုပု၊ ဦး မောင်ကြီး ၊ ဒေါ်ညိုစိတ်၊ စပုတို့၏ ပြောပြချက်များ ဆရာ အောက်ပါအတိုင်း လေ့လာ သိရှိရပါသဉ်။

ဆဉ် ပေါက် ဂွာ တောင်း ၏အ ရွှေ မြောက် ၂ မီလုံ ခန့်အကွာ ထွင် ဇေယျာဘိမ်မင်း တောထွက်လှက်ရ သေအပွင်ဖြင့်တရား အား ထုတ်သီတင်း နှုံး ခဲ့ယော ဇေယျာဘိမ်ကုန်း ရှိ၏။ ထိုကုန်း မြင့်အနီး ဌိဆား များ ချက်ထုရရှိ သဉ်ဆား မြေကျင်း ကြီး များ ရှိ ခဲ့ယောဆား ကျင်း ဂွာတဉ်ရှိ ခဲ့ရ။ ၎င်းကွာ သဉ် နေခင်ထွင် ဆဉ် ပေါက် ဂွာ ဖြစ်လာမဉ်ရွှေ ဦး ရွှေဖြစ် ခဲ့၏။ ထိုဆား ကျင်း ဂွာဘုကြီး သဉ်ပုပ္ဖိုး ဂွာ၊ အင် ခေခင်း ဂွာ၊ စယောပတ်ဝန်း ကျင်ရှိ ဂွာများ ကိုအုတ် ချပ်ရပြီး ၊ ဆား ကျင်း မြို့ဘုကြီး ၊ တိုက်ဘုကြီး တုပင်သပုတ်ခံရ ပေသဉ်။ ၎င်း ဆား ကျင်း ချကြီး အား မြန်မာမင်း များ လက်ထက် ရွှေတိုက် စာရင်း ဝင် "သီရိသန္တ နေဘိရထအဂ္ဂ တောင်ရာဇာ" ဟု ယောအွတ်သီပီဖြင့် ခြီး မြောက်ခြင်း ခံခဲ့ရဘူး လေသဉ်။

၁၂၄၇ - ခုနှစ်၊ ပါဏော်မူ နောက်တိုင်း ထွင်ဆား ကျင်း ဂွာကြီး လည်း ပျက်စီး ခဲ့ရပြီး ၊ ထိုဂွာဘုဂွာသား များ သဉ်အ နောက်တေင် တက်တ ဝိုင်ခန့်အကွာထွင် ခေတ္တဂွာတဉ် နေထိုင် ခဲ့ကြ၏။ ထို နောက်တိုင်း ပြည် ငြိမ်သက်လာ ယောအခါ ဆား ကျင်း ဂွာ တေင်း နေရာဘို့မြန်လဉ် ပြောငါး ရွှေလာပြန်၏။ ထို နောက်တဖန်တိုင်း ပြည်အ ခြေအ နေသိုး ဝါး လာပြန်သဖြင့်

ဣဒုခွဲခါ၊ ပြင်း ချောင်း၊ ဓါအ ရွှေဘက် နှင့်အ နောက်ဘက်၊ တဘက်တချက်ထွင်
ဆည် ပေါက် ရွာ၊ ညောင်ငံရွာထု၍ ၂ ရွာ ဖွဲ့တည်ပြီး နေထိုင် ခဲ့ကြ ပေသည်။ ။

ထိုအခါ ၂ ရွာ ဖွဲ့၍ နေထိုင် ခဲ့ကြ၍ ၁၉၅၄ ခုနှစ်ထွင်
နိုင်း ပြည်ငြိမ်ဝပ် ပီပြား ရေး လိုအပ် ချက်အရ၊ ဘုပုန်မ ခို အောင်း နိုင်စေ
ရန်ဆည် ပေါက် ရွာ ဟောင်း သည်၊ ယခုရွာသစ် နေရာ (ပြင်း ချောင်း၊ ဓါ
အ နောက်ဘက်တိုက် ၅၀၀ ခန့်အကွာ ကျောက်ပန်း ဟောင်း ပုပ္ဖိုး မေဘီတေ
ကား လမ်း၊ အေး ရွှံ၊ အင် ချောင်း ရွာ ဟောင်း နေရာ) သို့တဖန်ပြောင်း
ရွှေလာရပြီး ။ ဆည် ပေါက် ရွာထု၍ ပင်အမည်ဆက်ခံလျက် ရွာ သစ်တည် နေထိုင် ခဲ့
ခြင်း ဖြစ် ပေသည်။

ဆည် ပေါက် ရွာသား များ သည်၊ ယခုထိုင် မူလရွာ ဟောင်း
ဆား ကျင်း ရွာ၊ ဇေယျသီခံကုန်း ရွှံ၊ ရွေး သရိုင်း ဝင်၊ သီတဂူဘုရားအား
ရွာ၏ဘုရား အဖြစ်ဆက်လက်ကြည့်ဦးမူ ဇေဘိန္ဒြေ၊ နှစ်စဉ်ဘုရား ပွဲကျင်း ပမြဲ
ဖြစ် ပေသည်။ ညောင်ငံရွာ၊ အင် ချောင်း ရွာ၊ များ မှလည်း ထိုဘုရားအား
ပူ ဇေဘိပသကြ၏။ ထိုရွေး သရိုင်း ဝင် သီတဂူဘုရား မှာ အင်း ဝဆင်ဖြူ
ရှင် ခွဲ ခံမဟာသီတဘုရလက်ထက်၌ ဆား ကျင်း ရွာသုကြီး ဘိုး ဦး ဓါသားဘိုးရ
သည်၊ တရပ်ပြန် မာစစ်ပွဲထွင် ရွတ်ရွတ် ခွံ့ခွံ့ပါဝင်တိုက်ခိုက် အောင် နိုင်လျက်တရစ်
တို့ နှင့်စစ် ပြေငြိမ်း နိုင် ခဲ့ သော ကြောင့်၊ ပြည်စိုး စား ခွဲရရှိပြီး ။ ဆားကျင်း
ရွာ နေပုပ္ဖိုးမြို့သုကြီး အဖြစ် ခန့်ထား ခံရပြီး ။ ငြိမ်း ချမ်း ရေး စေတီ တည်
ခွင့်ရ သော ကြောင့် ဇေယျသီခံကုန်း ထွင်ငြိမ်း ချမ်း ရေး စေတီသီတဂူဘုရား
ကိုတည်ထား လျှက်အင်္ဂါတရား ထွင် ခဲ့ကြ လေသည်။

ထိုဘုရား နှင့်ပတ်သက်၍ အခြား ဝိသေသထူး ခြား

ချက်မှာ၊ ထိုဘုရား ပွဲကိုနှစ် ဝေ ဝါဝင် ဝါထွက်ပွဲအဖြစ် ဝိသေသဖြစ်၍ ကျော် (၈) ရက်ထွင်ပွဲဝင်၊ ဆွမ်း ကပ်လှပွဲဖြူလှုပ်ပြီး ၊ သီတင်း ထွက်လဖြစ်၍ ကျော် (၈) ရက် နေ့ထွင်ပွဲပြီး အဖြစ်အက၊ အခုန်၊ မီး ကြာ၊ မီး ပုံး ၊ လှူထွက်များဖြင့် ပူဇော်ကန် စော့လျက် စည်ကား စွာကျင်း ပ လေ့ရှိ၏။ ထိုဘုရား ပွဲအခါများ တွင် ရပ်နီး ရပ်ဝေး အရပ်တပါး ၌ နေထိုင်ကြသူ ဆည် ပေါက်ရွာစာတီဘား များ ပင်လော ရောက်ဆုံဆီလျက် ပူဇော်ဆင် နှဲ့ လေ့ရှိ ပေသည်။ ဤထွင်အစီက အား ဖြင့်ဆည် ပေါက်ရွာ၊ ဘွေဘင်္ဂလရွာ၊ ၂ရွာလုံး မှအပြိုင်အဆိုပူဇော် ဆင် နှဲ့ လေ့ရှိရ၍ ဤအစီပင်ဖြစ် စေ၊ တရွာတည်း မတုတ်ကရန် ဖြစ်သည့်အထိ ဖြိုင်ဆိုပီ၊ ပူဇော်ဆင် နှဲ့ လေ့ရှိ ပေသည်။ ဤသော်လည်း ၊ ထိုဘုရား မှအပြန် မိမိရွာ ဤပြန်လည် ရောက်ကြသည့် နှင့်တပြိုင် နက်၊ ယခင်ကလဲ့အို၊ ချစ်ခင်ကြင် နာစွာဆက်ဆံကြ သော အလေ့အထ ရှိ ပေသည်။ ထို့ပြင်၊ ဆည် ပေါက်ရွာ ၌ ဖြစ်ထွန်း သော၊ သစ်သီး ၊ ဝလံပန်း မာလံ၊ ရေ မြေတို့ကို ထောက်ရှု၍ ၊ ရွှေလှိုင်း ခုမများ ဖြစ်ပျက် တခုရှိ၏။ ၎င်း မှာ ဤ ရေ မြေဥတု သစ်သီး ဝလံပန်း မာလံတို့ကို အမှီပြု၍ အခြေတည် ခါ၊ ပေါက်ဖွဲ့ ကြီး ပြင်း လာကြ သော ရတန်း ရှင်လူရွာ နေသူတို့သည်၊ အောက်ဖော်ပြပါ ဝိသေသလက္ခဏာ ထူးများ ကို တွေ့ဆုံ ဖြစ်သည်တို့အဆို ရှိ ခဲ့ကြ လေသည်။ ၎င်း တို့မှာ -

- (၁) တာဝန် နှင့် ဝတ္တရား ကို လေး စား ကြခြင်း ။
- (၂) ရိုး သား တစ်ကြစ် ဖြောင့်မတ်စွာ ဖြင့်၊ လှရည်လည်ခြင်း ။
- (၃) ဖိအား ရာ သမား တို့ ဖြစ်ပျက်ဒဏ် နာခံခြင်း ၊ စဉ်း ကမ်း စနစ်ကို လိုက် နာရီ သေခြင်း ။

(၄) ဂီရဝတရား ရှိခြင်း ။

(၅) သန့်ရှင်း၊ သပ်ရပ်စွာဝတ်စား နေထိုင်ပြီး ၊ ယဉ်ကျေး သိမ်မွေ့စွာ ပြောဆိုဆက်ဆံခြင်း ။

(၆) ထိုက်တန်မျှတသော လောကဏ် တာဝန်ကိုအား ဘွန်း၊ ဩပန်း၊ ယမ်း၊ ရွက်ခြင်း ။

(၇) ရပ် ရေး ၊ ဝှာ ရေး ၊ တရား မှုခင်း ၊ အချင်း ကိစ္စများ ထိုဘုရား ရွှေထွင်၎င်း ၊ ဝတ်ကျောင်း၊ ဓမ္မာရုံထွင်၎င်း ၊ စုဝေး တိုင်ပင်စီမံ လေ့ရှိခြင်း ၊ ကြောင့်၊ အမှား နည်း ပြီး အောင်မြင်မှု ရှိခြင်း ။

(၈) မတရား မှုကိုမပြုလို၊ မခံလို၊ တာဝန်ကိုလည်း ၊ မည်သူမျှ ခေါင်း မရွှောင်ခဲ၊ အာရုံစိုက်၍ ဝှာလုံး ထွက်၊ ဆောင်ရွက် လေ့ရှိခြင်း ။

စသည်တို့ ကြောင့်၊ ၎င်း ထိုအား ပတ်ဝန်း

ကျင်စွာများ မှလေးစား ဂရုပြုခြင်း ခံရလေ့ရှိ ပေသည်။ ယင်း အကျင့်တရား များ တို့၊ ဝှာ ရှိကလေး ဘုဇယ့်များ အား ၊ ငယ်စဉ်ကပင် ရရှိ ခေါ်ဝင် ဘဝိ ပေး သည့်အ နေဖြင့်၊ စာသင် ကျောင်း ထွင်၎င်း ၊ ရပ်ရွာထွင်၎င်း ၊ “ ထိုက်တာဝန်ကိုယ်ယူမယ်၊ စွမ်း ထုန် အောင်တမ်း ဆောင်မြဲအွယ်၊ ဥဒါန်း ထွင် ခေမယ်၊ ကျွန်ုပ် တို့ ပေါင်း စုံ ကျောင်း ရက်မြင့်တင်မယ် ” ထုသော သီချင်းကို သံပြိုင်သီဆို လေ့ရှိ ရ လေသည်။

ဆည် ပေါက်ရွာ နေသူများ ထွင် ကောင်း သော ဝိ

သေ ဘများ ရှိသကဲ့သို့၊ ယခု ပြော ငါး ရွှေ နေထိုင် ရ သောဆည် ပေါက်ရွာ သစ်စ် ပထဝီရေ မြေ ညွှံ့ဖျင်း ပုံ များ ကို ယင်းရွာ သီတဠိစံ မှတ် စုထွင်၍ သို့ စေတီ ရန် ။

“ရှေး ယခင်၊ နဝအောင် မြေ၊ ဝေယျာဓိကုန်း၊ အနီး
 သား ကျင်း ဝှာထွင်တည် နေစဉ်က၊ ပတ်ဝန်း ကျင် ဝှာ များ ကိုယ်နီး ဘုတ် ရ
 သော မဏ္ဍိုင် ဝှာကြီး တခုဖြစ်ခဲ့ပြီး ၊ ၁၂၄၇ - ၁၄၅၆၊ ပါတော် မူ နောက်ပိုင်း
 ဖွင့်ထိုင်း ပြည်အရေ၊ ရွှင်စွေး မျှော်စောင့်၊ ဘေးကင်း မည်ထင်ရသည့် ပေါက်
 ဝှာ (ဝှာ ဘောင်း) ဘို့ မြေ ဘင်း လာကြရသည့်။ ဘို့သော်လည်း ၊ အသက်မွေးဝမ်း
 ကြောင်း အဖြစ်လုပ်ငန်း ဆောင်တာ၊ လယ်၊ ယါ၊ ခိုး ၊ မြေ၊ ထင်း ရေ၊ စုံ
 လင် ဥယျာဉ်ခြံထွက်၊ ဆင်း တက်၊ ရေ ဘင်း ဝယ်၊ လွယ်ကူဆင် ပြေ နေထိုင် ခဲ့ကြရ
 လေသည့်။ ဤ ဘို့ နေစဉ် ၁၉၅၄ ခုနှစ်ထွင် ယခုဆည် ပေါက် ဝှာ သစ် နေရာ ဘို့၊
 မြေ ဘင်း ရွေ့လာရသဖြင့်၊ အ နေအထိုင်ကျဉ်း ကြပ်လျက်၊ အရပ်ရပ် ဝှား ပါး ၊
 စီး မှီး ဝှာ မလွယ်၊ နေပူ၍ ခိုး ဝှာလျှင်၊ ဝှာ၏အ ရွှေဘက်ရှိ ချောင်း တာက
 ဝှည်လျား ကီး ဆီး တား တန့်ထွက်လွန် နှော့ကံယုတ်သည့်ပြင်၊ ထွက်ပြီး သော အ
 ဆွန့်အညောက်တုံး လောက်သဖြင့်၊ စိတ်နှလုံး နောက်ကျိတ်သည်။ ယခု `၆၇၁ က်
 ရှိ နေ သော နေရာ သည် မြေပြင်ကား ပြန့်ပါ၏၊ ဘို့သော်အဆင်း သာ ရှိ၍ အနံ
 စရှိ သော ခိုး စေ့ပန်း ကဲ့ဘို့၊ ပေါ့ဆွမ်း ပုတ်ပြယ်၊ ချပ် ပျောက်၍ ကွယ် ဘူးဆိုင်
 သည့် နေရာ ၌ ဖြစ် ပေသည့် “ တု ဝေ၀ ပြုထား ပေသည့်။

(၂) ဆည် ပေါက် ရွာ ခပ် ပထဝီ အ နေအထား ၊ ရွာ နွဲ့စဉ်း ဆုတ် ချုပ် ပုံ
အိမ် ရွှေ ၊ လူ ဦး ရေ နှင့် လူ နွဲ့ ။

ပထဝီ အ နေအထား ။ ။ ဆည် ပေါက် ရွာ သည် ၊ လတ္တီတွဒ် မြောက် ၂၁ ဒီဂရီ ၅၅ မိနစ် ၊ လောင်ဂျီတွဒ် ၊ အရှေ့ ၉၅ ဒီဂရီ ၁၀ မိနစ် ၊ ပုံစံ လယ် မြင် မှ အမြင့် ၁၂၁၂ ပေ ရှိ မြေပြန့်ထွက် တည် ရှိ ပါ သည် ။ အရှေ့ ခေ ထအား ဖြင့် မေ T ပြု ရ ယော် ၊ မြန်မာ မြစ် အလယ် ရိုင်း ၊ ဝိုး ခေါင် ရေ ရွား ရပ် ဝန်း ၊ မြင်း ခြံ ခရိုင် ၊ ကျောက်ပန် စောင်း ၊ မြန်မာ အထွင်း ၊ ကျောက်ပန်း စောင်း ၊ ပုဗ္ဗိး မော် စော် ကီး လမ်း မ၌ ကျောက်ပန်း စောင် မြို့ မှ ၄ မိုင် ကွာ ၊ ပြင်းချောင်း ၊ ၎င်း အ နောက် ဘက် တစ် ၊ ထွက် တည် ရှိ ပါ သည် ။ ဆည် ပေါက် ရွာ ၎င်း ပတ် ဝန်း ကျင် အနီး ဆုံး ရှိ ရွာ များ ၊ ၎င်း တည် နေ ပုံ ၊ အကွာ အဝေး များ မှာ မေ T ပြု ပါ မြေ ပုံ (က) အတိုင်း ဖြစ် ပါ သည် ။

ဆည် ပေါက် ရွာ ခပ် ပုံ (လူ နေ ၊ အိမ် ရွှေ အပါအဝင်)

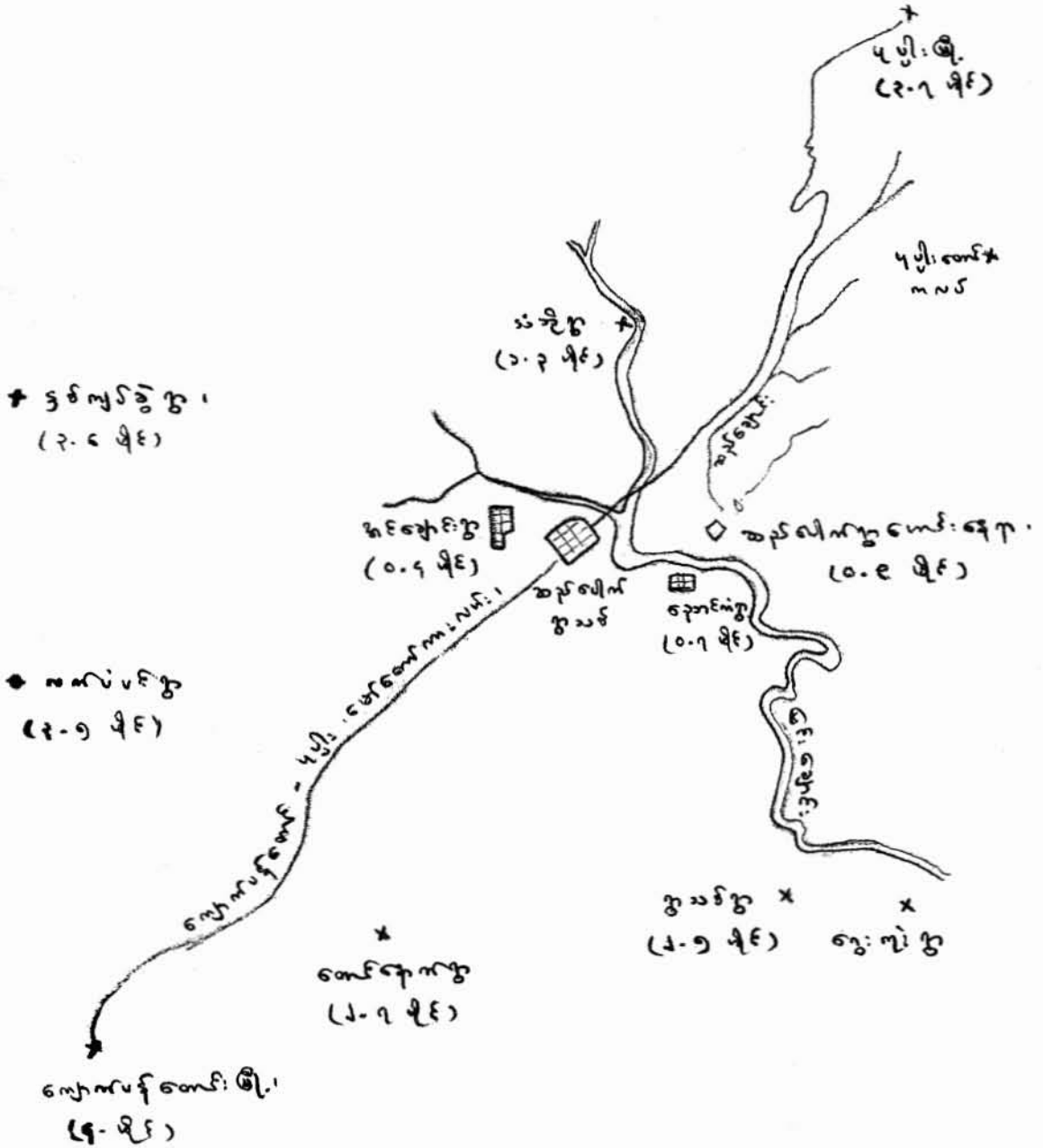
ထို ပူးတွဲ ပါ မြေ ပုံ အမှတ် (၁) ထွင် ၎င်း ၊ ဆည် ပေါက် ကျေး ရွာ ဆုတ် ရပ် ဝင် အခြား ရွာ များ (ညောင်စိန် ရွာ ၊ အင် ချောင်း ရွာ) နှင့် ယှဉ်တွဲ တည် ရှိ ပုံ ၊ အကွာ အဝေး အရွယ် ပမာဏ များ ကို မြေ ပုံ အမှတ် (၂) ထွင် ၎င်း အစိုး သီး မေ T ပြု ထား ပါ သည် ။

မြေပုံ - (၈)

အညွှန်း ပေါက် ရွာအဝန်းဝန်း၊ တောင်အနီး ချုံး ရွှံ့ ၊

ရွာများ၊ နံတညွှတ် နေရာ၊ အထွာအဝေး၊ တိုက် နံမြဲ၊ ရွာတိုင်း

(စတေး - ဝ ဇက်စ - ဝ ခိုင်)

ရဘိဥတုမှာ၎င်း ဒေသသည်၊ မိုး ခေါင် ရေရွာ၊ ရပ်
 ဝန်း ပုပြင်၊ ရွှေဘို နွေသော ရဘိဥတုဖြစ်၍ မိုး ရေချိန်မှာလွန် ခဲ့
 သော (၁၅) နှစ်ခန့်အထွင်း၊ အနဲဆုံး ၁၈.၁၂ လက်မ (၁၉၆၁ ခုနှစ်)
 နှင့်၊ အများဆုံး ၃၆.၃၂ လက်မ (၁၉၆၈ ခုနှစ်) ဖြစ်ပါသည်။ နှစ်စဉ်
 အများအားဖြင့် မေလနှင့် ဇူလိုင်လအတွင်း အများဆုံး ရွာသွန်း
 လျှော့ပြီး၊ ယင်းလများတွင် အနဲဆုံး မိုး ရေချိန် ၅.၅ လက်မ နှင့် အများ
 ဆုံး မိုး ရေချိန် ၁၀.၅ လက်မ ခန့် ရွာသွန်း ပါသည်။ အပူချိန်မှာ ယင်း
 ဒေသတွင် လွန်ခဲ့သော ၁၅ နှစ်ခန့်အထွင်း အပူချိန်အမြင့်ဆုံး ၁၀၆ ဒီဂရီ
 (အင်္ဂလိပ်) (ဖြေလ ၁၉၆၄) ဖြစ်၍၊ အနားဆုံး လက်အပူချိန်မှာ ၄၅
 ဒီဂရီ (အင်္ဂလိပ်) (ဒီဇင်ဘာလ၊ ၁၉၆၂) ဖြစ်ပါသည်။

မြေအဖို့ အစား မှာသည် ပေါက်ရွာ နှင့် ပတ်ဝန်းကျင်တွင်
 ဘက်နစ်နစ်ကျကျ ကျောက်၊ မီးတောင် ကျောက်ခဲများ ဖြစ်၍ မြေအဖို့မှာ အ
 များအားဖြင့် မြေခဲစွဲဝင်း၊ ကြွပ်မြေ၊ စနစ်မြေ၊ သဲမြေများ ဖြစ်ပါ
 သည်။

ပေါက် ရေဘက်ပင်မှာ၊ မိုး ခေါင် ရေရွာ၊ ရပ်ဝန်း ၏
 ရဘိဥတုတွင် ပေါက် ရေဘက် လျှော့သော ရွှေဘို နွေသော (မိုး နဲ့ ရေ
 ရွာ၊ ဘစ်တော) များ ဖြစ်၍၊ အပင်များမှာ ဘန်း၊ ဒဟပ်၊ မီး
 ရှား၊ ထန်း၊ အင်း၊ အင်ကြင်း၊ ထနောင်း၊ သနပ်ခါး၊ မကျီး၊ တမာ၊
 ကုက္ကို၊ ဇက်ပုံ စသည်များ ဖြစ်ပြီး မိုးအထူးနည်းပါးသော အရပ်၌ တဖောင်း
 ပင်များ များ ပေါက် ရေဘက် ပါသည်။

စိုက်ပျိုး ပင်များ မှာ - နှမ်း ၊ မြေပဲ ၊ ပဲအင်း၊ ငွေ့၊ ပြောင်း၊
ဝါဂွမ်း ၊ ခြံ၊ ဆေး ၊ ခရမ်း၊ ချဉ်၊ ဩက်ပွန်၊ နှင်းတင်း၊ ဘီး၊ တင်း၊ ဂွက်များ၊ ဖြစ်၍
လွှဲ၊ နှား ၊ စားအဖြစ်လူး ၊ ဆတ် ၊ တို့ကိုစိုက်ပျိုး ပါသည်။

ရွာ ဇွဲစည်း အုပ်ချုပ်ပုံ။ ။ ဆည် ပေါက်ရွာသည် ၊ ကျောက်ပန်း ၊ တောင်း ၊ ခြံ
နယ် ၊ ပုပ္ဖိုး နယ်ခွဲ ၊ ဆည် ပေါက် ကျေး ရွာအုပ်စုထွင်တည်ပွား
ပွဲ စည်း ထား ပါသည်။ တနည်း အား ဖြင့်ဆိုရ သော် ကျောက်ပန်း ၊ တောင်း ၊ ခြံနယ် ၊
ပုပ္ဖိုး နယ် ခွဲ ထွင်ပါဝင် သော ကျေး ရွာအုပ်စု ပေါင်း ၂၇ အုပ်စုထွင် ကျေး ရွာ
အုပ်စု တခုအဖြစ်ပါဝင် ဇွဲစည်း ထား ပါသည်။ ယင်း ဆည် ပေါက် ကျေး ရွာအုပ်စု
တွင် ၊ ဆည် ပေါက်ရွာ ၊ ဆွာင်ကံရွာ ၊ အင်ချောင်း ရွာ ၊ ဟု၍ရွာ ၃ ရွာ ပါ
ဝင်ပါသည်။

(မှတ်ချက်။ ။ ဆည် ပေါက် ရွာ နှင့်ကပ်လျက်အစိုး ရစပြစ်စိုက်
ခင်း ၊ ထွန်စက်ခင်း ၊ သစ်တောဌာန ၊ ဝါဂွမ်း စက် ၊ စသည်များ တည်ထား
ပြီး ၊ ၎င်း တို့မှ ကိယ၊ ဥာဏ၊ လုပ်သား များ မှာအများ အား ဖြင့်တရပ်တ
ကျေးမှ ခေတ္တခဏ လာ ရောက် နေထိုင်ကြသည့်အစိုး ရဝန်ထမ်း များ ဖြစ်၍အခြေ
နေထိုင် ခြင်း မရှိဘဲ ၊ မကြာခဏ မြောင်း ရွေ့သွား လေ့ရှိပါသည်။ ထို့ကြောင့်
ယင်း ဌာနများ နှင့် နေသူများ ကိုထွန်ကပ် သူ တေသနပြု သောဆည် ပေါက်ရွာ နေ
သူ များ စာရင်း ထွင်တည်ပွား ခြင်း မပြုဘဲချန်လှစ်ထား ခဲ့ပါသည်။ သို့မှသာပို
ဝိုက်ကျမည်ဟုယူဆ ပါသည်) ။

ဆည် ပေါက်ရွာအား ၊ ကျောက်ပန်း ၊ တောင်း ၊ ပုပ္ဖိုး ၊
မော်တော် ကီး လမ်း ၊ ခုလပ်အလယ်၌လမ်း ကို မြောက်ဘက် နှင့် တောင်ဘက်တ
ခြမ်းစီ ၃ လျှက်တည် ဆောက်ထား ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ရွာ၏ မြေဘက်ဘက်ခြမ်း သည်၊ အရွှေအနောက်

အလှား ပေ ၁၃၀၀ ခန့်၊ အနံပေ ၇၀၀ ခန့်ရှိသော စတုဂံပုံသဏ္ဍာန် ဖြစ်၍၊ အရွှေဘက်ဖျား ထွင်အနည်း ငယ်ချွန်း ဖွား ပါသည်။ ရွာ၏ တောင်ဘက်ခြမ်း သည်၊ အလှား ပေ ၁၃၀၀ ခန့်အနံပေ ၄၀၀ ခန့်ရှိသော စတုဂံပုံသဏ္ဍာန်ပင်ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ရွာတစ်ခုလုံး အားဖြင့်၊ ရွာလယ် ဖြတ်သွားသော မော်တော်ကားလမ်း ပေတရာအပါအဝင်အလှား ပေ ၁၃၀၀ ခန့်၊ အနံပေ ၁၂၀၀ ခန့်ရှိပြီး ၊ ဧရိယာအားဖြင့် (၁၅၆၀၀၀၀) စတုရန်းပေရှိသော လေးထောင့်ပုံသဏ္ဍာန်ဖြစ်ပါသည်။ (မြေပုံ ၁၅၆၂ တွင်ဖော်ပြထား၏) ။

ထည့်ပေါက်ရွာကို၊ ၁၉၅၄ - ခုနှစ်ရွာတည်စဉ်ကအိမ်တိုင်း

ခြံကွက်များအား ၇၅ ပေ ပတ်လည်စတုရန်းကွက်များအဖြစ်၎င်း၊ ရွာထဲလမ်းကြားများအား ပေ ၃၀ အကျယ်ဖြင့်၎င်း ၊ စနစ်တကျအထွက်ချသတ်မှတ်ပေးလျက်၊ ပြည်တော်သာစီမံကိန်းအရစံပြရွာအဖြစ်တည်ဆောက်ရန်ရည်ရွယ်ခဲ့ပါသည်။ ထို့ကြောင့်အစိုးရကစံပြဆေးခန်းတခု၊ ကျောင်းတကျောင်း ၊ စံပြအိမ်အကြီးစား (၃၀၀၀၀ / တန်) ၁လုံး ၊ အလတ်စား (၂၀၀၀၀ / တန်) ၁လုံး နှင့်အငယ်စား (၁၀၀၀၀ / တန်) ၁လုံး တို့ကိုမတည်ဆောက်လုပ်ပေးပြီး ၊ ရွာသာအိမ်များအတွက် မူယင်းစံပြအိမ် ၃ မျိုးအနက် မိမိဆောက်လိုသောအရွယ်အစား ပုံစံအလိုက် ကိုယ်စီရိတ်ဖြင့်ကိုယ်၊ ဆောက်လုပ်နေထိုင်ရေးအတွက် အစိုးရကအိမ်စိုက်ပွတ်နှင့်သစ်သားများကိုအစိုးရဈေးနှုန်းဖြင့်ထုတ်ပေးရန်ကြိုးစားခဲ့ပေသည်။ ။ ထို့သော်ထိုစီမံကိန်းမှာပျက်စီးတည်းသာရရှိပြီး ၊ ကျန်ပစ္စည်းများ

မှာ မိမိတို့စုဝင်ဖြစ်သော ပြည်ပမှ ရွာ နေ့ဝယ်ထုလျက် မိမိတို့အိမ်ကို မိမိတို့ သိက်
 ထုပ် နေထိုင်ခဲ့ကြရပေသည်။ အစိုးရ၏ စံပြုရွာ တည်ဆောက်ရေး လုပ်ငန်း
 မှာ စံပြုဆေးခန်း ၁၊ ကျောင်း ၁၊ စံပြုအိမ် ၃၀၊ နှင့်အိမ်စိုက်ပျက်များ
 ပေးခဲ့ပုံတိုင်း တစ်ဖြင့်သာ၊ ရပ်ဘွား လျှက်ပြီးဆုံး သည်ထိမအောင်မြင်ခဲ့ဖူး
 ယနေ့အထိလည်း ၊ ဆက်လက်၍ မလုပ်ဖြစ်တော့ပေ။ (ဤတွင် ၁၉၅၄ ခုနှစ်၊
 ရွာတည်စာမေးတော်၏ လမ်း၏ မြောက်ဘက်ခြမ်း၊ ဌာနစတင် နေထိုင်ကြ
 ရ ပြီး၊ ၁၉၅၀ - ခုနှစ်တွင် မှလမ်း ၏ တောင်ဘက်ခြမ်း၊ နှိုထပ်မံစိုက်ပျက်
 မြေကွက်ပိုက် ပေးပြီး နေထိုင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်) ။ ဆည်ပေါက်ရွာအား -
 ၁၉၅၄ - ခုနှစ်တွင်၊ လွှတ်စစ်စီး ကိုင်း ၊ ၁၉၅၀ - ခုနှစ်တွင် ပုပ္ဖိုး မှ ရေ
 များ ထိုပိုက်လိုင်း ဖြင့်၊ အစိုးရက ထုန်း ညီဆက်ပွယ် ပေးခဲ့လေသည် ။
 ဆည်ပေါက် ရေ ထွင်စား ၊ ဆည်ပေါက်ရွာအား ၊ ဘီးခြား တရွာအနေဖြင့်
 ဟုတ်၏။ ကျေးရွာအုပ်စုအဖြစ် စုပေါင်း ဖွဲ့စည်း လျှက်အုပ်ချုပ်ပါသည်။ ထို
 ကြောင့် အုပ်ချုပ်ရေး လုပ်ငန်း ဆိုင်ရာ အခွင့်အရေး များ ထိုဖွဲ့စည်း ရာတွင်
 ဆည်ပေါက် ကျေးရွာအုပ်စုတွင် ပါဝင်သော ဆည်ပေါက်ရွာ၊ ဆွေခင်ကံရွာ၊
 ဆင်ချောင်းရွာ၊ များ မှ ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ဝင် ဦး ရေများ ထိုအဖွဲ့ ကျပါဝင်
 စုပေါင်း လျှက် -

- (၁) ကျေးရွာအုပ်စုလုံခြုံရေး နှင့်အုပ်ချုပ်မှု နော်မတီ၊
- (၂) သမဝါယမ နော်မတီ၊
- (၃) ကျေးရွာဘဏ် နော်မတီ၊
- (၄) မြေယာ နော်မတီ (တောင်ဘုလယ်သမား နော်မတီ) ၊
- (၅) စာရင်း ရေး နော်မတီ၊

(၆) လူမျှရေး ကော်မတီ၊

(၇) အလုပ်သမား ကောင်စီ၊

ယူ၍ အသီး သီး ဖွဲ့စည်း ထား ပြီး ၊ အလုပ်တာဝန်များ တိုက် ဖွဲ့ နှင့် တဖွဲ့ ဖွဲ့ ခြင်း လုပ် ဆောင်ကြ ရ လေသည်။ ၎င်း ကော်မတီများ ၊ ၎် အစီက လုပ်ငန်း များ နှင့် ဖွဲ့စည်း ပုံအသေး စိတ်တို့ ဖော်ပြ ရပါမူ -

(၁) ကျေး ဝွာအုပ်စုလုံခြုံရေး နှင့်အုပ်ချုပ်မှု ကော်မတီ၊

(ကျောက်ပန်း ကောင်စီ ၊ န-လ-က^၂ ဖွဲ့ ခြင်း၍ ပေးသည်)

ဥက္ကဋ္ဌ - ဦး နီ (ဆည် ပေါက် ဝွာ)

အဖွဲ့ခင်း ရေး မှု - ဦး အောင်သန်း (အင်ချောင်း ဝွာ)

ကော်မတီဝင် - ၃ ဦး (ဆည် ပေါက် ဝွာ)

။ - ၂ ဦး (ညောင်ကံ ဝွာ)

။ - ၃ ဦး (အင်ချောင်း ဝွာ)

၎င်း ကော်မတီသည် ၊ ကျေး ဝွာအုပ်စုစုလုံခြုံရေး ၎်အစီက အရေး အကြီး သုံး အဖွဲ့ဖြစ်ပြီး ၊ အုပ်စုစုလုံခြုံရေး ၎်အုပ်ချုပ်ရေး နှင့်လုံခြုံရေး များ တိုက်ဆိုင် ဆောင်ရွက်ရပြီး ၊ အခြား အဖွဲ့အစည်း လုပ်ငန်း များ တို့ ဖွဲ့စည်း ကြီးကြပ်ထုတ်က ပေး ရ လေသည်။

ယင်း ကော်မတီ၏ဥက္ကဋ္ဌ - ဦး နီ (အသက် ၃၇)

ဆည်ဆည် ပေါက် ဝွာ သား ဖြစ်ပြီး အစိုး ရလျှင် စစ်အဖွဲ့၏ဆည် ပေါက် ဝွာလျှင် စစ် ထိုင်း ခွဲတာဝန်ခံအမှုထမ်း တဦး ဖြစ်ပါသည်။

၁။ န-လ-က - ငြိမ်းလုံခြုံရေး နှင့်အုပ်ချုပ်မှု ကော်မတီ။

(၂) သမဝါယမ ကော်မတီ၊

ဥက္ကဋ္ဌ	-	ဦး လှတင်	(ညောင်တံရွာ)
အထွေ ရေး ဖွဲ့	-	ဦး မေင်ထန်	(ဆည် ပေါက်ရွာ)
အဖွဲ့ဝင်	-	၂ဦး	(ဆည် ပေါက်ရွာ)
"	-	၃ဦး	(ညောင်တံရွာ)
"	-	၂ဦး	(အင်း ချောင်းရွာ)

၎င်း ကော်မတီ၏အစီအစဉ်များ များ မှာဆည် ပေါက်
 ကျေး ရွာအုပ်စုတစ်ခုလုံး ၏ စီး ဝတ် နေ ရေး သက်သာ ချောင် ချိမှုကို ဆောင်
 ဖွယ် ပေး ရ ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

(၃) ကျေး ရွာဘက် ကော်မတီ၊

အဖွဲ့ဝင်	-	၂ ဦး	(ဆည် ပေါက်ရွာ) ၊
အဖွဲ့ဝင်	-	၁ ဦး	(ညောင်တံရွာ) ၊
အဖွဲ့ဝင်	-	၂ ဦး	(အင်း ချောင်းရွာ) ၊

တို့ပါဝင် ဖွဲ့စည်း ထား ပါသည်။

ထင်း ကော်မတီသည်အစိုးရ ထံမှ ရရှိ သော သီး နှံအမ
 ကော် ရေး ငွေများ တို့စနစ်တကျ ဝေချမ်း ပေး ရပြီး ၊ သက်ဆိုင်ရာ နှစ်
 ကြေး အခွန်များ တို့ပြန်လည် ကောက်ခံ၍အစိုးရအား ပြန်ဆပ် ပေး ရပါသည်။

(၄) မြေယာ ကော်မတီ (ကောင်သုလင်္ကာယမား ကောင်စီ)

ထင်း ကော်မတီထွင်အဖွဲ့ဝင် ၂၀ ခန့်ရှိပြီး ၊ အုပ်စုဝင်
 ကျေး ရွာများ အလိုအတိုင်း တို့ပါဝင် ဖွဲ့စည်း ထား ၏။ ၎င်း ကော်မတီ၏လုပ်

ငန်း မှာ မြေယာဝေချမ်း ပေး ရန် မြေယာ မှုများ မြေဝှင်း ပေး ရန် နှင့်
အခြား စောင့်ရှောက်သမား ကိစ္စများ ဆောင်ရွက် ပေး ရန်ဖြစ်၏။

(၅) တရား ရေး ကော်မတီ။

၎င်း ခံအဖွဲ့ဝင်များ မှာလည်း ရွာအလိုက်အမျိုး ကျ
ပါဝင်ပြီး ၊ ကျေး ရွာအုပ်စု၏တရား စီရင် ရေး နှင့်ပြစ်မှတ်တင်ကာကွယ်
ရေး ကို ဆောင်ရွက် ပေး ရပါသည်။

(၆) လူမှု ရေး ကော်မတီ ၊

၎င်း ကိုလည်း အမျိုး ကျပါဝင်ဖွဲ့စည်း လျက် ကျေး ရွာ
အုပ်စု၏လူမှု ရေး ကိစ္စ၊ ပြဿနာများ ကိုညှိနှိုင်း မြေဝှင်း ပေး ရန်။ ၎င်း
ကော် မတီ၏လက် အောက်ထွင်ထပ်ဆင့် နှင့် ကျေး ရွာတိုင်း ထွင်လှငယ်အဖွဲ့၊ အ
မျိုး ဘဝိငယ် အဖွဲ့များ ထုတ်ထပ်ဆင့်ဖွဲ့စည်း ထား ပါသည်။

(၇) အလုပ်သမား ကောင်စီ။

၎င်း ကိုလည်း အုပ်စုဝင် ကျေး ရွာ များ မှအလုပ်သ
မား များ အမျိုး ကျပါဝင်လျက်၊ ကျောက်ပန်း စောင်း၊ မြို့ရှိအခြေခံလုပ်သား
ကောင်စီထွင်စု ပေါင်း ဖွဲ့စည်း ထား ပြီး၊ လျှပ်ရွာ ဆောင်ရွက်ပါသည်။

အိမ်ခြေ။

ဆည် ပေါက်ရွာထွင်လှ နေအိမ်ခြေပေါင်း ၂၀၈ အိမ်ရှိပြီး ၊ အိမ်
 ထောင်စုပေါင်း ၂၁၁ စု နေထိုင်ပါသည်။ ဘုန်း၊ ဘေးကြီး၊ ကျောင်း၊ ၂ကျောင်း၊
 ဆရိုး၊ ရမုလတန်း၊ ကျောင်း ၁ ကျောင်း ၊ ဆရိုး၊ ရဆေး၊ ပေးခန်း ၁ စု၊
 နှင့် ဓမ္မာရုံ ၁ခု တို့လည်း ရှိပါသည်။ (အိမ်ခြေနှင့် နေထိုင်သူဦးရေကို မြေပုံ
 အမှတ် ၁ ထုတ်အသေးစိတ်ဖော်ပြထား၏)။ ဆည် ပေါက်ရွာရှိ နေအိမ်အ
 ဆောက်အည်းများမှာ မှာကိလတန်ဘိုးအား ဖြင့်ခန့်မှန်း ခွဲခြားပြုရသော် -
 ၄၅၀၀/ ခန့်တန်ပွတ်စိုး ဖျဉ်ထောင်ကိအိမ်မြင့် ၄ လုံးခန့်။
 ၃၀၀၀/ ခန့်တန်ပွတ်စိုး ဝါးထရံကိအိမ်လတ် ၁၀၀ စုံခန့်။
 ၁၅၀၀/ ခန့်တန်ပွတ်စိုး ဝါးထရံကိအိမ်ငယ် ၇၀ လုံးခန့်။
 ၅၀၀/ ခန့်တန်ထန်း လက်ကိသက်ကယ်စိုး အိမ်ငယ် ၃၄ လုံးခန့်။ ရှိပါသည်။
 (မှတ်ချက်)။ ။ ဆည် ပေါက်ရွာ နေသူများမှာ မှာသန့်ရှင်း၊ သပ်ယပ်စွာကြီး ဝါး
 နေထိုင်လိုသူများ ဖြစ်သည့်အား လျော်စွာ စိမ့်တိုက်ဝင် ငွေနှင်းပါး သော်လည်း
 အတတ်နိုင်ဆုံး ခြံခြံ ချွေတာစုဆောင်းလျက်၊ နေရသလိုပင် ခင်း အိမ်အဆောက်အ
 ဦးများကို ဖိုဖိုသပ်ယပ်ကောင်း မှန်အောင်မြင်မြင် ဆောက်လုပ် နေထိုင်ကြ လေ
 ရှိပေသည်။ ဥပမာ - ထမ်းရွက်စိုး - ထမ်းရွက်ကိ-အိမ်ပင်ဖြစ်သော်လည်း ၊
 ပုံစံအတူယူလောက်အောင် သပ်ယပ်စွာ စနစ်တကျ ဆောက်လုပ် နေထိုင်ကြကြောင်း
 ဦးခင်မောင်၏အိမ်ကောက်သေပြ နေပေသည်။ ထို့ကြောင့် ၎င်းတို့ထက်စား ပို၍
 အခြေအနေသာထွန်သောအခြားရွာများမှာ မှာထက်ပို၍ သန့်ရှင်း၊ သပ်ယပ်ကောင်း
 မှန်သော အိမ်များကို ဖိုဖို ထွေ့ရှုရခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ ဤထွေ့ ဆည် ပေါက်ရွာ နေ

သူတို့၌ မိသားစု၏လစဉ်များ၊ မှုဝင်ငွေနှစ်ပေါင်း၊ ခြံနှိုင်းသည့်အရာများ၊
 ကိုတတ်နိုင်ဆုံး၊ ခြားခြားချွေတာရသောကြောင့်၊ တစ်ခုလုံးတွင် ၁၁ နှစ်ခန့်
 ၌ ဘာလျှင်စစ်မီး၊ နှစ်ယူဆဆုံး၊ ပြုနိုင်ကြပြီး၊ ၅ နှစ်မှ ၁၀ နှစ်အထိ၊ ငြိမ်နှိမ်
 ကြောင်း၊ ငွေရှိရပေသည်။ နှိုင်းယှဉ်ရာတွင် ဂွာလမ်း၊ လမ်းကြား၊ လမ်းမီးများ
 ကိုမူ မီးတိုင်လေထွန်း၊ ညိုလှက်မီးဘိုး၊ ဖုန်ကျစရိတ်ကိုအိမ်တိုင်း၊ လေအသိစိတ်စိတ်
 ရှိစွာဖြင့်၊ အစွဲကျွမ်းစား၍ ပေးကြကြောင်း၊ လေလော့ငွေရှိရပေသည်။ ဆည်
 ပေါက်ရွာ၏အိမ်ခြေမိသားစုစုပေါင်း၊ နေထိုင်ပုံများ၊ စိုက်ပျိုးစေ့စပ်အခြား၊ ဂွာ
 များ၊ နှင့်နှိုင်းယှဉ်ဖော်ပြရသော အောက်ပါအတိုင်း၊ ငွေရှိရ၏။

ဆည်ပေါက်ရွာ ။ ညောင်ကံရွာ ။ အင်ချောင်ရွာ

လူနေအိမ်ခြေပေါင်း	၂၀၈	။	၉၄	။	၁၁၃
အိမ်ထောင်စုပေါင်း	၂၁၃	။	၁၁၁	။	၁၃၉

ထိုဖော်ပြပါစာရင်းဖော်၍ အရနေထိုင်ရာအိမ်ခြေ
 နှင့် အိမ်ထောင်စုများ၊ စုပေါင်းနေထိုင်ပုံကိုဆန်းစစ်ကြည့်ပါက၊ ဆည်ပေါက်
 ရွာတွင် မိသားစု ၂၁၃ စုရှိပြီး နေထိုင်သည့်အိမ်ပေါင်း ၂၀၈ အိမ်ရှိ
 သောကြောင့်၊ များပေါင်း နေထိုင်သောအိမ်ထောင်စု ၅ စုမျှရှိပေသည်။
 ဆည်ပေါက်ကျေးရွာအုပ်စုဝင် ညောင်ကံရွာတွင်မူ များပေါင်း နေထိုင်သော
 အိမ်ထောင်စု ၁၄ စုရှိ၎င်း၊ အင်ချောင်းရွာတွင် ၂၆ စုရှိ၎င်း၊ ငွေ
 ရှိရာဆည်ပေါက်ရွာတွင် များပေါင်း နေထိုင်သည့်အိမ်ထောင်စုအနည်းဆုံးဖြစ်လေ
 သည်။ ဤသို့ဆိုလျှင် ဘဝကြည့်ခြင်းဖြင့် ဆည်ပေါက်ရွာ နေထိုင်သည့်အရွယ် ရောက်၍

ဆိပ် ထောင် ပြုပြီး ဆည် နှင့် တပြိုင် နက်၊ ဝါး၊ နှစ်ပု၊ ကပ်အား ကိုး၊ ခိုခို မ နေ တေ့အဲ
 အနှေးနှင့် အမြန်၊ ဝိဝိသိုစွမ်း အား ဖြင့်ပြီး ဝါး ဆိပ် ခွဲလျက် သီး သန့်ရစ်တည်
 နေ ထိုင် လေ့ရှိ ကြောင်း ၊ ကိုယ်စွမ်း ကိုယ်ဝကိုအား ကိုး ပြုလျက်ရှိ ကြောင်း များ
 ကိုထင်ရှား ရွာ ရွာ မြေမြင် နိုင် လေသည်။

လူ ဦး ရေ နှင့် လူ နွေ ။ ။ ဆည် ပေါက်ရွာ ထွင်လူဦး ရေ ၉၇၇ ဖောက်
 (၁၉၇၃၃ ဝေလီလအထိ) ရှိပြီး ၊ အဖွဲ့ သား ၄၀၉
 ယောက်နှင့်၊ အဖွဲ့ သမီး ၄၀၀ ယောက် ရှိပါသည်။ အသက် ၁၀ နှစ် အ
 ထက်တွင် အဖွဲ့ သား ၂၄၄၊ အဖွဲ့ သမီး ၂၇၅ ယောက် ရှိပါသည် ။ လူ
 ဦး ရေကို ဆည် ပေါက် ကျေး ရွာ အုပ်စု ဝင်အခြား ရွာ များ နှင့် နှိုင်း ယှဉ်ဖြ
 ရ ယော် အောက်ပါအတိုင်း ရွေ့ရှိရပါသည်။

ဆည် ပေါက် ရွာ ။ ရွာ ဝင်ကံ ရွာ ။ အင် ချောင်း ရွာ

လူ ဦး ရေ ပေါင်း	၉၇၇	။	၅၂၂	။	၇၁၅
အမျိုး သား	၄၀၉	။	၂၆၀	။	၃၄၉
အမျိုး သမီး	၄၀၀	။	၂၅၄	။	၃၆၆
(အ သက် ၁၀ နှစ် အထက်)					
အမျိုး သား	၂၄၄	။	၁၄၀	။	၁၆၉
အမျိုး သမီး	၂၇၅	။	၁၄၄	။	၂၀၅

လူမျိုး မှာ-ဆဏ် ပေါက် ဝှာ နေသူများ သည်၊ ဘိုးဘွား
စဉ်ဆက်မြန် မာ များ သာဖြစ်၍၊ ယခုလက်ရှိဆဏ် ပေါက် ဝှာ ထွင် နေထိုင်သူအား
လုံး မှာလည်း မြန်မာ လူမျိုး များ သိဖြစ်ပါသည်။

ညောင်ကံ ဝှာ ထွင်လည်း ထိုကဲ့သို့ပင် ဖြစ်ပါသည်။ အင်
ချောင်း ဝှာ ထွင်မှ၊ ၎င်း ဝှာ သား နှင့်အိမ် ထောင်ကျပြီး ထိုက်လာလျက်
နေထိုင် သောတိုင်း ၎င်း၊ ခု "လား ဟု" အမျိုး သမီး တဦး ရှိရာ၊ ၁၀ နှစ်
ခန့် ကြာပြီဖြစ်ကြောင်း လေ့လာ ရှေ့ရှိရ ပေသည်။

*****

အ ခန်း (၂)

*****

*****

ဆည်ပေါက်ရွာ နေသူတို့၏ ယက်ဂို စီးပွားရေး

အခြေအနေများ။

*****

ဆည် ပေါက် ရွာ နေသူတို့၏လက်ရှိစီး ပွား ရေး အခြေအနေများ ။

ဆည် ပေါက်ရွာ နေသူတို့၏စီး ပွား ရေး ထွင် ကျော ထောက် နောက်ခံဖြစ် ယော နေရာ ဒေသ၏အကြောင်း ကိုပစ္စည်း စွာအနည်း ငယ် ရှင်း ပြုလိုပါသည်။ ဆည် ပေါက်ရွာ သူရွာသား များ ၏ ယခုလက်ရှိ နေထိုင်လျက် ရှိ ယောဆည် ပေါက်ရွာတည် နေရာသစ်ထိ ခင်က၊ အင်ချောင်း ရွာသား များ စွန့်ပစ် ထား ခဲ့ ယော၊ အင်ချောင်း ရွာ ဟောင်း နေရာဖြစ် ပေသည်။ အင်ချောင်း ရွာသား များ သည်၊ ၎င်း နေရာ၌ မြေဩဇာညံ့ဖျင်း ခြင်း၊ မြေရိုင်း ဖြစ် ခြင်း၊ ရေဆင်း မကောင်း ခြင်း ၊ ခြောက် ချွေပူခြင်း ခြင်းစသည့် အခက် အခဲများ ကြောင့် ၁၉၄၄ ခုနှစ်ထွင် အနောက် မြောက်အရပ် ဝါဒီတို့ ရှိ ယခုအင်ချောင်း ရွာ နေရာသို့ မြောင်း ရွေ့ နေထိုင် ခဲ့ခြင်း ဖြစ် ပေသည်။ ။

ထို့ ဖြစ် ၍ ၁၉၅၄ ခုနှစ်ထွင်ဆည် ပေါက်ရွာ သူရွာသား များ သည်၊ ထို အင်ချောင်း ရွာ ဟောင်း နေရာသို့၊ တိုင်း ပြည်ငြိမ်ဝပ်ပိပြား ရေး လို အပ်ချက်အရ၊ အစိုးရ၏အမိန့်ဖြင့် မြောင်း ရွေ့လာရလျက် ဆည် ပေါက်ရွာသစ် အဖြစ် တည်ဆောက်နေထိုင် ခဲ့ရာယခုအထိဖြစ် ပေသည်။ ထို့ ကြောင့်လျှင် ၎င်း ၎င်း စဉ် ကို ရှင်းလင်း မေးမြန်းခြင်း တူ ယောကဏ္ဍ၌ ထူနိုင် မေးမြန်း -

- (၁) နိုင်ငံ အပေ T သစ္စာ ရှိရန် -
  - (၂) နိုင်ငံ အထွက်ပိစီတို့ ကိုယ်စွမ်း ဥာဏ်စွမ်း ရှိသမျှစွာ စား အလုပ်လုပ်ရန် -
- တူယော အချက်များ အတိုင်း ၊ နိုင်ငံ တော်အစိုးရမှ ဝန်ထမ်းတို့သည် တူယောမှ မှတ်ပေး ထား ယော နေရာ (အင်ချောင်း ရွာသား များ မနေထိုင်စွန့်ပစ် ထွား ယော နေရာ ဟောင်း) ထွင်သစ္စာ ရှိစွာ စွဲမြဲ နေထိုင်ပြီး၊ ၎င်း တို့အ

စရပ်တစ်နိုင် ရေးနှင့်နိုင်ငံအထွက်အနည်းနှင့်အများ အထောက်အကူဖြစ်စေ
 ရန် ချစ်ခွယ်လျက် ဂွာသုဂ္ဂာသား တိုင်း၊ ကလေး လူကြီး မကျန်၊ ဖိဖိတို့တိုက်စွမ်း
 ဥာဏ် စွမ်း ရှိသမျှပျံ၊ သား ခွာဖြင့် (မှောင် နိုလုပ်ငန်း မရှိ) ကြီးစားလုပ်
 ချိအထုပ်လုပ်လျက် ပျံကြ ပေသည်။ ကျောင်း သား လူငယ်ကလေး သူငယ်များ ပင်
 လျှင် ၊ ကျောင်း အား လပ်ချိန်၌ အိမ်ထွင်း လုပ်ငန်း များ ဖြစ်သည်။ ထင်းခွေ၊
 ရေထမ်း ၊ ရေလောင်း ၊ စသည်လုပ်ငန်း များ အပြင်၊ ပြင်ပဝင် ငွေ ရ
 လုပ်ငန်း များ ဖြစ်သည်။ လက်စား လိုက်ခြင်း ၊ လုပ်အား ပေးခြင်း ၊ မြေကြွ
 ဇာ နွား ချေး များ ကောက်၍ ရောင်း ခြင်း ၊ စသည်တို့ကို ကျောင်း အိမ် ချိန်
 အားလပ် ချိန်များ ၌ ရနိုင်သမျှကြီး စီး လုပ်ကိုင်ကြပြီး ၊ ဖိဖိတို့ ကျောင်း စရိတ်
 အိမ်စရိတ် များ ကိုတတ်တအား ဖြည့်စွမ်း ပေး လေ့ရှိ ပေသည်။

ဥ ပ မာ။ ။ (၁) တက္ကသိုလ်ဝင်တန်း ကျောင်း သား၊ မေါင်
 ထိန်း ထွန်း သည် ချစ် ဘမဝိယ မဆိုင်၌ ကုန်ပစ္စည်း များ ထမ်း ပိုး ချပေး ရ
 သော ကိယအလုပ် သမား တဦး အဖြစ် ကျောင်း အား ချိန်၌ ဝင် ရောက်လုပ်ကိုင်
 လေ့ ရှိပြီး ၊ အိမ်ထွင်း ၊ အိမ်ပြင်၊ သီး နံ၊ စိုက်ပျိုး ရေး များ ၌လည်း ကုဉ်လုပ်
 ကိုင် ပေး လေ့ရှိ ပေသည်။

။ (၂) ဂွာ၏ မူလတန်း ကျောင်း မှ၊ ၄ တန်း
 ကျောင်း သား မောင် မောင်လွင်သည်၊ ကျောင်း တက်ရင်း ၊ ကျောင်း ဆင်း
 ချိန် ၌ ဇီး ပေါင်း ထုပ်၊ သွား ရေခါများ ရောင်း ချလျက် သင်တင်စွာ ရသေ့
 အမြတ်ငွေကို ဖိဘအား ပေးခြင်း ၊ ၄ နှစ် ၌ ကျောင်းစရိတ်အဖြစ် အဆုံး ပြု ခြင်း
 များ ကို လေ့လာ ကျွေ့ရှိရ ပေသည်။ ၄ နှစ် ကလေး ငယ်သည် အိမ်ထွင်း ရှိမာလကိပင်
 မှ မာလကိသီး များ ဆွတ်၍ ရောင်း ရာမှ ရသေ့ ငွေပြား ဇဝဖြင့် အရင်း တည်

လ ၊ ဇီး ပေါင်း ထုပ်ဝမ်း၍ ရေခင်း ရာ၊ ဥပြား တန် ၂၅ ထုပ်ထုပ် အောင်
၂၇၇၈ နှင့် ရေခင်း ရပြီး ၊ ကုန်လျှင် ၃၅ ပြား မြတ်သည့်ဟု လေ့လာသိရှိရပါသည်။ ။

ထို့ကြောင့်အညစ်ပေါက်ရွာ နေပူတို့သည်၊ လူတိုင်း သို့မဟုတ် အိမ်
ထောင်စုတစ်စုတွင်၊ ဝါး ပွား ရေး လုပ်ငန်း များ အဖြစ်၊ အစိတဝင် ငွေရလုပ်
ငန်း နှင့်အခြား အရံလုပ်ငန်း ၂ မျိုး ၃ မျိုး တို့ကိုထွဲဖက်လုပ်ကိုင် လေ့ရှိ ပေသည်။
ဥပမာ။ ။ အစိုး ရအမှုထမ်း တိုင်း သည်၊ ၎င်း ချိန်၌အစိုး ရအလုပ်ကိုလုပ်ကိုင်
ပြီး၊ ကျန်အချိန်၌ယာထွန်စိုက်ပျိုးခြင်း၊ အိမ်ထွင်း ဥယျာဉ်စား နှံစိုက်ပျိုးခြင်း၊
အိမ်ထွင်း လက်မှုလုပ်ငန်း များ ဖြစ်သည်။ ဤကြမ်း၊ ကောင်း ၊ ဖျာ၊ သက်ကယ်
ယက်လုပ်ခြင်း စသည်တို့ကိုထွဲဖက်လုပ်ကိုင် လေ့ရှိ ပေသည်။ သာဓကအဖြစ်ဖြင့် ရသေ့

- (၁) ဦး နီ-ရ-လ-တ၊ ဥက္ကဋ္ဌ + ရွာစံလျှပ်စစ်တာဝန်ခံ + ယာစိုက်ပျိုးခြင်း၊
- (၂) ဦး ထွန်း မောင်၊ အ-မ-တ ကျောင်း၊ ဆုပ် + ယာစိုက်ပျိုးခြင်း + အိမ်ထွင်း
ဥယျာဉ်စား နှံစိုက်ပျိုးခြင်း ။
- (၃) ဦး ဘတင်-အငြိမ်းစား ကျောင်း၊ ဆုပ် + မြန်မာ့ ဆေး ဆရာ + ယာစိုက်ပျိုး ။
- (၄) ဦး အေး မောင် - ဆံပင်ညှိ + ထင်း ရွာ ရေခင်း + လက်စား လိုက်ခြင်း။
- (၅) ဦး မြိ-စပြစ်ခြံလုပ်သား + အကြော် ရေခင်း + မွေး မြူရေး လုပ်ငန်း ။
- (၆) ဦး ရန်ပျံ - စက်ချုပ် + ပန်း ချိ၊ ပန်း ပုထု + လက်စား လိုက်ခြင်း ။
- (၇) ဦး လှ-အိမ်စော့ ခိုင် ရေခင်း + လယ်ယာစိုက် + မွေး မြူ ရေး လုပ်ငန်း ။
စသည်ဖြင့် လေ့ရှိ ရပါသည်။

၁။ ။ ရ-လ-တ-ကျေး ရွာလုံခြုံရေး နှင့်ဆုပ်ချုပ်မှု ကော်မတီ။
၂။ ။ အ-မ-တ-အစိုး ရမှုလတန်း ကျောင်း ။

ထိုကြောင့်ဆို၍ ပေါက်ရွာ နေသူတို့၏စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ အား အင်မတန်မထား၍ လုပ်ကိုင်သောလုပ်ငန်း အဖို့ အစားအလှယ် ယေဘုယျအားဖြင့် အောက်ပါအတိုင်း ခွဲခြားဖော်ပြလိုပါသည်။

(က) အစိုးရလုပ်ငန်း ၊ နေ့စား ၊ လစာ အဖြစ်လုပ်ကိုင်မှု ။ ။

ဆို၍ ပေါက်ရွာသူ၊ ရွာသားများမှ ဝါ၊ ရွာပြောင်းရွေ့လာရခြင်း ၊ ပုဂ္ဂိုလ် တောင်၌ သစ်တောဖြူရ ရေးစီမံကိန်းအရ၊ ဥယျာဉ်ခြံမြေများ ပယ်ဖျက်ခံရခြင်း ၊ အစိုးရစေလွှတ်စိုက်ခင်းအတွက် ၎င်းတို့၏ယာမြေများ ကိုခွဲဝေပေးရခြင်း ၊ စသည့်ဆုံးရှုံးမှုများ ကိုထောက်ထားသော ဘာသာရေး၊ နိုင်ငံတော်အစိုးရက ဆို၍ ပေါက်ရွာ နေသူများအား ၊ ဆို၍ ပေါက်ရွာအနီးရှိ အစိုးရလုပ်ငန်း ၎ှာနအထိးထိ၌ အောက်ဖော်ပြပါအတိုင်း အလုပ်များ ခန့်ထားပေးလျက်ရှိပေသည်။

အစိုးရစေလွှတ်စိုက်ခင်းအမှုထမ်း ။ ။ ၁၉၅၀ - ၅၁ ခုနှစ်အစိုးရစေလွှတ်စိုက်ခင်း စတင်သည့်မှ ၊ ယခုအချိန်အထိ ဆို၍ ပေါက်ရွာသူရွာသားများအား စေလွှတ်စိုက်ခင်း အမှတ်ထမ်းများ အဖြစ် ခန့်ထားပေးလျက်ရှိရာ နေ့စား အလုပ်သမား အဖြစ် ၅၀ ဦး ခန့်ရှိပြီး ၊ တနေ့လျှင် ၃-၀၅ ပြားနှုန်းဖြင့် စေလွှတ်စိုက်ခင်း ပြတ်၊ ကိုင်းညွှတ်ဆေးဖြန်း ၊ ရေဖြန်း ၊ စသည့်အလုပ်တာဝန်များ ကိုလုပ်ဆောင်ရလေသည်။ ။ အမြဲတမ်း လစာ အလုပ်သမား အဖြစ် ၈ ဦး ခန့်ရှိပြီး ၊ တနေ့လျှင် ၁၂၅ မှ ၁၅၀ ခန့်အထိ ရရှိလျက် စိုက်ခင်းကြီးကြပ်ရေးနှင့် စိုက်ခင်းကြီးကြပ်ရေးရုံး၏ ရုံးလုပ်ငန်း တာဝန်များ ကိုထမ်းဆောင်ရပါသည်။ ထို့ပြင် အခါအားလျော်စွာ လိုအပ်ချိန်များ၌ (စုစုပေါင်း တနှစ်လျှင် ၂လခန့်) ၌ ဖိစိတိုက်ခွန်၊ နွား ၊ များဖြင့် စိုက်ခင်းအတွင်း ထွန်ကြောင်း လိုက်ပေးရခြင်း ၊ ထွန်ပေးရ

ခြင်းကို အထွက်တ နေ့လျှင် ရီ/ နှုံး ခန့်ရရှိသော အလုပ်အပြင်၊ လုပ်လက်ဖြင့်၊
 နှား ချေး မြေဗြဏာ ချ၊ ပေါင်း ဝှင်း ၊ မြေကျင်း ထူး ၊ ဝါး ရှိ ဝေည့် အ
 နေး အဖွဲ့လုပ်ငန်း များ အထွက်တခါတရံလှ ၄၀-၅၀ ခန့်၊ တနေ့လျှင် ၊
 ၃-၈၅ ပြား နှုံး နှင့် လုပ်ရသော လုပ်ငန်း များ လည်း ရှိသာ ၊ တဦး စီ
 အထွက် တနှစ်လျှင် စုစု ပေါင်း ၄၄-၄၇-၅၇-ခန့် စီ ရရှိကြပါသည်။

အစိုး ရစေြစ်စိုက်ခင်း ထွင်ဆခုန်ပေါက် ကျော့ ဝှားအုပ်ရဝင်
 အင် ချောင်း ဝှား၊ ညောင်ကဲဝှား များ မှ လှမ်းကုန်း၊ ကိုလည်း ၊ အမှုထမ်း များ
 အဖြစ် ၊ ဝေ မျှခန့်ထား ပေး နေရသော ကြောင့်ဆန္ဒ ပေါက်ဝှားအ နေဖြင့်၊
 ထိုမျှသာခံစား ခွင့်ရကြပါသည်။

အစိုး ရလယ်ထွန်စက်စခန်း ။ ။ ။ ၄ င်း ဝှား နထွင်ဆည် ပေါက်ဝှား သား ၅ ဦး
 ခန့်အလုပ်ရရှိသာတလျှင် ၁၂၅/ ခန့်ရ
 ယော ထွန်စက် မောင်း အမှုထမ်း အဖြစ် ၄ င်း ၊ တလလျှင် ၂၀၀/ ကျော်ခန့်
 ရသော ထွန်စက်ဖြင့်ဆရာ များ အဖြစ် ၄ င်း အမှုထမ်း ကြရပါသည်။

အစိုး ရလယ်ထွန်စိုက်ဖွဲ့ ရေး ဝှား န။ ။ ။ ၄ င်း ဝှား နထွင်ဆည် ပေါက်ဝှား သား အ
 မှုထမ်း ၃ ဦး ခန့်ရှိပြီး အဖွဲ့ သား ၁ ဦး
 အမျိုး သမီး ၂ ဦး ဖြစ်ပါသည်။ တလလျှင် ၁၂၅/ ခန့်ရသော လုံး လုပ်ငန်း အမှု
 ထမ်း များ ဖြစ်ပါသည်။ ဒါစီပံကီန်း ထွင် နယ်လှည့် ယော ဖြောတာဝန်ကို ထမ်း
 ဆောင်ရသည့်အမှုထမ်း အဖြစ်လည်း ၅ ဦး ခန့်ရှိပါသည်။

အစိုး ရစောသင် ကျောင်း များ ။ ။ ဆည် ပေါက်ဝှား နှင့်အနီး ပတ်ဝန်း ကျင်ရှိ
 စောသင် ကျောင်း များ ထွင် ကျောင်း ဆ
 ရာ အဖြစ် ရဦး အမှုထမ်း ရပါသည်။ ၄ င်း ထို့မှ ဘဆည် ပေါက်ဝှား မူလ တန်း

ကျောင်း အုပ်အဖြစ် ၁ ဦး ၊ မူလတန်း ပြဆရာများ အဖြစ် ၅ ဦး
နှင့် ကျောက်ပန်း တောင်း၊ မြို့ကျောင်း ၌ အလယ်တန်း ပြဆရာ အဖြစ်တဦးတို့
ဖြစ်ပါသည်။

သစ် တော ဌာန။ ။ ၎င်း ဌာနတွင် ဆည် ပေါက် ရွာ သား ၃ ဦး
အလုပ် ရရှိ ရာ၊ စား ရေး ဝန်ထမ်း များ အဖြစ် အမှုထမ်း
ရပါသည်။ အခြား ၅ ဦး မှာ ပိန္နဲ ပင်ခွဲ အလုပ်အမှုထမ်း အ
ဖြစ်နှင့် ၁ ဦး မှာ တောကြပ်အဖြစ်အမှုထမ်း ရပါသည်။

အစိုး ရ ဝိဝုမ်း စက်။ ။ ၎င်း ဝိဝုမ်း စက်သည် ဆည် ပေါက် ရွာ မှ ရရှိ ခဲ့
ခန်းဝေး သော ကြက် မောက် တောင် မှ ထွက်သည့် ဝါများ ကို အများ
အား ဖြင့် တနှစ်လျှင် ၂လ၊ ၃လ၊ ခန့် ဝိကြိတ်လည်ပတ် ရာ၊ စက်လည်ချိန် ၌
ဆည် ပေါက် ရွာ မှ အဖို့ သမီး ၂၅ ဦး ၊ ဝိဝုမ်း ၊ ဝါသန့်အလုပ် ကို
လုပ် ခွင့်ရပြီး ၊ တနေ့လျှင် ၃/၀၅ ဝိ ရရှိကြပါသည်။

အစိုး ရ ဖြစ်အရက်ချက်ဝုံ။ ။ ၎င်း ထွင်ဆည် ပေါက် ရွာ သား ၃ ဦး ခန့် ရှိ၍၊
တနေ့လျှင် ၃/၀၅ ဝိ နှင့် ဖြင့် ဖြစ်စီး ပေ T ချိန်၊
စက်လည်ချိန် ၌ လုပ်ကိုင်ရပြီး တနှစ်လျှင် ၄လ ခန့် သာ အလုပ် ရှိပါသည်။

ကျေး ရွာ သမဝါယမအသင်း ဆိုင်။ ။ ၎င်း ဆိုင်တွင် ၁ ဦး မှာ ဆိုင်ထိုင်အ
ဖြစ် ၁၂၅ ရပြီး ၊ ၂ ဦး မှာ ချိန်ထွက်
အထူးအဖြစ်တနေ့လျှင် ၃/၀၅ ဝိ ရကြ၏။ ကျန်တဦး မှာ ညစောင့်အ
ဖြစ်တလလျှင် ၃ဝိ/၄ ရှိ ပါသည်။

ကျောက်ပန်း တောင်း မြို့ရဲ့ အစိုး ရ ခေါ် မြေဩဇာ ဖြန့်ဖြူး ရေး ဌာန။ ။
၎င်း ဌာန ၌ ခေါ် မြေဩဇာ အိတ် များ အတင်အချလုပ် ငန်း ၊

ကဝယ လုပ်သဘအဖြစ် တနေ့လျှင် ၃-၈၅ ပြား နှိုး ဖြင့်၊ ဆည် ပေါက်ရွာသီး
၃၀ ခန့်လုပ်ကိုင် ခွင့်ရပါသည်။ သို့သော်၎င်း အလုပ်မှ အမြတ် မဟုတ်ဘဲ၊ တလ
လျှင် ၁၀ ရက်ခန့်သာလုပ်ကိုင် ရပါသည်။

ဆည် ပေါက်ရွာအနီး ရှိ၊ အနော်ရထာ တပ်စခန်း
တွင် အမြဲတန်း အလုပ်သမား၊ လက်သမား အဖြစ် ၁၂၀ အမှုထမ်း ရပါ
သည်။

မြန်မာပြည်အနှံ့အပြား ရှိ၊ အစိုးရဌာန
များ နှင့်၊ တပ်မတော်များ ထွင်စာရေး ဝါချီ၊ အကြပ်တပ်သားမှစ၍
အရာရှိအထိ၊ အမှုထမ်းပေါင်း ၃၀ ခန့်ရှိရာ၊ ဆည် ပေါက်ရွာရှိ၊ မိ
တာအိမ်သား များ အား၊ ငွေဖို့ထောက်ပံ့လျက် အခွင့်အခံသင့်တိုင်း ခေတ္တ
ပြန်လာလေ့ရှိပါသည်။

(၁) လယ်ယာစိုက်ပျိုးမှု နှင့် ထန်းလျှက်လုပ်ငန်း။

ဆည် ပေါက်ရွာတွင်၊ ယိုမြေကေရုရ ပေါင်း ၄၀၀ နီး
ပါး ခန့်ရှိပြီး၊ မြေဆီစွာမှ အများအားဖြင့် မြေနီသွင်း၊ ကြပ်ပြာမြေ၊
စနယ်မြေ၊ သဲမြေများ သာဖြစ်ပါသည်။ ဤထွင်စိုင်း ခေါင် ရေရွာခြင်း၊
ခြောက် ချွေပူခြင်း ခြင်း၊ ရေထိန်းအားနည်းခြင်း၊ မြေဩဇာညံ့ဖျင်းခြင်း၊
မြေရိုင်း ဖြစ်ခြင်း၊ စသည်တို့ကြောင့်၊ ကေပေါင်း ၂၅၀ ကျော်မျှ သာ
စိုက်ပျိုး လုပ်ကိုင်နိုင်လေသည်။ စိုက်ပျိုး ရာတွင်၊ နှမ်း၊ မြေပဲ၊ ပဲအမျိုးမျိုး
ပြောင်း၊ လှော်၊ ဆတ်၊ ခရမ်းချဉ်၊ စသည်တို့ကိုအများအားဖြင့် စိုက်ပျိုးလေ
သည်။ စပါးသီးနှံ စိုက်ပျိုးပျက်စီးမှုတိုင်း သိရှိ၍ ရေလုံလောက်မှုမရှိသဖြင့် မဖြစ်

ထွန်း ချေး။

၎င်း တို့၏ ယုံကြည်မှုများ၊ တွင်အချိန်မှာ၊ ဘိုးဘွား အမွေ
 ရမြေများ ဖြစ်၏။ အချိန်မှာ ယခင် ရွာကောင်း၊ ဥယျာဉ်ခြံ မြေဆုံး ရှုံး ခဲ့
 ဖြစ်ကြောင်းကိုး ရထံမှတစ်ပါး လွှင် မြေပိုင်၊ ၅၀၀ ခန့်စီတို့၊ ဆည် ပေါက်ရွာသစ်၏
 ပတ်ဝန်းကျင်၌ ဝေခြမ်း ပေး ခဲ့ရ၍။ လူ ၇၀ ခန့် မြေယာထွက်များ ကိုရရှိ
 ခဲ့လေသည်။ ဘိုရာထွင် မြေပိုင်း ဖြစ်ခြင်း၊ ဝိုး နဲပိုး ခြင်း၊ ရေထိန်း အိ
 နဲခြင်း၊ မြေဩဇာညှိဖျင်း ခြင်း တို့ကြောင့် ယခု မြေစိုက်ဖွဲ့ ချဉ်း ရေ
 ၆၀ ခန့်သာ ရှိပြီး၊ တစ်ဦး လွှင် ဖျမ်း မှုခြင်း အားဖြင့် ၃-၄ ဝေခန့်စီ
 လောက်သာ စိုက်ဖွဲ့ နိုင်ကြပြီး၊ ပလတ် မြေများ ရှိ၏။ စိုက်ဖွဲ့ ချများအနက်
 ၈ ဦး ခန့် ၏ မြေများ မှာ မြေဩဇာ ဘင်တင် သောဘိုးဘွား အမွေရ မြေ
 များ ဖြစ်၍ တစ်ဦး လွှင် ၁၀၀၀ ခန့်စီ စိုက်ဖွဲ့ နိုင်ကြပြီး၊ တနှစ်လွှင် စိုက်ဖွဲ့
 ဝင်ငွေ ၁၀၀၀ / ကျော် ခန့် ရရှိလျက် စိုက်ဖွဲ့ ရေး ဖြင့်အကျိုး အရှိဆုံး ချများ
 ဖြစ်ပေသည်။ စိုက်ဖွဲ့ ဝင်ငွေအဆင့်အတင့် ရသမျှ ပေါင်း မှာ ၃၀ ခန့် ရှိရာ
 တနှစ်လွှင် ၆၀၀ / ၇၀၀ / ခန့် ရရှိကြပါသည်။ ဝင်ငွေအနည်း ဆုံး ရရှိ ချ
 ပေါင်း ၂၀၀ ခန့် မှာ တနှစ်လုံး အထက် ၃၀၀ / ခန့် ရပြီး၊ တစ်ခါတရံ
 မိုးလေဝသအဆင်မသင့် သောအခါတွင် သီးနှံ မရဘဲ၊ သီးနှံဖွဲ့ ဘိုး၊ နွားချေး
 မြေဩဇာဘိုး၊ ယာထွန်ခ စသည်များ ပင်အရွံ့ ထွက်တတ် လေသည်။ ဥပမာ -
 ၁၃၇ ခင်ကြည့် ချီချီ ဗုဒ္ဓ ၁၉၇၂ - ခုနှစ်က သီးနှံ မရသဖြင့် ငါးထွင် မွေး
 ထားသော နွား မလတ်၊ တကောင်တို့ ၂၂၅ / ဖြင့် ရောင်း ချလျက်၊ နွား
 ချေး မြေဩဇာဘိုး၊ ယာထွန်ခ များ ကို ပေး ဆပ်လိုက်ရ လေသည်။

၎င်း တို့၏ စိုက်ဖွဲ့ ရေး မှာ အများ အား ဖြင့်တည်း ဝါး

သာစိုက်နိုင်ဖို့၊ စိုး လေသင့်သည့်အခါမှသာ နှစ်သီး စား၊ သီး ထပ်စိုက်ဖို့
နိုင်လေသည်။ ဤထွင် နှစ်သီး ကိုကချန်လလောက်ထွင်စေရန်ဖြီး ၃လကြာ လောက်
ထွင်လိုက်သိမ်း၏။ ပဲစိုက်ပါက ၄လ မှ ၆လခန့်ကြာ၏။ ဖြီး လှင်သီး ထပ် အ
ဖြစ်၊ ရူး၊ ဆတ်၊ ပဲ အဖို့ ဖို့၊ နှံစား ပြောင်း တို့တို့၊ ဂျုံ၊ နှံစား စာ အ
ဖြစ်၎င်း၊ တခါတရံ၎င်း ပါး လှင် လှစား နှံး ဂန်၎င်း စိုက်ဖို့ ဂ လေသည်။

ဆည် ပေါက်ရွာထွင်စိုက်ဖို့ ရေး ခွဲထွန်ယက်ဂန်အဖုံး ပြုနိုင်
သော ခိုင်း နှံစား အရွင်း ပေါင်း ၂၅ ရွင်း ခန့်ရှိရာ၊ မိမိတို့ကိုယ်တိုင် ခိုင်း
နှံစား မရှိသူများ မှာ၊ နှံစား ရှိသူများ ထံမှသီး နှံစားစိုက်အထွက် ထွန်ယက် ခ
၂၀/- ၃၀/- ခန့် ပေး လျက်၊ နှံစား ၄၆ ရွှံထွန်ယက်စိုက်ဖို့ ကြရ၏။ ဤထွင်သီး
နှံထွက်အကျိုးကျေးဇူးနည်းပါးမှု နှင့်၊ ယိမြေကေ နည်းပါးမှု ကြောင့်၊ လယ်ထွန်စက်များ
ကိုအခပေး ထွန်ယက်သူ နည်း ဖြီး၊ အများ အား ဖြင့် မိမိတို့လူကိုယ်တိုင်လုံး လာ
လိုက်ရှိစွာဖြင့်၊ မိမိတို့နှံစား ဖြစ်ဖြစ် စေ၊ နှံစား ၄၆ ရွှံဖြစ် စေ၊ အပင်ပန်း ခံကာ
ဂရုစိုက်ကြီး စား ထွန်ယက်စိုက်ဖို့ လေ့ရှိ ပေသည်။

ယာ မြေသီး နှံစိုက်ဖို့ ရေး ထွင်ဆည် ပေါက်ရွာ သား ဦး ဘစိန်
ဆိုသူသည် အမွှော်အမြင်ကြီး စွာဖြင့်၊ နှံစိုက်စီမံကိန်း ချလျက်ကြီး ဝါး စိုက်ဖို့
နေကြောင်း ထွေရှိရ ပေသည်။ ၎င်း သည်ဆည် ပေါက်ရွာ ဟောင်း ၏အ ရွှေအက်
ပိုင်စက်ခန့်ထွာရှိ၊ န ရှောင်ကျ ခေT ဟောင်ကြား ချောင်း ရိုး ငယ်တခု
အား သက်ဆိုင်ရာအစိုး ဂထံမှစိုက်ဖို့ လုပ်ကိုင် ခွင့်ယူခါ၊ တာဖိတ်လျက် စီရံ ရေဖြင့်၊
ထိုချောင်း ပြင်ပေTထွင်သီး နှံဖို့ စုံတိုစမ်း သပ်စိုက်ဖို့ ကြီး ဝါး လျက်ရှိရာ ၂နှစ်
ခန့်ကြာ ရှိသွား ဖြီး၊ အသင့်အတင့်အကျိုး ရှိ နေကြောင်း ထွေရှိရ ပေသည်။ ၎င်းမှာ
၄နှစ်စီမံကိန်း ဖြင့်၊ မွှော်မှန်း ကြီး ဝါး လျက်ရှိရာ အောင်မြင်ရန်၅၅/။ မှသေ

သာ နေကြောင်း၊ ရွှေရွှီရ ပေသစ်။ ၎င်း၊ ကိုကြည်ခြင်း၊ ဖြစ်သည့် ပေါက်ရွာ
နေသူများ၊ သည်လုပ်ငန်း၊ တခုကိုအ မြှော်အမြင်ကြီး၊ ဝှာဖြင့်၊ စွန့်စွန့်စား
စား၊ စနစ်တကျကြီး၊ စား၊ တစ်ထွင်ဖြုလုပ်တတ် သော စွမ်း၊ ရည်ရှိ ကြောင်း၊ သီ
ရှိနိုင် ပေသစ်။

ယာ မြေသီနှံစိုက်ပျိုး မှုထွင် သည် ပေါက် ကျား ဝှာအုပ်ရ
ဝင်အခြား၊ ဝှာများ၊ နှင့်နှိုင်း ထွင်ကြည့်ပါက၊ အောက်ပါအတိုင်း၊ ယေဘုယအား
ဖြင့်၊ ရွှေရွှီရ ပေသစ်။

ဆည် ပေါက်ရွာ ။ ညောင်ကံရွာ ။ အင်ချောင်ရွာ

စုစု ပေါင်းရှိ မြေဧက	၄၀၀ ခန့် ။	၃၁၇ခန့်။	၄၀၀ခန့်
စိုက်ပျိုး မြေဧက	၂၅၀ ခန့် ။	၂၉၅ခန့်။	၃၆၀ခန့်
ပလတ်ထား၊ ရ သော မြေဧက	၁၅၀ ခန့် ။	၂၂ခန့်။	၁၀ခန့်
စိုက်ပျိုး လုပ်ကိုင်သူ ပေါင်း	၆၀ဦးခန့်။	၇၁ဦး ။	၈၀ဦး
စိုက်ပျိုး ရေး ဝင် ငွေ ဖုတ်၊ မှု	၆၀ ခန့် ။	၇၅ခန့်။	၁၀၀ခန့်

(၁၈)

ဤထွင်ဆည် ပေါက်ရွာ၏ မြေများ၊ မှာ မြေပိုင်း၊ ဖြစ်ခြင်း ။
မြေဩဇာညံ့ဖျင်း၊ ခြင်း ။ မြေမညိုခြင်း ။ ရေထိန်း၊ အား၊ နည်း၊ ခြင်း တို့
ကြောင့်၊ ပလတ်ထား၊ ရ သော မြေဧကအများ၊ ဆုံး ရှိ နေပြီး၊ စိုက်ပျိုးရေးမှ
ရ သော ဝင် ငွေမှာလည်း၊ အနည်းဆုံး ဖြစ် နေ ကြောင်း၊ ရွှေရွှီရ ပေသစ် ။

ထို့ကြောင့်၊ ဆည် ပေါက်ရွာ နေသူများ၊ မှာ စိုက်ပျိုးရေး၊
 တခုတည်း ဖြစ်အား ထား မ နေနိုင်ဘဲအခြား လုပ်ငန်း များ ၊ ဥပမာ၊
 အချို့မှာ အစိုးရလုပ်ငန်း ကိုဆွဲမက်လုပ်ကိုင်ပြီး ၊ အချို့မှာ ပုပွား၊ ဧကောင်ပေT
 မှာ ယစ်သီး ၊ သစ်ဥ၊ ဖျစ်၊ ပန်း ၊ တင်း ၊ စသည်တို့ကိုရွာ မွေ ရောင်း ချမ်း
 သောက် နေကြရ၏။ အချို့မှာ အလုပ်ကြမ်း ကိစ္စအလုပ်၊ လက်စား လိုက်ခြင်း
 စသည်တို့ကိုပြီး စား လုပ်ကိုင် နေကြရ ပေသည်။

ထန်း လျက်လုပ်ငန်း ။ ။ ၎င်း လုပ်ငန်း ကိုလုပ်ကိုင် နိုင်သည့်ထန်း ပင်ဦး
 ရေများ ကိုပိုင်ဆိုင်သူမှာ၊ ဆည် ပေါက်ရွာတွင် ၂ဦး (ဦးနီ၊ ဒေTရင် နှ)
 ခန့်ထာ ရှိပြီး တဦး လှိုင်ဘိုး ဘွား အမွေရထန်း ပင် ၅၀ ခန့်စီရှိပါသည်။
 ဪောင်ကံရွာ တွင် ၁၅ ဦး ခန့်ရှိပြီး ၊ အင်ချောင်း ရွာတွင် ၇၀ ဦး
 ခန့်ရှိရသ်။ တဦး လှိုင် ဘိုး ဘွား အမွေရထန်း ပင် ၄၀ မှ ၇၀ အထိ၊
 ဖျမ်း မျှရှိပါသည်။ ၎င်း ထန်းလျက်ထုတ်လုပ်ငန်း မှာတလလျှင် ၁၀၀၀/ ခန့်
 မှောင် ငွေ ရှိကြပါသည်။ ဤထန်း လျက်လုပ်ငန်း တွင်လည်း ဆည် ပေါက်ရွာတွင်
 အနည်း ဆုံး ဖြစ် ၍၊ ဪောင်ကံရွာတွင်အလတ်စား အင်ချောင်း ရွာ
 တွင်အများ ဆုံး ဖြစ်ပါသည်။ ဆည် ပေါက်ရွာ မှအချို့မှာထန်း ပင် ၁၀ ပင်
 ခန့်အနည်း ငယ်သာ ရှိ၍၊ ထန်း လျက်ချက်ယု လောက် အောင် မရသဖြင့်၊ ထန်း
 ရွက်များ ကိုသာ ၁၀၀ လျှင် ၁၅/ ဈေး ဖြစ်ချက်ယု ရောင်း ချရုံမျှ
 သာ ရှိ လေသည်။

(ဂ) မြို့ဥယျာဉ်စိုက်ပျိုး မှု။

ဆည် ပေါက်ရွာ နေသူများ မှာ၊ ယခင်ရွာ ဧကင်း က
 တည်း ကပင်၊ ဆုံး ၊ ထန်း ၊ သရက်၊ ငှက်ပျော၊ မာလကာ၊ သံပူရသ်၊ ရွှေခက်

စသည်တို့ကိုခြံဥယျာဉ်ဖြင့်စိုက်ပျိုးစား သောက်ခံ့သူများ ဖြစ်သည့်အား လျော်
 စွာ၊ ယခုရွာထွင်လည်း မိမိတို့အိမ်ခြံအထွင်း ဌ်းစီး နှံ့ပျိုး ခုံကိုဤ စား ချ်စိုက်
 ပျိုး ထား ကြောင်း ထွေ့ရှိရ ပေသည်။ သို့သော် မြေဩဇာညံ့ဖျင်း ခြင်း ၊ စိုး
 ရေအစိုဓါတ် ခေါင်း ပါး ရေခဲခက် ရွေ့ခြင်း တို့ကြောင့်၊ ၎င်း စီး နှံ့များ မှာ
 ဖြစ်ထွန်း မှုနည်း ပါး လေသည်။ ထို့ပြင် ရေ ကို၊ ကလေး ၊ လူကြီး များ ကိုယ်
 တိုင် ရေထမ်း ဖြင့်ရွာလည်ရှိအုတ် ရေကန်မှတစ်ဆင့်လှောင်ဆည်း ၂၀ မှ ၃၀
 ခန့်အထိထမ်း ယူ၍၊ မိမိတို့အိမ်၏ သောက်သုံး ရေ နှင့် စီး နှံ့ပင် များ
 လောင်း ရန်အသုံး ပြုနေရခြင်း ကြောင့်စီမံ ရေများ စွာလိုသော အုန်း ၊
 ၎က် ပျော၊ ကဲ့သို့သော စီး ပင် များ မှာဖြစ်ထွန်း မှုနည်း ပါး လေသည်။ သို့ရာ
 ထွင် ရာသီအလိုက်စိုက်ပျိုး သော၊ ပန်း အမျိုး မျိုး ၊ ဂေပီထုပ်၊ တင်း စီးတင်း
 ရွက်များ စိုက်ပျိုး ရောင်း ချခြင်း နှင့်၊ ဩပီ၊ ခရမ်း ချဉ်၊ ဘနပ်ခါး ၊ စ
 သည်ပျိုး ပင် များ စိုက်ပျိုး ထောင် ရောင်း ချရာထွင်၊ တနှစ်လျှင် ၃၀ဝီ ၅
 ၅၀ဝီ ခန့်ထိဝင် ငွေရလျက် ၊ ဘင်တင်ရွာအကျိုး ကျေး ဇူး ရှိ ကြောင်း သိရှိရ
 ပါသည်။ အများ အား ဖြင့်၊ ၎င်း တို့အိမ်ထွင်း ခြံဥယျာဉ်စီး နှံ့စိုက်ပျိုး မှ
 မှာ၊ ၎င်း တို့မိသားစု၏စား ဝတ် နေရေး စရိတ်ကိုရပုံ ဝပုံခန့်မျှအထောက်
 အကူပြုနေကြောင်း လေ့လာ ထွေ့ရှိရ ပေသည်။

ခြံဥယျာဉ် စိုက်ပျိုး ရေး ထွင်၊ ရွာဦး ဘုန်း တော်ကြီးကျောင်း
 ဝင်း အထွင်း ဌ်ပင်၊ အစီး အပင် များ ကိုနံ့လင်ရွာ စိုက်ပျိုး ထား သည်အပြင် ၊
 ရွာမှ ကျောင်း သား သူငယ်၊ ရွာသူရွာသား များ အား လည်း စိုက်ပျိုး ရေး
 ကိုပိုမိုပြုလုပ်ဖြစ် အောင်ဘုန်း တော်ကြီး ကအား ပေး လမ်း ဆွန်ပြုလျက်ရှိ၏ ။

ဥပမာ - ဘုန်း တော်ကြီး က၊ ကျောင်း ထွင် ရှိ ကျောင်း

သား များ အား တယောက် ထွင်ပြန်ပို့ ပင် ဥပင်စီပေး လိုက်ပြီး ဝိပိတို့အိမ်
ထွင်စိုက်ပျံ့ စေ၏။ အကယ်၍ မစိုက်ပျံ့ဘဲ နေဝင်ထွင်ပြန်သီး လိုအပ်၍ဘုန်း ကြီး
ကျောင်း ဝင်း ထဲရှိအပင်ကိုလော ရောက် စေတင်း ခံ၍ခူး ထွတ်ပါကဘုန်း တော်
ကြီး တမ ပေး ဘဲစား ချင်လျှင် ဘုရားစိုက်ထား တု ပြောလျှင် လေ့ရှိ ပေသည်။ ထို
ဘုန်းအား ဖြင့်၊ အလျဉ်း သင့်သလိုအခြား သီး နှံပင် ပျံ့ စိုက်လည်း ပေး ဝေ လျှင်
ကျောင်း သား များ အား တလေး ငယ်ဘဝမှစ၍စိုက်ပျံ့ ရေး ကို လေ့ကျင့် ပေး
လေသည်။

အချို့၏ မြေကွက်များ ကို မြေပြုစော သင့်တင့် သော်လည်း ဘေး
ထွေရသည်။ စိုက်တတ်သည်တူ၍ သား များ ကအယူသီး ကြောက်ရွံ့၍ မစိုက်ပျံ့ ဘဲ
ထား ရာထွင်၊ ၎င်း ကိုဘုန်း တော်ကြီး ကဦး ဆောင်အား ပေး လျှင်မတုတ်
မမှန်အယူသီး များ ကိုပယ် ဖြုတ်ပေး ပြီး ၊ ထို နေရာ၌ စိုက်ပျံ့ စေ ခြင်း
ဖြင့်၊ ပလပ် မြေများ နဲပါး စေရန်အား ပေး ထုညှိလျှင် ပေသည်။ ဥပမာ
ဘုန်း တော်ကြီး ဦး တိက္ခ ခ် ကျောင်း အနီး မြေကွက်တခုသည် မြေပြုစော သင့်တင့်
ပြီး ၊ စိုက်ပျံ့ နိုင် သော်လည်း ၊ ထို နေရာကိုစိုက်ပျံ့ က ဘေး ထွေတတ်သည်တူယူဆ
နေကြရာ၊ ထိုရွာ သား များ ၏အယူသီး များကို ဘုန်း တော်ကြီး ကအစွဲဖြုတ် ပေး
လျှင်၊ ကို ကျော်ဒင် ဆိုသူအား ထို နေရာ၌ ခရမ်း ချဉ်သီး စိုက်ပျံ့ ခိုင်း
ရာဖြစ်ထွန်း အောင်မြင်အစိုး ရှိပြီး ယခုအထိဆက်လက်စိုက်ပျံ့အသုံးချ နေကြောင်း
လေ့လာ ထွေရှိရ ပေသည်။

(ဃ) မွေး မြူရေး ။

ဆည် ပေါက် ရွာ နေသူတို့သည်၊ ယခင် ရွာ စောင်း ကတည်း
ကပင် စိုက်ပျံ့ ရေး ကိုအစိကအား ထား လျှင်လုပ်တိုင်က မွေး မြူရေးကို မှ

ဘာသာ ရေး အရ ၄ ငါး ၊ လူမှု ရေး အရ ၄ ငါး ၊ မလိုလား ခဲ့ ပေ။ သို့သော်
 ယခုအခါ၌ကား အ ထွေအ ခေ၍ အယူအဆ ဟောင်း များ ပြောင်း လဲလာ လျှက်
 မွေး မြူရေး လုပ်ငန်း များကို တ ဖြေး ဖြေး လုပ်တိုင်လာကြ လေသည် ။
 မိမိတို့အိမ် ၌ စီး ပွါး ရေး ထွဲဘက်လုပ်ငန်း အဖြစ်ဖြင့်၊ ကြက်၊ ဝက်၊ နွား ၊
 ဆိတ်၊ ဂျုံ၊ တို့ကို အနည်း နှင့်အများ မွေး မြူ ကြ၏။ ထို့ ဤ၌ ဝှာ၏ထက်
 ဝက်ခန့်ရှိ အိမ်ဦး ရေထွင် တအိမ်လျှင် ကြက် ၅ ကောင်မှ ၁၀ ကောင်
 ခန့်၊ အသိုအိမ်ထွင် ဝက် ၃ ကောင်မှ ၅ ကောင်ခန့်၊ နွား ၃ - ၄
 ကောင်ခန့်နှင့် ဆိတ် အနည်း ငယ် မွေး မြူကား သည်ကို ထွေရှိရ ပေသည်။ တ
 ဝှာလုံး ထွင် ခိုင်း နွား အရွယ် ပေါင်း ၄၀ ခန့်ကိုတအိမ်လျှင်တရွ ဦး ခန့်
 မွေး ကား ပြီး အိမ် ပေါင်း ၂၀ ခန့် ထွင် တ အိမ် လျှင် နို့စား နွား
 နွား မ ၁ ကောင်မှ၊ ၃ ကောင်ခန့်အထိ မွေး မြူ ကား လေသည် ။
 နွား နို့မှ အများ အစား ရောင်း ချ လောက် အောင် မရ သေး ဘဲအိမ်သုံး
 ရန် နှင့်အနည်း ငယ်ပိုလျှံပုံမျှသာ ရ လေသည်။

အည် ပေါက်ရွာထွင် မွေး မြူ ရေး ကိုအများ သုံး လုပ်တိုင်
 လျက်စီး ပွါး ရွာမှ ၁ ဦး ဘာရှိရ၊ ဦး ဇွ ဆိုသူဖြစ် ၏၊ ၄ ငါး ထွင် နွား
 ၁၀ ကောင်၊ ဂျုံ ၄ ကောင်၊ ဆိတ် ၃၀ ၊ ဝက် ၆ ကောင်၊ ကြက် ၃၀
 ခန့်ရှိရ၊ ရွာ၏အ ရွေ့များ ထိပ်ထွင် နေတိုင် ၍ မွေး မြူလေသည်။ အကျိုး
 ကျေး ဇူး မှာသင့်တင့်စွာ ရရှိ ဤောင်း လေလာ ထွေရှိရ၏။

အည် ပေါက်ရွာထွင်ထွန် ခဲ့ သော ၃ နှစ်ခန့်က၊ မိတ္ထီလာ၊
 ပျော်စွယ်၊ ရှိအစိုး ရ မွေး မြူ ရေး ခြံ များ မှ၊ နွား ၊ ဆိတ်၊ ဝက်၊ ဇိုး များ

ကိုးစား ခက ဈေး နှို၊ လော့ပေါ့ပေး လှက် မွေး ပြု လိုသူများ၊ အား ရောင်း၊
 ခပေး ခဲဘူး န်၊ နှို ဘေဒ်ဆည် ပေါက်ရွာ မှလူအ တော် များ၊ အား ခဲလှက်ဝယ်ယူ
 မွေး ပြုရန်နည်း၊ ရောက် ဘောအ ခိအမှတမ်း အချိန် ဝေသာ မာ မှ ကြောင့် ထို
 တီရီယွာ နံသာ၊ ဖိုး ကောင်းများ၊ ကိုမရဘဲ၊ အဖိုး ညံ့များ၊ ကိုသာပြုစု ရောင်း၊
 ခလိုက်ရဘဲ၊ မနှစ်သက်၍ မဝယ်ခဲကြ ပေ။ ၁၀ ဦး ခန့်သာနွား ကို၎င်း ၊
 ၂ ဦး ခန့်မှ ဝက်ကို၎င်း ၊ ၃ ဦး ခန့်မှ ခြက်ကို၎င်း ၊ ဝမ်း ဘတ်
 ဝယ်ယူ ခဲပြီး ၊ ရွာ၌ မွေး မြကြည့်ရဘဲ အဖိုး ညံ့စွန်း ၍ မဖြစ်ထွန်း ဘဲ၊ အသာ
 ဈေး ဖြစ်ပြန်လည် ရောင်း ခုခဲရ ပေသည်။ နွား ဝယ်ယူ ခဲသူများ အနက် ကို
 အောင်သာ ခိုသူတဦး ၌သာ နွား ဘား ပေါက်လှက်အနည်း ငယ်အဖိုး ရှိ
 ကြောင်း ဈေးရ ပေသည်။

(င) အိမ်ထွင်း စက် မူလက် မူလုပ် ငန်း ။

ဆည် ပေါက် ရွာထွင်း၊ အိမ်ထွင်း၊ စက် မူလက် မူလုပ် ငန်း၊
 အ နေဖြင့်၊ အကြီး အကျယ် မရှိပါ၊ ဝိဖိတိုက် ဝေး ဝက် နေ ရေး၊ စီး ပျံ ရေး
 အား အ ထောက်အကူတတ်တအား ဖြစ် စေရန်အထက် စက် မူ နှင့် လက် မူ ပေါင်း
 စက် လုပ် ကိုင် ရ ဘော လုပ် ငန်း အချို့ ဈေးရှိ ရ ပေသည်။ အများ ဆုံး ဝင် နေ
 ရ လုပ် ငန်း မှာ၊ ဝဲ ကြော်၊ ဝဲ လှော်၊ လုပ် ငန်း ဖြစ်၍ ဦး ကျင် ခိုသူနှင်
 ဦး ဥာဏ်ဖိုခိုသူလုပ် ငန်း ရှင် ၂ ဦး ဖြစ်ပြီး ၊ ရွာထိပ်အပြင်ထွင် နေ
 ထိုင်လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ ၎င်း လုပ် ငန်း ဝဲ ကြော် ခို များ ထွင် လုပ်သာ
 ဦး ရေ ရ ဦး ခန့်စီရှိပြီး ၊ တနေ့ ၃-၄ နှစ် - ရနေစား များ
 ဖြစ် ပါသည်။ ၎င်း လုပ် ငန်း ရှင် များ အ နေဖြင့် တလလှိုင် များ မှ ၃၀၀ /
 ခန့်အသာ တင် ဝင် နေ ရှိကြ ပါသည်။

ဒုတိယအကြီး ဆုံး လုပ်ငန်း မှာ ဦး ဝိဇယ ဆိုသူပိုင်၊

တင်း ခပ် မဆလာ လုပ်ငန်း ဖြစ်ပြီး ၊ ဝိဇယ ခု ချွေမိစ္ဆာ လုပ်သားပေါင်း
၁၃ ဦး ခန့်ရှိပါသည်။ ထိုလုပ်ငန်း ချိကုန်ကြမ်း အချို့မှာ ပုပ္ဖိုး တောငါးစုက
ကုန်ကြမ်း များ ဖြစ်၍ အချို့မှာ ဖြင့်ပမ္မဝယ်ယူရပြီး ၊ စက်ငယ်ဖြင့်၎င်း
အချို့လက်ဖြင့်၎င်း ကြိတ်ထောင်း ပေါင်း စပ် ၊ လုပ်ကိုင်ပြီး ထွက်ရှိသော
ဆလာများကို ၊ ကျောက်ပန်း ဆောင်း ဖြိုချိလာ ရောက်ဖြန့်ဖြူး ရောင်းချ
ပါသည်။ ဝင်ငွေမှာ ဝိဇယ ခု ၊ ဇီး ဝတ်နေရေး လုံလောက်ပုံမျှသာဖြစ်ပါ
သည်။

ထိုပြင်သာမန်အား ဖြင့်လုပ်ကိုင်ကြသောလက်မှုလုပ်ငန်း

များ မှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်။

စက်ချပ်လုပ်ငန်း ။ ။ ၎င်း လုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်သူ ၊ အမျိုးသား ၄ ဦး ၊ အ
မျိုးသမီး ၃ ဦး ခန့်ရှိရာ ၊ တလလျှင် ဝင်ငွေ ၄၀၀ / ၅၀၀ / ခန့်ရရှိပါသည်။

ဆံပင်ညှပ်လုပ်ငန်း ။ ။ ၎င်း လုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်သူ ၄ ဦး ခန့်ရှိပြီး တလ
လျှင် ဝင်ငွေ - ၄၀၀ / ၅၀၀ / ခန့်ရရှိပါသည်။

လက်သမား လုပ်ငန်း ။ ။ ၎င်း ထွင် ၆ ဦး ခန့်ရှိပြီး ၊ တလလျှင် ဝင်ငွေ
၄၀၀ / ၅၀၀ ခန့်ရရှိပါသည်။

လှည်း ပစ္စည်း လုပ်ငန်း ။ ။ ၎င်း ထွင်လှည်း အိမ်လုပ်သူ ၊ လှည်း တံပိုး ထုံး လုပ်
သူ ၊ ထွန်ထုံး လုပ်သူ ၊ တစ်စုံ ၃ ဦး ခန့်ရှိပြီး ၊ တလ
လျှင် ဝင်ငွေ - ၄၀၀ / ခန့်ရရှိပါသည်။

ပန်း ရံလုပ်ငန်း ။ ။ ၎င်း ထွင်ပန်း ရံဆရာ ၃ ဦးလုပ်သား ၃ ဦး ခန့်
ရှိရာ ၊ တလလျှင် ဝင်ငွေ ၄၀၀ / ခန့်ရရှိပါသည်။

လျော်စွာ၊ လက်စား၊ ကိုက်ခြင်း၊ အရောင်း၊ အဝယ်ပြုလုပ်ခြင်း စသည့်များ
ကိုးစား လုပ်ကိုင်ကြသေးကြောင်း လေ့လာ ရွေးချယ်ရပေသည်။

(၈) ရောင်း ဝယ် ဖောက်ကျား မှု။

ရောင်း ဝယ် ဖောက်ကျား မှုထွင်၊ ဝဲ ကြော်၊ ဝဲ လှော်၊
စိုများ၊ အထက်ပတ်စမ်း များ ဝယ်ယူခြင်း၊ ဝဲ ကြော်၊ ဝဲ လှော်များ ရောင်း
ချခြင်း၊ နှင့်မဆလောလုပ်ငန်း မှတုန်ကြမ်း၊ တုန်ချော၊ ဝယ်ယူ ရောင်းချ
ခြင်း များ ကိုအများ အား ဖြင့်၊ ကျောက်ပန်း၊ ဓား၊ ဖြူဆီများ ရောက်
ရောင်း ချလေ့ရှိပြီး ထိုရွာ၌အကြီး ဆုံး သော ရောင်း ဝယ်မှုအဖြစ် ဖေT
ဖြင့် နိုင်လေသည်။ ငွေလက်ပတ်မှပမာစာ အား ဖြင့် ၁၀၀၀၀ / ခန့်ပတ်ဝန်း
ကျင်သာရှိပါသည်။ မိမိတို့သာ မြေမှ တစ်စုံတစ်ရာ ထွက်ရှိ သော ခရမ်းချဉ်
သီး၊ ခရမ်း သီး၊ ဝဲသီး များ ကိုလည်း ရောင်း ချလေ့ရှိ၏။ ထိုမြေတစ်စုံ
နှစ်၊ မြေပဲ များ ကို မိမိတို့အိမ်စား နှင့် မှုမှ ပိုလှောင်ဆီကြိတ်၍ရွာထွင်၊ ၌
ပင် ရောင်း ချလေသည်။ အချို့ ကလေး များ နှင့်အဖွဲ့ သမီး များ မှာရွာ
ထွင်း ရွာပြင်လမ်း များ ၌ နွား များ၊ ခွန်ပစ်ဘူး၊ သောနွား၊ ချေးများ
ကိုမိမိတို့အား လတ်ချိန် များ ထွင်လှည့်လည် ကောက်ယူစုဆောင်း လျက်၊ နွားလည်း
တစ်စီး ခန့်လျှင် ၃ / နှစ် ဖြင့်၊ ယိမြေဩဇာအဖြစ် ရောင်းချရာ တစ်စုံလျှင်
ဝင်ငွေ ၃၀ / မှ ၁၀၀ / ခန့်အထိရကြပါသည်။

အညံ့ ပေါက်ရွာထွင်အရောင်း အဝယ်သက်သက်ကိုသာဖြူ
လုပ်အား ထား သူ ၂ ဦး ခန့်ရှိ၏။ ၎င်း တို့မှာ ကိုညို ဆိုသူနှင့် ဒေTနိုး
တင် ဆိုသူ ၂ ဦး ဖြစ်ရာ၊ အနီး ပတ်ဝန်း ကျင်ရွာများ မှ၊ နှစ်၊ မြေပဲ၊

ထန်း၊ လှော်စသည်အနည်း၊ ငယ်ခန့်ကိုဝယ်ယူရသော ငါး၊ လှော်၊ ကျောက်ပန်း၊
ကောင်း၊ နို့ညှား၊ ရောက်ရောင်း၊ ချလေ့ရှိ၏။

အခြား အရောင်း အဝယ်လုပ်ငန်း များမှာ မှာမိသိရ
စား ဝတ်နေရေး အထွက်အမြဲအဝက် ထောက်ကုန်မှသာဖြစ်ပါသည်။ ဤထွက်အ
မြဲမှာ ကောင်းရိုး၊ ရောက်ကောင်းများ၊ မှုထင်း၊ များ၊ ကိုသာ ဖွဲ့ရောင်း၊ ချ
၍၊ အမြဲမှာပုပ္ဖိုး၊ ကောင်းပေ၇၅အသီး အနံ့များ၊ ၊ ဆေး၊ မြစ်၊ သစ်ဥ၊ သစ်
ဖု များ၊ ၊ မှုစ်များ၊ ၊ ပန်း၊ အဖိုး၊ ဖိုး၊ နှင့်၊ ယခင်ရွာကောင်း၊ ဥပျဉ်ခြံ
ပျက်များ၊ ထဲမှ ရှက်ပျောင်း၊ ၊ ပီနဲး၊ ၊ သင်္ဘော၊ ၊ ကထွက်၊ ၊ သံပုရာ
ရွာကောင်း၊ စသည်၊ ကိုကိုသာ ဖွဲ့ရောင်း၊ လှော် ကျောက်ပန်း၊ ကောင်းမြဲဖျား
အိလာ ရောက်ရောင်း၊ ချရား၊ တနေ့လျှင် ၅/ ၃၊ ဝင်ငွေရရှိကြပါသည်။
အချို့မှာ ပီမိတိုအိမ်ခြံအထွင်း မှ စိုက်ဖိုး ထွက်ရှိသောပန်း၊ အဖိုး၊ ဖိုး ၊
ကင်မွန်း၊ ရွက်၊ ချစ်ပေါင်ရွက်၊ ဆူးပုတ်ရွက်၊ မာလကိန်း၊ ၊ ရွာကောင်း၊ ၊
သံပုရား၊ ၊ ဩဇာ၊ ၊ ကြောင်ရွာ၊ ၊ စသည်တို့ကို ရူးဆွတ်၍ အိမ်နဲ့
အထွက်ချန်ပြီး၊ ၊ အပိုအလွှဲ များ ကို ရောင်း ချလေ့ရှိ ပါသည်။

သစ်ပေါက်ရွာ နေသူတို့၏ ရောင်း ဝယ် ဖောက်ကား မှ
ထွက်မကော်မတရား၊ မသမာပစ္စည်း၊ မှောင်ခိုပစ္စည်း များ ကိုအရောင်း၊
အဝယ်ပြုလုပ်ခြင်း မရှိပေ။ ၎င်း တို့ကိုယ်တိုင်လည်း မှောင်ခိုပစ္စည်း များ
ကိုနဲ့ စွဲမှ မရှိသလောက်ဖြစ်ပြီး၊ ၊ မြစ်ထွင်း၊ မြစ်အဝတ်အထည်အနံ့၊ အသိင်
များ ကိုသာ၊ ၎င်း၊ သား၊ ဇွာဝတ်စား၊ နဲ့ စွဲလှော် နေထိုင် လေ့ရှိကြ လေသည်။

(ဆ) ဝိသား ဝုဗျား ခ်တလဖျင်း မှုဝင် ငွေ။

ဆည် ပေါက် ဝှာ ဝိသား ဝုဗျား ခ်တလဖျင်း မှုဝင် ငွေ
ကို ဆောက်ပါအတိုင်း အကြမ်း အား ဖြင့် ၃ စား ခွဲ၍ ဖော်ပြလိုပါသည်။

တဝှာလုံး	၏	၂၀	ဦး	ခန့်မှားတလဖျင်	၂၀	ဝိ	မှ	၃၅	ဝိ	ခန့်ထိဝင်။
"		၅၀		"		၁၂၅	မှ	၃၀	ဝိ	"
"		၁၄၀		"		၆၀	မှ	၁၂၅		"

အား လုံး၊ တဝှာလုံး ဖျင်း မှုကြည့်ပါက၊ ဝိသား ဝုတ
ဝုလျင်တလဝင် ငွေ ၇၅/ ခန့်သာ ရှိပါသည်။ ၎င်း ကိုအခြား ဝှာ ဝုဗျား နှင့်
နှိုင်း ဖြည့်ဖြေရ သော အတိုင်း -

ဆည် ပေါက် ဝှာ	ဝိသား ဝုဗျား	ဖျင်တလဝင် ငွေ	၇၅	မှ	၆၀	ခန့်ထိ။
ညောင်ကံ ဝှာ	"	"	၈၀	မှ	၁၂၀	"
အင်ချောင်း ဝှာ	"	"	၁၀၀	မှ	၁၄၅	"

ဝင် ငွေ များ အသီး သီး ရှိကြောင်း နှိုင်း ဖြည့်လေ့
လာ ဖွဲ့ရွှံ့ရ ပေ သည်။

ထို့ ကြောင့် ဆည် ပေါက် ဝှာ နေသူများ သည်၊ စီး မွှါ
ရေ၊ ခက်ခဲမှု ရှိ သော မြန်မာ မြည်အလယ်ပိုင်း၊ ဝိုးခေါင် ရေ ဝှာ၊ ရပ်ဝန်း၊
ဖွင် နေထိုင် သူများ ဖြစ်သည့် မြင်း၊ အနီး ပတ်ဝန်း ကျင် ရှိအခြား ဝှာ များ
နှင့် နှိုင်း ဖြည့်ကြည့်ပါကလည်း ၊ ဝိသား ဝုဝင် ငွေအနည်း သုံး ရှိလျက် စီး မွှါ
ရေ၊ နိမ့် နေ ကြောင်း ဖွဲ့ရွှံ့နိုင် ပေ သည်။

*****

အခန်း (၃)

*****

*****

အညွှန်း ပေါက်စွာ နေဆူဖို့၏ ၁၉၅၃ ခု ၁၉၆၂

**ခုနှစ်အတွင်း လူမှုရေး အခြေမာ နေများ ၊ (အစိုးရ၏
စီမံကိန်း၊ ဆောင်ရွက်ချက်များ အပါအဝင်) ၏၊ ယင်းတို့
၏စီးပွားရေး နှစ်ပတ်စွဲကွဲလွန်အကျဉ်းချုပ်စာကြမ်းများ ဝတ်ကြမ်း ။**

*****

ဆည် ပေါက်ရွာ နေသူတို့၏ ၁၉၅၃ မှ ၁၉၆၂ ခုနှစ် အထိ၊ လူမှုရေး အခြေအနေများ၊ တိုယ်င်း၊ တိုက်စီး၊ ပွား ရေး နှင့် ယှဉ်တွဲလွှတ် နှုံး သတ် မမြေစီ၊ တိုဝဉ်က ရွာ၏အိမ်ခြေ လူဦး ရေ နှင့် အုပ်ချုပ် ရေး ၊ စီး ပွား ရေး များ အကြောင်း တို့ပ ဌမဦး ရွာ မေTပြုလိုပါသည်။

၁၉၅၃-ခုနှစ်၊ ဆည် ပေါက်ရွာ ဟောင်း ထွင်၊ အိမ်ခြေ ၁၂၀ ခန့်ရှိပြီး ၊ လူဦး ရေ ၆၀၀ ကျော် ခန့်ရှိပါသည်။ တရွာလုံး လူဦး ရေ၏ထက်ဝက် ကျော် ခန့်မှာ ခြံဥယျာဉ်ပိုင်ရှင်၊ ယာ ခြေ ပိုင်ရှင်၊ ထန်း၊ ဘေး ပိုင်ရှင်၊ စသည်တို့ဖြစ်ကြလျက်၊ ၎င်း တို့သည်စီး ပွား ရေး ဖုလုံမှ အရထွယ်တာ ဖြစ်စေ နေလို၍ ၎င်း ၊ ရွာ နေရာကတည်း ကြွတ်၍ အိမ် သစ် ဝိုင်း သစ်၊ ခွဲ နေရန် မလွယ်၍ ၎င်း ၊ တအိမ်ထဲ တဝိုင်း ထဲထွင် မိဘ ၊ သား ၊ သမီး ၊ မြေး ၊ များ နှင့် ဖြစ်စေ နေထိုင်သူအခြား သွေ နှိုး များ စသည် တို့ ဝု ပေါင်း လွှတ် နေထိုင် လေ့ရှိခဲ့ ပေသည်။ ၁၉၅၄ ခုနှစ် ဖွစ် တိုင်း မြစ်ကြီးဝင်ပိပြား ရေး လိုအပ်ချက်အရ၊ အစိုး ရ၏အမိန့်ဖြင့် ၊ ဆည် ပေါက်ရွာ သစ်အို့၊ တရွာလုံး မြောင်း ရွှေလာ ရရသ၊ အစိုး ရက မြစ် ဘေး သာ စီမံကိန်း ဖြင့်၊ စံမြေရွာတည် ဆောက် ပေး ရန် ရည်ရွယ်လျက် အိမ်ခြံဝိုင်း များ တို့ ရ၅ ပေ ပတ်လည်အတွက် များ စံနစ်တကျပိုက် ပေးပြီး နေရာချထား ပေး ခဲ့လေသည်။ ထို့ကြောင့် ယခင်ကတအိမ်တည်း ထွင် ဝု ပေါင်း နေထိုင် ခဲ့သော သား ရကြီး များ မှာ၊ သား ၊ သမီး ၊ သမီး ၊ အိမ်ထောင် သမီး ၊ အိမ်ထောင် ၊ ဖုလုံအိုး အိမ် ခွဲလွှတ် နေထိုင်လာရသ၊ နေအိမ်ဦးရေ မှာ ၁၀၀ ခန့်အထိရှိလာ ခဲ့ပေသည်။ လူဦး ရေအ နေ နှင့် ကား ရွာ ဟောင်း ထွင် ရှိ စဉ်ကအထိုင်း ပင်၊ ၆၀၀ ကျော် ခန့်သာ ရှိ လေသည်။

နတ်ဆွတ် ရေးစနစ်မှာ၊ ၁၉၅၃ ခုနှစ်မှ ၁၉၆၂ ခုနှစ်
 အထိ၊ ဆန် ပေါက်ပွားမှုကြောင့် နတ်ဆွတ်အဖြစ်ဖြင့် အနီးပတ်ဝန်းကျင်ပွားများ
 ဖြစ်သည့် ညောင်တုံးပွားနှင့် ဆန် ရောင်း ၅၀ များတို့ပါ နတ်ဆွတ်ရ ဝေသည်။
 ၅၅ ဖုင်၊ ၎င်း၏လက် အောက်ခံအဖြစ်ဖြင့် ၊ နတ်ပွားများတွင် သူကြီးထက်ထက်ဆန်အုတ်
 ဆွတ်ရ ဝေသည်။ သူကြီး၏လက် အောက်တွင်လည်း ဆန်အိမ် ခေါင်းတူဖွဲ့ တစ်ဆင့်ခန့်
 ထား နတ်ဆွတ် ဝေသည်။ သူကြီးအသီးသီး တ ၊ နတ်ဆွတ်အိမ် နိုင်း ဝေချက်အရ ၊ ဝိစိ
 နတ်ဆွတ် သော ကျေးပွားမှ အခွန်အ ကောက်များကို ကောက်ခံ ပေးရ ဝေသည်။
 ဆန်အိမ် ခေါင်းမှာလည်း ၊ ဂုဏ်ပွားစနစ်ပတ်သက်၍ သူကြီးက ဝေခိုင်း ညွှန်ကြား
 သည့်အတိုင်း နတ်ဆွတ် ဆောင်ရွက် ပေးရ ဝေသည်။ သူကြီးမှာ ၊ ပွားတွင်ချမှတ်
 ပေးထား သော ခဲနှစ်ကမ်း ဥပဒေများကို ခေါက်ဖက်၍ အမြတ်စွာလွန်သူများကို
 နတ်ဆွတ်ခံ ခံအားဖြင့် ၊ အမြတ်ရှိရောင် အထိ နေ့စဉ် ကြိမ်ခံကို ပေးနိုင် ခွင့်ရှိလာ
 သည်။ သူကြီးနတ်ဆွတ် ရေးစနစ်မှာ အခင်သူကြီး၏ ဂုဏ်တို့ကို သားထက် ဆက်ခံ ခွင့်
 ရ ဝေသည်။ များ သောအားဖြင့် ဂုဏ်တို့ကို သား ဝေ ခြံ မြေးအစီ ဆက်ခံ နိုင် ခွင့်
 ရ သော်လည်း ၊ ၎င်းသူကြီးမှာ တရားမျှတ သော သူကြီးမဟုတ်လျှင် ဂုဏ်ပွား
 မနှစ်သက်ပါ။ ၊ ဂုဏ်ပွားမှ ဖြတ်ချပြီး ၊ ဂုဏ်ပွားထက် သောကုသော အခြား
 စုပေါင်းတိုင်းကို ၊ သူကြီးအဖြစ် ဆက်လက်တင် မြှောက်နိုင်သည်။ သူကြီးကို အနီးရက
 လစတုရ မ ပေးချေ ၅၅ ဖုင် ၊ ပွားသုပွားသားများက အနီးရအား ပေးဆက်
 ရန်ရှိ သော လက်ထက် မြေခွန် ၊ သီးနှံခွန်များ နှင့် အမတ် ခေါ် ကြေးစသည့်
 အခွန်အတုတ် အမျိုးမျိုးတို့ကို ၊ သူကြီးက ကောက်ခံရက် အနီးရအား ပေးချင်းရ
 သည့် အပေါ်မှ ခိုင် ကြေးအဖြစ် ၊ ဥပမာ- နေ့ ၁၀၀ ရှင် ဝိန်း ရဟူ
 ခံစား ရ ဝေသည်။ ထို ကြောင့် ၊ သူကြီးတိုင်းသည် တစစလျှင် စုစု ပေါင်း

၁၀၀၀ နှင့် ၁၅၀၀ ဝန်ခံဖိစီးခြင်း ဝင်ရောက် လေသည်။ အဘိဓမ္မာတော်ကောင်း
မှ ရွာသစ်သို့ပြောင်းရွှေ့လာရအောင် ၊ သူကြီးတိုက်တော် ရေးစာပန်ဖြင့် သာ
အင်္ဂလန်တိုက်တော်သွားပြီး ၊ ရွာကောင်းမှ တိုက်သွားသည် ရွာသစ်ထွင်လမ်း
တိုက်သွားအဖြစ်ပင် အင်္ဂလန်တိုက်တော်သွားရ လေသည်။

၁၉၆၂ ခုနှစ်ထွင်စာ ၊ အော်ဂျန် ရေးစာပန်

ကလေးကလေး လူမျိုး နှစ်နှစ်လစ်အိမ်က ရေခဲ နှစ်နှစ် ရေးစာပန်တို့ ခုတ်တော်
ပေး၍ သို့မဟုတ် အဘိဓမ္မာတော်ကောင်း သူကြီးစာပန်မှ ပေးရွာစုံဖြင့် ရေး
နှင့် နှစ်နှစ်နှစ်ကောင်းစာပန်သို့ ပြောင်းလဲရဦးမည် နှစ်နှစ်လစ်အိမ်က ရေ
ခဲစာပန်ဖြင့်နှစ်နှစ်နှစ်ရ ဟန် ၊ သူကြီးအင်္ဂလန် ၊ ဝ.လ.က အရ
ဝင်အဖြစ်သို့ ရောက်ဖို့သွား လေကောင်းသည်။

စားပွားရေးအခြေအနေများမှာကား ၊ ၁၉၅၃ ခုနှစ်

ရွာကောင်းထွင် နေစဉ်က ၊ ရွာခပ် အင်္ဂလန် ကျန်ရှိသော သူရမ်းသာများ
မှာ ၊ နှစ်ပျော၊ ဘုန်း ၊ မြို့ဥယျာဉ်များတို့ရှိအိမ်ကြွယ် ၊ အဓိပ္ပာယ် ရှိ
ထက်များ ၊ ကန်၊ တောများနှင့် ပရီးတောများတို့ပါ ၊ အနီးအဝေး မေတ္တာရသက်
ပံ့ပိုးပေးခြင်း ၊ မြို့ဥယျာဉ်စားများ ရေးဝင် ရွာကောင်းအဖြစ် ၊ တခြား
ကလေး ၊ ကလေးငယ်ကလေး ကပ်ပိတ်ဖွဲ့ခြင်းဖြင့် ၊ တိုးပွားအောင်ရ လေသည်။
နှစ်ပျော၊ ဘုန်း ၊ မြို့ဥယျာဉ်များမှာ ၁၅ နှစ်ပျော် ၊ မိမိသာ ပေါင်းမြစ်
များကို ဝင်းလင်း ပေးပို့ဖို့ပြီး ၊ အနီးပတ်လုံး သုံးပွင့်ထွက်ဖို့ နေသော နှစ်
ပျောသား ၊ ဘုန်းသားများ ထို ရှေး ဝင်ရောင်းစုစား နှစ်ပျော် လေသည်။ ထွက်ပို့သော
နှစ်ပျောသား ၊ ဘုန်းသားများ ထို အနီးပတ်ဝန်းကျင်ရှိ ကျောက်ခန်းကောင်း ၊
ကောင်းစွာ ၊ စိစစ်စစ် ၊ မြို့များကို ဖွဲ့ခြင်းဖြင့် ၊ ကားဖြင့် ၊ ၁၅ ရက်ပျော်

တကြိမ် မှုသာ: ရောက် ရောင်း: ချ လေ့ရှိ ပေ သည်။ ၎င်း စီး ပွါး ရေး လှစ်
 ဝန်း အပြင်၊ အ ချိမှာဇာ မြေ များ ကိုတဦး လွှင် ၂၅ ကေ ခန့် ပိုင်ဆိုင် လွှတ်
 မြေ ဣဇာ သင်္တင် ဘော ဣာ ဝင်၊ ထွက် ရှိ ဘော နှမ်း ၊ မြေ ဝဲ၊ စသည့် သီး နှံ
 များ ကိုသိကြိတ်၍ ရောင်း ဝယ် မှုဖြူ နိုင် ကြ လေ သည်။ ထန်း တော ပိုင် ဝှင် များ
 မှာလည်း ၊ တဦး လွှင် ထန်း ပင် ၁၅၀-၂၀၀ ခန့် ပိုင် ဆိုင် လွှတ် ထွက် ရှိ
 ဘော ထန်း ရေ ကို ထန်း လွှတ် ချက် ယူ၍ ရောင်း ချ နိုင် ကြ လေ သည်။ မကျီး တော
 ရှိ သူ များ မှာလည်း ၊ မကျီး သီး များ ကို ရာ သိ ထိုက် ဆွတ် ယူ၊ စု ဆောင်း ရောင်း
 ချ လေ့ ရှိ ထ်။ (မန် ကျီး တော များ မှာ ယခု ထ် ရှိ နေ ဆဲ ဖြစ် ပြီး ၊ မကျီး သီး များ
 ကို အသင်္တင် အတင် ရှိ နေ ဘေး ၏)။ ထို သို့ ဖြစ် ၎်၊ သည် ပေါက် ဝှာ ၏ တက် ဝက် ကျော်
 မှု သော ခြံ ဥ ယှာ ခြံ၊ ယိ မြေ၊ ထန်း တော၊ မကျီး တော၊ ပိုင် ဝှင် များ သည် ထွက်
 ရှိ ဘော၊ ငှက် ပျော သီး ၊ နန်း သီး ၊ နှမ်း ၊ မြေ ဝဲ (သိ) ၊ ထန်း လွှတ်၊ မ
 ကျီး သီး ၊ စသည့် ထို ထို စု ဆောင်း လွှတ်၊ အ နီး ပတ် ဝန်း ကျင် ရှိ ဖြူ များ သို့ သွား
 ရောက် ရောင်း ချခြင်း ဖြစ် ၎်၊ စီး ပွါး ရေး ဝင် ငွေ များ အထူး ကောင်း မှန်
 လွယ် ကု လွှတ် ရှိ ကြ သည်။ ထို စဉ် တ (၁၉၅၃ ခု နှစ် ထ်) တလ လွှင် ဝင် ငွေ ၃၀၀
 မှ ၅၀၀ ခန့် ထ် ရှိ နေ ကြ ပေ သည်။ ထို့ ကြောင့် ၎်၊ ၎င်း ထို့ ၏ စီး ပွါး ရေး ဝင်
 ငွေ ကောင်း သည် နှင် အ မှု၊ ထို စဉ် တ ၂၀၀ ခန့် စီ လော က် သာ ပေး ရ ဘော
 ခြံ ဥ ယှာ ခြံ များ ၊ ယာ မြေ များ ၊ ထန်း တော များ ကို တ ခု ပြီး တ ခု ထပ် ဖြည့် ဝယ်
 ယူ စိုး ချ ပြီး တဦး နှင် တဦး အပြိုင် အဆိုင်၊ စီး ပွါး ဝှာ လွှတ် ရှိ ကြ ခြင်း ဖြစ် ၎် ၊
 အရင်း ဝှင် ဝဲ အကြီး စိုး လွှမ်း စိုး လွှတ် ရှိ ပေ သည်။ ထို့ ကြောင့် ၎်၊ ထမင်း ရေ
 ချောင်း စီး ၊ အလှူ ပွဲ ကြီး များ ကို ပင် ရက် ဝှင် ကျင်း ပြော သည် မှာ ကု သိုက် ရ
 ရေး ထက် တဦး နှင် တဦး ရက် တု၊ ရက် ဖြိုင်၊ ပြု လုပ် ခြင်း များ သာ ပို စို များ

မြား ခဲ့လေသည်။

ဤထင်ရှားထက်ဝက်နီး ပါး မှုရှိ သောခြံ၊ မြေ၊ ဆင်း
 ရဲသား များ မှား၊ ခြံ၊ မြေ၊ များ၊ ထံထင်အခစား၊ အလုပ်သမား၊
 စားရင်း၊ ငှား၊ သီး စား၊ များ၊ အဖြစ်လုပ်ထိုင်အား၊ ထား၊ ဖြစ် နေကြရ ပေသည်။
 ဥပမာ - - ငှက် ပျော၊ အုံး၊ ခြံ၊ များ၊ ခြံ၊ အလုပ်ကြမ်း၊ ပေါင်း၊ ရှင်း၊ ငှက်ပျော
 ခုတ်၊ အုံး၊ ခုတ်၊ ထမ်း၊ ပျံ၊ သမား၊ များ၊ အဖြစ်ငှင်း၊ ယိ၊ မြေစိုက်ပုံ၊ ရေး၊ ထင်
 စားရင်း၊ ငှား၊ သီး စား၊ များ၊ အဖြစ်ငှင်း၊ ထန်း၊ ဘေး၊ များ၊ ထင်ထန်း၊ အငှား
 တက်သမား၊ အဖြစ်ငှင်း၊ မကျီး၊ ဘေး၊ များ၊ ထင်မကျီး၊ သီး၊ ဆွတ်သမား၊ အခ
 စား၊ သီး စား၊ ထက်ဝက်စား၊ များ၊ အဖြစ်ငှင်း၊ လုပ်ထိုင်လျက်အသက်မွေး
 နေကြရရား၊ အခစား၊ ငွေ၊ ဝင် ငွေတလလျင် ၁၀၀ / ၁၀၀ မျှသာရှိ ပေသည်။

ထို့ကြောင့်ခြံ၊ မြေ၊ ထန်း၊ ဘေး၊ ရှင်း၊ များ၊ သည်၊
 ထိုအလုပ်သမား၊ လူတန်း၊ စား၊ တိုက်အလုပ်၊ ထမင်း၊ ရှင်း၊ ကျေး၊ ရှင်း၊
 များ၊ သဘာဝဖြစ် နေပြီး၊ အလုပ်သမား၊ ဆင်း၊ ရဲသား၊ တိုက်စား၊ ဝက် နေ ရေး
 စား၊ ပျံ၊ ရေး၊ လူမှုရေး၊ တို့တို့စီတို့စီအလိုအတိုင်း၊ နှင့်အမျိုး၊ ဤ၊ စိုး၊ ရယ်
 လှယ်နိုင် ခဲ့ကြ ပေသည်။ ဤဖြင့်၊ စား၊ ပျံ၊ ရေး၊ ထင်အလုပ်၊ နှင့်အလုပ်သမား၊
 သို့မဟုတ် ခြံ၊ မြေ၊ လုပ်၊ စား၊ နှင့်၊ ခြံ၊ မြေ၊ ဆင်း၊ ဆင်း၊ အလုပ်
 သမား၊ လူတန်း၊ စား၊ ဖုတ်၊ ရှိ နေသကဲ့သို့၊ လူမှု ရေး၊ ထင်လည်း၊ အပေ T စား၊ လူ
 တန်း၊ စား၊ နှင့်၊ အနှစ် ခံလုပ်၊ စား၊ ဖုတ်၊ ရှိ နေ ခဲ့ ပေသည်။ ဘုရား၊ ထူး ခံလုပ်
 တန်း၊ စား၊ နှင့်ဘုရား၊ ထူး၊ ရသည့်လုပ်၊ စား၊ တိုက်အ ခြေအ နေသဘာဝ လိင်
 ထီး၊ ရောက်ရှိ အောင်၊ စား၊ ပျံ၊ ရေး၊ အရကြီး၊ စိုး၊ ခြံ လေသည်။ သာ ရေး၊ နာ
 ရေး၊ များ၊ ထင်လည်း၊ ဦး၊ ဆောင်၊ ခြံ၊ ခံရမည်၊ နေရား များ၊ ထင်ခြံ၊

မြေ၌။ များ နှင့်၎င်း တို့၏အဖို့ အဆွေများ ဘာ နေရာယူလျက်၊ နောက်
ပိုင်း၊ စီး စီ ချောင် ၊ ထမင်း၊ ချက်၊ အလုပ်တာဝန်များ ကိုမှဆင်း၊ ရဲသီး
အလုပ်သမား၊ များ ကသာတာဝန်ယူလုပ်ရ လေ့ရှိခဲ့ပေသည်။

ထိုနောက်၊ ၁၉၅၄ ခုနှစ်ထွင်တိုင်း ပြည်ငြိမ်ဝပ်ပိ
ပြား ရေး လိုအပ်ချက်အရ၊ အစိုးရ၏အမိန့်ဖြင့်တစ်ခွဲလုံး ဆည် ပေါက်ရွာသစ်
နေရာသို့ ပြောင်း ရွေ့လာကြရ၍၊ ဤထွင်၎င်း တို့၏စီး ပွား ရေး မှာအနည်း
ငယ်ယုတ် လျော့လာခဲ့၏။ အဘယ့်ကြောင့်ဆို သော်ရွာ ရွေ့ပြောင်း လာရစဉ်
က၊ ရုတ်တရက် နေ့ချင်း ပြီး ၊ သယ်ယူနိုင် သောပစ္စည်း လောက်သာ၊ သယ်ယူရ
ရှိခဲ့ပြီး ၊ ကျန်ပစ္စည်း အိမ်အဆောက်အဦများ မှာ၊ တစ်ခွဲလုံး စီး ရှိဖျက်ဆီး
ခြင်း ခံခဲ့ရခြင်း ၊ ၎င်း တို့၏ငှက် ပျော့ဥယျာဉ်ခြံများ ကိုတိုး ခဲ့စိုက်ပျိုးစေ
မရတော့ဘဲ၊ မူလရှိအပင် များ မှအစီး အပွင့်များ ကိုသာ ခူး ယူစီး သုံး နေ
ရခြင်း ၊ ယင်း ခြံဥယျာဉ် များ နှင့်ရွာထစ် ရှိ နေအိမ် မှာပြင်း ချောင်ခြား
လျက်၊ ကိုက် ၅၀၀ ခန့်ရှိ၍ ၊ အလှမ်း ကွာ ဝေး၊ ခက်ခဲလာခြင်း စသည့် တို့
ကြောင့်၊ ၎င်း တို့၏စီး ပွား ရေး မှာအနည်း ငယ်ယုတ် လျော့လာ ခဲ့ရ ပေသည်။

၁၉၅၀ - ခုနှစ်ထွင်ကိ်း ၊ သစ်တောပြုစုစိုက်ပျိုး ရေး စီမံ
ကိန်း အရ၊ အချို့သော ငှက် ပျော့ခြံ များ နှင့်ဥယျာဉ်ခြံ များ ပယ်ဖျက်ခံရပြီးလျှင်
ယိမြေ၊ ထန်း တော များ မှာလည်း ၊ အများ အား ဖြင့်၊ အစိုးရ၏စေပြစ် စိုက်
ခင်း ၊ အထွက်ခွဲ ဝေ ပေး လိုက်ရခြင်း ကြောင့်၊ ၎င်း တို့၏စီး ပွား ရေး မှာပို
မို လျော့သွား ခဲ့ပေသည်။ ဤသို့ဖြစ်ရခြင်း အကြောင်း မှာပို၊ ခေါင် ရေရွာ၊
ရပ်ဝန်း ၊ သစ်တောပြုစုပျိုး ထောင် ရေး အစိုးရစီမံကိန်း အရ၊ ငှက် ပျော့
ခြံဥယျာဉ် နေရာ များ အပါအဝင်၊ မုပွား တောင် ပေ၇၅၅ ယူကလစ်၊ ထစ်ကတိုး၊

ခေလီ၊ သ မြေ စသည့် သစ် တော ဝိဇ္ဇာ ပင် များ စိုက် ဝိဇ္ဇာ ခဲ့ လေ သည်။

ထို့အပြင်၊ ၁၉၅၈ ခု နှစ် ထွင်၊ ဆည် ပေါက် ရွာ အနီး ၌ ၁၇၉.၅၈ ဝ
 က ရှိ၊ အစိုး ရစပြစ် စိုက် ခင်း ပြု လုပ် ခဲ့ ရာ၊ လိုအပ် သော မြေ နေ ရာ များ
 အထွက် ဆည် ပေါက် ရွာ မှ၊ စိုက် ဝိဇ္ဇာ လုပ် ကိုင် နေ သော ယီ မြေ များ ကို ခွဲ ဝေ ပေး
 လိုက် ရ ပေ သည်။ ထို နှစ် နာ မှု များ အထွက် အစိုး ရတ၊ အစား ထိုး ပေး သည့်
 အ နေ ဖြင့်၊ ဆည် ပေါက် ရွာ မှ ခြံ ဆုံး ၊ မြေ ဆုံး ၊ နှု များ အား ရွာ အနီး ရှိ အ
 စိုး ရ လုပ် ငန်း ဌာ န များ ဖြစ် သော စပြစ် စိုက် ခင်း ၊ သစ် တော ဌာ န ၊
 ဝါ ဝှမ်း စက်၊ စသည့် တို့ ၌ အစိုး ရ အမှု ထမ်း လစစား ၊ နေစား အဖြစ် လူ
 ၅၀ ခန့် ကို ၎င်း ၊ လက်စား လိုက် အစစား အဖြစ် လူ ၅၀ ခန့် ကို ၎င်း ၊ အ
 လုပ် များ ပေး ခဲ့ ပေ သည်။ ချီ ရာ ထွင်၊ ထို အလုပ် ရရှိ နှု ဦး ရေ မှာ တရွာ လုံး
 နှင့် စာ သော်၊ အထူး နည်း ပါး နေ ပြီး ၊ ကျန် လူ များ စု မှာ မယ် မယ် ရ ရ
 အလုပ် ဝင် ငွေ မ ရှိ ခဲ့။ ကျဆန်း အလုပ် များ ကို သိ ရွာ မြေ ဖျက်၊ စား သောက် နေ
 ထိုင် ခဲ့ ဣ ရ ပေ သည်။ ထို့ ကြောင့် တရွာ လုံး ၏ ဝိသား စု စီး ပွါး ရေး ဝင် ငွေ
 မှာ၊ ယခင် က ငှက် ပျော ခြံ ဥ ယျာ ဉ် ဝင် ငွေ ထက် များ စွာ နည်း ပါး ဖျက်
 စိတ် ဝါတ် ကျ ဆင်း ၍ နေ လာ ခဲ့ ရာ၊ ၁၉၆၂- ခု နှစ်၊ ထိုင် အောင် ပင် ဖြစ်
 ပေ သည်။

ထို့ ကြောင့်၊ ၁၉၅၃ ခု နှစ် မှ၊ ၁၉၆၂ ခု နှစ် အထိ၊
 ကိလအတွင်း ၌ ခဲ့ သော စီး ပွါး ရေး အ ခြေ အ နေ များ နှင့် ယှဉ် တွဲ ဖြစ်၊ ယင်း
 တို့ ၏ လူ များ ရေး အ ခြေ အ နေ များ ကို အကျဉ်း ချုပ် လေ့ လာ နှုံး သပ် ကြည့် သော်
 အောက် မါ အထိုင်း တွေ ရှိ ရ ပါ သည်။

ဝိသား စု စွဲ စည်း ပုံ၊ လူ များ ဆက် ဆံ ရေး နှင့် ဆောင် ရွက် မှ

အခြေအနေများ ထွင်း ၁၉၅၃ ခုနှစ် ဂွာ ဟောင်း ထွင်း နေစဉ်က
 (ဖေTဖြုဖြိုး ဘလဲ့အို) ၊ ဖိဘား ဝုများ ဘဉ်တိုး ဒဲ့ဖိဘား ဝုများ အဖြစ် ဖွဲ့
 စဉ်း နေထိုင် ခဲ့ကြ လေသည်။ အိုသော်၊ ၁၉၅၄ ခုနှစ် ထွင်း ဘဉ် ပေါက် ဂွာ
 ဘဉ် အို ရောက် ဂွာ လာ ဘောအခါ၊ ယခင် ဂွာ ဟောင်း ၊ ဂွာ ဝု ပေါင်း နေ ထိုင်
 ဒဲ့သော ဖိဘား ဝုများ ဘဉ်၊ အိမ် ခွဲ၍ ဖိဖိတို့အိုး အိမ်ဖြင့်၊ အခြေခံ ဖိဘား
 ဝုများ အဖြစ် (ဖိ ဘဉ် နှင့် ဘား ဘမီး များ ဘာပါဝင်) နေထိုင် နိုင် ခဲ့ကြပေ
 သည်။ အချိန် ဘာလျှင် တိုး ဒဲ့ဖိဘား ဝုအဖြစ် ဆက်လက် နေထိုင်ကြ၏။ အိုသော် ၎င်း
 တို့၏ ဖိဘား ဝုဆက်ဆံ ရေး မှာ ဂွာ ဟောင်း အခြေအနေ မှာ ဘလဲ့အိုပင်၊ အများ
 အား ဖြင့်၊ အရင်း ဂွာ ဝါဒက ဖိဘား ဝုများ နှင့် ဆွေမျိုး ဝုများ အပေT
 ထွင်းပင် ဖွမ်း မိုး ချယ်လှယ်လှယ် ဂွာ ဒဲ့ပေသည်။ ၁၉၅၈ ခုနှစ် ထွင်း ဥယျာဉ်
 ခြံ မြေ များ ဆုံး ဖွဲ့ ဒဲ့သော်လည်း ၊ ထိုအချိန် အထိ ဆက်ဆံ ရေး များ ကားအနည်း
 နှင့် အများ ၊ ဆက်လက် တည် ဂွာ လာ ဒဲ့ရသ်၊ ၁၉၆၂ ခုနှစ် တိုင် အောင်ဖြု ဖြစ်ပေ
 သည်။ ၎င်း တို့၏ အမြောအဆိုအ နေအထိုင် များ မှာ၊ ယဉ် ကျေး ဘိမ်၊ မွေ သေT
 လည်း ၊ ငွေ ဂွင်၊ ကြေး ဂွင်၊ မျိုး ကြိုး ၊ ဆွေကြိုး များ တို့မှ ပိုမို ပို သေရမည်
 ထု သော ဘ ဘော များ အထိ ဂွာ ဒဲ့ပေသည်။ ဖိဘား ဝုအထွင်း တာဝန် ဝတ္တရား
 များ မှာ ကား ၊ ဘခင် ဘဉ် အိမ် ထောင် ဝုကို အုပ်စိုး လျက် စီး ပွါး ဂွာ ရန် နှင့်၊
 ဖိခင် ဘဉ်၊ အိမ် မှုကို စွဲ များ တို့ထိန်း ဘိမ်း ရန်၊ ဘား ဘမီး များ တို့ဆုံး မဆွန်
 ဘင် ရန် ထု၍ ယေဘုယျ အား ဖြင့် ဂွာ လေသည်။ အိုသော် များ သော အား ဖြင့်၊ ၎င်း
 ပျော ခြံ ဥယျာဉ် ပိုင်၊ ယာ မြေ ပိုင်၊ ထန်း ဟော ပိုင်၊ ငွေ ဂွင်၊ ကြေး ဂွင်၊

၁။ ။ Extended Family.
 ၂။ ။ Nuclear or Basic Family.

များ မှာ၊ စီး ပွါး ရေး ကိစ္စထင်၎င်း၊ အိမ်မှကိစ္စထင်၎င်း၊ မိမိတို့ကိုယ်တိုင်
 လုပ်ကိုင်ခြင်း၊ ထက်၊ အခစား၊ စားရင်း၊ ငှား နှင့်၊ အခြေအရံများ၊ ကိုသာအများ
 အား ဖြင့်ရှိပြီး စေအုံး၊ ပြုခဲ့ပေသည်။ သား၊ သမီး များ မှာလည်း ပညာ ကို
 ၎င်း၊ အိမ်ထွင်း မှလုပ်ငန်း ကို၎င်း၊ ကြီး စား၊ သင်ယူမှုထက်၊ မိဘ၏ပစ္စည်း
 ဥစ္စာဂုဏ်ကို ခြိယှက်၊ မျိုးလျော့စွာ နေထိုင်ဖြူမှုခံယူသည့်သဘောမျိုး သာ များ ခဲ့
 လေသည်။ ထို့ကြောင့်မိသားစုတခုလုံး ထင်၊ ကိုယ်စီကိုယ်ငှအလုပ်တာဝန်ဝတ္တရဒ
 ထူ၍သက်မှတ်ကြီး စား၊ လုပ်ကိုင်မှုနည်း ပါး ခဲ့လေသည်။ အမွေဆက်ခံရေး ထွင်လည်း
 သား၊ သမီး များ မှာမိဘ၏ခြံမြေ၊ အမွေအနှစ်ကိုသာ ရွေးချယ် ဖြစ်၊ မိမိတို့
 ကိုယ်တိုင်ကြီး စား၊ လုပ်ကိုင်တတ်မြောက်မှုနည်း ပါး ခဲ့သောကြောင့်၊ အမွေပစ္စည်း
 ခွဲဝေခံရခြင်း၊ ညီအကို မောင်နှမ၊ ဆွေမျိုး သား၊ ချင်များ စိတ်ဝမ်း ကွဲမှုများ၊
 အနည်း နှင့်အများ ဖြစ်ပေ၍ ခဲ့ရလေသည်။ (အမွေခွဲဝေခြင်း နှင့်ပတ်သက်၍၊
 နောက်အခန်း များ ထွင်စေ၍ပြထားပါသည်)။ အိမ်ထောင်ရေး စံနစ်
 ထွင်လည်း၊ မိမိတို့ ငွေဝင်၊ ကြေးဝင်၊ ဆွေကြီး၊ မိမိကြီး၊ ချင်း သာ
 ၎င်း၊ မိမိတို့ ဆွေမျိုး အချင်း ချင်း သာ ၎င်း၊ လက်ထပ်ပေး စား၊ လေ့ရှိပေ
 သည်။ လူ၏လက်ဝံး ချစ်၊ နှလုံး ချစ်ရှိမှုကိုအစီအမံထား ပေ၊ တခြား၊ ခပ်စွာ
 သား၊ ဆိုလျင်လည်း၊ လက်ခံ ပေး စား၊ လေ့မရှိပေ။ အကယ်၍၊ မိဘ၏ဩဇာ
 ကိုမနာခံဘဲ၊ မိဘသဘောမတူ နှုနှိုင်းလက်ထပ်သွား ပါက၊ မိဘကအမွေပြတ်စွန့်
 ပစ်လိုက်လေသည်။ ထို့အပြင်၊ မိမိတို့၏ပစ္စည်း ဥစ္စာစီး ပွါး ဂုဏ်မာန်ဝင်မှု
 ကြောင့်၊ လင်မယား ကွဲကွာမှုများ ဖြစ်ပေ၍ ခဲ့ရပြီး၊ တစိမ်း တရံစာဆိုပါ
 က၊ သေဆုံး ၍ ခွဲခွဲလိုက်ရသည့်သဘောအဖြစ်ယူဆလျက်ဆွမ်း၊ သွတ်၍ ပင်ဖြတ် ခေါက်
 ကွဲကွာ ခဲ့သည်များ ရှိ ခဲ့ပေသည်။ ဤထင်ဆွမ်း၊ သွတ်ခြင်း ဟုသည့်မြန်မာ့စေ့

ထုံး စံအရအခြား ဂွာ များ ထွင်၊ ရာသက်ပန် သေစွဲ၊ စွဲဘူး၊ ဘုမ္မား အထွက်
 ဘဝ ရည်ရွယ် ဖြစ်လျှင်လေ့ရှိ သော်လည်း ၊ ဆည် ပေါက်ဂွာ နေ၊ အရင်း ရှင်စီးပွား
 ရေး လက်ကိုင် ရှိဘုအ ချိသည့်၊ ၎င်း၊ တိုက်ပစ္စည်း ၊ ဝန်ပန်ဝင်လျက် တချိန်တ
 လင်မယား ပင်ဖြစ် ခဲ့ သော်လည်း ၊ စွဲစွာ သောအခါတွင် ရာသက်ပန် သေဆုံး
 ဘူး၊ ဘုတဦး ကဲ့သို့၊ သဘောထား ပြီး ၊ တဦး ကိုတဦး၊ နာကြီး လောကီ အစီ
 ည် သို့ဆွမ်း၊ ဘွတ်ခြင်း ကိုဖြုတ်ပု ခဲ့၍ လေသည်။

ရပ်ဂွာ ဖွံဖြိုး ရေး ကိစ္စ များ ကိုလည်း ၊ ငွေရှင်၊ ရှေး
 ရှင် များ ကသာ၊ စေတနာအ လျောက် နာမည်ခံပြီး ၊ ရပ်ဂွာအထွက်လည်း ပါ
 စေ၊ မိမိတို့အထွက်လည်း ပါ စေတူရည်ရွယ်လျက်၊ လုပ်ဆောင် လေ့ရှိ ခဲ့၏ ၊
 ဥပမာ - မြေရှင် - ခြံရှင် - တဦး သည်၊ မိမိ၏ ဥယျာဉ်ခြံကို ရေဘွင်း ရန်
 အထွက် နှင့်၊ ရပ်ဂွာ သောက်ဆုံး ရေအထွက်၊ ကန်ဖူး ရာ၊ မြေကျင်း တ
 ခုလာဖူး တ ငွေမည်မျှ၊ မြေတစ်လောင်း၊ ငွေမည်မျှ ပေး မည်တု၍ တ လေး
 ဝိန်း မ၊ လူကြီး မကျန်၊ ငွေ ပေး ၍၊ ငွေလည်း ရ စေ၊ ကန်လည်း ဖူး ဖြစ် စေ
 တု၍ ဖြစ်လျှင် ခဲ့ဘူး လေသည်။ ထိုကန်မှ ငှာ ၎င်း ၊ ချိဥယျာဉ်ခြံအထွင်း ရေဘွင်း နိုင်
 ရန် နှင့်၊ ရပ်ဂွာ သောက်ဆုံး ရေအထွက်တု၍ ရည်ရွယ်ဖြုတ်ပု ခဲ့ရာ၊ ယခုထက်
 တိုင် ၊ အဆုံး ဖြစ် နေရစေ ဖြစ် ပေသည်။ ယခင် ဂွာ ဟောင်း ထွင်ပိုက်ဆံ ရှိ မှီး ပိုး
 ကောင်း ၊ လူဂုဏ်တန်လှစွာ နှင့်ဆင်း ရဲသား လက်ကုပ်၊ လက်စား ၊ လူထုတု၍ ၊
 ၂ ပိုင်း စွဲပြီး ၊ စည်း လုံး မှုနည်း ပါ ခဲ့၏။ သာ ရေး - နာ ရေး - ရပ်ဂွာ၊
 ဖွံဖြိုး ရေး ကိစ္စ များ ထွင် နာမည် ကောင်း ယုရမည် ညွှန် ရေး ကိစ္စ များ ၊
 ထွင်သာလှဂုဏ်တန် များ ကတာဝန်ယူပြီး ၊ နောက်ပိုင်း မီး ဖိုချောင် တာ
 ဝန်တိုဆင်း ရဲသား များ က၊ တာဝန်ယူရ လေ့ရှိ ပေသည်။ သာ ရေး ကိစ္စ ၊

အလှူအတန်း၊ များ၊ ထွင်လည်း ၊ ထုအိမ်ရ ရေး ထက်တည်း၊ နှင်တည်း၊ ဂုဏ်ထုဂုဏ်ဖြူ
 အနိုင်ယူလှူတန်း၊ ခြင်း၊ များ၊ ယာ များ၊ ပေသည့်။ နာ ရေး ကိစ္စများ၊ ထွင်လည်း
 ပိုက်ဆံ ရှိသူတို့သာ ဂရုစိုက်ကူညီလျက်၊ ပိုက်ဆံမ ရှိသူမှ အကူအညီမရဘဲ ယေ ဆုံး ခဲ့ရ
 ၏။ ဂုဏ်ထွင်လည်း ၁၉၆၂ ခုနှစ် လောကအထိတို့သ ဘော ဖိုး များ ဆက်
 လက်ပါလာ ခဲ့သေး ၏။ ထို့ကြောင့် ဝင်ရပ် ဝှာ ဖွင့်ဖြိုး ရေး ကိစ္စ များ ထွင်ဝှာ နေ
 အား လုံး အဆင်အတန်း၊ မ ရွေး ပါဝင်စဉ်း လုံး ညှိနှိုင်း လုပ် ဆောင် မှုနည်း
 ပါး လျက်၊ ဝှာအင်တောင် ပိုင်း နှင် မြှောက်ပိုင်း ထု၍စိတ် ဝမ်း ကွဲမှုများ ပင်
 ရှိခဲ့ ပေသည့်။ ထိုအား ဖြင့် ဝင် ဝှာ ဖွင့်ဖြိုး သာယာ ရေး လုပ်ငန်း များ
 နှင်သာ ရေး ၊ နာ ရေး ကိစ္စ များ ထွင် လုပ်ငန်း ၏ ရည်ရွယ်ချက်သ ဘောထက်၊
 ငွေ ဝှင် ကြေး ဝှင်တို့၏ ငွေ ကြေး အချယ်လှယ်ခံစေ နစ် မိုးဖြင့်သာ လုပ်ကိုင် ခဲ့ကြ လေ
 သည်။ ပစ္စည်း ရှိသူဖိုး ကြီး ဆွေကြီး များ ၏ ဆန္ဒ၊ ဩဇာသာ အတည်ဖြစ်ပြီး လူစီး
 ဖိုး လေ့ရှိ ခဲ့ ပေသည့်။

ကျန်း မာ ရေး နှင်အား ကစား အခြေအနေများ ထွင် ၊
 ၁၉၅၃ ခုနှစ်သည် ပေါက်ဝှာ ဟောင်း ထွင် နေစဉ်က အခြေအနေတို့ ပထမဦး
 ဝှာ ဖေ T မြလို ပါသည်။ ဆည် ပေါက်ဝှာ ဟောင်း အနီး တွင်ကား၊ စီဒီစီးများ
 ရှိလျက် အေး၊ စီဒီ နေပြီး ဝှာ နေရသကဲ့သို့တည်း သည်အလျောက် နေအိမ် များ
 မှာ၊ ခုဖြိုပြည်ကြပ် နေသဖြင့် ကျန်း မာ ရေး နှင်ညီညွတ် မှုနည်း ပါး လှ ပေ သည်။
 နေအိမ် များ ထွင်လည်း သား-သမီး၊ ဆွေ ဖိုး များ စု ပေါင်း လျက်လူ များ ဝှာ နေ
 ထိုင် လေ့ရှိ ခဲ့၏။ ထို့ကြောင့် တဦးထွင် ရော ဂါဖြစ်ပွား ပါကကျန်လူ များ သို့အလှယ်တ
 ကူ ကူး ဆက်ဖြု နှိပွား သွား ခဲ့ လေ သည်။ သောက်ဆုံး ရေမှာလည်း အနီး ပါက
 ဝန်း ကျင် ရှိစိတ် ဝမ်း ၊ ရေအိုင် ၊ ရေကန် ၊ ချောင်း ၊ မြောင်း တို့မှ ရရသ

ရေတိုသာ ခပ်ယူ သောက်ဆုံး နေကြရ၏။ ကျန်း မာ ရေး နှင့်အညီပြုလုပ် ပေး
 ထား သော ရေ ဂျော ငါးကန် ရေ ယူ၍ စနစ်တကျ မရှိခဲ့ ပေ။ လူ သောက် ရေကန်
 တီရီစ္ဆာန် သောက် ရေကန်တူ၍ အထူး ကြပ်မတ် ခဲ့ခြား ထား နိုင်ခြင်း မရှိခဲ့
 ပေ။ အစိုး ရကျန်း မာ ရေး ဌာန အ နေကြွင်းလည်း ထိုဂူ ဘွင်အခြေစိုက်ထား
 ခြင်း မရှိဘဲ ကျန်း မာ ရေး ၅၉ တိုင်း ဣဒ်ဂူ ဖေါင်း များ ဂူတိုရု ဖေါင်း
 တာဝန်ယူ နေရရသ်။ တစ်စုံတစ်ခုသာ ဂူဘို့ ရောက်ရှိလာ သဖြင့် အား တိုး မှုမ
 ပြုနိုင် ပေ။ ထို့ကြောင့် မိမိတို့အစဉ်အလာ ဆုံး လာသည့် အား မီး ထိုများ နှင့်
 မြန်မာ အေးဆရာ ထိုတိုသာ အဆုံး ဖြစ်အား တိုး နေခဲ့ရပြီး ကျန်း မာ ရေး အ
 သိပညာ နည်း ပါ ခဲ့ ပေသည်။ ထို့ကြောင့် ဂူ ဟောင်း ထွင်တစ်ခု ဣဒ်ဂူ
 ၂၀ ခန့် ရောဂါ အစိုး မျိုး ဖြင့် သေဆုံး ခဲ့ရသ် အများ အား ဖြင့် ငှက်များ
 ရောဂါ၊ ဝက်သစ် ရောဂါ များ ဖြင့် သေဆုံး ခဲ့၏။ လူဦး ရေစုစု ဖေါင်း ၆၀၀
 ခန့်မျှ ထွင်၊ ထို သေဆုံး များ မှု မှု အထူး များ ပြား ဖွ ပေသည်။ အချို့မ သေဘဲ ကျန်
 နေသူ များ မှု လည်း ဖြစ်ပွား ခဲ့ သော ရောဂါ ခြစ် ဒီဇီ ကြောင့် နာတာရှည် အ
 ဝဆို့ ရောက်ရှိ ခဲ့ကြရပြီး ကျန်း မာ ရေး ရှိသူ သား ခဲ့ ပေသည်။ ထို့ကြောင့်
 ဂူ ဟောင်း မှု ပါလာ သော ငှက်များ ရောဂါ မျက်စမ်း ဝပ် ရောဂါ ဂွင်များ
 ယခုထိ ရှိ နေ ပေသည်။

အများ အား ဖြင့် ဖြစ်ပွား သော ရောဂါ များ မှု လည်း
 ငှက်များ ရောဂါ၊ ပုလဲရီ ရောဂါ၊ ဝမ်း ရောဂါ၊ အအေး ဖီ ရောဂါ နှင့်
 မျက်စမ်း ဝပ် စသည့် အပူပိုင်း ဒေသဆိုင်ရာ ရောဂါ များ ဖြစ် ပေသည်။
 တကိုယ် ရေကျန်း မာ ရေး ၊ အိမ် ထောင် စုကျန်း မာ ရေး နှင့် ရပ်ကွက်ပတ်
 ဝန်း ကျင်ကျန်း မာ ရေး အထွက်ဂရုစိုက် နေထိုင် ၊ ဝတ်စား ၊ လေ့ကျင့်ခြင်း

ဇိုး များ လည်း နည်း ပါး ဖြစ်ပြီး ၊ ဝိပိတို့၏ စီး ပွား ရေး ပိုမိုချမ်းသာကြွယ်
ဝ ရေး အထွက်သာ ၊ နေ့ရော့ညပါး လုံး ပမ်း နေခဲ့ကြ ပေသည်။ ကျန်း မာ
ရေး အသိပညာလည်း နည်း ပါး ခဲ့ ပေသည်။

၁၉၅၄ ခုနှစ်တွင် ၊ ဂွာ ဟောင်း ၊ မှ ၊ ယခုဆည် ပေါက်
ဂွာ သစ် သို့ ၊ မြေ ဝင်း ၊ ရွှေ ရောက် ရှိလာ ရာ တွင် ၊ အစိုး ရကန် မြေ ဂွာ တည်
ဆောက် ရန် ရည် ချက် ၊ မြေ ထွက် များ တို့ လိုသ လောက် စံ နစ် တကျ ကျန်း မာ
ရေး နှင့် အညီ အထွက် ချ ပေး ခဲ့ သဖြင့် ၊ ယခင် က စု ပေါင်း နေ ထို င် ခဲ့ သော စီ
ယား ခု များ ၊ မှ အ များ ၊ အား ဖြင့် ၊ နီး အိမ် ခွဲ လျက် နေ ထို င် လာ ကြ ပြီး ၊ ကျန်း
မာ ရေး အ နေ ဖြင့် လည်း ၊ ပို မို သ နှင့် ၊ လာ ကြ ရ ချမ်း ၊ သောက် သုံး ရေ တို့ မှ
ကား ၊ ၁၉၅၇ ခု နှစ် တွင် ၊ အစိုး ရကန် ဆည် ပေါက် ဂွာ စ မြစ် စိုက် ခင်း
သုံး ရန် အထွက် ၊ ပု ပွား မှ ရေ တို့ ပိုက် လိုင်း ဖြင့် ညွှန် ထု ရာ ၊ ဆည် ပေါက် ဂွာ တွင်
လည်း ၊ ဂွာ လယ် ခွဲ အုတ် ရေ ကန် မြေ လှုပ် လျက် ၊ တည် ထား ပေး ခြင်း ဖြင့် စ နစ်
တကျ ပို ကောင်း လာ ချမ်း ၊ ကျန်း မာ ရေး ဂွာ နအ နေ နှင့် လည်း ၊ ထို ဂွာ တွင်
အား ခြား တည် ရှိ လာ ချမ်း ၊ ထို့ ကြောင့် ကျန်း မာ ရေး အ နေ ဖြင့် ၊ မူ လ ဂွာ ဟောင်း
အ ခြေ အ နေ နှင့် စာ သော် ၊ ဂွာ သစ် တွင် သေ ဘု သူ အား ဖြင့် ပို မို သင် တင် လာ
သည့် ဟု ဆို နိုင် ပေ သည်။ သို့ ရာ တွင် ၊ ဂွာ ရှိ ကျန်း မာ ရေး ဂွာ နအ နေ ဖြင့်
စည်း လုံး လုပ် ဆောင် မှု နည်း နေ သေး သော ကြောင့် ၊ ဂွာ သူ ဂွာ သား များ
သည် ၊ ဝိပိတို့ ဂွာ ရှိ ၊ မြန် မာ ၊ ဆေး ဆ ရာ များ နှင့် ၊ ဆေး စီး ထို များ ထို သာ
အား ထိုး လက် ၊ အစိုး ရ ကျန်း မာ ရေး ဂွာ န မှ ဆေး များ ထို ယုံ ကြည် အား ထိုး
အသုံး ပြု ခြင်း နည်း ပါး နေ ပေ သေး သည်။ ကိုယ် ဝန် ဆောင် စံ ခင် များ အ နေ
နှင့် လည်း ထို နည်း အတိုင်း ပင် အစိုး ရ သား မှု - ဆ ရာ မ များ အား ၊

အသုံး ပြုခြင်း ထက်၊ ရုပ် ရွာလက်သယ်ကိုသာ ပိုမိုအသုံး ပြု နေကြ ပေ သေး သည်။

အစိုး ရကန်း မာ ရေး အမှုထမ်း များ အ နေ နှင့် လည်း ၊ တံစိုး လက် ဆိုင်ကို မြှော်ကိုး ရွှံ့သာလှိုက်လံကုသ မွေး ဖွား ပေး လေ့ရှိ၏။ ဝမ်း ရောဂါ၊ ပုလိပ်ရောဂါ၊ အပူပိုင်း ဆိုင်ရော ရောဂါများ ဖြစ် နေဆဲပင် ရှိ၏။ သို့သော် ယခင်က လက် မများ တေသ့သဲ၊ ပိုနည်း လာ၏။ လူသေနှိုး မှာတစ်နှစ်လျှင် ၁၀ ယောက်ခန့် ရှိ သေး ၏။ တကိုယ် ရေး ကျန်း မာ ရေး ၊ အိမ် ထောင် စုကျန်းမာ ရေး ၊ ရုပ်ကွက် ပတ်ဝန်း ကျင်ကျန်း မာ ရေး တို့နှင့် သက်ဆိုင် သော ကျန်း မာ ရေး အသိပညာ နှင့် စည်း ရုံး လုပ် ဆောင် မှု များ လည်း ၊ နည်း ပါး နေ သေး ပြီး ၊ မိမိတို့ ဥယျာဉ်ခြံ စီး ပွား ရေး အတွက်၊ ပိုမိုချမ်း သာကြွယ်ဝ ရေး ၊ ငွေ ငွေ တခုတည်း ကိုသာ အာ ဝုံစိုက်လုံး ပမ်း နေကြဆဲဖြစ် ပေ သည်။ ကူး စက် နိုင် သော ရောဂါများ လူအစား များ များ သို့ကူး စက်ပြန့်ပွား လာမှသာ၊ ငွေ ရှင်၊ ငွေ ရှင်၊ များ အ နေ ဖြစ်၊ မိမိတို့ထံကူး စက် ရောက်လာ မည်စိုး ရွှံ့၊ ရုပ် ရွာ ကိစ္စယ် ရေး အတွက် ဦး ဆောင် လုပ် လာကြ ၏။ အချိန် မှီဦး ဆောင်ကြိုတင် ကိစ္စယ် မည် သူ မရှိ သူ ပေ၊ ထိုကြောင့် အချုပ် အား ဖြစ်၊ ၁၉၅၃ ခုနှစ်မှ ၁၉၆၂ ခုနှစ်အထိ၊ ဆည် ပေါက် ရွာ နေသူ တို့၏ ကျန်း မာ ရေး မှာ အရင်း ရှင်စီး ပွား ရေး စံ နစ် နစ် လောင်း ဂိုပ် တွင် မိလက် မိမိတို့ ပိုမိုချမ်း သာ ရေး ၊ အရင်း ရှင်ဖြစ် လာ ရေး လောက်သာ၊ အာ ဝုံစိုက်လုံး ပမ်း နေပြီး ၊ ကျန်း မာ ရေး ပညာ အသိတရား နှင့် လုပ် ဆောင် စည်း ရုံး များ နည်း ပါး လက်၊ ကျန်း မာ ရေး အဆင့် အ နေ ဖြစ် သင့် လျော် ရုံ မျှသာ ရှိ နေ ပေ သေး သည်။

ပညာ ရေး အခြေအနေများ ထွင်ကား ၊ ဆည် ပေါက် ရွာ
 နေသူများ ယည်၊ ၁၉၅၃-ခုနှစ် ၊ ရွာ ဟောင်း ထွင် နေစဉ်ကတည်းက
 ပင်၊ ၎င်း တို့၏အရင်း ရွင်စီး ပွီး ရေး စနစ်အရ၊ ငွေရရှိ ရေး ၊ ချမ်း
 ယာဏ္ဍယ် ၀ ရေး ကိုသာ၊ အာ ဝုံစိုက် နေခဲ့ရ၍၊ ပညာ ရေး ထွင်လွှတ်လျှောက်
 ခဲ့ပေသည်။ မိမိတို့၏ မိသားစု လောက လေ့ထုံး စံအရ၊ ဘာသာ ရေး စာ ပေများ
 နှင့်မြန်မာစာအရေး အဖတ်ကိုသာ၊ ရွာ ရှိဘုန်း တော်ကြီး ကျောင်း များ ၊
 (၄ ကျောင်း ခန့်ရှိ၏) ၌ ယင်ကြား ခဲ့လေသည်။ ထို့ကြောင့် ယခု ရွာ ရှိလူကြီး
 ဝိုင်း များ မှာ၊ လောကုတ္တရာ ဝါပေ များ ယာတတ်ထွမ်း ခဲ့ပေသည်။ ခေတ်
 ပညာ ရေး ကိုလိုက်စား သူများ အထူး နည်း ပါး ခဲ့၏။ မူလတန်း ပညာကို ယင်
 ကြား နိုင်ရန်လည်း စနစ်တကျ ကျောင်း မရှိ ပေ။ ဘုန်း တော်ကြီး ကျောင်းများ
 ထွင်စွဲဖက်လျက်၊ မူလတန်း ပညာကို ယင်ကြား ပေး ဝုံမျှသာ ရှိ၏။ ရွာ ရှိပညာ
 ရေး အမျှထမ်း ဟောင်း များ ဖြစ်သည့် ဒေင်္ဂါတင်ပု၊ ဒေင်္ဂါ ငွေတင်၊ ဦးရွှေ
 ထင်၊ တို့က မူလတန်း ပညာ ယင်လိုသူများ အား ၊ ယခုအခါ ထွင် စေတနာအလျောက်
 ယင်ကြား ပေး ခဲ့၏။ ခေတ်အမြင် ရှိသူအနည်း အကျဉ်း ကသာ ၎င်း တို့၏ သားသ
 မီး များ အား အခြား မြို့ရှိ၊ ကျောင်း များ သို့ပို့လွှတ် ယင်ကြား ခဲ့ခြင်း ကြောင့်၊
 တရွာလုံး ထွင် `ရတန်း အောင်သူ ၈ ဦး ခန့် နှင့်မြန်မာ ၉ တန်း အောင်
 မြင်သူ ၃ ဦး သာ ရှိ ခဲ့ပေသည်။ ၎င်း တို့မှာလည်း ဆက်လက်၍ ပညာ မယင် ကြ
 တေသ့။ ကျောင်း ဆရာ၊ မြေတိုင်း ဝါရေး ၊ စသည့်အလုပ် များ ကို ဝင်
 ရောက်လုပ်ကိုင် လေ့ရှိ ခဲ့ကြ၏။ ပညာကို အထက်တန်း ထူး ခွန်သည့်အဆင့်အထိ ယင်
 လိုစိတ် မရှိ ခဲ့ ကြ ပေ။ ထို့ကြောင့်လည်း ဆည် ပေါက်ရွာ နေသူများ ထွင်ယခုအထက်
 ၄၀ ခန့်ရှိလှ ၉၀ ခန့်မှာ စာလုံး ၀ မတတ်ကြ ပေ။ (၁၉၇၁ ခုနှစ် ထုတ်

မှ “ အ “ နှိုး လုံး၊ အစိုး ရ၏ပညာ ရေး စီမံကိန်း ဖြင့်၊ သင်ကြား ပေး မှု
ကြောင့်၊ စာတတ် မြောက် ခဲ့ရ ပေသည်။

၁၉၅၄ ခုနှစ်တွင်ကား ၊ ဆည် ပေါက် ရွာ သစ် သို့ပြောင်း
ရွေ့ရောက် ရှိလာပြီး ၊ ၁၉၅၈ ခုနှစ် မတိုင်မီခန့်အထိ၊ ၎င်း တို့၏ ပညာ
ရေး မှာ ယခင် ရွာ ဟောင်း ၏ အခြေအနေခံယူချက်များ အတိုင်း ပင်ဖြစ်
နေ ပေသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ၊ ရွာ ရွေ့ပြောင်း လာရ သော်လည်း ၊
၎င်း တို့၏ စီး ပွား ရေး မှာ ယခင် နီးပါး ကောင်း မွန်ဆဲဖြစ်၍ ၊ ပညာကို လို
လား စိတ် မရှိကြ ပေ။ ဤတွင် ၁၉၅၄ ခုနှစ်တွင် ၊ ရွာ ပြောင်း ရ
စဉ်က ၊ ကျောက်ပန်း တောင်း မြို့သို့ ထိုက်ရိုက် ပြောင်း ရွေ့ပွား သည်မိသီး
စု လောကီ သာ ခေတ်ပညာကို သင်ယူလိုက်စား ခဲ့ကြ ပေသည်။ ထို့နောက် ၁၉၅၈
ခုနှစ် ခန့်မှစ၍ ၊ ၎င်း တို့၏ ၎က် ပျော့ ဥယျာဉ်ခြံများမှာ သစ် တောပြုစု ပျိုး
ထောင် ရေး စီမံကိန်း အရ ၊ အချို့အဝက်ဆုံး ရှုံး ပြီး ၊ ယာ မြေများ မှာ ၊
လည်း စပြစ်ခြံအထွက် ၊ ခွဲ ဝေ ပေး လိုက်ရသဖြင့် ၊ ၎င်း တို့၏ စီး ပွား ရေးလက်
ရင်း လက်ရက်များ ၊ အတော်အသင့်ဆုံး ရှုံး ကျဆင်း ပွား ခဲ့၏။ ထို့အပြင် ၊
စပြစ်စိုက်ခင်း မှအစိုး ရအမှုထမ်း အလုပ်ကိုလုပ်ကိုင် နိုင် ရန်လည်း ပညာတတ်
ရန်လိုအပ် ကြောင်း သိမြင်လာခြင်း ကြောင့် ၊ ပညာ ရေး တက်သို့အနည်း ငယ်
အာ ဂ်စိုက်လာပြီး ၊ ပညာတတ်လာစေစား လုပ်ကိုင် ရန်ရည် ဝယ်လျက် ၊ မိမိတို့ ၏
သား သမီး များ အား ၊ ခေတ်ပညာကို သင်ကြား စေ ခဲ့ကြ ပေသည်။ ဤ သို့ ၊
ဖြင့် ၎င်း တို့၏ ပညာ ရေး ဦး တည်ချက်မှာ မိမိတို့အသိပညာ ပွား များ တိုး
တတ် ရန် နှင့် ၊ တိုင်း ပြည်အထွက် ပညာတတ်အသိအမြင် ရှိသူ စွမ်း အင်ကိုဖြည့်စွမ်း
ရန်တူ၍ များ စွာ မပါဝင် ခဲ့ ပေ။ ပညာတတ်ပြီး လခစား အလုပ်လုပ်၍ ငွေရ

ရန် ဟု သောပညာကို ငွေရွာလက်နက်တခုအဖြစ်အသုံး ပြုသည့်အရင်း ဝှင်သော
တရား၊ လောကီသဘာဝသံဃာတရား၊ ချမ်းသာ၊ ယင်း ပညာ ရေး ခံယူချက်သည် ၁၉၆၂
ခုနှစ်တိုင်ဖြစ် ပေသည်။

နိုင်ငံ ရေး သဘောတရား အခြေအနေများ ထွင်၊ ဆဏ္ဍ
ပေါက်ရွာ ဟောင်း သည်၊ ငှက် ပျော၊ ဥယျာဉ်ခြံ မြေ များ၊ နှင်းစား၊ နဝီလှာ
စီး ပွား ရေး ဟောင့်တင်း ဟောင်း မွန်ပျ ဟောင့်၊ ရဲ ဘော်ဖြူနှင်းကွန်ဖြူနစ်
တပ် ဖွဲ့များ သည်၊ တက္ကသိုလ်မဟာ ခဏအ ခြေချ၊ ကြီး စိုး ခြင်းခံရ လေသည် ။
ဤ ဝှင်အုပ်ချုပ် ရေး အဖြစ် - ဝှင်မင်း နိုင်၊ ဝှင်စိုး ဣန္ဒ၊ ထိုဦး ဆောင်
သော ရဲ ဘော်ဖြူများ က ဆဏ္ဍ ပေါက်ရွာကို (၄) နှစ်ခန့်မျှ ။ ကြီး စိုး အုပ်ချုပ်
ခဲ့ပြီး ။ ဝှင်ဝင်းဦး စီး သောကွန်ဖြူနစ်တပ် ဖွဲ့များ က၊ ၃ လခန့်မျှအုပ်ချုပ်
ခဲ့ဖူး လေသည်။ တခါတရံထွင်လည်း တနေ့တည်း ထွင်၊ နက်ပိုင်း ။ ရဲ ဘော်
ဖြူ၊ နေ့လည်ပိုင်း ။ ကွန်ဖြူနစ်၊ ညနေပိုင်း ။ အစိုးရ တပ်စသည်ဖြင့်၊ အချိန်
ပိုင်း လိုက်လည်း အုပ်စိုး ခံရပြီး ။ ထမင်း ထုပ်၊ ဆက် ကြေး စသည်များ ကိုမ
ကြာခဏ ပေး ဆက် နေခဲ့ကြရ ပေသည်။ ထိုအခါဖြင့် ဆဏ္ဍ ပေါက်ရွာ သူ၊ ရွာသား
များ မှာ၊ ရဲ ဘော်ဖြူဝါဒ၊ ကွန်ဖြူနစ်ဝါဒ၊ မ-ဆ-ပ-လ-အစိုးရ စ
အစဉ်၊ ဝါဒသဘောတရား များ မဟာ ခဏ ဟော ပြော ခံရလက်ကြား သိရင်း နှီး
နေကြရ ပေသည်။ ထိုအခါဖြင့်၊ ရပ်ရွာ၏လူကြီး ။ လူငယ်အချို့သည်၊ ပြည်သူ့ ရဲ
ဘော်၊ တပ်ထဲအောင်ပွဲဝင်၊ ကွန်ဖြူနစ်တပ်ထဲအောင်ပွဲဝင်ပွဲဝင်ဖြစ်လက်၊ ရွာထွင်
လည်း ။ ရဲ ဘော်ဖြူဆွေမျိုး ။ ကွန်ဖြူနစ် ဆွေမျိုး ။ စသည်ဖြင့်အမျိုးမျိုး ထွဲ
ပြား လက်၊ နိုင်ငံ ရေး ပါတီဝါဒ များ ရော ထွေး ဖက်တင်ရှိ ခဲ့ကြ လေသည် ။
ဤထွင် ရဲ ဘော်ဖြူကို ကွန်ဖြူနစ်ထက်ပိုစိုလိုလား ။ ။ ကွန်ဖြူနစ်ကိုလိုလား သူမှာ

အထူး နည်း ပါး လှ ပေသော်။ ထိုသို့ဖြစ်၍၊ ဆည် ပေါက်ရွာအား ရဲဘော်ဖြူရွာ၊
 ကွန်မြူနစ်ရွာတို့အဖို့ ဖို့စွပ်စွဲခြင်း ခံနေရစဉ်၊ ၁၉၅၄ ခုနှစ်တွင်၊
 အစိုးရတပ်မတော်မှ ဝိုင်းမှူးကြီး ဇော်ဝန်း သည်ဆည် ပေါက်ရွာအနီး၌၊
 မော်တော်ကားလမ်း အတိုင်း ဖြတ်အနား၊ ယခုဆည် ပေါက်ရွာထိပ်၌ ပြင်း
 ချောင်း အတက်တွင်၊ မိုင်းဖုံး ထိမှန် ပေါက်ကွဲလျက် သေဆုံး ခဲ့ရလေသည်။ ။
 ဤထွက်ဆည် ပေါက်ရွာ၌ ရဲဘော်ဖြူများ မိုအောင်း လျက်ယခုလူ့ချီကြံ ဝှက်တိုက်ခိုက်
 ခြင်း ဖြစ်သည်ဟုထုတ်ပြန်ပြီး၊ ဆည် ပေါက်ရွာ ဘေးတစ်ဖက် အား၊ ရွာပိတ် မီး
 ငြိုမည်ဖြူရာ၊ ရွာလူကြီး များ ကအထူး ဟောင်း ပန်သဖြင့်၊ ရွာသား များ
 ၎င်းအသက်ကိုချမ်းသာ ပေးလျက် အစိုးရတပ် အစီအစဉ်များ ကိုသာယာအောင်
 စေပြီး၊ ဆည် ပေါက်ရွာ ဟောင်း ကိုမီး ငြိုဖျက်ဆီး လိုက်လေသည်။ တဖြိုင်တည်း
 မှာပင်၊ ကိုင်း ပြည်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားရေး၊ လိုအပ်ချက်အရ၊ ဆည် ပေါက်
 တရွာလုံး အား၊ ယခုရွာသစ် နေရာသို့ ပြောင်းရွှေ့စေပြီး၊ ကယ်
 ဆယ်ရေး ပစ္စည်း များ အဖြစ်တစ်ဆင့် ထောင်လွှင်၊ ၄၄-၅၀ / ၅၄၊ ဆန်၊
 ဒိန်အိုး၊ ပိတ်စများ ကိုပေး ဝေခွဲလေသည်။ (ပြည်သူ့ရဲဘော်ပါတီများ
 သို့၊ ဝင်ရောက် တောခိုသွား ခဲ့သောဆည် ပေါက်ရွာသား ခေါင်းဆောင် များ
 ဖြစ်သည်။ ဦးခင်မောင် ၊ ဦးလှဖေ ၊ ဦးသာဖြည့် ၊ ဦးနေဝင်း ၊
 စသည့်အဖွဲ့၊ ၁၉၅၀ ခုနှစ်ခန့်က၊ အလင်း ဝင်လာပြီး - ယခုအချိန်ထိ၊
 ကိုင်း ပြည်အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ ငြိစွာဖြင့်၊ ရွာခံရွှေ့ဆောင်လူကြီး များ အဖြစ် တာ
 ဝန်ထုလျက် ရပ်ရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေး ကိစ္စများ ကိုကြီးစား ဆောင်ရွက် နေပြီး ၊
 မြန်မာ့သို့ရွယ်လစ်လမ်း စဉ်အား ၊ လိုလား စွာလက်ခံ ဆောင်ရွက် စဉ်းပေး
 ပေးလျက်ရှိကြ ပေသည်။)

၁၉၆၂ မတိုင်မီ၊ အတိတ်ခေတ်နိုင်ငံ

ရေး မှာ၊ မူလဝှာ ဟောင်း ထွင် နေစဉ်က၊ မြည်သွေ့ ဘော်ပါတီ၊ ထွန်ဖြူ
 နစ်ပါတီနှင့်၊ ဝှာသစ်သို့ ရောက်ပြီး ၊ ဖ-ဆ-ပ-လ-၊ တည်မြဲသန့်ရှင်း စ
 သည်။ နိုင်ငံရေး ပါတီပေါင်း စုံ၏၊ ဝါဒပေါင်း စုံ ရောထွက်စွမ်း မိုး စံ
 ခဲ့ရပြီး ၊ ဝှာသုဝှာသား များ မှာလည်း ၊ ဝါဒအဖို့ မိုး တွဲလွဲ ကာ၊ မည်
 သည်ပါတီတို့ယုံကြည်အား တိုး ရမည် မသိလောက်အောင်၊ မျက်ကန်း လမ်း
 လျှောက်ရသည့် အဝဏ္ဏ ထွင် စမ်း တင်း ဝါး ဖြင့်၊ နေလာခဲ့ကြရာ ၁၉၆၂
 ခုနှစ်တိုင် အောင်မြင်ပေသည်။

ဘာသာရေး နှင့်စီရိုး ဖလာယုံကြည်မှုများ ထွင်၊ ဆည်
 ပေါက်ဝှာ နေသူများ သည်၊ ဘိုးဘွား စဉ်ဆက်စီရိုး ဖလာမြန်မာ ဗုဒ္ဓဘိ
 သာများ ဖြစ်သည့်အား လျော်စွာ၊ ဗုဒ္ဓဘာသာကိုအထူး သက်ဝင်ယုံကြည်ကြပေ
 သည်။ စီရိုး ဖလာယုံကြည်မှုများ ဖြစ်သည့်နတ်တိုး ထွက်မှု၊ ပေဒင်၊ ယက္ခာ၊
 ယုံကြည် ဆောင်ရွက်မှုများ တို့လည်း ၊ ငှင်း တို့၏ကျန်း မာရေး စီး ပွားရေး
 လိုအပ်ချက်များ အရ ဆောင်ရွက်အံ့၊ ပြုလေ့ရှိခဲ့ကြပေသည်။ ထို့ကြောင့် ၊
 ၁၉၅၃ ခုနှစ်မှ၊ ၁၉၆၂ ခုနှစ်အထိ၊ ဆည်ပေါက်ဝှာ နေသူတို့၏ ဘာ
 သာရေး ၊ စီရိုး ဖလာယုံကြည်မှုနှင့်ပတ်သက်သော ဆောင်ရွက်မှု များ
 သည် မိမိတို့စွမ်းအင် စွမ်းအား ဖြင့်မပြီး မြောက်နိုင်သောအရာများ
 အထက်၊ ပြီး မြောက်စေရန်အား တိုး ယုံကြည်ရည်ရွယ်ပြုလုပ်ခဲ့ခြင်း များသိ
 ဖြစ်ပေသည်။ စစ်မှန်သောဘာသာရေး ယုံကြည်မှု အထူးနည်းပါး ခဲ့ ၏။

တရား ဥပဒေအခြေအနေများ ထင်၊ ၁၉၅၃ မှ၊
 ၁၉၆၂ ခုနှစ်အထိ၊ ဆည်ပေါက်ပွာနေသူများ ခံတရား ဥပဒေမှတစ်ဆင့်
 နိမိတ်မဲ့စွာ နှိပ်စက်ခြင်း ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည်။ အထူးသဖြင့် နယ်လမ်း၊ နယ်
 တန်း၊ အားဖြင့်လည်း၊ အရင်း၊ ဝှင်စီး၊ ပျိုး ရေး စံနစ်ကိုအကဲအတွယ် ပေး
 လျက်၊ ငွေဝှင်၊ ဤ၊ ဝှင်ခံ အလိုတော်အတိုင်း လိုက်လျောအကဲအတွယ်တရား ဥ
 ပဒေများ ဘာဖြစ်ပေသည်။ ထိုတရား ဥပဒေကိုကိုင်သုံး ရာထင်လည်း၊ အုပ်
 ချုပ်စီရင်သူများ မှာ၊ ဖိစီးတိုက်ခတ်ခြင်း၊ တယောက်တည်း ခံယူအောင် ဖြစ်၊
 ဥပဒေကိုလက်တလုံး ကြား၊ ပြုလုပ်ဆွဲယူ၏၊ အုပ်ချုပ်စီရင်ခံရလေသည်။ တရား
 ဥပဒေစီမံ၊ ရေးတိုလည်း၊ ငွေဖြင့်ငှင်း၊ အာဏာဖြင့်ငှင်း၊ နိုင်ငံရေး
 ပါဝင်ခြင်းဖြင့်ငှင်း၊ အနိုင်ယူချုပ်စီရင်ခံရပေသည်။ ထို့ကြောင့် ၁၉၅၃ ခု
 နှစ် မှ ၁၉၆၂ ခုနှစ်အထိ၊ ဆည်ပေါက်ပွာနေသူတို့ထင် မြေခိုခံရ
 လှံ စိုက်သင်္ကန်း၊ ဆင်းရဲသား အများ ထုမှာ၊ ငွေဝှင် ဤ၊ ဝှင် ဤဝှင်
 တိုက်ခတ်ချယ်လှယ်ခံအထွင်ရပ်တည်ခဲ့ကြရပေသည်။ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး
 များ ထင် ပြီးသော သက်ဆိုင်ရာတရား ဥပဒေများ မှာလည်း၊ ငွေဝှင်ဤ၊
 ဝှင်တိုက် ဆန္ဒရှိသူကိုသာ၊ လိုက်လျောဖြည့်စွမ်း ပေးနေရသောအဖြစ်၊ ခံ
 များ ဖြစ်နေခဲ့ပေသည်။ ငွေဝှင်၊ ဤ၊ ဝှင်များ ယှဉ်၊ ဖိစီးတိုက်ခတ်
 ချင်းလည်း၊ အနိုင်အထက်ပြုခဲ့ကြပြီး၊ ဆင်းရဲသား များ အပေအတွင်လည်း
 မတော် မတရား မှုများ ပြုခဲ့သောကြောင့်၊ ဆင်းရဲသား များအနေ
 ဖြင့် ၊ မခံနိုင်သည့်အဆုံး၊ အမျိုးမျိုးပြန်လည် ခုခံလက်စား ချေရင်း ၊
 ရာဇဝတ်မှုများ မကြာခဏဖြစ်ပွား ခဲ့ရလေသည်။ ထို့ကြောင့်၊ ရေ၊ မြေလှမှု
 များ ၊ အမွေမှုများ၊ လင်မယား တွဲထွာမှုများ ၊ ရာဇဝတ်မှုများ တနှစ်လျှင်

၁၀ မှုခန်ဖြစ်ပွားခဲ့ပေသည်။ ဤထွင်လှသတ်မှုအထိပင်ဖြစ်ပွားခဲ့ဘူး၏။
 လှသတ်မှုမှာ ဖိစိတို့ဥယျာဉ်ခြံအထွင်း၊ ရေပွယ်ပွင်း၊ ရာ အထက်ခြံ၊ အောက်ခြံ
 ရေလှစကားများ၊ မှုဖြင့်၊ ဒီးဖြင့်၊ ထိုး၊ ရာတဦး၊ သေဆုံး၊ ခဲ့ရလေသည်။
 ထို့ကြောင့်၊ ဆည်ပေါက်ပွားနေသူများ၏ ၁၉၅၃ မှ၊
 ၁၉၆၂ ခုနှစ်အထွင်း၊ တရားဥပဒေအခြေအနေများမှာ၊ နိုင်ငံ
 ရေး၊ ပါတီအစိုးရ၊ သီး၊ ခံကြပေ။ အုပ်ချုပ်မှုအာဏာ၊ နှင့်ငွေရှင်ကြီး၊ ရှင်၊
 ထို၏ ဆန္ဒအတိုင်း၊ လိုက်ပါခဲ့ရသော၊ ဂွာသူဂွာသားများ၊ မှာလည်း၊ တဦး၊ ကိုတ
 ဦး၊ ယုံကြည်မှု၊ ကြင်နာမှုများ၊ ကင်း၊ လျက်၊ စိတ်နာခြင်း၊ စိတ်ဝမ်းကွဲခြင်း၊
 များ၊ ဖြစ်ခဲ့ရပေသည်။ အိုအလောက် တရားမမှု၊ ရာဇဝတ်မှုကြီး၊ ငယ်
 များ၊ မကြာခင်ဖြစ်ပွားခဲ့ရပြီး၊ ဂွာသူဂွာသားများ၊ မှာလည်း၊ တရားဥပ
 ဒေစီရင်မှုထွင်၊ ငွေများ၊ ကတရား၊ နိုင်ဘုသောအစွဲကို
 စွဲမြဲယုံကြည်နေခဲ့ကြပေသည်။ အိုဖြင့်၊ တရားဥပဒေအနှစ်သာရနှင့်၊ ရပ်
 ဂွာသားအရေး၊ တရားဥပဒေစိုးစိုးရေး၊ မှာနည်းပါးနေခဲ့ရသော၊
 ၁၉၆၂ ခုနှစ်တိုင် အောင်ပင်ဖြစ်ပေသည်။

*****

အခန်း (၄)

*****

“ * * * * * ”

ဆည် ပေါက် ခွာ နေသုတိုက် ၁၉၆၂ ၊ ၅ ၁၉၇၃ ခုနှစ်
အတွင်း လူမှုရေး အခြေအနေများ (အစိုးရ၏ စီမံကိန်းဆိုင်
ရွက် ဖွဲ့စည်းမှုများ အပါအဝင်) ကို၊ ယင်း တို့၏ စီးပွားရေး နှင့် ဗဟို
ဗွဲ့စည်းပုံပြုပါက ဖွဲ့စည်းမှုများ အပေါ် အသေးစိတ် လေ့လာတစ်ပြုလုပ်
ပတ်ဝန်းကျင် ရှာဖွေ ခွာများ နှင့် နှိုင်းယှဉ်ဆုံး ယစ်မြဲခြင်း ။

*****

ဆည် ပေါက်ရွာ နေသူတို့၏ ၁၉၆၂ ၅ ၁၉၇၃
ခုနှစ်အတွင်း ၊ လူမှုရေး အခြေအနေများ ကိုယ်စား တို့၏စီး ပွား ရေးနှင့်
ယှဉ်တွဲလျက် မဖော်ပြစီ၊ ၎င်း တို့၏စီး ပွား ရေး အခြေအနေများ ကိုအနည်း
ငယ် နှုံး သပ် ဖော်ပြလိုပါသည်။

၁၉၆၂ မတိုင်မီတွင်၊ ဆည် ပေါက်ရွာ နေသူတို့၏စီး
ပွား ရေး အခြေအနေများ သည်၊ အခန်း ၂ နိဒါန်း ထွင် ဖော်ပြ
ထား သကဲ့သို့၊ တဖြေး ဖြေး ယုတ် လျော့ လာလျက်၊ လူများ ခုမှ့အတည်တကျ
အလုပ် များ ကိုမလုပ်တိုင် နိုင်ကြ သေး သ်၊ ယုံကျအလုပ် များ ကိုသာ ဝှာကြလုပ်
တိုင် လျက်၊ ဓား သောက် နေလာ သူ့ရ၍ ၁၉၆၂ ခုနှစ်တိုင် အောင်ပင်ဖြစ်
ပေသည်။

၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂ ရက် နေ့ထွင်ကား ၊
တော်လှန် ရေး ကောင်စီတော်လာပြီး ၊ မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်း ဝှဉ်တို့ ကျ
ငြာလျက်၊ သာယာဝ ပြော သောဆိုရှယ်လစ် လောကသစ်သို့၊ ရောက်ရှိရန်
ရည်ရွယ် ချီတက်လာ သူ့ရ၍ ဆည် ပေါက်ရွာ နေသူများ အနေနှင့်လည်း ၊ ဆို
ရှယ်လစ်စီး ပွား ရေး ခနစ် ဘောင်အတွင်း ၊ ဝှီစီတို့စီး ပွား ရေး ကိုကြံ
စား လုပ်ကိုင်ရင်း ၊ တိုင်း ဖြည့် ခ်စီး ပွား ရေး ကိုတတ်တအား အထိတ်အ
တုဖြစ် ရေး အထွက်ဖိုစီတို့၏ကိယ၊ ဥာဏ၊ စွမ်း အား ရှိသမျှအလုပ်လုပ်ကြရမည်၊
ကြီး ဓား ထုတ်လုပ်ကြရမည်။ ဆိုအဇော့က်ခံစား စွင့်လည်း ရှိမည်ဟု သောအမြင်
များ ရရှိလာလျက်၊ တဖြေး ဖြေး ကြီး စား လုပ်ကိုင်လာ သူ့ရ ပေသည်။ ဆိုဖြင့်
၁၉၆၇ ခုနှစ်တွင်၊ သက်ဆိုင် ရာ မှကြက် မေ ဝက် တောင်ဆည် ရေကျ ရေး စီမံ
ကိန်း နှင့်၊ သစ် တောတိုး ချဲ့ဖို့ တောင် ရေး စီမံကိန်း များ အရ ၎င်း တို့၏

စီး ပွီး ရေး လက်ငုတ်၊ လက်ကျန်များ ဖြစ်သော - ငှက် ပျော့ ဥယျာဉ်ခြံများ၊
 တိုလုံးဝ ဖျက်ဆီးပစ်၊ ဝှင်း လင်း လိုက်လေသည်။ ဤတွင်သည် ပေါက်ခွာ နေသူများ၊
 အ နေဖြင့်၊ စီး ပွီး ရေး ထွင်အစိတအား ကား လုပ်ကိုင်ရန်တူ၍ မယ်မယ်ရ
 ရ မရှိ တော့ ပေ၊ သို့ရာတွင်၊ ၎င်း တို့အ နေဖြင့်၊ သိုဝှက်လစ်စနစ်နှင့် သို
 ဝှက်လစ်စီး ပွီး ရေး ကိုခံယူယုံကြည်ထား ဖြစ်ဖြစ်သည်အ လျောက်၊ စီး ပွီး ရေး စ
 နစ် တောင်း ၊ အရင်း ဝှင်၏လက်ငုတ်လက်ရင်း ဥယျာဉ်ခြံ မြေများ ကို နှ
 မြေဝတယ နေခြင်း မရှိကြ တော့ဘဲ၊ ရ နိုင်ငံသာအလုပ်ကိုရ ရာအချိန် ထွင်
 ကြီး စား ဝှာ ဖွေလုပ်ကိုင်ခဲ့ကြ ပေသည်။ ထို့ကြောင့်အစန်း ၂ ထွင်အသေး
 စိတ် မေTပြု သော ဝယ ခုလက်ရှိ စီး ပွီး ရေး အ ခြေအ နေများ အတိုင်း လှတ
 ဦး လှင်၊ သို့မဟုတ် အိမ်ထောင်စုတ ခုလှင် အလုပ် ၃-၄ ခု ချုပ်ကိုင်၊
 စိသား ခုတွင်ကိုယ်စီကိုယ်ငှအဖြစ် ၎င်း၊ ကြီး စား လုပ်ကိုင် ဝှာ ဖွေလှက်၊ ၎င်း
 တို့၏ကိယ၊ ဥာဏ်၊ စွမ်းအား များ ကိုအစွမ်း ကုန်တိုင်း ပြည်အထွက်အပြည့်အ
 ဝအသုံး ချ ပေး လှက်ရှိကြ ပေသည်။ ဤသည်မှာ မြန်မာ့သိုဝှက်လစ်လမ်း စဉ်ပါ
 တိ၏အ ရေးပေT ပါတိ ညီလာခံနှင့်၊ ဒုတိယအကြိမ် ပါတိညီလာခံတွင် ပါတိ ဥက္ကဋ္ဌ
 ကြီး မိန့်ကြား သော “ တိုင်း ၎င်း သီး လုပ်သား ပြည်သူအား လုံး ၍ စီး
 ပွီး ရေး လှင်မြန်ခွာတိုး တစ်ဖွံ့ဖြိုး လာ စေရန်၊ ပြည်သူလူထု၏စွမ်းအား
 ကိုအပြည့်အဝအသုံး ချ ရေး “ တူ သောအချက်ကို ထောက်ခံဖြည့်စွမ်း နေခြင်း
 ပင်ဖြစ် ပေသည်။ ထို့ကြောင့်၊ ၎င်း တို့၏စီး ပွီး ရေး မှာ ၁၉၅၀ မှ
 ၁၉၆၂ ခုနှစ်အတွင်း ကထက် ဝင် ငွေပိုမိုတိုး တက်လာ သူ ပေသည်။ ဤတွင်
 ၎င်း တို့စီး ပွီး ရေး အ ခြေအ နေနှင့်စာ သေခံလူမှု ရေး ထွင်ကား၊ စေတီ
 စနစ်နှင့်အညီ ခံယူယုံကြည်ကြီး စား ခြင်း ကြောင့်၊ အထူး ပိုမိုတိုး တက် လာ

ဤသို့ အောက်ဖော်ပြပါကဏ္ဍများ အရိုက် ရွေ့ရှိရ ပေသည်။

(၁) လူမှုဆက်ဆံရေး နှင့် ဆောင်ရွက်မှုကဏ္ဍ။

(က) ဝိသားစု ဖွဲ့စည်းပုံ။ ။ ဆွစ် ပေါက်ရွာ နေသူများ ဝိသားစုများသည် အများအားဖြင့် မိဘနှင့် သားသမီးများ သာပါဝင်သော အခြေခံဝိသားစုများ အဖြစ် နှင့် အချို့မှာ အဖိုး၊ အမိ၊ ယောက္ခမ၊ ဦးလေး၊ အဒေါ်၊ တူ၊ တူမ၊ မွေးစားသား သမီး စသည်တို့ပါဝင် ရှိပေသော်လည်း နေထိုင်မှုအရ ဝိသားစုများ အဖြစ် သိရှိစွဲစဉ်း နေထိုင် လေ့ရှိကြ ပေသည်။ ဝိသားစု ၂ ဦး သို့မဟုတ် ယောက်ျား ၂ ဦး တဖြိုင်တည်း ယူထား လျက် ရှိပေသော်လည်း နေထိုင် သော အထပ်တန်း ဝိသားစု ၃ နှစ် ဖြစ်ပေ။ အကယ်၍ အသက် ၄၀ အောက်တွင် ဝိသားစု သို့မဟုတ် ယောက်ျား သုံး ယောက် ၍ ယော်ငှင်း ၊ အဆင်မပြေ တွေ့ရသော ၍ ယော်ငှင်း ၊ နောက်ထပ်အိမ် ထောင် ဖွဲ့စည်းခြင်း သို့သော် အနည်းအပါး ရွေ့ရှိရ ပေသည်။ လက်ထပ်ပြီး သား သမီး များ မွာလည်း ၊ မိဘအိမ် ခေတ္တ ခဏသာ အတူ နေထိုင်လျက် မကြာမီ အပြန်အလှန် အိမ်ခွဲ နေထိုင် လေ့ရှိ ပေသည်။

ဆွစ် ပေါက်ရွာ ရှိအိမ် ထောင် ရှစ်ခု ဝိသားစု များ အရေအတွက် ပမာဏကို အကြမ်းအားဖြင့် အောက်ပါအတိုင်း လေ့လာ ရွေ့ရှိရပါသည်။

- ၀။ Nuclear or Basic Family
- ၂။ Extended Family
- ၃။ Compound Family

၁	ယောက် နေအိမ်	၁၇	လုံး	။	၇	ယောက် နေအိမ်	၂၉	လုံး
၂	။	၂၅	လုံး	။	၈	။	၁၄	လုံး
၃	။	၃၃	လုံး	။	၉	။	၇	လုံး
၄	။	၂၂	လုံး	။	၁၀	။	၃	လုံး
၅	။	၃၄	လုံး	။	၁၃	။	၀	လုံး
၆	။	၂၃	လုံး	။				

ဤသို့ ဆက် ပေါက်စွာ နေထိုက်သော စု နေအိမ်များ ဌာနများ ဆီး
 ဖြင့် ၂ ယောက်မှ ၈ ယောက် ထိ ရှိရသော အခြေခံစီသားစုများ အဖြစ် ငင်း၊ အချို့
 မှာတိုး ခဲ့စံသော စုများ အဖြစ် ငင်း၊ နေထိုင်ကြ လေသည်။ ၁ ယောက်တည်းနေ
 အိမ်၊ အိမ် ကောင်စုတို့လည်း အတော်များ များ (၁၇ အိမ်ဝန်း) ရွေ့၍ ရသ
 ငင်း ချီသည့်အခါ ၅၀ ကျော်ထွက်စား ချီမတုတ် ယောက်ျား သေဆုံး ဖွားမြင်
 အိမ် ကောင်သစ်ထပ် မံမဖြူ တော့၍ ငင်း၊ သား သမီး မကျန်ရစ် ခဲ့၍ ငင်း၊ အချို့
 မှာ သား သမီး များ အိမ် ကောင်စု နေထိုင်၍ ငင်း၊ မိမိအိမ်၌ တဦး တည်း သာ
 ဆက်လက် နေထိုင်ခြင်း ဖြစ် ပေသည်။ ဤချီမတုတ် တည်း ဆီး ကြား နေထိုင်ခြင်း များ
 တို့ လေလာကြည့်၍ ငြင်း ဖြင့်၊ ဆက် ပေါက်စွာ နေထိုက်သည့် သား သမီး ချီမတုတ် အ
 ခြား သူများ တို့ရှိစို့ အား တိုး ချီစိတ်တိုပယ်ပြီး၊ ပီ မိတိုယ်တို့အား တိုး ပြီး မီး
 ဖျက် ဆီး သန့်စွာ နေထိုင် ရပ်တည်တို့သည့် အဘေတိုထပ်၍ သား စွာ ရွေ့မြင် ခိုင် ပေသည်။

နေထိုင်ဆက်ဆံ ရေး ဖွင့် ပြင်။   ။ ဆည် ပေါက်ရွာ နေသူများ သည်၊ မြန်

မ ၃၀ လေထိုး စံအရ ၊ အိမ်ထဲ နေ

ရသူထိုင်ခင်း အထွဋ်အမြတ်ဖြစ် သောအိမ်ဦး ၊ ဥပစာတို့၌ အသက်ကြီး ခုများ
နှင့်အဖို့ သား များ အထွက်ဟု ယေဘုယျသတ်မှတ် ထား ပြီး ၊ အဖို့ သမီး
များ မှာ အိမ်ထဲအတွင်း ခန်း ၊ အတွင်း ဘက်များ တွင် နေထိုင် လေ့ရှိ ပေ
သည်။ စား သောက်ရသူထွင်လည်း လူကြီး မိဘ၊ ယောက်ျား ၊ အဖို့ သား များ
ကိုဦး ထား ၍ စား သောက် လေ့ရှိသကဲ့သို့၊ လူကြီး မိဘ ယောက်ျား များ ကလည်း
ငယ်ငယ်သူများ နှင့်ဖုန်း ကိုညွှန်၍ ငွေ၊ မွေး လေ့ရှိ ပေသည်။ အဖို့ သမီး
များ မှာ၊ အများ အား ဖြင့်ပီရီ၊ နား ညှိသိမ် မွေ့စွာ ပြောဆို နေထိုင် ဝတ်စား
လေ့ရှိသည်။ နည်း ထူး အဖို့ သား များ မှာလည်း သိက္ခာ ၊ သမာဓိ နှင့် တစ်
ကြိမ်သိမ် မွေ့စွာ ဝတ်စား နေထိုင် ပြောဆိုလုပ်ကိုင် လေ့ရှိ ပေသည်။ ဆည် ပေါက်ရွာ
နေသူတို့၏ စိတ်သား ဝုများ တွင်အများ အား ဖြင့် ဘခင်သည်၊ အိမ်ထဲအိမ် ထိုင်
ဦး စီး ဖြစ် ပေသည်။ အကယ်၍ ဘခင် သေဆုံး ဖွား လွင် သော် ၎င်း ၊ ဘခင်
ခရီး ဝေး ဖွား ခိုက်တွင် သော် ၎င်း ၊ မိခင်သည် အိမ်ထဲအိမ် ထိုင် ဦး စီးအ
ဖြစ်တာ ဝန်ဟု ရ လေသည်။ သို့ရာတွင် မြန်မာ ၃၀ လေထိုး စံအရ အသက်ကြီးသူတို့
ငယ်သူက ပို သေစွာ ဆက်ဆံ လေ့ရှိသည့်အတိုင်း ၊ ကြီး သူကလည်း ၊ ငယ်သူအား ညွှန်
ကြင် နာရ လေသည်။ ထို့ကြောင့် အဘိုး ၊ အဘွား ၊ မိဘ၊ ဦး လေး ၊ အဒေ T ၊
ယောက္ခမ၊ စသည်တို့ နှင့်အတူ နေပါက အများ အား ဖြင့်၊ ၎င်း တို့အား ဦးထား
တိုင်ပင်လုပ်ကိုင် ရ လေ့ရှိ ပေသည်။ ထိုနည်း ထူး ၊ သား သမီး များ မှာလည်း ၊ ကြီး
စဉ် ငယ်ကိုက် ပို သေ လေး စား ကြ ရလျက် သား ကြီး ကအဘအရား ၊ သမီး ကြီး ကအ
မိအရားဟု သော သေခင် ပုဒ် ကို ၊ လက်ခံကျင့်ဆုံး ကြ လေသည်။ ဖုန်း သည်

ယောကျ်ား၊ ကိုရိုသေလေးစား ဦးထား ဂသက္ကံ၊ ယောကျ်ား၊ ကလည်း ဇနီး
 အား ကြင်နာလေးစား စွာဆက်ဆံ လေ့ရှိ ပေသည်။ သမက်၊ ခွေး မများ က
 လည်း ယောက္ခမအား မိဘသဘွယ် ဦးထား လျှစ်ရိုသေစွာဆက်ဆံ နာခံ ပြီး၊
 ယောက္ခမကလည်း ၊ သား သမီး သဘွယ်၊ သဘောထား ဆက်ဆံ လေ့ရှိ ပေသည်။
 ပထွေး ၊ မိထွေး ၊ များ နှင့်သား သမီး များ မှာလည်း ၊ မိဘနှင်သားသ
 မီး သမ္ပယ်သဘောထား လေ့ရှိ၏။ ဆည် ပေါက်ဂွာမိသား စုများ ထွင်မြန်မာ
 ကိုစလေ့ထုံး ခံအတိုင်း ၊ နှစ်ဘက်ကိုက် ဆွေမျိုး တော်စပ်ပုံစနစ်ကိုလက်ခံကျင့်သုံး
 ကြသည်ဖြစ်၍ ယောကျ်ား ဘက်အမျိုး ဇနီး ဘက်အမျိုး ဖု၍ခွဲခြား ဆက်ဆံခြင်း မျိုး
 နည်း ပါး လှ ပေသည်။ အလုပ်ကိစ္စမြဲဆနာဂရ်များ ကိုလုပ်ကိုင် ဖြေရှင်း ဂ
 ထွင်၊ ယောကျ်ား သည်ဇနီး နှင့်၎င်း ၊ မိဘယောက္ခမများ နှင့်၎င်း နှီးနှော
 တိုင်ပင်၍လုပ်ကိုင် ဖြေရှင်း လေ့ရှိ ပေသည်။ ထို့အတူ သား သမီး များအနေ
 ဖြင့်လည်း ၊ မိဘကိုဦးထား တိုင်ပင် ဆွေး နှေး လုပ်ကိုင် ဂ ပေသည်။ တဦး တ
 ယောက်၏ဩဇာသဘောမျိုး ၊ တဂား ယမဟုတ်ပေ၊ ဆိုရှယ်လစ် ဒီမိုကရေစီ
 အခြေခံကျင့်စဉ်အရ၊ ဆွေး နှေး မှ၊ ညှိနှိုင်း မှ၊ နား လည်မှုရှိစွာဖြင့်တ
 ဦး ကိုတဦး ဆက်ဆံ လေ့ရှိကြ ပေသည်။ အခြား အနီး ပတ်ဝန်း ကျင်ရှိဂွာ များ
 ထွင်ကား ဘခင်၏ဩဇာထာများ သည်။ ဘခင် ၊ မိခင်နှင့် သား သမီး များအာ
 အချင်း ချင်း ညှိနှိုင်း မှုနည်း လျှစ်မိမိတို့ထင် ဂလုပ်ကိုင်တတ် မှုများ မကြာ
 ခဏ ဆွေရှိ ဂ ပေသည်။ ထို့ကြောင့်၊ ဆည် ပေါက်ဂွာ နေဘု မိသား စုများ ၎င်း
 နေထိုင်ဆက်ဆံ ရေး သွင်ဖြင့် များ မှာအခြား ဂွာ များ မှာထက်ပိုမို ဝန်ကျေး
 သိမ်း မှုလျှစ် ခေတ်စနစ် နှင့်အညီကို လော့ဗျီ ထွေဖြူဖြူ ဝမ်း မံကြီး စား လေ့
 ရှိ ကြောင်း ကိုလည်း လေ့လာ ဆွေရှိ ဂ ပေသည်။

ခေတ ဝေတ သုံးနှုံးပုံများ။

။ ဆည် ပေါက်ရွာ နေသူများ သည်၊ ပြန်မာ့ရိုး ဂေ
ယဉ် ကျေး မှု ဝေ လေထုံး စံအရတည်း ကိုတည်း ရှိ ခေ

လေး စား လျက်ယဉ် ကျေး သီရိ မြေရွာဆက်ဆံ ပြောဆို လေ့ရှိ ပေသော်။ ထိုအ တူ

ခေတ ဝေတ သုံး နှုံး ဂေထွင်လည်း ၊ မိဘအား အမေ၊ အမေ ဟု၍ ငင်း ၊

မိမိအိမ်သား နှင့် ဇနီး အား နာမည် ရွှေမှ ကို၊ မ၊ တစ်၍ ငင်း ၊ သား သ

မီး များ အား သား ၊ သမီး ၊ သို့မဟုတ် နာမည် ရွှေမှ ကို၊ မ၊ တစ်၍

ငင်း ၊ ခေတ ဝေတ လေ့ရှိ ပေသော်။ ညီအကို မောင် နှင့် အစ်မ ဘေး သား ချင်း အ

ချင်း ချင်း `အကို` သို့မဟုတ် မောင်၊ အမ ဟု၍ ငင်း ၊ ကိုယ်ထက်ငယ်

ရွယ်သူများ အား နာမည် ရွှေမှ မောင်၊ မ၊ တစ်၍ ငင်း ခေတ ဝေတ သုံး

နှုံး လေ့ရှိ၏။ အဖိုး အား အဘ ဟု၍ ငင်း ၊ အဖွဲ့ အား အဖေကြီး

ဟု၍ ငင်း ၊ ဘခင် ၎်အကိုအား ဘကြီး ၊ ဘခင်၏ညီအား ဘဏ္ဍေး ဟု၍ ငင်း

အ တွား ၎်အမအား အဖွဲ့ ဟု၍ ပင် ငင်း ၊ ညီမများ အား အရီး ၊

ခေတ လေး ဒွေးလေး ဟု၍ ငင်း ခေတ ဝေတ သုံး စွဲ လေ့ရှိ ပေသော်။ ယောက္ခ

မအား၊ ဦး ကြီး ၊ အဒေတ တုအများ အား ဖြင့် ခေတ ဝေတ ဖြီး ၊ သမက် ၊

ဈေး မ၊ တိုကိုအမည် ရွှေမှ ကို၊ မ တစ်၍ ငင်း ခေတ ဝေတ လေ့ရှိ၏ ။

ပဏ္ဍေး ၊ မိဏ္ဍေး တိုကို ဘဏ္ဍေး ၊ မိဏ္ဍေး ဟု၍ ငင်း ခေတ ဝေတ ၎်။ ဆည်

ပေါက်ရွာ နေသူများ သည် ဈေး သား ဂင်း များ နှင့် အစ်မ ဘေး သား ချင်း

တော်စပ်သူများ အား ၊ ချစ်ခင် လေး စား မှုကို ဆောင်ရွက် နာမည်တည့်၍

ခေတ ဝေတ လေ့မရှိ ပေ။ ဈေး သား တော်စပ်မှုမရှိသူ အခြား

တစ်စား များ နှင့် သူငယ်ချင်း မိတ်ဆွေများ အား နာမည်တစ်၍ ယဉ် ကျေး စွာ

ခေတ ပြော လေ့ရှိ ပေသော်။ ဥပမာ `ဘကြီး ဖွါ` ဘဏ္ဍေး ဖွါ ` ၊ ဒေတလေးဖြ

အရီး မြ ဟု၍၎င်း ၊ ဘုဇယ်ချင်း များ အား ကိုဗ္ဗ ၎် မမြ ၎် ၊ ငယ်
ရွယ်ဘုများ အား ၎် မေဝင်ဗ္ဗ ၎် ၊ မမြ ၎် စေသ်ဖြင့် ခေT ဝေT လေ့
ရှိ ဣာင်း လေ့လာ ဣေ့ရှိ ရ လေသ်။

တာဝန်ဝတ္တရား များ ။ ။ ဆည် ပေါက် ဝွာ နေ ဖိသား စုများ ၎်အစီက

တာဝန်ဝတ္တရား များ ကို ယေဘုယျအား ဖြင့်

မေTပြုရ သော် ၊ အိမ် ထောင်ဦး စီး ယောကျ်ား သည်စီး ပျိုး ဝွာရန် နှင့်အိမ်
၎်ပြင်မလုပ်ငန်း များ ကို၎င်း ၊ အိမ် ဝှင်မ များ သည် ငွေ ဣေး ပစ္စည်းထိမ်း
သိမ်း ရန်တာဝန် နှင့်စီး ဝတ် နေ ရေး ကိစ္စ များ ၊ အိမ်တွင်း မူလုပ်ငန်း များ
ကို၎င်း ၊ အစီကလုပ် ဆောင်ကြရ လေသ်။ သား သမီး များ မှာပညာ သင် ချိန်
ထွင်သင်ကြား ၎် ကျန်အား လုပ် ချိန် များ ထွင် ဖိဘများ အား ဝိုင်း ဝန်းကုညီ ပေး
ရ လေသ်။ အချို့အိမ် ထောင်စု များ ထွင် သား သမီး များ သည် ၊ မြေဩ ဇာ
နွား ချေးများကောက် ရောင်း ခြင်း ၊ ထင်းဝွာ ရောင်း ခြင်း ၊ စေသ်ဝင်
ငွေရစီး ပျိုး ရေး လုပ်ငန်း များ ကိုပင်တစပ်တအား ပါဝင်ကုညီလုပ် ဆောင်
ပေး ရ လေသ်။ ဤသို့အား ဖြင့်ဖိသား စုထွင်စီး ပျိုး ရေး ၊ လူမှု ရေး ၊ အ
ခြေအ နေအမျိုး မျိုး အရ ၊ ကိုအပ်သလိုစု ပေါင်း လုပ် ဆောင်ကြရသ် များ လည်း
ရှိ ပေသ်။ ဆွေမျိုး သား ချင်း များ စု ပေါင်း နေထိုင် သည်ဖိသား စု များ
ထွင်လည်း ကိုသို့ပင် ၊ ဖိသား စု၏စီး ပျိုး ရေး ၊ လူမှု ရေး တို့ကိုစု ပေါင်း လုပ်
ဆောင်ကြရလျက် ၊ က လေး ၊ လူကြီး မကျန်ကိုယ်စီ ၊ ကိုယ်၎င်း ဖိဖိတို့တတ် စွမ်း သ၎်
အိမ်တွင်း ၊ အိမ်ပြင်လုပ်ငန်း အသီး သီး ကိုလုပ် ဆောင်ကြရ လေသ်။ အလုပ် စဲ့
အား နေဘုဟု၍ မရှိသ လောက်ဖြစ်၏။ သက်ကြီး ရွယ်ချီ များ ပင် ဖိဖိတို့ဖိသီး
စု နှင့်ရပ် ဝွာ ၎်အကျိုး အထွက်ဘာသာ ရေး သိုင်ရသ ပရိတ်တရား များ ကိုရွတ်

ဖတ်ပေးခြင်း ၊ ရပ်ရွာရွှေငယ်ရွယ်သူများ အား၊ ဆုံး မပွန်သင်ပေးခြင်း ၊
 ခေင်၊ ရွှောက်ပေးခြင်း ၊ စသည်တဝန်များ၊ ကိုတတ်စွမ်း၊ သွယ်လိလားရွာ
 ကုဏ္ဍိယမ်း၊ ဆောင်ပေး၊ လေ့ရှိပေသည်။ ထူနှိပ်လေ့လာ တွေ့ရှိရသည့်ကျောင်း
 သား ဘုဇယ်တဦး၊ ဇိတနေ့တော၊ တာဝန်ဝတ္တရား များ၊ ကိုအကြမ်း၊ အားဖြင့် ၊
 ပေTပြုရပါမူ၊ စတုတ္ထတန်း၊ ကျောင်း၊ သား၊ ကလေး၊ တဦး၊ သည်နက် ၅ နာရီ
 ခန့်၊ ထွင်စိပ်ယိမှထလျက် စာတတ်ရသည်။ ထို့နောက် ၆ နာရီခန့်ထွင်ရွာ လည်
 ရှိအုတ်ရေတန်သို့ ဖွဲ့ ရေခပ်၊ ရေထမ်းရသည်။ အချို့မှာ ဝတ်သား၊ ရင်စီးပွါး
 ရေး ဝင် ငွေအဖြစ် ရောင်း၊ ချရန်၊ လမ်း၊ ပေT ရှိနား၊ ရော များ၊ ကို ဖွဲ့
 လည် ကောက်ယူရသည်။ ထို့နောက် ရေချိုး ၊ နံက်စာထမင်း၊ စား ပြီး၊ ကျောင်း
 သို့ ဘွား၊ ရင်။ နံက်ကျောင်း၊ ဆင်း၊ ချိန်၌ ထမင်း၊ ပြန်စား ပြီး၊ ဘခင်၏လှစ်
 ငန်းခွင်သို့ ထမင်း၊ ဖို့ရန်လိုအပ်ပါက၊ ဘွား၊ ဖို့ရင်။ ပြီး၊ လှစ်နေလည် ကျောင်း၊
 ပြန်တက်၏။ ဥ နေ ၄ နာရီခန့် ထွင် ကျောင်း၊ ဆင်း၊ ပြီး၊ အိမ်အတွက် ရေခပ်
 ရေထမ်း ၊ သစ်ပင်ဖြူပြင်၊ ကစား ၊ ရေချိုး၊ ထမင်း၊ စား ပြီး ၊ ညထွင် စာ
 ဖတ်ရလျက် ၆ နာရီခန့် ထွင် အိပ်စက်ရ၏။ ကိုသို့အား၊ ဖြင့်၊ ဆည် ပေါက်ရွာနေ
 သူများ၊ သည် ကလေး ဘုဇယ်များ၊ ကိုပင်၊ စနစ်တကျပွန်သင်ကာ၊ ရှိရာ ၃၄
 ခန့်အရွယ် ကလေး များ၊ ကိုပင် (ဥပမာ- ဦး ဘသင်း ၊ ဒေTကြည်၊ ခ်သား ၊
 မောင် ကျော် ငွေ) ၎င်း၊ ကိုတတ်နိုင်သဖြင့်၊ အိမ်ထွင်း၊ အဖျက်စွဲ၊ အဖျက်စွဲ ၊
 အနီး၊ အနား၊ တပိုက်ထင်း၊ ရွာ စသည်တဝန်များ၊ ကိုနေ့ခင်းမှန်မှန်လုပ်
 ဆောင်ပြီး၊ မှသာကစား ကြရ၏။ ယင်း ကလေး ငယ်အား၊ ရွာခရီး၊ ၌ထင်း
 ရွာ နေရိုက်ထူနှိပ်၌ ထွင်၊ ထွင်ထူနှိပ် ဘွား၊ ကိုရာ စဖြစ်စိုက်ခင်း၊ သို့ဘွား၊ လမ်း

ကို မေး ရာ၊ ယဉ် ကျေး သိပ် မွေ့ရဲ ရင် ဇွာဖြင့် ဖြေကြား လျက်၊ ဣန္ဒြိယ လိုရာ သို့
 တိုင်းတဝန် သိဇွာ လိုက် ဖို့တူညီ ခဲ့ ပေသည်။ ဤသည်ကို ထောက် ဝူ၍၊ ဆည် ပေါက် ဇွာ
 နေသူ များ သည်၊ တလေး ငယ်ပင် ဖြစ်လင်္ကမီး တာဝန် အသိတရား ရှိဇွာဖြင့်
 ယဉ် ကျေး ရဲရင် ကြောင်း၊ ဝိဘဏ် ဖွဲ့နည်း သင်ဆုံး မထိန်း ကျောင်း မှု ကောင်း
 ကြောင်း တို့ ခန့်မှန်း ကြည့် ဝူ နိုင် ပေသည်။

ဗီယား စု၏ တနေ့ တာလုပ် ငန်း များ အ နေဖြင့်၊ ယေဘုယျ
 ဖေ T မြ ရ သော်၊ ဗီယား စုတခုလုံး နက် ၄-၅- နာရီ ခန့် ထင်အိပ် ယာ မှုထရ
 ပြီး ၊ တခင်ကစီး ပွါး ရေး လုပ် ငန်း အထွက်ကြိုက် ပြင်ဆင် မှုများ ကို ၎င်း၊ ယား
 သမီး ကျောင်း ယား များ ကာစာအတ်ခြင်း ၊ ကျောင်း ဖွား ရန် ကိစ္စ များ
 ပြင်ဆင်ခြင်း ကို ၎င်း ၊ ဗီခင် ဖြစ်သူတဗီယား စုတခုလုံး အထွက် နက်အစာပြေ
 စား သောက်ရန်၊ (ဥပမာ- ရေ နွေး ကြမ်း ၊ ထမင်း ကြော် စသည် ဖြစ်) ၊
 စား ရေးသောက် ရေး၊ မီး ဖို ချောင် ကိစ္စ များ ကို ၎င်း ၊ အစား သီး သင်
 ဝွတ်ရ လေသည်။ ထို့နောက် ဖခင် သည် နက် စောစော၊ မီး သောက်ပြီး၊ မီး
 ပွါး ရေး လုပ် ငန်း ခွင် သို့ ဖွား ရောက်လျက် ယား သမီး များ မှာ လည်း ၊
 အိမ် မှု ကိစ္စ များ ကို တူညီပြီး ဗီခင် တို့ စာသင် ကျောင်း သို့ ဖွား ကြရ၏။ ဗီခင်
 ဖြစ် သူ မှာ လည်း ၊ နက်စာ အထွက် ပြင်ဆင် ဝယ်ယူ ချက်ပြုတ်ရ လေသည်။ နက်စာ မီး
 ချိန် ထင် အလုပ် ဖွား သူ၊ ကျောင်း ဖွား သူ များ ပြန်လာလျက် နက်စာ စား
 ကြ၏။ အတယ်၍ ၊ ထမင်း ချိုင့်ဖြင့် ဖွား ရောက် ဖို့ ရန် လိုအပ် ပါက ဖို့ ရ လေသည်။
 ထို့နောက် ၊ ဗီခင် သည် အိမ်ထွင်း သန့်ရှင်း ရေး နှင့် အဝတ် များ လျော် ဖွတ်
 ခြင်း တို့ကို လုပ် ဆောင် ရပြီး ခေတ္တ အနား ထု ရ လေသည်။ တဖန် နေ့လည် ချိန် ၌
 နေ့ခင်း အဆာ ပြေစား သောက် ဖွယ် ရာ များ ပြုလုပ် ပေး ရပြန်၏။ ဤတွင်

မခင်သည့် နေ့လည် နေ့ခင်း အားလပ်ချိန် ရပါက ၊ အိမ်ထွင်း လက်မှတ်လုပ်ငန်း
 များ ကိုလုပ်ကိုင် လေ့ရှိပြီး ရပ် ရေး ဝှာ ရေး ၊ သာ ရေး နာ ရေး ကိစ္စ များ
 ကို ဆွေး နွေး မေး မြန်း လေ့ရှိ ပေသည်။ ည နေပိုင်း ထွင် မခင်သည့်အိမ်ထွင်း
 စိုက် ပျိုး ရေး လုပ်ငန်း များ ကိုပြုပြင်လုပ်ကိုင်လျက်၊ မိခင်သည့်မိသားစု၏ ည
 စာကို ချက်ပြုတ်၊ ပြင်ဆင်ရပြန်သည်။ ထိုအချိန်ထွင်သား သမီး များ ကျောင်း
 သင်း လာ၍ မခင်သည့်လည်း၊ နေ့စဉ်အလုပ်လုပ် ရ သော အလုပ်သမား ဖြစ်က အ
 လုပ်မှပြန် ရောက်လာပြီး ၊ အိမ်ထွင်း ခွဲအစိုက်ဝှင်း ၊ ရေခပ်၊ ထင်း ပေါက်၊
 အိမ်ထွင်း စိုက်ပျိုး ရေး ပြုပြင်၊ ရေထမ်း ၊ သစ်ပင် ရေ လောင်း ၊ စသည်
 လုပ်ငန်း များ ကိုမခင် ရောသား သမီး များ မပါဝင်လုပ် ဆောင်ကြ ရ လေ
 သည်။ မိခင်အညွှန် ချက်ပြုတ် ရေး လုပ်ငန်း များ ကိုလည်း ၊ လိုအပ် ပါက ဝိုင်း
 ဝန်း ထုတ်ကြရ၏။ ထို့နောက် ရေစိုက် ၊ ညစာစား သောက်ပြီး အနား ယူ
 ကြလျက်အိမ်ထွင်း ရေး ၊ ရပ် ဝှာ ရေး ကိစ္စ များ ကို ဆွေး နွေး ပြောဆို လေ့ရှိ
 ကြ ပေသည်။ သား သမီး များ မှာ မိမိတို့ ကျောင်း စာကိုအသီး သီး ကျက်မှတ်
 ကြရ သည်။ ထိုအချိန်ထွင် ရပ် ဝှာ ရှိသက်ကြီး ဝှမ်းဆိုလျှင် များ အ နေဖြင့် ဝှာလယ်
 ဝတ် ကျောင်း ခွဲည ရ နာ ရီ ခန့်မှစ၍ ဝ နာ ရီ ခန့်ထိ၊ ညစဉ်ဝတ်စား
 ဝှတ်မတ်လျက် ရပ် ဝှာ သာယာ ရေး အထွတ် ဆောင် ဝှတ်ရ လေသည်။ ၎င်း ဝတ်
 ဝှတ်လျှင် ၃၀ ခန့်အား ၊ စေတနာ ဝှင် များ က ရေ နွေး ကြမ်း
 ထန်း လျက်၊ ပြောပဲဆိုစေသည့်စား သောက်မှတ်ရသ များ ကို မိမိတို့တတ်အား သ
 ရွေ့ပြုလုပ် ကျွေး မွေး ထုချိန်ယူ လေ့ရှိ ပေသည်။ ည ၉ နာ ရီ ခန့်ထွင်ကာ
 မိသားစု စုရုံး အိပ်စက်နား နေကြ တော့၏။ ဤအချိန်ထွင် ပေါက် ဝှာ နေ
 မိသားစု များ ထွင်၊ တဦး ချင်း အ နေဖြင့် ၎င်း ၊ မိသားစု အ နေဖြင့် ၎င်း

အစီအစဉ် ဆောင်ရွက်လုပ်ငန်း တာဝန်များ အဖြစ် ယေဘုယျ အားဖြင့် ဖြစ်သည်
 မှတ်လုပ်ကိုင်ကြရာ ငြိမ်း ၊ လိုအပ်ပါက ယောက်ျား ၊ ဇနီး ၊ သား သမီးအား
 လုံး တို့သည် တဦး ဖက်လုပ်ငန်း ကိုတဦး ကာပါဝင်ကူညီလုပ် ဆောင် ပေး ကြရလျက်
 မိသားစု တခုလုံး သာယာ စေရန်စဉ်း လုံး ဆောင်ရွက်လျက်ရှိ ပေသည်။ ထို
 ကြောင့်၊ ဆည် ပေါက် ရွာ နေသူတို့သည် အခြေခံမိသားစုများ သာယာစိုင်း
 တက်မှုသာ ၊ ရပ်ရွာခြံနယ်၊ တိုင်း နိုင်ငံအထိ အဆင့်ဆင့်သာယာစိုင်း တက်
 လျက် သာယာဝ မြေခံ ယော သို့ရွယ်လစ် လောကသစ် သို့အမြန်ဆုံး ရောက်ရှိ
 အောင်မြင် နိုင်မည် ၊ ဟု ယောသို့ရွယ်လစ် သဘောတရား အခြေခံကို ၁၉၆၂
 ခုနှစ်မှစ၍ ကျင့်သုံး လာကြလျက် အကောင်အထည် မော် နေကြောင်း လေ့လာ
 တွေ့ရှိရ ပေသည်။ ဆည် ပေါက် ရွာ နေသူတို့၏ မိသားစု၊ နေထိုင်ဆက်ဆံရေး
 များကို အား လုံး ခြံနစ်အခြား ရွာများ နှင့်နှိုင်း ယှဉ်ကြည့်သော်၊ ဆည်
 ပေါက် ရွာ နေသူတို့၏ မိသားစု၊ နေထိုင်ဆက်ဆံရေး ဖွင့်မြင်သည်တဦး ကိုတ
 ဦး ချစ်ခင်ကြင်နာ လေးစား ခွင့်ဖြင့် ဆက်ဆံကြပြီး ၊ သက်ကြီး ရွယ်ဆိုစီအ
 များ အနေဖြင့်၊ သား သမီး ၊ မြေး ၊ ထူ၊ ထူမ၊ တို့အပေါ်ကြင်နာ ချီသာ
 ရွာဆက်ဆံ လေ့ရှိသကဲ့သို့၊ သား သမီး များ အနေနှင့်လည်း၊ ဖိုက်ဝဲဆို၊ ဖွမ်း
 ဖွယ်ဖုန် မရှိဘဲ၊ စိတ်စကား ကိုနား ယောင်လျက် လိမ္မာရေး ခြား ရှိ-
 ကြောင်း၊ တာဝန်တို့၏စိတ်ရှိထင်း ဆောင်တတ်ကြောင်း ၊ အခြားရွာများ
 ထက် သာလွန် တွေ့ရှိရ ပေသည်။

အမွေဆက်ခံခြင်း ။ ။ ဆည် ပေါက် ရွာ နေသူ များ၏ မိသားစု များ
 ထွင် ၊ အမွေခွဲဝေ ပေးရသည့် နောက်ဆုံးစီအ
 နှင့်အတူ နေပြီး ၊ စိတ်ကိုဖြူစုသူ၊ သား သို့မဟုတ် သမီး အား ၊ အိမ်ထွင်း

ပစ္စည်း များ ကိုပိုမို ပေး လေ့ရှိ ပေသည်။ ခြံ ဥယျာဉ်၊ ယာ မြေ၊ ထန်း၊ ခေါက်
 များ ကိုပိုမို၊ မှုတစွာ ခွဲ ဝေထုကြ ရပြီး ၊ သရက်ပင်၊ ပိန္နဲပင်၊ မ ဘီး ပင် စသည်
 တို့ကိုကား ၊ သား၊ ချင်း များ၊ စိတ်မဝမ်း မကွေရ အောင် ခွဲ ဝေခြင်း မပြု တော့
 သဲ၊ ဘုံဆိုင်အဖြစ်ပြုလုပ်ထား ၏၊ ၎င်း အပင် များ မှုအား အပွင့် များ ကို သာ
 ခွဲ ဝေ စီး ခုံး ကြ လေသည်။ ၎င်း အပင် များ ၏အရွယ်ပမာဏသည်ဘိုး သွား ဝဉ်
 ဆက် ၉ ဆက်ထိုင်၍ မဆန် အောင်အပင်ကြီး လာပြီး ကြာ ရှည်လာလျှင်၊ ၎င်း အ
 ပင်တို့ ရောင်း ချလိုက်ပြီး ၊ ရ ငွေတို့ ကျောင်း ၊ တန်၊ ဇရပ် ဆောက်လုပ်၍လျှ
 ဒါန်း၊ လိုက်ကြ၏။ အကယ်၍၊ ဗီတထွင်ဘုရား ၊ ကျောင်း ၊ တန် ရှိ သံပါက ၎င်း တို့ကို
 ပြုပြင်ထိန်း သိမ်း ရန် စရိတ်အဖြစ်၊ သား၊ သို့မဟုတ်သမီး တဦး ဦး ကို ခြံ စ ခြံ
 သို့မဟုတ် ယာတကွက်ပို ပေး ပြီး ၊ ထိုမှရရှိ ငွေဖြင့်၊ ထို ဘုရား၊ ကျောင်း၊ တန်
 အထွက်စရိတ် စိတ်နီး သိမ်း နိုင်း လေသည်။ အ မွေပစ္စည်း အ နေဖြင့်လည်း ရွေး
 ကသာ သင်္ဃာတင် အောင် ရရှိပြီး ၊ ယခုအခါထွင် မူကား နဲပါး သွား ၏။ အ
 ဘယ် ကြောင့်ဆို သော် ယခင်ကကျန် ရှိ သဲ သော ခြံဥယျာဉ်၊ မြေ များ မှုလည်း ၊
 ၁၉၆၈ ခုနှစ်ထွင်လုံး ဝ ဖျက်သိမ်း လိုက်ပြီး ၊ မြေယာ များ အ နေနှင်လည်း၊
 ခေတ်စနစ် နှင့်အညီ၊ ယာလုပ် သူသာယာလုပ်ပိုင် ခွင့်ရှိသည် ဟု သော မူအရ၊ မြေ
 ရှင်၊ ယာ ရှင် စံ နစ် များ၊ ပျက် သုံး ပျောက်ကွယ်ရခြင်း ကြောင့် ခြံဥယျာဉ် မြေ
 ယာအ မွေအ နှစ်ဟူ၍ မ ပေး နိုင် တော့ ရေး။ ထိုအ မွေပစ္စည်း အနည်း အပါး ကို
 ခွဲ ဝေဆက်ခံ ရာ ထွင်လည်း ၊ ဗီတနှစ်ဘက်စလုံး ဘက်မှအခွင့်အ ရေး များ ကို ဆက်
 စံ ခွင့်ရှိ သော နှစ်ဘက် သို့ ရိုး အ မွေဆက်ခံခြင်း စနစ်တို့ကျင့်ခုံး လျှင် မှုတစွာ ခွဲ
 ဝေထု လေ့ရှိ၏။ ထို ကြောင့်၊ ယခုအခါထွင်အ မွေမှ ဟူ၍ မရှိ တော့ သ လောက်ဖြစ်
 ပေသည်။ သား သမီး များ အား ဤ သို့ လျှင် ကျောင်း ထား လျှင် ပညာအ မွေ

သာ ပေး ဖြ တော့၏။ ဥပမာပြု ရ ဘေဘီ၊ ဆည် ပေါက် ရွာ ထွင် ရွှေ စဉ်မျိုး
 ဆက်ချမ်း သာ ဖြစ် ဝတ္တ နာ မည်ကြီး ခဲ့ ဘေဘီ ဒေဘီ ဆက် ခိုင် န် သား ဦး
 ခင် မေ ဝင် ဆို သူ သည် ၎င်း ၏ စိတ် ဖြေ ရှင်၊ ခြံ ရှင် ၏ အ မွေ ဖြစ် ဘေဘီ၊
 ကိုယ် ပို န် ရေ ဖော ဝင် က န် ကြီး တခု ကို ရပ် ရွာ ပြည် ဘု အဏ္ဍကိ ငါး မွေး ဖြူ ရေး
 နှင် ရေ ဘု န်း စိုက် ဖို့ ရေး ပြု လုပ် ရန် ရပ် ရွာ အား ပေး လှူ ခဲ့ လေ သည်။
 ၎င်း ၏ စာ ဦး စည်း ဘေဘီ သီး 'မ ဂျမ်း' ဆို သူ အား လည်း ၊ အ ဖို့ သီး
 ပင် ဖြစ် လင် က ဝေး ခေတ် ပညာ ကို အထက် တန်း ရောက် အောင် သင် ကြား
 ပေး ပြီး ၊ ဆရာ မအ ဖြစ် အစိုး ရ အ မှု ကို ထမ်း စေ လျက် အိမ် ဝှင် မ ကောင်း
 သား ကောင်း စီ ခင် စာ ဦး ဖြစ် စေ ရ န် စိတ် ကို ဝတ္တ ရား အစို န်း ပြု ရ ဆိုင်
 ရွက် ပေး ခြင်း ဖြစ် သာ အ မွေ အ ဖြစ် ပေး လိုက် လေ သည်။ ထို သို့ အား ဖြစ် ၊
 ဆည် ပေါက် ရွာ နေ သူ များ ထွင် ခေတ် စ နစ် အရ အ မွေ ဆက် ခံ မှု ပုံ စံ မှာ လည်း
 ဆို ရှယ် လစ် လစ် စဉ် နှင် အ ဘွဲ့ ပုံ မှ န် စ နစ် မှ န် သို့ ဖြေ ဝင်း လဲ ရောက် ရှိ
 လာ ပြီး ၊ စီ စီ ဆို န် သား သီး များ အား ၊ ပညာ တတ် လူ တော် လူ ကောင်း များ
 အ ဖြစ် သာ ပြု ရ ဖို့ ထေ ဝင် ပေး လျက် ဆို န်း ပြည် အထက် အ မွေ အ ဖြစ် ပေး အပ်
 လျက် ရှိ ပေ သည်။

အိမ် ထောင် ရေး ။ ။ ဆည် ပေါက် ရွာ နေ သူ ထို့ ထွင် အ များ အီး ဖြစ်

ယောကျ်ား အလေး များ သည် အ သက် ၁၄ နှစ်

၁၀ နှစ် ခန့် ထွင် ၎င်း ၊ ဖိန်း အ လေး များ သည် အ သက် ၁၄ နှစ် ၁၅ နှစ်
 ခန့် ထွင် ၎င်း ၊ အိမ် ထောင် ပြု လေ့ ရှိ ပေ သည်။ တ ရွာ လုံး ထွင် တ နှစ် ထွင် မဂ်
 လာ ထေ ဝင် ၄-၅ ခု ခန့် ရှိ ပြီး ၊ စိတ် သဘော ထု စေ့ စပ် လက် ထပ် ပေး သူ ၎င်း
 ခန့် နှင် စီ စီ ဆို လူ ယေဘာ ဝ ထေ ဘွဲ့ ဆို မက် ရှိ လက် ထပ် သူ ဝ ဦး ခန့် ရှိ တတ်

လေသည်။ ထိုတိုင်း မှာလည်း၊ အများ အား ဖြစ်၊ မိဘများ လက်ခံနိုင် မည်အိမ်
ထောင်ဘက်များ ကိုသာ ရွေး ချယ်လက်ခံ ခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်ပြီး ၊ မိဘများ အနေ
နှင်လည်း၊ အထူး ငြင်း ဆန် လေ့မရှိဘဲ၊ ဘေးတူလက်ထပ် ပေး လိုက်သည်တို့များ
ပေသည်။ လူငယ်ဘဝအဖို့၊ လူဖို့ ဘဝတွင်လည်း၊ သင့်လျော် ယောလွတ်လပ် မှုနား
လည်မှုများ ရှိ၏။ သား သမီး နှင့်မိဘနား လည်ယုံကြည်ကြခြင်း ကြောင့်၊ မိဘ
များ အနေနှင်လည်း ၊ ၎င်း တို့၏သား သမီး များ အား များ စွာ ချုပ်ချယ်
ကြပ်မတ် လေ့မရှိ ပေ။ သား သမီး များ အနေနှင်လည်း၊ လိမ္မာ မှု၊ နား
လည်မှုများ ရှိကြ ပေသည်။ ရပ်ရွာတွင်တိုင်း နှင့်တိုင်း ဆွေမျိုး များ ပမာခင်
မင်ရင်း နှီး နေကြသည့်အ လျောက်တိုင်း ခံအိမ် သို့တိုင်း ကဝင်ထွက်လည်ပတ် လေ့
ရှိ၏။ အထူး သဖြင့် ယောက်ျား ကလေး များ ကသာမိန်း ကလေး များ ခံအိမ်
သို့သွား ရောက်လည်ပတ် လေ့ရှိကြ ပေသည်။ မိန်း ကလေး များ အနေနှင်တိုး
ကိစ္စကြီး ငယ်အကြောင်း ရှိမှသာ ယောက်ျား ကလေး ၏မိဘများ အိမ်သို့ သွား
ရောက်တတ် လေသည်။ မိန်း ကလေး များ ၏မိဘများ အနေနှင်လည်း၊ မိကောင်း
ဖခင်သား သမီး ယောက်ျား ကလေး များ အား မိမိတို့အိမ်သို့ ရိုး ရိုးသား
သား ဖြစ်လာ ရောက်လည်ပတ်စကား ပြောနိုင် ခွင့်ပြုထား ၏။ ထိုသို့လည် ပတ်
နေထိုင်ရင်း ဖြစ်ပင် ယောက်ျား ကလေး သည် မိန်း ကလေး အား ချစ်ခင်နှစ်
သက်ပါက၊ ယောက်ျား ကလေး က၎င်း ၏မိဘ သို့မဟုတ် ဆွေမျိုး များ အား
မိန်း ကလေး ၏မိဘ ဆွေမျိုး များ ထံ၊ ကြား လူတဆင် မှဖြစ် စေ၊ ထိုကိရိုက်ဖြစ်
စေသွား ရောက် စေ့စပ်နိုင် လေ့ရှိ၏။ သို့ဖြင့်၊ မိန်း ကလေး ၏ မိဘဆွေ
မျိုး များ က (အချို့အယူ အဆရှိသူ များ တ)ယောက်ျား ကလေး နှင့်မိန်းကလေး
အိမ်ထောင်ဖက်ရန် ၊ နေ့နံ့ ယင် မယင် ၊ ပေခင် မေး ကြည့်ပြီး လိုအပ်လျင်
ယကြာ ချေပေး ချ်) သဘောတူလက်ခံလျစ်လက်ထပ် နိုင်ခွင့်ရှိ၏။ မိဘ များ က

လည်း၊ အများအား ဖြစ်လက်ခံ လေ့ရှိပြီး ၊ ငြင်းပယ်မှုနည်း ပါ လှပေသည်။
 အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် သေ၍တစ်ခွာလုံး မှာ ရပ် ဆွေရပ် ဖူး ဆွေ ဖူး များ သမ္မယ်
 ခင်မင်ရင်း နှီး နေကြ ပြီး ၊ တဦး ကိုတဦး စာနာစိတ်၊ ထောက်ထားစိတ်
 နှင့် ဘာစိတ်များ ရှိလျက် အေးအတူ ပုအမှုခံယူ လေ့ရှိကြခြင်း ကြောင့်ဖြစ် ပေသည်။
 အကျင့်စာရိတ္တပျက်ပြားသူ ၊ နာမည်ပျက်ရှိသူများ ကိုမူ သဘောတူ လက်ခံ လေ့
 မရှိပေ။ လူပျိုလှည့်ရာတွင်လည်း အခြား ဝူများ မှာကဲ့သို့ ဝီန်း ကလေး
 များ ရေခပ်ဘူး၊ စဉ်အနောက်မှလိုက်၍ စကား ပြောကာ လူပျိုလှည့်ခြင်း
 နှင့် ဝီန်း ကလေး ခ်ခံစိအနီး ခြံညှ နေချိန် သို့မဟုတ် ညအခါများ ထွင် ထိုး
 ရောက်လျက် သီချင်း ဆိုခြင်း ထူရီယာတီး မှတ်ခြင်း စသည်လူပျိုလှည့်ခြင်း များ
 များ ကား၊ ဆည် ပေါက်ဝူထွင် မရွံ့သလောက်နည်း ပါ၏။ မိသား ဘသား
 ဟောစွာဖြင့် ဝီန်း ကလေး ခ်ခံစားများ အိမ်ထွင် နေ့အခါသို့မဟုတ် ညအခါသို့
 လျှော် ချိန်အထိ လည်ပတ် စကား ပြော နေနိုင် ခွင့်ရှိ ပေသည်။ ဝီန်းကလေး ခ်
 စိတ်များ အနေနှင့်လည်း၊ အထူး စောင့်ကြည့် နေခြင်း များ မပြုဘဲသာ မန်ဇော်
 သည်သူငယ်ချင်း စကား ပြော နေထိုင် သကဲ့သို့ သဘောထားလေ့ရှိ၏။ သို့သော်
 အကျင့်စာရိတ္တပျက်ပြား လျက် နာမည်ပျက်ရှိသူများ ကိုမူ မိတ်များ နှင့် ဝီန်း က
 လေး များ ကပါ မလိုလား ပေ။ အိမ်သို့လာ ရောက်လည်ပတ် ခွင့် မပြုလို ကြ
 ပေ။ လာ ရောက် ခွင့်လည်း မပေး ပေ။ အခြား ဝူမှဖြစ် စေ၊ ဆည် ပေါက်
 ဝူအနီး ရှိ အစိုး ရဋ္ဌာနများ မှဖြစ် စေ၊ တဦး ဦး က ဆည် ပေါက် ဝူမှ
 ဝီန်း ကလေး တဦး ဦး ကို နှစ်သက်ခုံမက်ပါက ထိုသို့ပင် ဝီန်း ကလေး ခ်
 စိတ်များ ထံ မိသား ဘသား ဟောစွာဖြင့်၊ ခင် မင် ရင်း နှီး သူ့ဝူခံ ကြား
 လူမှတစ်ဆင့် သွား ရောက် စေ့စပ် နိုင်၏။ လက်ခံသဘောတူပါက လက်ထပ် ခွင့်ပြု

လေသည်။ မိဘဘဘောမထူဘဲ ခိုး ဂါလိုက် ပြေး ခြင်း များ အထူး နည်း ပါး လှ ပေ သည်။ အကယ်၍ ခိုး ဂါလိုက် ပြေး ပါက လူငယ် နှစ် ဦး ကိုသက်ဆိုင် ဂါ ဝိဘများ က ပြန်လည် ခေါ်ယူပြီး ထုံး စံအတိုင်း မင်္ဂလာအခန်း အနား များ ပြုလုပ် ပေး ၍လက်ထပ် ပေး လိုက်၏ ။ လူငယ် နှစ် ဦး အား ခွဲခွဲပစ်ခြင်း မြို့ကီး မရှိ ပေ။ ဝိန်း က လေး အား မင်္ဂလာ ရွေး ညီမယုတ်ကွမ်း ဘိုး အထူး စင် တောင်း ဂါခြင်း မြို့ မရှိ ပေ။ လက်ထပ် ပွဲအတွက် ကုန်ကျစရိတ်ကိုသာ အများ အား ဖြင့် ယောကျ်ား က လေး တကျခံ လေ့ရှိ၏။ အကယ်၍ ယောကျ်ား က လေး က စီး ပွား ရေး အား နည်း နေပါကလည်း ဝိန်း က လေး ဘက်က ဝေမျှအကုန် ခံ လေ့ရှိ ပေ သည်။ လက်ထပ် ပွဲကို မူ ဝိန်း က လေး ၏ အိမ်၌သာ ပြုလုပ် လေ့ရှိ ပေ သည်။ လက်ထပ် ပွဲကိုလည်း ပိပိတိုက်စီး ပွား ရေး အင်အား အလျောက် အချို့က ၁၀၀ / ၁၀၀ အကုန် ခံလျက် ကော်စီး လဘက်ရည်၊ မုန့်တို့ဖြင့် ဧည့်ခံ ရွေး မွေး ပြီး ၊ အချို့မှာ သာမန်ကန် တော့ပွဲ ခန်း ၊ ငှက် ပျော့၊ ပွဲများ ဖြင့်သာ ဂုဏ်ဂွာလုကြီး ရှေ့တွင် အသိအမှတ်ပြုလက်ထပ်လိုက်၏။ ဂုဏ်ဂွာလုကြီး များ က အသိအမှတ်ပြုဩဝါဒ ပေး ပြီး လက်ထပ် ပေး လေသည်။ အထူး ကတိခံဝန် ချက် များ ပေး ဂါခြင်း ယု၍ မရှိ ပေ။ အချို့မှာလည်း ခေတ်အလိုက်ရုံး ဘို့တက်၍ လက် မှတ်ထိုး လက်ထပ် လိုက် လေသည်။ အိမ် ထောင်ဘက်ကို ရွေး ချယ်လက် ခံ ဂါ ခွဲ လည်း ယခင်ကကဲ့သို့ ကိုယ်ဂွာသား ၊ ဆွေကြီး များ ကြီး ၊ ငွေကြေး ဥစ္စာစီး ပွား ရေး စသည်တို့ကိုအဓိက မကြည့်တော့ဘဲ ၁၉၆၂ ခုနှစ် နောက်ပိုင်း တွင် မူ ခေတ် စနစ် နှင့်အညီ လူ၏ကိယ၊ ဥာဏ၊ စွမ်း အား လုပ်အား နှင့်အကျင့်စီရိတ္တ တို့ကိုသာ အဓိကကြည့်ရှု ရွေး ချယ်လက် လက်ထပ် ပေး လေ့ရှိကြ ပေ သည်။ အယုတ် မှု၊ စွန့်ပစ် မှု၊ အ မွေဖြတ် မှု များ လည်း မရှိသလောက် နည်း ပါး လာ၏ ။

ဆည် ပေါက်ရွာအနီး အစိုး ရွာ နေထိုင်သော များ၊ ငွေ လာ ရောက်အမှုထမ်း
 ဤ သေခံသူများ အထဲမှ လူတော်၊ လူကောင်း များ ကိုလည်း ၊ ဆည် ပေါက် ရွာ
 အဖို့ သမီး များ နှင့်နှစ်သက်ပါကလက်ထပ် ပေး ဝေး ဖြိုး ၊ သမီး ကို ခေT ခွဲ
 လိုက်ထည့်လိုက် လေ့ရှိ ပေသည်။ ဆည် ပေါက် ရွာထွက်လက်ထပ်ခြင်း နှင့် ၆၀% ဝန်
 ဘဏ် ဝိန်း ကလေး ၏ နေအိမ် ချိလိုက် နေထိုင်၊ ၄၀% ဆည် ယောကျ်ား ကလေး ၏
 နေအိမ် ချိလိုက်ပါ နေထိုင် လေ့ရှိ၏။ ဤတွင်အခြား ရွာ များ နှင့် ဝေးလှမ်းဆည်
 ပေါက် ရွာတွင် မူ ငွေ ခြား ဝ နှုတ်တည်ကြည့်ရှုမှု ပိုမို နည်း ပါး နှောင့်
 နှင့် စိတ်ဆက်ဆံမှု နှင့် နှစ်သက်မှု မသင့် လျော် သူများ နှင့် နီး ရာလိုက် ဖြိုး
 သွား ခြင်း ၊ စွန့်ပစ်ခံရခြင်း များ နည်း ပါး ဖြစ် နှောင့်၊ လေ့လာ ရှေ့ရှိရ
 ပေသည်။

ပြန်စံခြင်း ။ ။ ၁၉၆၂ ခုနှစ် နောက်ပိုင်း မှစ၍ ဆည် ပေါက်ရွာ နေသူ
 တို့ထွက် ဆိုရှယ်လစ်စီး ပွား ရေး ဝန် အရ၊ အရင်း ရှင်စဉ်း
 စိတ် ခံလှတန်းစား ဖြစ် စေလို တော့၍ ၎င်း တို့၏ ယခုလက်ရှိစီး ပွား ရေး အတိုင်း
 ယောကျ်ား၊ ဝိန်း မ၊ ကလေး ၊ လူကြီး ၊ မ ဝေး ကိုယ်စီ ကိုယ် ၎င်း ပွား ရွာ
 လုပ်ကိုင်ကြရလျက် စဉ်း လုံး လုပ်ရွာ၊ နေကြရ သော နှောင့်၊ လင် နှင့် မယား
 တွဲတွဲ မှု မှာလည်း အထူး နည်း ပါး လာ ခဲ့ ပေသည်။ အလုပ်လုပ်ကိုင်လိုခြင်း မ
 ရှိဘဲ ပေါ့လျော့ရွာ နေလိုခြင်း နှောင့်၊ သာမန် တွဲတွဲ ပြတ်စဲ ရ မှု များ ကို မကြာ ဝီက
 ရှေ့ရှိရ ပေသည်။ ၎င်း မှာ (၁) ဆည် ပေါက်ရွာသား မေ ဝင်တင် ရှိန် နှင့်
 ဒေါင်း လည်ရွာ သူ တဦး ဆည်လက်ထပ် ခဲ့ရ၍၊ အဖို့ သမီး ဆည် ပေါက်ရွာ နေ
 လိုပြီး ငွေရလွယ် သော လုပ်ငန်း များ ကို သာ လုပ်ကိုင်လိုခြင်း ၊ မြေပြင် မရခြင်း
 တို့ နှောင့်၊ မေ ဝင်တင် ရှိန် ကျား ပြန်ရွာ လူကြီး များ ရှေ့တွင် ၂ ဦး သဘောထူ

ထွာဝှင်း လိုက်လေသည်။ ဂုဏ်ဂုဏ်ကြီး များ အနေနှင့် အကြိမ်ကြိမ်သော်ပေး
 ရေစပ်သော်လည်း မရခဲ့ပေ။ (၂) ဆည်ပေါက်ရွာသူ၊ မပိုက်မီနှင့်
 လက်ထပ်သော ယောက်ျားကလေး သည်လည်း အလုပ်မလုပ်ချင်ဘဲ၊ ပေါ့လျော့
 ရွာနေလိုရာ အကြိမ်ကြိမ်ပြောသော်လည်း မရသဖြင့် ဝီနိုးကလေးက ဂုဏ်
 ဂုဏ်ကြီး များ ငွေထွင်သောကျားကလေးအား ငွေ ၃၅၀ / လျော်ကြေး
 ပေး၍ ပြတ်စဲခဲ့လေသည်။ ထင်းတို့ထွင်သားသမီး များလည်း မပျိုကြပေ။ အ
 ကယ်၍ သားသမီး များ၌ သောအိမ်ထောင်ဖြစ်ပါက ကလေးများကို ငွေ
 လွှတ် ဂုဏ်ဂုဏ်ကြီး များက အကြိမ်ကြိမ်ပြန်လည်ပေါင်း နိုင်းလေ့ရှိပေသည်။
 ထိုသို့ အကြိမ်ကြိမ်ပြန်လည်း ပေါင်း နိုင်း၍ မရတော့ဘဲ ကွေ့ကွေ့ပြတ်စဲပေးလိုက်
 ရပါက သားသမီး များကို အဘအိုမဟုတ်အမိ၊ ကြိုက်နှစ်သက်ရာအဘအို
 လိုက်ပါနေနိုင်ခွင့်ပေး၏။ ဤထွင်သားသမီး များကို တာဝန်ယူထားရသော
 အဘအိုအား အိမ်ပစ္စည်းများ ပေးအပ်ခဲ့ရပြီး တာဝန်မယူရသူအား ၎င်း
 ၎င်းကိုယ်တိုင်ပစ္စည်းများ လောက်သယံဇာတ ခွင့်ပေးလေသည်။ သို့သော် ဤကဲ့
 သို့ မှာ ဆည်ပေါက်ရွာနေသူတို့ထွင် မပျိုခဲ့ဘူးသေးချေ။ ပြတ်စဲကွေ့ကွေ့ဖြီး
 အဖို့ သမီး များကိုလည်း အကျင့်ထိရိက္ခမကောင်း၍ ပြတ်စဲခံရသည့်အဖို့ သမီး
 ကိုသာ ဂုဏ်ဂုဏ် ဖယ်ကြည့်ပြီး ၊ စီးပွား ရေအဆင်မပြေမှုအရ ၎င်း ၊ တဦးနှင့်
 တဦး သဘောချင်း မတိုက်ဆိုင်၍ ၎င်း ၊ ကွေ့ကွေ့ထွင် ထိုအဖို့ သမီး ကိုခွင့်လွှတ်
 လျက် နောက်ထပ်အိမ်ထောင်ပြုနိုင်ခွင့်ပေးလေ့ရှိ၏။ ၎့်ချင်း မပြုကြပေ။
 (၁) ဆွေဖို့ ၊ ဂုဏ်ဂုဏ် ဆက်ဆံပုံနှင့် လူမှုတောဝန်ဝတ္တရား များ။ ။

ဆည်ပေါက်ရွာနေသူတို့သည် အနည်းနှင့်အများ သွေးသီး
 တော်စပ်သော ဆွေဖို့ သားချင်း များနှင့်အတူ သွားစဉ်ဆက်၊ တရေတည်း

သောက်၊ တရုတ်တည်း နေ ဂရိ ဆွေဂရိ နှစ် များ သာဖြစ်ပြီး ၊ ၁၉၆၂ ခု
 နှစ် နောက်ပိုင်း မှစ၍ ၊ အရင်း ၊ ရှင်စီး ပျိုး ရေး မာန်ဝင်မှုများ၊ တစ
 တစ နည်း ပါး ပ ပျောက်လာ ပြီး၊ တရုတ်လုံး မှာအချင်း ချင်း ပိုမိုချစ်ခင်
 လေး စား စွာဖြင့် ပြောဆိုဆက်ဆံလာကြ ပေသည်။ “ နှု ဝါ ” ဟု သော နှစ်
 ခြား မှုအထူး နည်း ပါး ယိသည် ။ လမ်း စဉ်သဘောတရား နှင့်အညီ ၊ မိမိ၏အ
 ရေး သည် ဂရိ ဝှာ၏အ ရေး ဖြစ်သကဲ့သို့ ၊ ဂရိ ဝှာ နိုင်ငံ၏အ ရေး သည် မိမိ
 ၏အ ရေး ဟု နား လည်သဘော ပေါက်လာပြီး ၊ အသိတရား ရှိစွာဖြင့် ၊ တ
 ဦး တို့တ ဦး ယိုင်း ပင်း ကုဏ်ခြင်း ၊ ဝိုဝို ရှိလာကြ ပေသည်။ ထို့ကြောင့် ၊
 ဂရိ ဝှာ၏ သာ ရေး နာ ရေး ကိစ္စ များ ၊ ဖွံဖြိုး ရေး ကိစ္စ များ တွင် ၊ ကု
 မှာဝန်ထမ်း စိတ်ရှိစွာဖြင့် ပိုင်း ဝန်း ကုဏ်ဆောင်ရွက် လေ့ရှိ ပေသည် ။
 ဤတွင် ၊ အခြား ဝှာ များ နှင့်ထူး ခြား ချက်တရပ်မှာ ၊ ဆည် ပေါက်ဝှာ နေ
 နှုများ သည် ဝှာ တွင်း ဌသာ ရေး ဆိုင် ဂါအလှူအတန်း ကိစ္စ များ ထွင်စိတ်
 ခေTခြင်း မရှိ ခဲ့ပါက ၊ အနှောင့်အယှက်မဖြစ် စေရန် သွား ရောက်ခြင်း
 မရှိဘဲ ၊ နာ ရေး ကိစ္စတွင် မှ စိတ် ခေT သည်ဖြစ် စေ ၊ မ ခေT သည်ဖြစ် စေ ၊
 ဂရုဏာ စေတနာ ထား ၍ နား လည်မှုအပြည့်အဝဖြင့် သွား ရောက်ကုဏ်
 မေး မြန်း လေ့ရှိ ပေ သည်။ ထို့ကြောင့် ၊ ဂရိ ဝှာ ခေ လေ့အရ ၊ နာ ရေးကိစ္စ
 တို့ဦး စား ပေး စေTဖြုရ သော ဦး ၊ ဂရိ ဝှာ အတွင်း တဦး တယောက် နေထိုင်
 မကောင်း ဖြစ် နေသည်ဟုကြား သိပါက ၊ ဂရုတစိုက်သွား ရောက် မေးမြန်း
 လျှက် ၊ နှုတ် ဖြင့် ၊ ၎င်း ၊ လက်ဖြင့် ၎င်း ၊ တတ်အား သ ဝေ့ကြီး စား ကုဏ်အား
 ပေး လေ့ရှိ ပေ သည်။ ဥပမာ - ကုန်တဦး သည် ငွေ ကြေး ချို့တဲ့ပါကတတ်
 နိုင်သရွေ့ ၊ ငွေ ကြေး ဖြစ် စေ ၊ ဝါး သောက်ဖွယ် သေး များ ထိုဖြစ် စေ ပေး

ကမ်း ကုဉ် လေ့ရှိ၏။ အကယ်၍ ဂုဏ် ဝိသုဒ္ဓါ အထွင်း တဦး တယောက် သေဆုံး ခဲ့ပါက၊ ထိုသူတို့ သည် ဖြစ် ဝေ၊ မသိသည် ဖြစ် ဝေ၊ ခေT သည် ဖြစ် ဝေ၊ မ ခေT သည် ဖြစ် ဝေ၊ နှား၊ ရေခတ် ပေး မြန်း၊ လျှက် လှအား၊ ရွှေအား၊ ဖြင့်၊ ဤ၊ ဝား၊ ကုဉ် လေ့ရှိ ပေသည်။ ဆင်း၊ ရဲ ချိတ် ဝိသုဒ္ဓါ သေဆုံး၊ နှား၊ နှုများ၊ တိုလည်း၊ ဝိသုဒ္ဓါ ပေါင်း၊ ရှိသင့် လျော် အောင် သင်္ဂြိုဟ် ပေး၊ လေ့ရှိ၏။ အသုဘ ချ ဝင် ဝင်လည်း၊ အခြား၊ ဂုဏ် ဝိသုဒ္ဓါ များ၊ မှာ ကဲ့သို့ မည်သည့် လမ်း၊ တ ယောင် ထု၍ ချရမည် ဟု တ ရား၊ သေသတ် မှတ်တား၊ ခြင်း၊ မပြုဘဲ နီး ဝတ် ရာလမ်း၊ တ သင့် လျော် သတိ ယောင် ထု ချ နှား၊ နိုင် ဝိသုဒ္ဓါ ဖြစ်တား၊ လေသည်။ ရွှေ၊ ယ ဝေ အခါ ခေတ် ဟောင်း၊ ကမူ သတ် မှတ်တား၊ သောလမ်း၊ ကသ ချ နှား၊ ဝိသုဒ္ဓါ လေသည်။ ဤ သည် တိုကြည့်ခြင်း၊ ဖြင့်လည်း၊ ဆည် ပေါက် ဝိသုဒ္ဓါ နေ နှုများ၊ သည် လှ မှုတို့ ဝိသုဒ္ဓါ များ၊ နှင့်၊ သောင် ဝိသုဒ္ဓါ များ၊ ထွတ် မတိုလား၊ အပိ သော အထုသည်၊ မူ သတ် မှတ် များ၊ တို ခေတ် ပြော ငါး၊ တော် လှန် ရေး၊ နှင့် အညီ တို၊ တတ် ပြော ငါး၊ စွဲလျက် ၊ လူတို့ အထက် အဆင့် ပြော ကောင်း၊ မှန်သည်။ အပြုအ မူ မှန် သမျှ တို လိုလား၊ ဝိသုဒ္ဓါ လက် ခံ ကျင့်ဆုံး၊ ပြုပြင် လေ့ရှိကြ ကြောင်း၊ တို အခြား ဝိသုဒ္ဓါ များ၊ ထက် ပိုတို ရွှေ့ရှိ ရ ပေသည်။

ဂုဏ် ဝိသုဒ္ဓါ သာ ရေး၊ အ ဝှ၊ မင်္ဂလာ သောင် ကိစ္စ များ၊ ထင်တား၊ အလှူဝင် သည် ဂုဏ် ဝိသုဒ္ဓါ တို အား၊ တို၊ လျှက် ပြုလုပ် တို ပါက ဝိသုဒ္ဓါ လှိုင်း များ၊ တိုက်တို ဦး၊ စီး၊ ဖြိုး၊ ဝန်စတကျ ကုဉ် ပေး၊ လေ့ရှိ ပေသည် ။ ဥပမာ - အလှူဝင်က ၄ ငါး၊ မှာ ၄၄ - ၁၀၀၀ / ကျပ် သာ ရှိ ၍ ၁၅၀၀ ဝန်၊ အကုန် အကျ ခံ၍ လှူချင်သည် ဟု ပြော လှ ဝါပက၊ လှိုင်း များ၊ တ သင့် လျော် အောင် ဝင်၊ ဝား၊ ရှိ အဖြစ် နိုင်ဆုံး၊ ပိုင်း၊ ဝန်း၊ ကုဉ် ပေး၊ လျှက် ထ

မြောက် အောင်မြင်စေလေသည်။ ဤအစီအစဉ် အလှူ၌ ရပ်ရွာလူကြီး များ
 ကိုယ်တိုင် အလှူအငွေလက်ခံသည့် ငွေကိုင် နေရာ၌ ကြီးကြပ်ပြီး ထိုင် ပေး
 လျှက်၊ အလှူအလှူများ အား ၎င်း၊ တို့၏ပေး ပေး ရေး အင်အား ကို ကြည့်၍
 ၎င်း ၊ ဆွေမျိုး သား ချင်း နီး ဝတ်ပွဲကိုကြည့်၍ ၎င်း ၊ အလှူငွေ နည်း နေ
 ပါက သင့်လျော်သလောက်ထပ်၍ ထည့်နိုင် ပေး ခ် ။ အလှူ တွင် အတတ် နိုင်
 ဆုံး အလေ အလွင့် အဖိတ်အစင်များ ကိုလည်း မရှိစေရဘဲ ၊ လှူချင်သော ဆန္ဒ အ
 ထိုင်း ပြည့်ဝ ပြီး မြောက်သွား အောင် စနစ်တကျတိုင်း ဝန်း ကျဉ်းစောင့်
 ရွှေဘက်ကြပ်မတ် ပေး လေ့ရှိ ပေသည်။ အလှူအစဉ် မစတင် ဘောက် သည်
 မှ စ၍ ရွာမှတစ်ဆင့် သောက်လုပ် ပေး ပြီး၊ ထိုအစဉ် သည် ရေအိုး ၊ ထင်း အိုး ကို
 ကိုမထုန်ရ စေဘဲ ရပ်ရွာကို ၂ တိုင်း တိုင်း လျှက်၊ တတိုင်း အား ရေခဲစိ
 တာဝန်ယူနိုင် ပြီး ၊ ကုန်တိုင်း အား ထင်း ရွာပို့ ပေးရန် တာဝန်၊ စသည်
 လုပ်အား များ ကို စနစ်တကျ ခွဲဝေချ ပေး လျှက် အလှူရွှင်အား ကျဉ်းစေ လေ
 သည်။ အလှူအစဉ် ဧည့်ခံ ဝေယျာဝဇ္ဇာတိများ ကို အောင်ရွက်ရန် အထွတ်လည်း
 ရပ်ရွာရှိ လူကြီး လူရွယ် လူငယ်အစား သား ၊ အစား သား စေတနာအဖွဲ့
 များ တလိုလေ သေး မရှိ စရိတ်အကျဉ်း ဆုံး ဖြစ် ဖြည့်နဲ့ သွား အောင်ပါ
 ဝင်ကျဉ်း ပေး ကြ လေသည်။ ထို့ပြင် ၊ အတတ်၍ သည် ပေါက်ရွာအနီး ရှိ
 အစိုး ရွာနာစခန်း များ မှ အမှတ်တမ်း သူစိမ်း များ အနေဖြင့် သည်
 ပေါက်ရွာအဖွဲ့အလှူအလှူလုပ်လို၍ အထူးအစဉ် တောင်း ခံလာပါကလည်း ၊ ထိုသူ့ကို
 ပင် စနစ်တကျတိုင်း ဝန်း ကျဉ်းစောင့် ဝေး ပေး လေ့ရှိ ပေသည်။ ထိုသို့ ရပ်
 ရွာအသား ရေး ၊ နာရေး ကိစ္စ များ နှင့် ဖွံ့ဖြိုး ရေး လုပ်ငန်း များတွင်
 လူအား ၊ ငွေအား ၊ ၂ ရပ်စလုံး ဖြင့် ကြီး စား ကျဉ်း ပေး လေ့ရှိ

ဤဝါ၊ စီး ပွန်း ရေး အပူး ကြပ်ကန့်း ဘုရား အဖွက် မှု ၊ ငွေ ချော့၊ အကုသ နေ
ဖြင့် ဖွတ်ငြိမ်း ခွင့်ရပြီး၊ လုတ်လုတ် အား အနေဖြင့် တစ် စွမ်း ယ ချိန်နီတုရ
လေသည်။ ဥပမာ - စင်း ၊ ရေ ယယ် ပေး ရန် ၊ မြေစို ယမ်းပြင် ရန်အ
ရှိကံ့း ဘန့်ဂွင်း ရန် စသည်တို့အဖွက် ၊ ငွှည်း ရှိကငွှည်း ဖြင့်တိုက်ပို့ပေး
ရ လေသည်။ ထို့ကြောင့် ရပ် ရွာ နာယော ရေး နာ ရေး ကိစ္စ များ၊ နှင့် ဖွဲ့ပြီး
ရေး လုပ် ငန်း များ ထွင် ဝဇ္ဇ ၆၂ ခုနှစ် မတိုင်မီ ကမှ၊ မိမိ တို့၏ ဖိုး
ပိုး၊ စီး ပွန်း ဂုဏ် များ မာ နှိုဝင့် မောက်မာ လျက် ၊ မိမိတို့ဘ ဘောတရ
ဖြင့် ငွေ ပေး စွဲမိစဉ်ဖြုလုပ် ဘုား မှု များ ရှိ ခဲ့ပြီး ၊ ဝဇ္ဇ ၆၂ ခုနှစ် နောက်
ပိုင်း မှ စ၍ ယခုထိ မှု ၊ ထိုအစဉ်က အေး ပေး။ ဥပမာ - အလှူငွေ များ အနေ
ဖြင့် ယခင်က ငွေ ဂွင်း အရင်း ဂွင်း တတိယ ကောင်း ဝါ အစပြုအ မှု များ ထို
ဖယ်ဂွား လှူအလှူတိုလည်း တဦး တ ယောက်တည်း ရက်ဂွ၍ ဂုဏ်ထူး မလှူတော့
ဘဲ ၊ အများ အား ဖြင့် မိမိတို့ ဆွေမျိုး ဘား ချင် များ ဖြစ် စေ ၊ စီး စပ် ရာ
နှစ် ဦး ဆို မ ဟုတ် ထိုထက်ပို၍ ဖြစ်စေ၊ ဗု ပေါင်း ဗြိ နှိုင်း လျက် ၊ နေ့ဝက် ချို့မ
ဟုတ် နေ့ရမ်း ပြီး တုံ အ လှူ အ ဖြစ် စည် ကီး ဆိုက် မြက် ဓွာဖြုလုပ် လေ့ရှိကြ
လေသည်။ (ဥပမာ - ကိုတင် ဦး + ကိုတင် ထူး + မရင် နု + မခင် ဝန်း၊ ရီ တိုက်
ဗု ပေါင်း အလှူပွဲ) ။

ရပ် ရွာ လုံခြုံရေး နှင့် သိယံဖွဲ့ပြီး ရေး ကိစ္စ များ ။ ။ ရပ် ရွာ လုံခြုံရေး နှင့်
သိယံဖွဲ့ပြီး ရေး ကိစ္စ
များ အတွက် မှု၊ ဂွာ ထိပ် တွင် မီး ကင်း နှင့် လုံခြုံရေး ကင်း များ ချထား
လှက် ၊ ထိုကင်း များ တွင် ဂွာ နေ နေ များ တလလှင်တပြိုင်ဖြင့် ညှစ် ခြေ
လှည့်ကျတ ဝန်ထု ကင်း စောင့် ရ လေ သည် ။ ရ . လ . က လှိုဏ်း များ ကလည်း ၊

ကင်း များ ကိုစီမံလွှတ်လှည့်လည်ကြီး ကြပ်ပေး လေသည်။ အကယ်၍ အကြောင်း
 ကိစ္စတခုခု ကြောင့် ဝိပိဋိတဝန်ကင်း ညကို မစောင့်နိုင်ပါက ကိုယ်စား
 စေလွှတ်စောင့်ရ လေသည်။ ရပ်ရွာလုံခြုံရေး အတွက် ရွာဘေး ရွှံ့ရွာပစ်
 လမ်းနှင့်ကပ်လျက်ရှိ ဘေခနအိမ်များ မှခြံဝင်း များကို ရွာစည်း ဝိုင်းသဖွယ်
 နိုင်ခံ့ရွာဖြင့် တခြံနှင့်တခြံဆက်စီအောင် တာဝန်ယူကာရံပေး ထား ရလေ
 သည်။ ထိုသို့ဖြင့် ရွာပစ်ခြံစည်း ဝိုင်းအဖူး ပြုလုပ်ထား ရန်မလိုဘော့ ပေ။
 ထိုခြံပိုင်ရှင်များ အနေနှင့်လည်း ညအိပ်ညှို့နေများ တွင်သတိထား နား
 စွန့်အိပ်စက်လျက် ဝိပိဋိတဝန်အပိုင်း မှ လုံခြုံရေး အထွတ်ကိုယ်စီ၊ ကိုယ်ငှတတတ်
 တအား တာဝန်ယူတည့်ပေး ကြရ လေသည်။ မီးဘေး ကင်းဝေး ရေးနှင့်
 ကျန်းမာရေး သန့်ရှင်း ရေး အထွတ်လည်း အများအား ဖြင့်နေအိမ်နှင့်
 မီးဖိုများ ကိုခွဲဆောက်ထား ပြီး ၊ မီးရုတ်တရက်မဖူး လေစီနိုင်ရန်အကဲအ
 တွယ်များ ပြုလုပ်ထား လျက် မီးတိုဂရုတစိုက်အဆုံးပြုကြ ရ လေသည်။ ထို့ပြင်လည်း
 အိမ်ဌင်း အိမ်ပြင်နှင့်ဝိပိဋိတဝန် ရွာလမ်း များ ဖွင့်အမှိုက်သိုက်များ မရှိ
 စေရန် အိမ်တိုင်း ကတာဝန်ယူရှင်း လင်း ကြရ၏။ ထို့ကြောင့် ဆည်ပေါက်
 ရွာ ဖွင့်ယနေအထိ မီးလောင်း ဘူးခြင်း မရှိဘေး ပေ။ ရပ်ရွာသိရှိ
 သန့်ရှင်း ရေးနှင့် အစိုးရ၏စီမံကိန်း ခိုင်ခံ့ လုပ်အား ပေးလုပ်ငန်း
 များ အထွတ်လည်း တရွာလုံး စုပေါင်း ညီညွတ်စွာဖြင့် လိုအပ်သလိုတာဝန်ယူ
 ဆောင်ရွက် ပေး လေ့ရှိ ပေသည်။ ထို့ကြောင့် ရွာလယ်တွင်ခင်းသွားရတန်းရှင်
 လူအများ နား ခိုနိုင်ရန် ဇေယျာတရ ဆောက်လုပ်ထားလျက် ထိုဇေယျာတွင် သေကြီး
 ရေထား ရှိရာ ထိုဆောက်ရေများ ကိုမပြတ်လတ်ရအောင် ရွာမှစီနီး ကလေး
 များ က ဝိပိဋိတဝန် စေတနာအရ နေ့စဉ် ဘေးကြောသုတ်သင်လျက် ရေကောင်း

ရေသန့်သောက် ရေများ ထို မိမိတို့အချင်း ချင်း နား လည်မှဖြင့် အလှည့်
 တုတ်ညှိထား ပေး လေ့ရှိ လေသည်။ ဘာသာ ရေး အား ဖြင့်ရပ်ရွာတစ်ခုလုံး
 အား အန္တရယ်ကင်း ဝှင်း ရေး အထွက်လည်း ၊ ရပ်ရွာမှ အသက် ၅၀
 ကျော် အထိုးကြီး ၊ အဖွဲ့ကြီး များ ၃၀ ခန့်သည်၊ ညစဉ် ရ နာ ဂီမှ
 ၈ နာ ဂီခန့်အထိ၊ ရွာလည်ဝတ် ကျောင်း ၌ အန္တရယ်ကင်း ပရိတ်ရွက်
 ဝတ်တက် ပေး လေ့ရှိ ပေသည်။ ထိုအဝတ်အစား အား ဦး ၀ (၇၀ နှစ်)
 ဦး အင်း ကြီး (၇၀ နှစ်) ဦး ချမ်း ငြိမ်း (၇၀ နှစ်) စသည်တို့ခေါင်း
 ဆောင် လေ့ရှိ၏။ ထိုဝတ် ရွက် ပုဂ္ဂိုလ် များ အား ရွာမှ စေတနာရှင် များက
 မိမိတို့တတ်အား ဘ ရွေ ၊ တွမ်း ၊ ဆေး ၊ လဘက် တို့နှင့် အခြားစား သောက်
 ဖွယ် ရာ များ တို့ဖြင့်လုပ် ကျွေး ပေး လျက်တူအိပ်ယူ လေ့ရှိ ပေသည်။ အစိုး ရစီမံ
 ကိန်း လုပ်ငန်း များ ဖြစ် သော အဆုံး လုံး ပညာ ရေး စီမံကိန်း တွင်၊ ရ
 လ က အဖွဲ့မှ ဦး ဆောင်လျက် ပညာတတ်လူငယ် ပေါင်း ၃၀ ခန့်ပါဝင်သင်
 ကြား လုပ်အား ပေးကြပြီး ၊ လျှပ်စစ်မီး ရှိ သောအိမ် များ မှ လျှပ်စစ်မီး
 ကိုကုန်ကြ၏။ ယန်း ခေါင် စါရင်း ကောက်ယူ ရေး စီမံကိန်း လုပ်ငန်း တွင်
 လည်း၊ ရွာနေ လူ ပေါင်း ၂၀ ခန့်တစ်ဝန်ယူပါဝင်လုပ်အား ပေး ခဲ့၏။
 စီး ပွား ရေး စစ်တမ်း ကောက်ယူ ရာတွင်လည်း ၊ ရ-လ-က-မှစ၍ ကျောင်း
 သား လူငယ်အဆုံး တရွာလုံး ဝိုင်း ဝန်းတည် ပေး ခဲ့ကြ လေသည်။ ထိုသို့၊ ရပ်
 ရွာသာယာ ရေး ကိစ္စနှင့် အစိုး ရန်စီမံကိန်း ခိုင်ခံ့လုပ်ငန်း လုပ်အား
 ပေး ကိစ္စများ အထွက် လူထိုက်တိုင်တစ်ဝန်ယူပါဝင်စဉ်၊ လုံး လျက်၊ အစွမ်း ကုန်
 လုပ်အား ပေး ရသကဲ့သို့၊ ငွေ ကြေး ဖြင့်လည်း ၊ မိမိတို့စီး ပွား ရေး ဝင် ငွေ
 အင်အား အထိုက်ထည့် ဝင် ကုန် လေ့ရှိကြ ပေသည်။ ဥပမာ -ဘုရား ပွဲ၊ ကထိန်

ပွဲများ ၊ သင်္ကြန်ထွင်း၊ သီတင်း၊ ကျွတ်စသည့် အခါကြီး ၊ ရက်ကြီး ပွဲတော်များ
 အတွက် တစ်ခါလျှင် ၁၀ ပြား စီမှ စ၍ နည်းများ မဆိုတည့် ၊ ဖျါပါဝင်
 ကြရ၏။ ထိုပြင် ၊ သန်း၊ ခေါင်း၊ ခါရင်း ကိစ္စ အတွက် တစ်ခါလျှင် ၃/၁၀ အသုံး
 လုံး အထက် ၃/၅ ထိ ခန့် ၊ ကျေး ဂွာရုံပုံ ငွေအညွှန်းစရိတ်ကိစ္စများ ၊ အ
 တွက်တစ်ခါလျှင် ၂/၅ မှ ၅/၁၀ အထိ စီစီတိုက်အား သရွေပေး ဖျါ
 ကြလေသည်။ ထိုသို့ရစ်ဂွာလှမှုအက်ဆ်ရေး ၊ သာရေး ၊ နာရေး များအ
 ထက် ထည့်ဖျါရငွေ စုစုပေါင်း မှာတစ်ခါလျှင် ဖမ်း၊ မှုအနေဖြင့်၊ စီးပွား
 ရေး၊ ချောင်လည်သူများ တရား/ ခန့် ထည့်ရပြီး ၊ သာမန်စား
 သောက်နိုင်ရုံလှများ အနေဖြင့် ၂၅/ ခန့် ၊ တည့်လှကြပြီး ၊ ထိုထက်
 ပို၍ စီးပွား ရေး နိမ့်သူများ မှာအလှငွေအစား ၊ လုန် လုပ်အား ဖြင့်ပိုမို
 ကျပ်ပေး လေ့ရှိ ပေသည်။ ထိုသို့ဖြင့် အညွှန်းပေါက်ဂွာ နေသူများ သည်ရစ်
 ဂွာ၏သာရေး ၊ နာရေး ကိစ္စများ ၊ လုံခြုံရေး၊ နှင့်သာယာဖွံ့ဖြိုးရေး
 ကိစ္စများ ၊ ကျန်းမာရေး ၊ ပညာရေး ၊ စီးပွား ရေး စသည့်အစိုးရ၏
 ဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်း လုပ်ငန်း ရစ်များ တွင် ကိုယ်စီကိုယ်ငှါ နည်းများ
 မဆိုပါဝင် စည်းလုံး ကျပ်ဆောင်ရွက် လေ့ရှိကြ၏။ စနစ်တကျပိုမိုကျပ်
 နိုင်ရန်လည်း အညွှန်းပေါက် ကျေး ဂွာအုပ်စုလှမှုရေး အဖွဲ့တည်ငှင်း ၊ အညွှန်း
 ပေါက်ဂွာတွင်ပင် လူငယ်အဖွဲ့ သား အဖွဲ့ ၊ အဖွဲ့ သမီး အဖွဲ့ ၊ ကြက်ခြေနီ
 အဖွဲ့ တည်ငှင်း ၊ စေတနာ့ဝန်ထမ်း လှမှုရေး အဖွဲ့ငယ်များ ကိုထပ်ဆင့်ဖွဲ့
 စဉ်း ထား ၊ လျက်အောက်အင်အားစွမ်း ကုန်ကျပ်ဆောင်ရွက် လေ့ရှိ ပေသည်။

ထိုသို့အားဖြင့် ၊ အညွှန်းပေါက်ဂွာ နေသူများ ၊ ၎င်းလှမှုအက်
 ဆ်ရေး နှင့် ဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေများ တွင် ၊ ၁၉၆၂ နောက်ပိုင်း ၊

မှစ၍ ဆိုဝှယ်လစ် ခေတ် ပြောင်း၊ တော်လှန် ရေး၊ နှင့်အညီအ ထူး အ ခေT
 အပြုအ မူ များ ပါပြောင်း၊ လဲလဲာလျက် ဆိုဝှယ်လစ် ဒီမိုက ရေစီအ ခြေခံကျင်၊
 စဉ်များ၊ နှင့်အညီသာ ထုညီမျှစု ပေါင်း၊ စိတ်ဓါတ်များ၊ ဖြင့်စည်း၊ လုံး ညီညွတ်
 စွာညီနှိုင်း၊ ဆောင်ရွက် လေ့ရှိလာ ပေသည်။ ထို့ပြင်အနီး ပတ်ဝန်း ကျင်
 ရှိအခြား၊ ရွာ များ၊ ထက်ပို၍လမ်း၊ စဉ်သ တောတရား၊ အ ထူး အ ခေT
 ခံယူ ရက် များ၊ နှင့်အညီလူ မူသက်ဆံ ရေး၊ နှင့် ဆောင်ရွက် မူ များ၊ တိုလုပ်ဆိုင်
 နိုင်ပြီး ၊ ပိုမိုထိ ရောက် အောင်မြင် ရှောင်း၊ လေ့လာ ရှေ့ရှိရ ပေသည် ။

(၂) ကျန်း မာ ရေး၊ နှင့်အား တစား ကစူ။

အပူပိုင်း၊ ဒေသန်ကျန်း မာ ရေး၊ တွင်အ ခိတ်ဖြစ် နေပါ
 ` ရေ ` အ ရှောင်း၊ ကိုပထမ ဦး စွာအ နည်း၊ ငယ် ခေTပြုလိုပါသည်။ ဝိုင်းခံစီ
 ရေရွာ၊ ရပ်ဝန်း၊ မြို့ရွာ များ၊ ခွဲ နေထိုင်သူ များ၊ ထွင် အများ၊ အား၊ ဖြင့်
 ရာသီဥတုပြင်း၊ ထန် ခြင်း၊ ၊ ရေရွာ၊ ပါး ခြင်း၊ ၊ ရေ ရှေး မူ နည်း၊ ပါးခြင်း၊
 တို့ ရှောင်း၊ အပူပိုင်း၊ ဆိုင်ရာ ရော ဂါများ၊ ဖြစ်ပွား လေ့ရှိ ပေသည်။ ထို့
 ရှောင်း၊ အစိုး၊ ရန် ရေရရှိ ရေး၊ နှင့်ဖွံ့ဖြိုး ရေး၊ စီမံကိန်း၊ အရ၊ ၁၉၅၀
 ခုနှစ်ထွင် ဆည် ပေါက်ရွာ ရှိအစိုး၊ ရေပြု စီခြံစိုက်ခင်း၊ ကိုအ ခိတ်ပြု၍၊ ပုပွား
 မှ ရေများ၊ တိုပိုက်လိုင်း၊ ဖြင့် သွယ်ယူရက် ကျောက်ပန်း၊ တောင်း၊ မြို့နယ် တ
 ခုလုံး၊ မြို့ ဖြန့် ဝေ ပေး၊ ခဲ့ရသ၊ ဆည် ပေါက်ရွာ ထွင်လည်း၊ ရွာလယ်၌ အုတ်ကန်
 တခုပြုလုပ်ရက် ရေထည့် ပေး၊ ထား လေသည်။ ထိုအုတ်ကန် မှ ရေများ၊ တို
 ရွာသုရွာသာ များ၊ အ နေဖြင့်၊ ရေထမ်း၊ ဖြင့်ထမ်း၊ ယူကီ၊ ဝိဝိတို့အိမ်အထွက်
 သောက်သုံး ရေ ၊ ချိုးရေ များ၊ နှင့်အား၊ နှံပင်များ၊ လောင်း၊ ရန်အတွက်

အသုံး ဖြူရ လေသည်။ တစ်စုံတစ်ခု နှစ် ၁၀၀၀၀၊ ညနေ ၁၀၀၀၀၊ အ
 ဖြစ် တနေ့လွင်အနည်း သုံး အထပ် ၂၀ ဖြစ်၊ ယုအသုံး ဖြူကြောင်း
 လေ့လာ စောင့်ရှောက် ပေးသည်။ ဤတွင် ဆည် ပေါက်ရွာ နေသည့်အခါ ပျင်းရိ ဖျေ
 လျော့မ နေဘဲ မိမိတို့တိုက်တိုက် ရေတိုက်အထပ် ၂၀ ဖြစ်၊ ယုလက် မိမိ
 တို့တိုက် ရေ ကျန်း မာ ရေး၊ မိသားစု ကျန်း မာ ရေး များ အထွတ်အမြတ်
 ဖွတ်အေး၊ ကြော့သန့်ရှင်း ရေး ထွက် မည်အခါ၊ ထုတ်အသုံး ဖြူကြောင်း
 ထင်ရှား နေ ပေးသည်။ တော်လှန် ရေး တောင်စီအစဉ် ရင် ကျေး လက်
 ကျန်း မာ ရေး စီမံတိုက် အရလည်း ဆည် ပေါက်ရွာ ထွင်းဆည် ပေါက် ကျေး
 ရွာ ကျန်း မာ ရေး ဌာန ခွဲအဖြစ် သီးခြား ဖွဲ့လှုပ်လျက် အေးခန်း၊
 အမှုထမ်း၊ အေး ဝါး များ ကို စုံလင်စွာ ထား ပြီး ပေး ထား လေသည်။
 ယင်း အေး ခန်း ထွင် ကျန်း မာ ရေး ဆရာ မတော် ကို တာဝန် ချထားပေး
 တာ။ မိခင် နှင့် ကလေး စောင့်ရှောက် ရေး အဖွဲ့ကို သား မှူး ဆရာ မတော်
 ဦး ကိုရွာထွက်ပင်အခြေ နေထိုင် စေလျက် တာဝန် ပေး ထား ပြီး၊ အေး ဝါး၊
 နို့ပူနံ့ ပစ္စည်း စသည်တို့လည်း မြည့်စုံစွာ ပေး ထား လေသည်။ ကျန်း မာ
 ရေး အမှုထမ်း များ အနေဖြင့်လည်း ၁၉၆၂ ခုနှစ် နောက်ပိုင်း ဖွဲ့
 စွဲ နိုင်ငံအဖွဲ့အစည်းတရား ပြီးစွာဖြင့် တာဝန် များ ကိုပိုင်ဆိုင် ထမ်း အောင်ဆီ
 သည့်အလျောက် ဆည် ပေါက်ရွာ အစုတိုက် ရေ ကျန်း မာ ရေး၊ မိခင် ကလေး
 ကျန်း မာ ရေး၊ မိသားစု ရေရပ်ရွာကျန်း မာ ရေး တို့အဖွဲ့အစည်း အစည်း
 လျော်စွာ ဝန်ထမ်းပေး ဆောင်ရွက် ပေး ပြီး၊ ကျန်း မာ ရေး ပညာ
 ပေး ရန် ကိုအစီအစဉ် များ ကို စောင့်ရှောက် ထား စံနစ်တကျပညာ ပေး စဉ်း
 စား လျက် တရွာလုံး အကျန်း မာ ရေး အား ပိုမို ကောင်း ပွန် စေရန်၊

ဆောင်ရွက်ပေး လျက်ရှိ ပေသော်။ တော်လှန်ရေး ကောင်စီ၏ရတနာ အိ
ပေး ကုဉ်သည့်နည်း တူ ရပ်ရွာလူထု၏ပါဝင် ဆောင်ရွက်မှု၊ ကျန်းမာရေး
အခြေအနေများ ကိုလည်း အောက်ပါအတိုင်း တွေ့ရှိရ ပေသော်။

(က) တကိုယ်ရေး ကျန်းမာရေး နှင့်အားကစား ။ ။ သည် ပေါက်ရွာ နေ

သူတို့သည်အများအားဖြင့်

တကိုယ်ရေး သန့်ရှင်း၊ သပ်ယပ်စွာဝတ်စားဆင်ယင်နေထိုင်လေ့ရှိပြီး၊ စော
စောအိပ်၊ စောစောထလေ့ရှိ ပေသော်။ နေ့စဉ် ရေစို့ပြီး၊ ညွှား၊ ခြေ
သစ်၊ လက်သစ်၊ စသည်များ ကိုသန့်ရှင်းအောင် ဂရုစိုက်ပြုပြင်လေ့ရှိပေ
သော်။ အကျိုးလုံချစ်၊ အဝတ်အထည်များကိုလည်း အလုပ်လုပ်သွားစဉ်ဝတ်
သောဝတ်စုံ၊ အိမ်ထွင်း နေ့စဉ်ဝတ်သောဝတ်စုံတူ၍ စံနစ်တကျခွဲခြားဝတ်
ဆင်လေ့ရှိပြီး၊ အကျိုးလုံချစ်များ ကိုတစုံလျင် ၂ ရက် ၃ ရက် ခန့်ဝတ်
ဆင်ပြီး လျော်စွပ်လဲလှယ်လေ့ရှိ ပေသော်။ အဝတ်အထည်များမှာ အများအား
ဖြင့် ပြည်ထွင်းဖြစ်၊ ရပ်ရွာဖြစ် ပြန်မာယက်အထည်များသာဖြစ် ပေသော်။

စားသောက်ရာတွင်လည်း၊ ထူထွေဆန်းပြားသော
အစားအသောက်များကို စားသောက်ခြင်းနည်းပါးပြီး၊ ဝိစိတို့စီရီး
ဖလာအစားအစာများ နှင့်ထမင်း၊ တင်းများကိုသာအဓိကထား၍၊
အချိန်မှန်စားသောက်လေ့ရှိ ပေသော်။ ပြင်ပဈေးဆိုင်များမှ အစားအ
စာသွားရေစိများကို ဝယ်ယူစားသောက်မှုအထူးနည်းပါးလှ၏။ ကလေး
သူငယ်များအနေနှင့်လည်း ညွှားရေစာအဖြစ် ၄က်ပျောသီး၊ မာလကီ
သီး၊ ဇီးသီး၊ ဝေါင်းလျားသီး စသည့် အိမ်ခြံထွက်သီးနှံများကိုသာစား
သောက်လေ့ရှိ ပေသော်။ ကျောင်းသားစဉ် ညွှားရေစာအဖြစ် ၄င်း

တို့ကို အိမ်မှတစ်ဆင့် ထည့်ပေးလေ့ရှိပေသည်။ ကလေးများကို မုန့်အား ပေးခြင်း၊ ကြိုက်ရာဝယ်စားခြင်း စသည်တို့ကို ကမ်းပဲ့စနစ်မျိုး ထိုအား မပေးကြပေ။ ဥပမာ - ဣန္ဒိယနိုင်ငံ ဟိမဝန္တာတောင်တန်းတန်းတန်းရှိ နေထိုင်သူများသည် ရေခဲရေခဲ နေထိုင်ကြသည်။ ယင်းတို့သည် မိမိတို့၏ အိမ်မှ ထွက်သော လောင်းလျားသီးများကို လတ်လတ်ဆတ်ဆတ်ဆွတ်လျက် ကလေးများအတွက် နှားရေခဲအဖြစ် ရောင်းချသည်။ နေရာ၊ ကျောင်းသား ကလေးများ လာရောက်ဝယ်ယူစားသောက်ကြလေသည်။ ဤသို့ လေ့လာကြည့်ရှုသည့် ပေါက်ရွာမှလူတန်းကျောင်း၌ ဆည်ပေါက်၊ အင်ချောင်း၊ ဘွဲ့ခင်း စသည့် ရွာများမှ ကျောင်းသားပေါင်း ဝုဒ္ဓိရာ၊ ဦးမောင်ကြီးထံ ဇောင်းလျားသီး၏ ရေခဲရေခဲများ ထွက်အား လုံး ၁၀ ယောက်ရှိမှ ဆည်ပေါက်ရွာမှ ၁၂ ဦး ဖြစ်ပါဝင်လေသည်။ ယင်းတို့ လေ့လာကြည့်ရှုခြင်းဖြင့် ဆည်ပေါက်ရွာမှ ကလေးများ၏ အလေ့အကျင့်၊ စည်းကမ်း စနစ်၊ စိတ်ကူးစွမ်းအားစွမ်းရည်များကို အခြေအနေ၊ နေထိုင်ဝတ်စားပုံအား လုံးတို့ လေ့လာသိရှိခဲ့ရလေသည်။

ဆည်ပေါက်ရွာ နေသူများသည် ၎င်းတို့၏ နားရင်းစားရင်းစားရင်း စနစ်ကို အထွတ်အမြတ် ထုတ်ဖော်ကြသည်။ အထူးတော် ဤစားရွာ ဖွဲ့စည်းပုံကို နေခြင်းကြောင့် ၎င်းတို့၏ လက်လှုပ်ရွာအား ကစားအထွတ်အမြတ် အထူးအချိန်ပေးလေ့ရှိသည်။ နေရန် အချိန်အား၊ ငွေအား၊ မပေးနိုင်ကြပေ။ ထို့ကြောင့် သက်ကြီးရွယ်အိုများ အနေဖြင့် မိမိတို့၏ သက်တမ်းကို အိမ်ထွင်း၊ အိမ်ပြင်လုပ်ငန်း အထွေထွေကို မိမိတို့၏ စွမ်းအားဖြင့် လုပ်ကိုင်ခြင်းဖြင့်သာ တကိုယ်ရေ ကျန်းမာရေး၊ တိုက်လက်လှုပ်ရွာများကို

ရယူ နေကြရ ပေသည်။ သက်ကြီး ဝွမ်းမိုများမှ အခါအား လျော်စွာလမ်း
 လျှောက်ခြင်း နှင့်အိမ်ထွင်း ဗဟိရ အလုပ်များ ဥပမာ-အမှိုက်လွှဲ ၊
 သစ်ပင် ရေ လောင်း စသည် များ ကိုလုပ် ဆောင် လေ့ရှိခြင်း ဖြင့် ကိုယ်လက်
 လှုပ်ရှား မှု ၊ ကျန်း မာ ရေး လေ့ကျင့်မှု များ ကိုရရှိ နေကြ ပေသည်။ ဤသို့
 မှာ အိမ်ထောင်စုကိုလည်း တတိတ်တအား အစုအညီရ စေ၏။ အိမ်ရှင်
 ယောက်ျား များ အ နေနှင်တား ၊ အများ အား ဖြင့် ဖိစီးတိုင်းစီး ပွားရေး
 လုပ်ငန်း ဆိုင်ရာ တွင် ကိုယ်လုပ်သား အဖြစ် လုပ်ကိုင် ရခြင်း ၊ အိမ်ထွင်း
 စိုက်ပျိုး ရေး များ ပြုလုပ်ထူး ဆွဲခြင်း ၊ ထင်း ပေါက် ၊ အမှိုက်ရှင်း ခြင်း စ
 သည်လုပ်ငန်း များ ကို လုပ်ကိုင်ရခြင်း စို့ဖြင့် ၊ ချွေး ထွက် ၊ အညှောင်း ပြေ
 လျက် ကိုယ်လက်လှုပ်ရှား မှု ကျန်း မာ ရေး ကိုရရှိ နေကြ၏။ အိမ်ရှင် မများ
 အ နေနှင်လည်း ၊ ရေထမ်း ၊ အဝတ် လျော် ၊ အိမ်သန့်ရှင်း ရေး စသည့်
 လုပ်ငန်း များ ကိုလုပ်ကိုင်ခြင်း ဖြင့် ၊ ကျန်း မာ ရေး ကိုယ်လက်လှုပ်ရှား မှု
 များ ကိုရရှိ နေ ပေသည်။ လမ်း လျှောက် ရန်လိုအပ်ပါက လျှောက် လေ့ရှိ၏။
 ယောက်ျား ၊ မိန်း မအရွယ် တော် များ နှင့် ကျောင်း သား နှုတ်ငယ် များ မှာ
 မိဘများ ၊ ၊ လုပ်ငန်း များ ကိုထုတ်ခြင်း ၊ ရေထမ်း ခြင်း ၊ ထင်း ပေါက်
 ထင်း ရွာခြင်း စသည့်လုပ်ငန်း များ ကိုထုတ်လုပ်ကိုင် ပေး ရင်း ဖြင့် ၊ တကိုယ်
 ရေကျန်း မာ ရေး ၊ ကိုယ်လက်လှုပ်ရှား မှု များ ကိုရရှိ နေကြ ပေသည်။ အဲ
 ကစား သက်သက်အ နေဖြင့် မှ ၊ ဝိနိက လေး များ ထုတ်စဉ်း စိုး ၊ ဤ သို့
 စသည့်စိုး ရာအား ကစား နည်း များ ကိုကစား လုပ်ရှား လျက် ၊ အ ချို့
 ယောက်ျား က လေး များ သည် ဘော်လုံး ကန် ၊ ဘော်လီ ဘော်ပုတ်ခြင်း ၊ စ
 သည့်အား ကစား လုပ်ရှား မှု များ ကိုပြုလုပ် လေ့ရှိ ပေ သည်။

(ခ) အိမ်ထောင်စုအတွင်း ကျန်းမာရေး ။ ။ ဆည်ပေါက်ရွာနေသူများ

သည့်အများ အားဖြင့်တ

အိမ်သာ၊ လုံး၊ သန့်ရှင်း၊ သတ်ယတ်စွာဝတ်စား၊ နေထိုင်လေ့ရှိပေသည်။ မိသားစုဆုံး သောအိပ်ယာ၊ ခြင်ထောင်၊ ဓောဇီ စသည်တို့ကိုလည်း သင့်လျော်ချိန်တိုင်း လျော်စွာသန့်စင်လေ့ရှိပေသည်။ မိသားစု၏အစားအစာများကိုလည်း သန့်ရှင်း၊ လတ်ဆတ်စေရန် အိမ်ရှင်မပီခင်ဖြစ်သူကဂရုပြုထား နှိုသိမ်း ဆည်းလျက်၊ ချက်ပြုတ်ဈေးမွှေးမွှေးလေ့ရှိပေသည်။ အိမ်ထုငှားအိမ်ပြင်ထွင်လည်း အရှက်သရိုက်အညစ်အကြေးများကိုအခြေခံကြယ်စေလျက် သန့်ရှင်းစွာ နေထိုင်လေ့ရှိပေသည်။ အချို့အိမ်များတွင် အရှက်ကို စနစ်တကျ ကျင်းတူး ပြုလုပ်လေ့ရှိ၏။ နေအိမ်နှင်တိုရှိစွာနံ့ထူးသော နေရာတို့ကိုလည်း စနစ်တကျခွဲခြား ဆောက်ထားလေ့ရှိပေသည်။ နေရာထိုင်ခင်းများကိုလည်း သန့်ရှင်း၊ သတ်ယတ်နေအောင်တတ်အား သရွေ့အစား ပြုလုပ်လေ့ရှိကြလေသည်။ ထန်းလက်မိုး၊ ထန်းလက်ကော အိမ်ပင်ဖြစ်စေ၊ စံနစ်တကျသတ်ယတ်စွာမိုး ကိလျက်၊ နေ့ချင်းစသွယ်အတုယုအွယ်ဖြစ်အောင် ဆောက်လုပ် နေထိုင်လေ့ရှိကြပေသည်။ (ဥပမာ - ဦးခင်မေဇီ၏ နေအိမ်)။ အိမ်သာကိုလည်း တအိမ်လျင် တလုံး ကျဖြင့် ခံစိတ်တိုင်း စေ့နိုးပါး ဆောက်လုပ်ထားကြပြီး၊ အချို့အိမ်များတွင် အိမ်သာ၌အဖုံးကိုပင် ပြုလုပ်လျက် အိမ်သာကို စနစ်တကျသင့်လျော်အောင်တည်ဆောက်အဆုံး ပြုလေ့ရှိကြကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပေသည်။

အထက်ဖော်ပြချက်များကို ထောက်၍ရှင်း အားဖြင့်၊

အခြားရွာများ နှင့်နှိုင်း ယှဉ်ကြည့်ပါက ဆည်ပေါက်ရွာ နေသူများ သည်

ကျန်းမာရေး၊ ဖုရှရေး၊ အဘိဓာရ၊ အထူး ဂြိုဟ်စွာဖြင့်၊ အခြား ဂြို
 များ၊ ထက်များ၊ ဂြိုဟ်ပျံ အိမ်သာ များ၊ ကို စနစ်တကျ တည်ဆောက်အုံး
 ပြုကြ ဤကောင်း၊ လေ့ရှိရ ပေသည်။ ဆည်ပေါက်ရွာစံ ၉၀% ခန့်သောအိမ်
 များ၊ ထွင်အိမ်သာကိုအုံး ပြုပြီး၊ အခြား ဂြိုဟ်များ၊ ထွင်အများ၊ အား ပြင်
 ၁၀% ခန့်သောအိမ်သာကိုအုံး ပြုကြ လေသည်။ ဤ ထွင်မြန်မာ ပြည်၌ ကျေး
 လက်ကျန်းမာရေး ကိစ္စစီမံကိန်း များ ကိုဆောင်ရွက်ပညာ ပေး ရာထွင်
 နေအိမ်ကိုင်း ၌ အိမ်သာ ဆောက်၍အုံး ပြုရန် အထူး တလည်စစ်စစ်စွာအေး
 ပြောပညာ ပေး နေရဆဲဖြစ်ပြီး၊ မြန်မာပြည်၏ ကျေး လက်အများ စု
 သည် ယခုထိအိမ်သာတည်ဆောက် ခဲ့ခြင်း အထူး နည်းပါး လျက်ရှိ နေသေး
 ရသလည်း ကိစ္စတွင်လည်း ဆည်ပေါက်ရွာမှာ နမူနာထု စံပြုထား လောက်
 ဆောင်ရှိပြီး၊ ကျန်းမာရေး အဘိဓာရ၊ ပိုမိုရှိကြ ဤကောင်း လေလော လေ့
 ရှိရ ပေသည်။

(ဂ) ရပ်ရွာပတ်ဝန်းကျင်ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစား ။ ။ ရပ်ရွာပတ်

ဝန်းကျင်ကျန်းမာ
 ရေး အဖြစ်အိမ်ကိုင်းမှ မိမိ၏ အိမ်ထွင်း အိမ်ပြင်များ ထွင်အရှက်သလိုက်
 အညစ်အကြေးများ မရှိရန် အခြေဂရုပြုသန့်ရှင်း လေ့ရှိကြ၏။ ထို့ပြင်၊ ဝါဝင်
 ဝါထွက်၌ တရွာလုံး အထူး သန့်ရှင်း ရေး ကိုရ ပေါင်း ပြုလုပ်ကြရ၏။ ရွာထွင်း
 လမ်းများ၊ နှင့်ရွာပတ်လမ်း ကိုလည်း အမိအား လျော်ရွာရ ပေါင်းသန့်ရှင်း
 ခြင်း ၊ ငွက်ဖျံခြင်း ၊ ရေမြောင်း ပေါက်ခြင်း များ ပြုလုပ် လေ့ရှိ ပေသည်။
 ရွာလယ်ရှိအုတ် ရေတန်ကိုလည်း ၊ မကြာခဏရ ပေါင်း သေး ဤလေ့ရှိ၏ ။
 အထူး သဖြင့် ရွာပုဂ္ဂိုလ်များ ၊ ကြက်ခြေနီများ နှင့် ရွာရှိကျန်း

မာ ရေး ဌာန နှစ်အမှတ်စဉ်၊ ထိုပူး ပေါင်း လက်၊ ခိုး ဦး အခါများ၊ ထုတ်ဝမ်း
 ရောဂါမဖြစ် စေရန် ရေကန်ထွင်သန့်ရှင်း ခြင်း ၊ ဆေး များ ခပ်ခြင်း၊
 ယဇ်နားစာများ၊ ရွှေခင်ကြည်ရန်စသည့်ကျန်း၊ မာ ရေး ပညာပေး မှုများ
 ပြုလုပ် ပေး လေ့ရှိ ပေသည်။ ဆောင်း ရာသီအခါများ ထွင် ပုလိပ် ရောဂါ
 မဖြစ်ပွား ရန်ကြိုတင် ကြိုတင် ဆေး များ ထိုး ပြီး ၊ တရွား လုံး မှအိပ်တိုင်း ပါ
 ဝင် သော ကြွက်ပိုက်ပွဲ၊ ကြွက်နှိပ်နင်း သုတ်သင်ပွဲများ စု ပေါင်း ပြုလုပ် လေ့
 ရှိ ပေသည်။ ရွှေထွင်အကယ်၍အိမ်သာမရှိ သေး သော အိမ်များ၊ ဧည့်
 ပါကလည်း ပညာ ပေး လက် အိမ်သာပြုလုပ် နိုင်း လေ့ရှိ ပေသည်။

ရပ်ရွာအား ကစား အနေဖြင့်ကား ၊ ဒီဇင်ဘာအား က
 စား လအခါများ ထွင်၊ ရွာအလိုက်စု ပေါင်း အား ကစား လှုပ်ရွား မှုများ ပါ
 ဝင်လုပ် ဆောင်ကြမ်း။ အဖို့ သား လူလတ်ပိုင်း များ အနေနှင့် ဘောလုံးကန်
 ခြင်း ၊ ဘောဘီ ဘောပုတ်ခြင်း များ ပြုလုပ် လေသည်။ တခါတရံအခြားရွာ
 နှင့် ချိန်း လက်၊ အပြိုင်အဆိုင်ကစား လေ့ရှိ ပေသည်။

တရွာလုံး ခ်ကျန်း မာ ရေး အား ခြံ၍ အခြား ရွာများ
 နှင့် နှိုင်း ဖြည့် လေ့လာ သုံး သပ် သေဘီ၊ ဆည် ပေါက်ရွာထွင်အများ အား ဖြင့် ၊
 ကျန်း မာ ရေး အသိပညာ များ ပိုမိုမြင့်မား လက် ပိုမိုသန့်ရှင်း သပ်သပ်ရွာ
 နေထိုင်တတ်ခြင်း တို့ ကြောင့် ကျန်း မာ ရေး ပိုမို ကောင်း မှန်လျက် ရောဂါ
 ဘယနည်း ပါး ပြီး သေဆုံး မှု မှာလည်း အထူး နည်း ပါး ဖြစ် ပေသည်။ တနှစ်လျှင်
 တရွာလုံး ထွင် ဝဦး ၂ဦး ခန့်သာ သေဆုံး ပြီး၊ သေဆုံး သူများ မှာအများ
 အား ဖြင့် သက်ကြီး ရွယ်အိုများ နှင့် ဝန်အထက်က လေး များ သာဖြစ် ပါ
 သည်။ သက်ကြီး ရွယ်အိုများ သည် လူကြီး နာတာရှည် ရောဂါ၊ အဟာရ နည်း ၍

ဖြစ်သောတိုက်သောင်ရောဂါ စေ့စပ်မှုဖြင့်၊ သေဆုံးလျက် ခန္ဓာအထက်တလေး
 များမှာ အသုတ်အဆေး မိရောဂါဖြစ်၍ သေဆုံးမှုလောက်သာရှိပေသော်
 ယခင်ကရှိခဲ့သော ငှက်ဖျား၊ ပုလိပ်၊ ဝမ်း၊ မျက်ခမ်း၊ ခပ်စေ့စပ်ရောဂါ
 များမှာ ယခုအခါတွင် အစိုးရကျန်းမာရေး ဌာနစီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ
 ကြောင့် မရှိတော့သလောက်နည်းပါးသွား၏။ ဆည်ပေါက်ရွာကျန်းမာရေး
 ဌာနအနေဖြင့်၊ ရွာနေများ၊ အထွက်အများဆုံးပေးဆုံးရသော ဆေးများ
 မှာ၊ ထရစ်ပယ်လ်ဆာလ်ဖိ (**TRIPLE SULPHUR**)၊ အေ၊ ပီ၊ ဇီ (**APC**)၊
 ဂိုဒါနင် (**GODANIN**)၊ အငယ်ပျောက်ဆေးပြား (**COLD TABLET**)
 ဘားပလက် (**BURPLEX**)၊ ငါးကြိုး၊ သီးဝမ်း၊ ဝမ်း၊ ဝမ်း၊ ကိုက်ပျောက်
 ဆေး၊ သံကျဆေးများ ဖြစ်၏။ သာမန်ဖြစ်တတ်သော ရောဂါများမှာ၊ လူကြီး
 များတွင် အဓာတ်ချို့တဲ့၍၊ သွေးအားနည်းခြင်း၊ အဆေးမိခြင်းများ ဖြစ်
 ပြီး၊ ကလေးငယ်များတွင် ဝမ်း၊ ပျက်၊ ဝမ်း၊ ကိုက်ရောဂါများ တစ်စုံတစ်ရပ်
 လေသည်။

ယခုခန္ဓာအတွင်း သေဆုံးမှုများ အနက် ကိုစံခင် (အသက်
 ၄၀ နှစ်) ဆိုသူ သစ်တောအမျှထမ်းသည် အစာအိမ်ရောဂါဖြင့် ငှင်း၊ ကိုဗွတ်စ်
 (အသက် ၄၀ နှစ်) လက်သမား သစ်တောဆောက်ရင်း လိပ်ကျပြီး ခါးကွဲ၍ ငှင်း၊
 ဒေဘက်စိုက်ဆိုသူ အဖိုးဆိုတဦး သည် လူကြီး ရောဂါဖြင့် ငှင်း၊ သေဆုံးသည့်
 ကိုဗွတ်စ်၊ နှံတွင်အခြားရွာများ နှင့်စာလွန် လူအသေအပျောက်နည်းပါး
 လှကြောင်း ဆည်ပေါက်ရွာတွင် ရွှေ့ရွှံ့ရပေသည်။

တိုက်ဝန်ဆောင်စီခင်များ အနေနှင့်လည်း၊ ကျန်းမာ
 ရေး အထိတရား ရှိစွာဖြင့်၊ သန္ဓေတည်စေတတ်၊ တပင်၊ ရွာရှိအစိုးရသား

မိုး ဆရာမအား ပြသအပ်နှံလျက် မွေး မိုး ပြီး သန့်တိုင် အောင်ဆရာမ
 နှင့်တိုင်ပင် သွား နေ၊ ဝ
 နှား၊ နေ ခိုက် နှင်ကြိုလျင် ဝ
 ၂ ဦး ဝ
 ကြေ ယုတ်စီး ဝ
 ပေါင်း ၄၀ ဝ ဝ ဝ ဝ မိုး ရာ၊ အ ဝ ဝ ဝ ဝ ၃ - ၄ - ဦး ဝ ဝ ဝ ဝ ဝ ဝ ဝ
 ပါပြီ၊ ၊ သား ဦး ဝ
 ရေး ဝ
 ထက်က လေး များ အထက်၊ တ ဝ ဝ ဝ ဝ ဝ ဝ ဝ ဝ ဝ ဝ ဝ ဝ ဝ ဝ ဝ ဝ ဝ ဝ ဝ
 လဲ ကြီး သီ၊ လေး များ ဝ
 ရှိ ပေသော်။

ကျန်း မာ ရေး ထွင်၊ ဝ
 ဖြစ် သော ဦး သာ ဝ ဝ ဝ (စီး ဝ ဝ ဝ ဝ ဝ ဝ ဝ ဝ ဝ ဝ ဝ ဝ) ဝ ဝ ဝ (ဝ ဝ ဝ
 ဝ ဝ ဝ ဝ) ၊ ဝ ဝ ဝ ဝ ဝ ဝ (ဝ ဝ ဝ ဝ ဝ ဝ ဝ ဝ ဝ ဝ ဝ ဝ) ဝ ဝ ဝ
 ၃ ဦး ဝ ဝ ဝ ဝ ၊ အ ဝ ဝ ဝ : လေး ဝ ဝ ဝ ဝ ဝ ဝ ဝ ဝ ဝ ဝ ဝ ဝ ဝ ဝ ဝ ဝ ဝ
 ဝ ဝ ဝ ဝ ၊ အ ဝ
 ဝ ဝ : ကျန်း မာ ရေး အ ဝ ဝ ဝ ဝ : များ ဝ ဝ ဝ ဝ
 ဝ : များ ဝ
 ဝ : ကျန်း မာ ရေး အ ဝ ဝ ဝ ဝ ဝ ဝ ဝ ဝ ဝ ဝ ဝ ဝ ဝ ဝ ဝ ဝ ဝ ဝ ဝ
 ဝ

(၃) ပညာ ရေး စာ

ဆည် ပေါက်ရွာ နေသူများ သည် ယခင်ရွာ ဟောင်း ထွင် နေ
 ဝင်၍ ၁၉၆၂ ခုနှစ် မတိုင်မှီက ၊ ငွေရင် ဆရင်၊ ရှင်များ၊ နိဗ္ဗာန်ဆရာ
 ဆရာ ပစ္စည်း၊ ဥစ္စာများ၊ သာ ရေး သာအစိကထူထူသလက် ငွေရ ရေး အဖွတ်
 သာ ၊ အား ခဲကြိုး ဝား ခဲရသ ပညာသင်ရန်အတွက် လိုလား မှုအား ထိ
 ဆုံးကြည့် မှုပင် ခံရ ပေ။ အချို့မှာလည်း ငွေတောင်စာအယူအဆအရ လောကုတ္တရာ
 ပညာကိုသာ သင်ယူ လေ့ရှိ ပေသည်။ အချို့ အထိအမြင် ရှိ၍အခြား ဖြူရှို နေစိပ
 ညာသင်ကြား ရသ ကျောင်း များ နှို များ ရောက်သင်ကြား ခြင်း ဖြစ်
 'ရ'တန်း အထိ လောက်သာအောင်ပြီးဆက်လက် သင်ယူသူ မရှိပေ။ 'ရ'တန်း အောင်
 ပွဲမှာလည်း ရှား ဖူး ပြီး တစ်ခုလုံး ထွင် ၁၀ ဦး ဝန် မှသာရှိ၏။ 'ရ'တန်း
 အောင်ပြီး သူများ မှာလည်း ဖြေဆိုင်း ဝာ ရေး ၊ ကျောင်း ဆရာစသည့်
 အလုပ်များ ကို ဝင် ရောက်လုပ်ကိုင် လေ့ရှိကြ၏။ ဤသို့ဖြစ်ပညာသင်ကြား ရသ
 ထွင်လည်း အစိုး ရအလုပ်လုပ် နိုင်ရန် နှင့် ငွေရ ရန်အတွက် လောက်သာ ဦး
 တည်ခံယူ ခဲ့ကြ ပေသည်။ သို့သော် ၁၉၆၂ ခုနှစ် နောက်ပိုင်း ထွင်ကာ
 သို့ဝယ်လစ် ဝန် နှင့်အညီလူဆိုင်း လူဆိုင်း ဆိုင်း ဖြည့်အ တွက် ကြိုး ဝား အလုပ်
 လုပ် ရမည်။ ဝိစိဆိုကာယ ဥာဏစွမ်း အား လုပ်အား အရအကျိုး ခံစား နိုင်ခွင့်
 ရှိ သည်။ ငွေ ရှင်ဆရင်၊ ရှင် ဝန်၊ ခေါင်း ပုံဖြတ် ဝန် ပပင် ဝေရ၊ စသည့်
 သဘောတရား များ ကိုဖြင့် လေ့လာ ခဲ့ ပေသည်။ တာယာဥာဏစွမ်း အား များ
 ကိုပိုမိုအား ကိုး ဆုံးကြည့်လာ ခဲ့ ပေသည်။ သို့အ လျှောက် ဥာဏစွမ်း အား အသိတရား
 ပိုများ လာ ရန်ပညာ ရေး ကိုပိုမိုလိုက် ဝား လက်စီတများ အ နေ နှင့်လည်း အ
 တစ် နိုင်ဆုံး ကြိုး ဝား ကြိုး ဝိစိဆိုသား သမီး ပျား မင်း များ အား ခေတ်

ပညာများ ကိုအား တက် သ ရော ပို စိုကြီး စား သင်ယူ စေ ခဲ့ ပေ သည်။ ထို့ ကြောင့်
ယခုလက်ရှိတစ်ခင်းလုံး နိပညာ ရေး အ ခြေအ နေကို သိ ရှိ နိုင် ရန်၊ ယေဘုယျအား ဖြင့်
အောက်ပါအတိုင်း ၂ နှစ် ခွဲခြား မေ T လိုပါသည်။

(က) လောကုတ္တရာပညာ။ ။ ဆည် ပေါက် ရွာ နေသူများ ဖွင့် ဆည် ပေါက် ရွာ
ဟောင်း ၌ နေစဉ်က နှင့် ရွာ သစ် ရောက်ပြီး

၁၉၆၈ ခုနှစ် ခန့်အထိ ဖွင့်ပညာ သင်ယူသူများ မှာ လောကုတ္တရာပညာကို
သာအများ အား ဖြင့် သင်ယူ ခဲ့ကြ လေသည်။ ထို ကြောင့် ယခုရွာ သစ်ဖွင့် ရှိ
လျှင် ပိုင်း နှင့် လူလတ်ပိုင်း အသက် ၄၅ နှစ်အထက် များ သည် အများအား
ဖြင့် လောကုတ္တရာ ဝါကို အ နည်း နှင့် အများ တတ်ထွမ်း နား လည်ကြ လေသည် ။

လောကုတ္တရာ ဝါကို ရွာ ရှိသူနား တော်ကြီး ကျောင်း များ ဖွင့် ငယ် စဉ်က ကို ခင်
ဝတ် ရဟန်း ဝတ်ဖြင့် သင်ကြား ခဲ့၍ ၎င်း ၊ အဓိပ္ပာ ဖြစ် ခြင်း မန္တလေး ၊
စသည့်မြို့များ ရှိသူနား တော်ကြီး ကျောင်း ၊ စာသင်တိုက်များ ထို ကိုရင်ဝတ်
ရဟန်း ဝတ်အဖြစ်ဖြင့် ယူ၍ ရောက် နေထိုင် သင်ကြား ခဲ့၍ ၎င်း ၊ တတ်မြောက်
ခဲ့ကြ လေသည်။ ထို ကြောင့် ဦး ကံမင်း ၊ ဦး ရွှေထင် စသည့် ပုဂ္ဂိုလ်အချို့ မှာ
တား ၊ ဓမ္မစ ဝါယနွဲ့ရများ အထိပင် တတ်ထွမ်း ပြီး ၊ ရဟန်း ကံမှလူထွက်
လာ သောအခါ ရွာ ရှိ အဓိပ္ပာ သား ၊ အဓိပ္ပာ သား များ ကို ဝုဒ္ဓဘာသာ ဝေါ
ထုတ္တရာ ဝါပေများ ကို သင်ကြား ပေး နိုင်လေသည်။ ထို ကြောင့် ရွာ ရှိ အဓိပ္ပာ သ
မီး များ မှာလည်း ၊ ပရိတ်ကြီး ၊ နမောရ စသည့် လောကုတ္တရာ ဝါများကို
အသင့်အတင့် တတ်ထွမ်း ကြပြီး ၊ အဓိပ္ပာ လောကုတ္တရာ မင်္ဂလာ ဝါပေး ခဲ့
များ ကိုပင် ဝင် ရောက် ခြေချီ အောင်မြင် ခဲ့ လေသည်။ ဥပမာ - ဦး ခင် မေဇီ
မိသား မရမ်း သို့မှ နှင့် ပခင်စန်း ရို သို့မှစ၍ ဆည် ကျောက်မန်းတောင်း

မြို့နယ်စာရင်း၊ မင်္ဂလာစာပြန်ဖွဲ့ထွင် ပထမရဲ့အား လေသည်။ အဖို့ သမီး
 များ၊ ထွင် သီလဝင်ဝတ်၍ လောကုတ္တရာ ခံကိုသင်ယူခဲ့သူများ၊ ထု၍ မရှိခဲ့ပေ။
 ထိုစဉ်က လောကုတ္တရာ ခံပေသင်ကြား ခဲ့၍အနည်း၊ နှင်အများ၊ တစ်မြောက်
 ခဲ့သောလူကြီး ပိုင်း (အသက် ၇၀ ခန့်) ယောက်ျား၊ မိန်းမများ၊ မှာ
 ယခုအခါ၊ ဝှောင်မြောပုံ၌ ညစဉ်ဝတ်ရွတ်၊ ဝတ်တတ် လေ့ရှိ ပေသည်။ ဇာတိ
 အဖို့ သမီး များ၊ ကား၊ ဝတ်ရွတ်၊ ဝတ်တတ်သူ အထူး နည်း ပါ၊ နေသေး၏။
 ဤထွင် ညောင်ကံရွာ၌ကား၊ အဖို့ သမီး ဝတ်ရွတ်အသင်း၊ မြေ စင်္ကြာအ
 သင်း၊ ထု၍ ထား၊ ရှိလျက်သာသာ ရေး ခိုင်ရာ ဗုဒ္ဓဘာသာ၊ မင်္ဂလာ နေ
 ထူး နေ့မြတ်အခါများ၊ ထွင် မြေစင်္ကြာကိုရွတ်တတ် ပေး လေ့ရှိ ပေသည်။ ဆဉ်
 ပေါက်ရွာ နေသူများ၊ ထွင်လူကြီး ပိုင်း သည် လောကီပညာထွင်လည်း၊ မေဒင်၊
 ယကြာ၊ ဆေး ကျမ်း စသည့်စုံစုံအနည်း၊ နှင်အများ၊ နား လည်ကြ ပေသည်။ ယခု
 အသက် ၄၀ ပတ်ဝန်း ကျင်ရှိအဖို့ သား၊ အဖို့ သမီး ၉၀ ခန့်မှာကား
 ရွာ ဟောင်း ထွင် နေစဉ်ကစီး ပျံ ရေး ကိုပါဝင်ထု၍ နေရ၍၄င်း၊ သား
 သမီး အကြီး ဆုံး နှိုမထုတ် အငယ်ဆုံး ဖြစ်၍ မိဘကိုထု၍ နေရခြင်း ကြောင့်
 ၄င်း၊ လောကုတ္တရာ ခံပေကိုပါ မသင်ကြား ဖြစ်ခဲ့၏။ စာရင်း ဝမတတ် ကြ
 ပေ။ (၄င်း တို့အား ၁၉၇၁ ခုနှစ်ထွင်အစိုး ရင် `` အ `` နှို၊ လုံး
 ပညာ ရေး စီမံကိန်း ဖြင့် သင်ကြား ပေး ပျ ကြောင့် အား လုံး ဝေတတ်
 မြောက်သူ၊ ကြည့်၊ ယခုထိုင် ဆက်လက်တတ်၍ လေ့လာလျက် ရှိကြ ပေသည်။)
 (၁) ခေတ်ပညာ။ ။ ဆဉ် ပေါက်ရွာ နေသူတို့သည်၊ အထူး သဖြင့် ၁၉၆၂
 ခုနှစ် နောက်ပိုင်း မှစ၍ ခေတ်ပညာကိုအထူး အ
 ရေး ထား သင်ကြား လာကြ ပေသည်။ မိဘများ အ နေ နှင်လည်း မိမိတို့၏

သား သမီး များ အား ၊ အထူး အား ပေး လျက်သင်ကြား စေ၏။ ထို့ကြောင့်
 ဂွာရှီ ၉၅% ၊ ဖွဲ့သောတလေး များ သည် ကျောင်း နေ နိုင်ကြပြီး ၊ ၅% ၊ ဖွဲ့
 သော စီး ပွား ရေး ချိတ်ချိတ်များ လောကီသဘော ကျောင်း မ နေ နိုင်ကြ ပေးကျောင်း
 သား များ မှာလည်း ၊ ဝေ ပေကိုလိုလား ဂွာအထူး ကြီး ဝေး သင်ကြား ကြ လေ
 သည်။ ဥ နှင့် ဂွာ ရှီ မူလတန်း ကျောင်း မှ အောင်မြင်ပြီး သောအခါ အလယ်တန်း
 ပညာ နှင့် အထက်တန်း ပညာ များ ကိုအား ပါတ်ဝန်း ကျင်၍ အနီး ဆုံး ၃-၄
 ဝိုက် ဝန်းဝေး သော ကျောက်ပန်း ကောင်း ဖြူ လက်ပံ ပင် ဂွာ၊ အ နော်ရထာ
 တပ် ဝန်း၊ စသည့်တို့၍ အထက်တန်း ကျောင်း ၊ အလယ်တန်း ကျောင်း များ နှီး
 အများ အပြန် ခြေလှမ်း နှား ရောက်လျက် သင်ကြား ကြရ လေသည်။ ခြေလှမ်း နှား
 ရာထွက်အများ အပြန် ငမတ် တော်တီး ခြေပေး ၅၀ ဝန်းထိ ၄ ငါး တိုင် ဝါးစား
 ပွား ရေး အ ခြေအ နေများ အရ၊ နေ့စဉ် အထုန် မ ဝံ နိုင် ပေ။ ထို့ ကြောင့် တလ
 လျင် ၁၀ ရက် ဝန်းကား စီး ပြီး ၊ ကျန် ရက် ၂၀ ဝန်းမှာ ခြေလှမ်း နှား ရ
 လျက် ပညာ သင်ရ လေသည်။ ဂွာ ရှီ အစိုး ရ မူလတန်း ကျောင်း ထွက်လည်း ၊ အရ
 အရ ဝေ များ ခ်ကြီး ဝေး သင်ကြား ပြသစွာ နှင့် ကျောင်း သီး များ ခ်ကြီး ဝေး
 သင်ယူမှုတို့ ကြောင့် မူလတန်း ထွက် ရက်ထူး များ ဖြစ်ထူး ချွန် ဂွာ အောင်မြင်ကြ
 သည်ဖြစ် ကျောက်ပန်း ကောင်း ဖြူနယ်စုလုံး ထွက် မူလတန်း ဝေ ပေး ပွဲ အခါ
 ရက် ဝေ ရင်း အ ကောင်း ဆုံး ဆုတို ၁၉၇၀-၇၁- ရှာ နှစ်က ရှိ ခဲ့သူ လေသည်။
 ဥ နှင့် အညီ ပေါက် ဂွာ မူလတန်း ကျောင်း ခ် မူလတန်း အောင် ရက် နှား များ တို
 မကြာ နှိ နှစ်များ အထွက် ပေ T မြ ရ ပီ မှ၊ အောင် ပါ အတိုင်း ကျွန် ရ၏။

၁၉၆၉-၇၀ ဖွင့် ၁၃ ယောက်ရှိရာ ၊ ၁၁ ယောက် အောင် ။

၁၉၇၀-၇၁ ဖွင့် ၁၂ ယောက်ရှိရာအား လုံး အောင် ။

၁၉၇၁-၇၂ ဖွင့် ၁၅ ယောက်ရှိရာအား လုံး အောင် ။

(မနီန်း မြဲမြန် မာစာရက်ထူး ရ)

၁၉၇၂-၇၃ ဖွင့် ၁၂ ယောက်ရှိရာ ၊ ၁၀ ယောက် အောင် ။

 တစ်နှစ်လုံး ဖွင့်ယခုလက်ရှိ ၁၉၇၃ ခုနှစ်တွင် ကျောင်း တက်
 ပညာသင် နေသူဦး ရေစာရင်း မှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်။

 ကျောင်းပန်း တောင်း အထက် ။ အ နော် ရတနာအထက် ။ လက်ပံ ပင်အထက်

၁၀တန်း ။	၅ ဦး	။	-	-
၉တန်း ။	၁၅ ဦး	။	-	-
၈တန်း ။	၅ ဦး	။	-	၅-ဦး
၇တန်း ။	၁၀ ဦး	။	၆ ဦး	၄-ဦး
၆တန်း ။	၇ ဦး	။	၅ ဦး	၃-ဦး
၅တန်း ။	၁၅ ဦး	။	၅ ဦး	၃-ဦး

သည့် မိတ်ခွာ မူလတန်း ကျောင်း ဖွင့် -

၄တန်း -	၁၃ ဦး ။	၁ တန်း -	၃၄ ဦး
၃တန်း -	၂၇ ဦး ။	ပုငယ်တန်း -	၇၀ ဦး
၂တန်း -	၄၂ ဦး ။		

ဆည် ပေါက်ရွာဆံ ဘုန်း တော်ကြီး ကျောင်း ၂ ကျောင်း
 (ဦး ဇနိန္ဒ ကျောင်း ၊ ဦး တိက္ခ ကျောင်း) ထွင်လည်း ၊ ဘုန်း တော်
 ကြီး အား ၊ အလုပ်အ ကျေး ပြုရန်ထား သော ရွာမှတစ်လော ၁၀ ဦး ခန့်ရှိ
 ရသင့် ၊ ထိုအား ကျောင်း ချိန်ထွင်အစိုး ရ ကျောင်း များ ၅ ကျောင်းတက်
 ခေပြိုး ၊ ကျန်အချိန်ထွင်မူ ဘုန်း တော်ကြီး ကိုယ်တိုင် နှင့် ဘုန်း တော်ကြီးထံ
 နေသော ရဲတန်း ၊ ဂဲတန်း ကျောင်း တက် နေဆဲ အတန်း ကြီး သမာဓိများ
 တစ် မူလတန်း ပညာ၊ သင်္ချာ၊ ပြန်မာစာ နှင့် လောကုတ္တရာစာ ပေ
 များ ကိုတွဲဖက်သင်ကြား ပေး လေ့ရှိ ပေသည်။

ဆည် ပေါက် ရွာမှ ထွင်မူ များ သည် ၊ အထူး သဖြင့် ၁၉၆၂
 ရှစ် ၊ နောက်ပိုင်း မှစ၍ ပညာကိုလိုလား ရွာခက်ခက် (ခဲခဲကြီး စား
 သစ်ဖုလင်ကြာရား အဆင့်ဆင့် အောင်မြင်ပြီး ၊ အစိုး ရတာဝန်အသီးသီး
 ကိုပင် တမ်း ဆောင်ရွက် ရှိ ပေသည်။ ၎င်း တို့မှာ -

- (၁) ကိုသန်း (ဝိဇ္ဇာဘွဲ့ရ) မန် နေရာ၊ သစ်လှင် ငန်း ဌာန။
- (၂) ကိုစင်ထူး (ဝိဇ္ဇာဘွဲ့ရ) ဝိုက်ကြီး ။
- (၃) မဖြဖြ (ဝိဇ္ဇာဘွဲ့ရ) အလယ်တန်း ပြုဆရာမ။
- (၄) ကိုကံထွန်း (ဝိဇ္ဇာဘွဲ့ရ) ကျောင်း ဆရာ ။
- (၅) ကိုမြသန်း (ဝိဇ္ဇာဘွဲ့ရ) ကျောင်း ဆရာ ။
- (၆) ကိုထွန်း ငွေ (ဝက်ပုဒီပလိုမာဘွဲ့ရ) အင်ဂျင်နီယာ။
- (၇) ကိုစင်ဦး (ဝဝတန်း အောင်) လူဝင်ပွဲအရာရှိ။
- (၈) ကိုပေဝင်ကို (ဝဝတန်း အောင်) ဝက်ပုလယ်ဖိအမှုထမ်း

စသည့်တို့ဖြစ် ပေသည်။

ဆည် ပေါက်ရွာ နေထုလေ့များ၊ ထွင်းပုလတန်း၊ ပညာမှအလယ်
 တန်း၊ ပညာအထိတက် ရောက် အောင်မြင်ပြီး ၊ ၎င်း တို့တိုက်၏ ပွား ရေး အ
 ခြေအ နေအရ၊ ကျောင်း ဆက်မ နေနိုင် တော့ဘဲ၊ ကျောင်း ထွက်ပို့တိုက်၏
 ပွား ရေး တို့ပါဝင်လုပ် ဆောင် နေရသူများ လည်း ရှိ ပေသည်။ ဥပမာ -
 ကျွန်၊ လုပ်တိုင် ဝေး ရသူ ဦး တံရင် ချီအုတ်သာ၊ မောင်မြင့်သိန်း
 (၁၀ တန်း ကျောင်း သား) သည် ပညာ တော် ဖော်လည်း ၊ စီး ပွားရေး
 အရ ကျောင်း ဆက်မ နေနိုင် တော့ဘဲ၊ ဇွတ်တန်း အောင်ပြီး ၁၀တန်း ထွက်
 ကျောင်း ထွက် နေရ၏။ အခြား ၄-၅- ယောက်မှာလည်း ၊ ၇တန်း ၊ ၈တန်း
 အထိ သီး မှထွက် နေကြရ၏။ ၎င်းတန်း အောင်ပြီး ကျောင်း ဆက်မ နေနိုင်သူ
 တစ်နှစ်လျှင် ၂ ဦး ခန့်ရှိ၏။ ကျောင်း ဝင်ရက်မ ပေး နိုင်သဖြင့်၊ ရွာရှိပု
 လတန်း ကျောင်း တို့ပင်မထား နိုင် သောစီသာ၊ ရုများ ရှိ ပေသည်။ ၎င်း
 တို့မှာ (၁) ဦး အသိန်း ၊ (၂) ဦး လေး တစ်၊ (၃) ဒေ T မ စာ လေး (၄)
 ဒေ T စင် ရွှေ တို့ဖြစ်၏။ ၎င်း တို့သို့ ရွာ မူလ တန်း ကျောင်း ဝင်ရက် အ
 ဖြစ် -

တစ်	ထွက်	တန်း	ကျောင်း	သား	အထွက် -	၅ / ခန့်။
-	၂	-	-	-	-	၁၀ / ခန့်။
-	၃	-	-	-	-	၁၅ / ခန့်။
-	၄	-	-	-	-	၂၀ / ခန့်။

တို့ပင်ကျန်ခဲ့သော ၊ သမီး များ အား ကျောင်း ထား ပေး နိုင်ခြင်း မရှိ ပေ။
 ဆည် ပေါက်ရွာ နေသူများ သည်ပညာ ရေး ထွင်းသား နှိုမထုတ်သမီး ထုခြင်း
 နား ခြင်း မရှိဘဲ၊ ဥာဏ်ရည်သာ သူတို့သာ သလိုအက်လက်ပြီး ဝေး သင်ကြားပေး

လေ့ရှိ ပေသဉ်။ ဆဉ် ပေါက်ရွာဆွင်စာမတတ်သူလူကြီး ပေါင်း ၁၉၇၁ ခု
 နှစ်မတိုင်မီက ၉၀ ခန့်ရှိရသ၊ ၎င်း တို့မှအများအားဖြင့်အသက်၄၀
 ခန့်ဖိတ်ဝန်း ကျင်ရှိကြီး ၊ ရွာဟောင်း အမွေခံစာမတတ်သူများ ဖြစ်၍၊
 အစိုးရက ယခုမှ `အ` နှုံး လုံး စီမံကိန်း ဖြင့်သင်ကြား ပေးရသ၊ အဲ
 လုံး တစ် ဖြောက်ဖွား ကြပြီး ၊ ယခုတိုင်မီတို့ လိုလား ရွာသက်လက်စစ်ရွာလေ
 လာနေကြ ပေသဉ်။ အစိုးရ၏ `အ` နှုံး လုံး ပညာရေး စီမံကိန်း ဖွင့်၊
 လုပ်အား ပေး ရောက်ရှိလာကြသော၊ အခြား ရပ်ရွာမှတက္ကသိုလ်လုပ်အား
 ပေး များအား ၊ ရွာမှပြုရကုသ်သဉ်ပြင်၊ ရွာမီ၊ ရွာမ များ နှင့်ရွာ
 ခံ၊ ဂတန်း၊ ဇုတန်း၊ ဝဝတန်း၊ ကျောင်း သား ၃၀ ခန့်နှင့်အခြေတန်း
 ဆရာတဉ်း ဖိဝင်ခု ပေါင်း ကုသ်လုပ်အား ပေး လက်၊ အောင်မြင် ရေရန်အ
 စွမ်း ကုန်ကုသ်ခဲ၏။ ရွာဆွင်ရွာစစ်မီး ရှိသော ၁၂ အိမ်ခန့် ကလည်း၊
 ရွာစစ်မီး ကုသ်ထွန်း ပေး ကြ၏။ အား လုံး ဧည့်ခံကုန်ကျစရိတ် များ ကို
 လည်း ၊ အိမ်တိုင်း အစွဲ ကျပေး ကြ လေသဉ်။ ၁၉၇၁ ခုနှစ်၊ ဇွေရသီ
 `အ` နှုံး လုံး ကြေဖွင့်ပွဲ ဖွင့်အိဆိုဖွင့်လှစ် ပေး ခဲ့သော ဆဉ် ပေါက်ရွာမှ၊
 မူလတန်း ကျောင်း အုပ် ဉ်း ထွန်း မောင် စစ်ဆိုထား သော၊ အောက်ဖေ T
 ပြုပါ အဖွင့်နှီး ချင်း ကိုလေ့လာ ကြည့်ပါက၊ ဆဉ် ပေါက်ရွာ နေသူများ ၎်အ
 ရဉ်အချင်း၊ သဘောတရား ခံယူ ခက်နှင့်ကုသ် ဆောင်ရွက်မှုအလေ့အထအ
 သဘာဝများ ကိုထင်ရှား ရွာ ဆွေပြင်နိုင် ပေသဉ်။

၁၉၇၁ ခုနှစ် နွေရာသီ 'အ' နံး လုံး ကျောင်းတန်း ဖွင့်ပွဲအခမ်း

ဒို့လူငယ် မေ့မိမိမိ ကျေးဇူးတင်စွာ - ဤဤပါပေ၊ ဤဤလေ၊ ဤဤလေ၊
 ဝါမတတ်ရင်လေ နှိမ်း ပြည်အထွက်၊ အနှစ်လက္ခဏာမြ ပေ၊ ဝါမတတ် ရင်လေ
 တိုင်း၊ ပြည်အထွက်အ မိမိ၊ လက္ခဏာအဖွင့် ဆောင် ပေ၊ အဲဒါကြောင့်၊ ပြည်ထွင်း
 အင်အား ဒို့လယ်ယမား ထွေး၊ ပြည်ဖွင်း၊ အင်အား ဒို့လုပ်ယား ထွေး၊
 ဤဤ ဝေ၊ 'အ' နံး ကျောင်းတန်း၊ မ သွေတမ်း၊ ဘင်တန်း၊ တက်ကြ လေ။
 ဤဤကန်၊ သတ္တိ မိမိ၊ အ နောက်ကအင် ချောင်း၊ မကျန် ပေ၊
 စပြစ် မြေတဝှမ်း၊ မိမိမိမိ ကျေးဇူးတင်စွာ ကြ လေ၊ ဝါဝှမ်း၊ သစ် နေ့တသော
 သောဤ ဝေ၊ နာ ရီဝှစ်သစ် ဝါမတတ်ရ မိမိ လေ။

မ ကျေးဇူးတင်စွာ မိမိမိမိ ပေ၊ ထန်း၊ လျက်ကျောင်း၊ ရေး နိုင် ပေ၊
 စပြစ်စူး ရင်း၊ ထွက်နိုင် ပေ၊ ကျေးဇူး တေး ကြ လေ - ဟိုး ပွဲရ မလေ၊ အ
 ကျေးဇူး ယား ရေး ပေ၊ 'အ' နံး လုံး ကျေး။

အ ကျေး၊ အ မိမိမိမိမိ၊ သွက်သွက်လက်လက်၊ ထက်ထက်မြက်မြက်
 ဆက်ဆက် လေ့ကျင့်ကြပါလေ၊ 'အ' နံး လုံး ကျေး။ မိမိ ပွဲတို့သု ကျေးဇူးတင်စွာပါပေ၊
 ဝါမတတ်တို့သု ကျေးဇူးတင်စွာ ဝေး ကြ လေ၊ ကော် မိမိ ကျေးဇူး ကြ ပြစ်ကြ ပေ၊ ဘင်တန်း
 ယား ကျေးဇူး တေး ကြ လေ၊ သူထက် မိမိမိမိ ဦး ဆုထူးရွှေနိုင် ဝေ၊ နာ ရီဝှစ်သစ်
 ဝါမတတ်ရ မိမိ လေ။

ဆည် ပေါက် ခွာထွင် ဝါကြည့်တိုက်အဖြစ်အသောက

အဦး အတိအကျဖြင့်ဖြုလုပ်ကား ငြင်း မရှိ သေး ပေ။ ဒို့သော ၁၉၃၀-
 ရှစ်တဖြိုး ၊ ခွာထဲမှလစား ၊ ကျောင်း အုပ် ဦး ထွန်း ပေခင် တ၊
 တမ တထ ဖြုလုပ် ၊ ရွှေအိုး လမ်း ဝဠံဂျာနယ် ၊ ဣဇာဂျာနယ် ၊ ရုပ်စုံ
 မဂ္ဂဇင်း ၊ ဗုဒ္ဓစာတည်း ၊ မိ များ အထိ ၊ အင်္ဂလိပ်ဘာသာ ခွာ ဇေယျဝယ်ထုရ
 သော ဝါကြည့် ၊ ၎င်း ၊ အင်္ဂလိပ်ထွင် ဝါကြည့်တိုက်ဘာသာ ဖွင့်ကား ၊ လက်ရပ်ခွာထု
 များ အား ၎င်း ၎်ဖတ်ခွင့်ဖြုကား ၊ ပေသည့် ၊ ခွာထွင်သတင်း ၊ ဝါလခ ပေး
 ထုကြည့်သူ ၃ ဦး ဝန်ရှိဖြိုး ၊ ကျန်ထုများ ၊ မှာစာဆင့်မှတဆင့် ၎င်း ၎်ကြည့်ခွ
 ကြရ၏။ အခြား ၊ ဂျာနယ်များ ၊ ဖြစ်သည့် ၊ လမ်း ဝဠံသတင်း ၊ ရွှေအိုး ၊
 လုပ်သား ၊ ဂျာနယ် ၊ ပါတီ ဂျေး ဂျာ ၊ မြစ်ထွန်း ၊ မြစ်ပ ဂျေး ဂျာသတင်း
 စွာတိုတိုလည်း ၊ စာဆင့်မှတဆင့် ၎င်း ၎်ရမ်း ၊ ဘတ်ရှုနေကြရ ပေသည့် ၊ ဤသည့်
 မှာ၎င်း ၊ တိုက်စီး ပျိုး ဂျေး အရ ဝါသား ၊ ရှုစား ၊ ဝတ်နေ ဂျေး အမြင် ၊
 အပိုထွက် ဇေယျအဖြစ်ကိုယ်စီစီ ဝယ်ယူ၎်ဖတ် ရှုနိုင်ငြင်း မရှိဘဲ ၊ ဦးထွန်း ဖေါင်
 ၎် ဝါကြည့်တိုက်မှ၎င်း ၊ ခွာမှ အစီအစဉ်များ ၊ ဝယ်လာ သော ဝါအုပ် များ ၎်
 ၎င်း ၊ ကျောက်ပန်း ကောင်း ၎် ၎်အင်္ဂလိပ်စာ ဂျေး များ ၎်မှ၎င်း ၊ ၎်ရမ်း ၎်
 ၎် ၎်လား ၎် ခွာဘတ်ရှုလေ့လာ နေကြရ ပေသည့် ၎်

(၄) နိုင်ငံရေး သဘောတရား တရား

ပစ္စုပ္ပန် နိုင်ငံရေး နှင့် သဘောတရား ခံယူချက်။   ။ ဆည် ပေါက် ခွာ နေသူ

များ သည်၊ ၁၉၆၂   ၃

နှစ် ရွှေ့ပိုင်း   အတိတ် ခေတ် နိုင်ငံရေး ဆွစ်မြစ် ညွှန် ဘော် ပါတီ၊ ထွန် မြူ

နစ် ပါတီ၊ ဖ-ဆ-ပ-လ၊ ဟည်ဖြူ၊ သန့်ရှင်း စသည်ဖြင့် ပါတီအဖွဲ့အစည်း

ခေတ်အဖွဲ့အစည်း တို့ကို ကိုယ်တိုင် ပါဝင် ခံစား လာကြ ရပြီး ၊ ဝိစိတို့ ဆွေ နှစ်

ချင်း ခွာ သား များ ပင် ၊ ထို ပါတီအစား ဘီး ထဲ သို့ ဝင် ရောက် လျက် ခေါင်း

ဆောင် များ အဖြစ် (ဥပမာ - ဇက် နက် ဒုအလင်း ဝင် ဦး ခင် မောင်၊

ဦး သာ မြင့်၊ ဦး နေဝင်း ၊ ဦး လှ မေ) ပါဝင် လုပ် ကိုင် ခဲ့ ပေ သည်။ သို့

သော် ၁၉၆၂ ခု နှစ် မတ်လ ၂ ရက် နေ့တွင် ကျင်းပ ဘော် လှန် ရေး ခေါင်းစီး

မက် ရောက် လာ ပြီး မြန်မာ သို့ ရှယ်လစ်လမ်း စဉ် ကို ကြောင့် လျက်၊ သာယာဝ

ပြော သော သို့ ရှယ်လစ် လောက သစ် သို့ ဒီဇင်ဘာ သော အခါတွင် ၊ ထိုလက် နက် ဒု

အလင်း ဝင် ခေါင်းဆောင် များ တပပင် ပါတီ ဝင် ပြီး ၊ မိတီကလပ် စည်း ခေါင်း

ဆောင် များ အဖြစ် ဦး ဆောင် လျက် မြန်မာ သို့ ရှယ်လစ်လမ်း စဉ် ပါတီ

အား လိုလား ခွာ လိုက် ခံအား ပေး စဉ်း ပုံး လျက် ရှိ ကြ ပေ သည်။ တစ် ခု

အနေဖြင့် လည်း အနည်း နှင့် အများ သို့ သက် သို့ ပါတီကို နှစ် သက် ယုံကြည် လိ သည်။ အ

လျောက် သ ဘော် တရား များကို လေ့လာ လိုက် သိ လာ ကြ ပေ သည်။ ထို့ ကြောင့် ပါတီ

ဝါ ခေါင် များ ၊ လမ်း စဉ် သတင်း ၊ လုပ် သီး လျာ နယ်၊ ရွှေ့ပိုင်း သတင်း စာ

များ စသည် တို့ကို မတ် ရှယ်လစ် ပို ဖို နား လက် သ ဘော် ပေါက် ခံယူ နိုင် ရန် ကြိုး စား

နေ ကြ ကြောင့် လေ့လာ ဆွေ့ပို ရ ပေ သည်။ ဆည် ပေါက် ခွာ ဆွင် ၁၉၇၃ ခု

နှစ် အထိ ပါတီ ဝင် ပေါင်း ၆၀ ဦး ခန့် ရှိ ပြီး ၊ တင်း ပြည် ပါတီ ဝင် အဆင့်

အင်္ဂါပေသန့်။ ပါတိလျောကံကော၊ ဆိပ္ပုယု၊ လည်း ရှိ၏။ ပါတိလ်စဉ်း၊ ရုံး၊ ဂျှပ်
 ရွာ၊ ရေး၊ တာဝန်များ၊ စိုကျောကံပန်း၊ တောင်၊ ဗြူပါတိယုနစ်မှဦး၊ စီးလျက်
 ရွာခံခေါင်း၊ ဆောင်များ၊ နှင့်ပူး၊ ပေါင်း၊ ဆောင်ရွက်လေ့ရှိပေသည်။ ယုတ္တိ
 နေဘိရဏာတစ်စခန်း၊ မှလည်း တာဝန်ရှိယုဂ္ဂါလ်များ၊ ကာမိကာ၊ လျော်ရွာ
 လာရောက်စဉ်း၊ ရုံး၊ လုပ်ဆောင်ပေး၊ လေ့ရှိ၏။ ရွာခံပါတိစဉ်း၊ ရုံး၊ ရေး၊
 တာဝန်ခံအဖြစ်ဆည်ပေါက်ရွာကျောင်း၊ ဆရာဦး၊ ကြစ်ဆိုသူအား၊ တာဝန်ပေး
 ကား၊ လက်၊ ၎င်း၊ အား၊ ရပ်ရွာပါတိကလပ်စဉ်း၊ ခေါင်း၊ ဆောင်နှင့်ပါတိဝင်
 ရွာသူရွာသား၊ အား၊ လုံး၊ ဆိုက၊ ဝိုင်း၊ ဝန်း၊ ကုဆိုကြ၏။ စိုကျောငဲ့ပါတိစဉ်း
 ရုံး၊ မှ၊ ဖွံ့ဆော်လုပ်ရွာ၊ မှများ၊ အဖြစ်ဖြူလုပ်ဆောင်ပါတိဦး၊ ဆောင်ချိတက်
 ဖွဲ့များ၊ ဥပမာ - ဆောင်ယုလယ်သမား၊ နေ့၊ အလုပ်သမား၊ နေ့၊ ပြည်ထောင်
 စုနေသည့်အခန်း၊ အနား၊ များ၊ ဖွစ်၊ ကျောက်ပန်း၊ တောင်၊ ပါတိယုနစ်
 ဦး၊ ဆောင်ယုဆောက်မှတက်ကြွရွာပါဝင်ချိတက်လုပ်ဆောင်လက်ရှိပေသည်။
 ငွေကြေး၊ လိုအပ်ပါကလည်း၊ လိုအပ်သမျှစုဆောင်း၊ ထည့်ဝင်လေ့ရှိပေသည်။
 ကျေးရွာအုပ်စုအလိုက်ပါတိ၏ထောက်ခံပွဲ၊ စဉ်း၊ ဝေးပွဲ၊ နှေး၊ နှေးပွဲ
 များ၊ ကိုလည်း၊ ဆည်ပေါက်ရွာတွင်ပင်၊ တာဝန်ခံကျင်း၊ ပပြုလုပ်ပေး၊ လေ့ရှိ၏။
 ရှင်ခံ နှစ်စဉ်း၊ ပုံအခြေခံစဉ်း၊ မျဉ်း၊ မှကြမ်း၊ ကိုပြည်လုံး၊ ကျွတ်သန့်ခံယုထောက်ခံ
 ရေး၊ နှင့်ငွေ၊ ကောက်ပွဲများ၊ အထွက်ပြင်ဆင်မှုများ၊ အဖြစ်လည်း၊ တရွာ
 လုံးအား၊ စဉ်း၊ ရုံး၊ လုပ်ရွာ၊ ပေး၊ ကျွတ်ရှိပေသည်။ ဤထင်အရ်ပါတိဝင်စာ
 ဦး၊ ကျွတ်လူ ၃၀ ခန့်နှင့်ပါတိလျောကံကော၊ ငြီးသူအဦး၊ ကျွတ် ကျန်လူ ၁၀ ဦး
 ခန့်အား၊ တာဝန်ယုရွင်း၊ လင်း၊ ပြောပြလက်၊ စဉ်း၊ ရုံး၊ လုပ်ရွာ၊ နေပေ
 သည်။

ဟိုအိုအား ဖြင့်၊ ဆည် ပေါက် သွာ နေသူများ မှာတစ်ချိန်တစ်
 ရင်း ရှင်စံနစ်တို့အား ပေး သော နိုင်ငံရေး ပါတီအဖွဲ့ တို့ ထွင်း တင်သွား
 ဆနည်း နှင့်အများ ဝိမိတို့ နှစ်သက်သာ ပါတီအိုတို့ကို ဝင်ရောက်
 ဆရာ ဆရာအဖြစ် ပြား လုပ် ဆောင် သွင်း သော်လည်း ၊ ၁၉၆၂ ခုနှစ်မှစ၍
 ယနေ့ထိ ဘိုရှယ်လစ်စီး ပွား ရေး ဝန်ဆောင် ကောင်းအထည်ပေါ် ပေး နေ
 သော ၊ မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်း ဝဉ်အား ဦး လည်မချန် လောက်စံထုံကြွယ်ကြီး၊
 ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျပါဝင်စဉ်း ရုံး လျက်၊ သာယာဝ မပြော သောဘိုရှယ်လစ် လောက
 သစ်အို၊ အမြန်ဆုံး ရောက်ရှိ ဆောင်ရွက်လျက်ရှိ ပေသော်၊ အိုအိုကတ်ရင်း ဖြင့်၊
 လော လောသစ် ခေတ် ဖြောင့်စီး ကော်လွန် ရေး ၏ ဝတ်စား ဝတ်စား ကာလ၌
 ရွှေဖြူ နေရ သော စဉ်း ပွား ရေး ၊ လူမှုရေး အစစ်အစစ်များ ကိုဖြိုး ဝား အီး
 စံလျက် ထွင်ဖြန့်စွာ ကော်လွန် နိုင်ရန် (၁) နိုင်ငံအပေါ် သစ္စာ ရှိခြင်း ၊
 (၂) ဝိမိတို့ တိုက်ရိုက် ဥာဏ်စွမ်း ရှိသမျှ အလုပ်ကိုဖြိုး စီး လုပ် ဆောင်ခြင်း
 (၃) လူနား ပစ္စည်း များ ကိုအစွမ်း နိုင်ဆုံး ဖြိုး ခြံ ရွှေတောခြင်း ၊ စေ့ညီအစီတ
 ကိုအပ် ရက်များ ကို ဖြိုး ဝား အိုင်ဆုံး ဖြည့်စွမ်း ပေး လျက်ရှိ နေ ကြောင်း၊ လေ
 လာ ရွှေရှိရ ပေသော်။

(၅) အာသာ ရေး နှင့် ဝိရီး မလာယုံကြည်မှုတစ။

(က) အာသာ ရေး တိုး ထွယ်ယုံကြည်မှုနှင့် ဆောင်ရွက်ရက်များ ။ ။ ဆည်ပေါက်

သွာ နေသူများ

ဆည် အိုး အား ဝဉ်ဆက်တစဉ်း ကပင်၊ ဝုဒ္ဓအာသာမြန်မာလူမျိုး များဖြစ်
 သည့်အ လျောက်၊ ဝုဒ္ဓအာသာကို သက်ဝင်ယုံကြည်ကြ လေသော် ။ လူမှုရေး ဆိုင်ရသာ
 သာ ရေး ၊ နာ ရေး များ ကိုလည်း ၊ ဝုဒ္ဓအာသာဝ လေထုံး စံအရသာအောင်

ရွက် လေ့ရှိ ပေသည်။ ဆိပ်များ၊ ထွင် မုဒုရပ်ပျိုး ကိုဆိပ်ဦး ခန်း၊ ဌိတား
 လှက် ကိုး ထွက်ပု ဇော် လေ့ရှိပြီး ၊ ဘုရား ရှိစိုး ခြင်း၊ မုတီး ဝိဝိခြင်း ၊ ပ
 သိတ် ရွတ်ခြင်း နှင့် အန္တရသက်ကမ်း ကိယာ များ၊ ထိုရွတ်ဘက်သရသက်ဆက်ခြင်း၊
 ပြုလုပ် လေ့ရှိပါသည်။ ရွာလယ်ထွင် ဓမ္မာရုံတရုတည် ဆောက်ထား ပြီး ၊ ဘုရား
 ထား ရှိလှက်နှစ်စဉ်ဘုရား ပွဲ (ပိုး ရာပွဲ များ၊ ထွင် ဖေပြုထား ခ်) ကျင်း
 ပကော၊ ပု ဇော်ပြီး ၊ ထိုဓမ္မာရုံထွင်ဥစဉ်စွာလှူပြီး များ၊ တဝတ်တက် လေ့ရှိ
 ပေသည်။ ရွာခက်ဘုရား ဇေတီအဖြစ်ဆည် ပေါက်ရွာအ ဟောင်း၊ အနီး ရှိ ၊
 တမ္ဘာ့အေး ဇေတီ ခေတီစိတပူဘုရား အား ပု ဇော်ပယ် လေ့ရှိပြီး ၊
 နှစ်စဉ် ထီးလိမ္မော်ဖြည့် ကျော် ဝ ရက် နေ့နှစ်သီတင်း၊ ထွက်လမြည့် ကျော် ဝ ရက်
 နေ့တို့ထွင် ဝါဝင်း - ပိဏ္ဍိတ် ပွဲအဖြစ်ဖြည့်ဘုရား ပွဲ (ပိုး ရာပွဲ များ၊ ထွင် ဖေပြု
 ပြုထား ခ်) ကျင်း ပ လေ့ရှိ ပေသည်။ ရွာဦး ဘုန်း ဟော်ကြီး များ၊ အဖြစ်ရွာ
 ခ် ဟောင်းဘက်ကပ်လှက်ရှိ သော စိတ္တပူခ ကျောင်း၊ ဆရာ ဟော်ဦး ဇနိန္ဒာနှင့်၊
 ဆည် ပေါက်ရွာ ဟောင်း ကျောင်း၊ ဆရာ ဟော် - ဦးထိက္က တို့တို့လည်း ၊ ဆည်း
 ကပ်ကြီး ကွယ်ပြု လေသည်။ ယင်း ဘုန်း ဟော်ကြီး များ၊ အား ရပ်ရွာခံဦး
 သောင်သက္ကယ်ထား လျက်ကြီး ကွယ်ဆည်း ကပ်ပြီး ပိမိတို့ကိစ္စနှင့်ရပ်ရွာကိစ္စ
 များ တို့တိုင်ပင် ဆွေး နွေးလေ့ရှိ ပေသည်။ ဘုန်း ဟော်ကြီး များ၊ အ နေနှင့်
 လည်း ၊ ဇေတီစိသ ဘောတရား များ ကို ခံယူလက်၊ အစစအရာ ရာတတ် စွမ်း
 သင်္ခါအကြံ ပေး ထုတ် လေ့ရှိ ပေသည်။ ရပ်ရွာမှဆင်း၊ ရဲနွမ်း ပါး သောကလေး
 များ ကိုလည်း ၊ ဘုန်း ဟော်ကြီး များ၊ တ တ ကျောင်း၊ လွင် `၁၀' သောက်ခန့်
 မှု ကို ခေတီယု ကျွေး နေ့စား ထား ပြီး ၊ လောကီ လောကုတ္တရာ ခံ ပေများ ၊
 လှူရှုရေး ရာ များ၊ ထိုစံနစ်တကျသင်ကြား ပေး ခြင်း ဖြစ်၊ ရပ်ရွာတို့ထုတ်

လေ့ရှိ ပေသည့်။ ရွာသူရွာသား များ နေထိုင်မ ကောင်း ၍၊ မြန်မာ ဘေး
 များ စား သုံး ထိုဝါကလည်း ၊ ဆရာ တော်ဘုန်း ကြီး များ က ဘေး များ ဇွန်
 ကြလျက်ကုသ ပေး လေသည့်။ ရွာ နေ များ အ နေ နှင့်လည်း ၊ ပိတ်တိုစီး ပွဲ
 ရေး အ ခြေအ နေအရ၊ ဟတ် ဝှမ်း သင့်ကြီး ဝါး လက် အထွင်အမြတ်စား ဦး ဝါး
 များ၊ သွမ်း ခဲဘွယ်၊ လှည့်ပစ္စည်း များ ကိုဘုန်း တော်ကြီး များ အား လှူဒါန်း
 လေ့ရှိ၏။ ဘုန်း တော်ကြီး များ ၏အာရုံသွမ်း ၊ သွမ်း အုပ်အဖြစ်တ ကျောင်း
 လှင် ၁၀ အုပ်ကိုရွာ မှတစ်ခုစီ ရှင် များ ကတောဝန်ထုသွမ်း ဖိုလက်ရှိ၏။ ဘုန်း
 တော်ကြီး များ အ နေ နှင့်လည်း အခါအား လျော်စွာ ရရှိသည့်သွမ်း ထွမ်း ဖြင့်၊
 တင်း တိမ်း ရောင့်ရဲလျက်၊ ခြူး ခြုံ ဝေမှုသီတင်း သုံး လက်ရှိ ပေသည့်။ ရွာမှ
 သွမ်း ကြီး လောင်း အလှူအတန်း များ မှ ရရှိသည့်လှည့်ပစ္စည်း များ ကိုလည်း၊
 ဘုန်း ကြီး ကျောင်း ၂ ကျောင်း ဝေမှုလှ လေ့ရှိ၏။ တခါတရံအခြား အနီးအနား
 ရွာမှသံဃာ များ ကိုပင် ဝေငှ ပေး လေ့ရှိ ပေသည့်။ ဤသည့်တို့ကို ထောက်ခြင်း
 ဖြင့်အညံ ပေါက်ရွာ နေသူများ ထွင်ဘုန်း တော်ကြီး များ ကပင်လှင်၊ ယ နေ့မို့
 တက် နေ သောအခါ ရှင်လစ်စံ နန်းစပ်ကူး မတ်ကူး ကိလကို၊ လက် ထွေကျင့်သုံး အ
 ကောင်အထည် ဖေT လျက်၊ စပ်ကူး မတ်ကူး ကိလအခက်အခဲတို့ကြီး စား ပါဝင်
 ထည့် နေ ကြောင်း နှင့်အိုရှင်လစ်စံ အခြေခံသ အောတရား များ ခံယူထား ရှိ
 ကြောင်း လေ့လာ ထွေရှိနိုင် ပေသည့်။ ရွာမှသက်ကြီး ဝှမ်းအိုများ သည်ဥပုသ်
 သီတင်း အခါနေ့များ တွင်၊ ခိုဘုန်း ကြီး များ ကျောင်း ခွဲဥပုသ်သီတင်း
 သောက်တည့် လေ့ရှိကြ ပေသည့်။ ပိတုမ်း အခါများ ခွဲသီတင်း နေ့များ တွင်
 တ ကျောင်း လှင်ဥပုသ်သတ် ၅၀ - ၁၀၀ ခန့်ရှိ ပေသည့်။ လှည့်ပစ္စည်းအဖြစ် ၄ ဦး
 တို့စီး ပွဲ ရေး အ ခြေအ နေအရ၊ အား ၊ ကြက်သွန် ၊ လက်ခြောက် ၊ ဝဲလျော် ၊

ထန်း လျက်စသည်တို့ကိုသာအများအားဖြင့်လှူဒါန်း နိုင်ပြီး၊ အဘိုးကြီး သောပစ္စည်းများ ဖြစ်သည်။ ထီးခြောက်၊ သက္ကား၊ ဆွမ်းဆန်စသည်တို့ကိုမူကြီးထီးစုဆောင်းကမ်း၊ တစ်ခါတရံမျှသာလှူဒါန်း နိုင်ကြလေသည်။ အသုဘ၊ ပရိတ်နာစသည်တို့တွင် ဘုန်းတော်ကြီးများအား အခြားရွာများမှတို့သို့၊ သက်န်းတို့အထည်လိုက်ဝယ်၍မလှူနိုင်ဘဲ၊ သက်န်းဘိုး ၃-၅ စသည်ဖြင့်သာလှူဒါန်းလေ့ရှိပေသည်။ အကယ်၍ ကန်တော့ပွဲများတွင် သက်န်းများ၊ လိုအပ်ပါကဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းမှပင်၊ စေတနာတော်ဖြင့်လှူလှုပ်လေ့ရှိပေသည်။ ဆရာတော်များကလည်း သဒ္ဓါကြည်ဖြူစွာ ငါးရမ်း၊ ထုညီလေ့ရှိပေသည်။ ဆည်ပေါက်ရွာနေသူတို့တွင် ၎င်းတို့၏လက်ရှိစီးပွားရေးအခြေအနေများအရ၊ ဘာသာရေးနှင့်လူမှုရေးဆိုင်ရာအလှူအတန်း၊ ရှင်ဖြူမင်္ဂလာပွဲများကိုမိမိတို့၏စိုက်ပျိုးရေးဝင်ငွေအထင်ပြေကောင်းမွန်သောအခါမှသာဖြုလုပ်နိုင်ကြလေသည်။ ထို့ကြောင့်တစ်ရွာလုံးတွင်တစ်နှစ်လျှင် ရှင်ဖြူမင်္ဂလာအလှူပွဲတစ်ခုခန့်သာရှိပေသည်။ ရှင်ဖြူမင်္ဂလာပွဲကိုလည်း ဆွမ်းအချင်းချင်းဖြစ်စေ၊ နီးစပ်ရာဖြစ်စေ၊ စုပေါင်းလျက်နေ့ဝတ်သို့မဟုတ်နေ့ချင်းပြီးဖြုလုပ်လှူဒါန်းလေ့ရှိပေသည်။ ကလေးကင်မွန်းတပ်ခြင်းစလေ့ရှိမှုအနီးပတ်ဝန်းကျင်ရှိရွာများနည်းတူဖြုလုပ်လေ့မရှိပေ။

ယခင် ၁၉၅၈ ခုနှစ်ဥယျာဉ်ခြံများလုံးဝမဖက်သိမ်းမီကမူ၊ ရှင်ဖြူနားသမင်္ဂလာဖြုလုပ်ရာတွင်တဦးချင်းစီဖြင့်၊ အပြိုင်အဆိုစေတုန်ခံ၍အနည်းဆုံး ၂ ရက်ဖြစ်စေ၊ ထိုထက်ကြာ၍ရက်ဆွဲ၍ဖြစ်စေလှူဒါန်းလေ့ရှိပေသည်။ အများအားဖြင့်မူ ၂ ရက်ကြာဖြုလုပ်လေ့ရှိ၏။ ဤသို့အလှူမပြုလုပ်မီနေ့ကောင်းရက်သာရွေး၍ ရှင်လောင်းအား၊ ကိုရင်ကျင်ဝတ်နှင့်ဆိုင်သောပုစိုးစိတ်၊ သီလယုစီများကိုကျက်မှတ်စေ၏။ ထို့နောက်အလှူပထမ

နေ့တွင်အ ဟူဝင် နေ့အဖြစ် ယူ နေခင်း တစ၍၊ စတင် နေ့စဉ် လေသည်။ ထို နေ့
 တွင် ဘုရား၊ မင်းခြင်း၊ သက် နှီး၊ တောင်း ခြင်း၊ နတ်ပြုခြင်း များ ပြုလုပ်
 ပြီး ဝှင်း၊ လောင်း များ၊ နှင်းနား၊ ထွင်းမည် နှီး၊ ကလေး များ၊ အား ဝတ်
 ခုံ ဝတ်ဆင်လျက်၊ မြင်ဆင်ပြုသကား ပြီး၊ ယူ နေလိုင်း တွင် ဝှင် လောင်းလှည့်
 လေသည်။ ဤတွင် ဝှင် လောင်း များ၊ နှိုပြင်း ပေ T ထွင် ဝှင်း၊ နား ထွင်း
 မည် နှီး၊ ကလေး များ၊ အား လှည့်ယဉ် ပေ T ထွင် ဝှင်း၊ တင် လှည့်၍ လူများ၊ က
 လမ်း၊ လျှောက်လိုက်လျက် ဝှားထွင်း ဝှ် လှည့်ပတ်ဖြသ လေသည်။ ဤ တွင် ဝှား မှအစား
 အမှတ်အက များ၊ ဆိုင်း များ၊ ဝှီး ကြား များ၊ ဖြင့် ကုန်တိုက်ပြု လေ့ရှိ ပေ သည်။
 အလှည့် မှအပြန် တွင် မဇ္ဈဝိ ဝှ် ပ ဝှ် သတ်အား ထမင်း များ၊ ဈေး မွေး နေ့စဉ်
 လေသည်။ ဤတွင် ဝှား လုံး ကွတ်လားသ များ များ၊ အား ဈေး မွေး လေ့ရှိ ပေ
 သည်။ ထို့ ကြောင့်၊ ဝှား တွင် အလှူက ဝှ် ဝှ် ဝှ် များ၊ ထွင် ထို ယူ နေထမင်း၊ ဈေး
 စော့က၊ ဝှ် ဝှား ဝှ် အလှူမ ဝှ် လာ ဝှ် ဝှ် ဝှ် လေ့ရှိ ကြ ပေ
 သည်။ ထိုအတူ အလှူ ဝှ် ဝှ် ပါဝင် ကြ လေသည်။ နောက် နေ့နက် တွင် ဘုရား
 နှင်းသံလား စော့ များ၊ အား၊ နက်ထွမ်း ကစီပြီး အလှူမ ဝှ် လာ ပ ဝှ် တဝှား
 နာရ လေသည်။ ဝှင်လောင်း များ၊ အား မဇ္ဈဝိ ထွင်ထိုင် နေ ဝှ် ပြီး၊ လာ
 ဝှား ပ ဝှ် သတ် များ၊ အား နက်စောထမင်း ဈေး မွေး နေ့စဉ် ပြန် န် ။
 အတူ ဝှ် များ၊ ထိုလက်ခံ န်။ နေ့ခင်း တွင် ဝှင် လောင်း များ၊ အား ထိတ်
 သိတ် မြှောက် ပေး လျက် နာထွင်း များ၊ အား နား ထွင်း ပေး
 န်။ ဝှ် လာ နေ့စဉ် ပ ဝှ် သတ်အား၊ ကွမ်း ဆေး၊ လအင်၊ ဖြင့် နေ့စဉ်၊ သိတ်
 သိတ်တွင် အက၊ အဆို၊ ဆိုင်း များ ပါ ပါဝင် လေသည်။ ထို နောက် ယူ နေ
 ဝှ် နာရီ နေ့စဉ်၊ ဝှင် လောင်း များ၊ အား ဆံ ဈေးလက်လှ ဝှ် မှ ကို ဝှ် ဝှ်

ဘိုလ်လွယ် ပေး ပြီး ၊ ဘုန်းကြီး ကျောင်း ဆိုလိုက်ရုံအပ် နှံလိုက် လေသည်။ ဤထွင်
ကိုရင်သည် ၃ ရက်ဆိုမဟုတ် ၅ ရက်၊ ၇ ရက် ၊ စသည်ဖြင့် နှစ်
သက်သ လောကီကိုရင် ဝတ်လျက်၊ ဘုန်း ကော်ကြီး ကျောင်း ထွင် နေ စေပြီး ၊
အလှူမဂ်လာပြီး ဆုံး ခြင်း ဆို ရေခက် လေသည်။

(ခ) ဝိသုဒ္ဓိ ဖလဝယုံဩဇာ ဖြစ်ပေါ်စေရန် အတွက် ဘုန်းကြီးများ ။ ။ ဆည် ပေါက် ရွာ

နေသူ များ သည် ဝိသုဒ္ဓိ

ဖလဝ ဝေလှထုံး စံအရအိမ်တွင်း မင်း မဟာဂီရိနတ် ခေါ် ပုပ္ဖိုး တောင်
ကြီး အရှင်၊ မေခင် ကော် နှစ် နတ် (မေခင်တင်တယ်၊ မမြတ် လေး)
ကိုပူ ဇော်ပသ လေ့ရှိသည်။ ထိုနတ်မင်း သည် ၎င်း ထို့အား စေခင် ရွှေခက်
ကုဏ္ဍိသည်တုယုဆလျက် အလုပ်အကိုင်အကြံအစည်ပြုလုပ် ဆောင်ရွက်ဖွယ် ရာ များ
ရှိပါကထိုနတ်မင်း အား ပုန့်နီ၊ ပုန့်ဖြူ၊ ဣတိ၊ ငါး ခြောက် ကြော်ဆိုဖြင့်
ပူ ဇော်ပသ လေ့ ရှိ ပေသည်။ ၎င်း ထိုဝိသုဒ္ဓိ ဖလဝ ထုံးစံတရုတ်ထိုင်း သိမ်း
သည့်အ နေဖြင့်သာ ဆက်လက်ပြုလုပ်ခြင်း ဖြစ်ပြီး ၊ ထိုဝိသုဒ္ဓိ ဖလဝ ပူ ဇော်
မှုကိုသာ စဉ် မြေး ဆက်မပြုလုပ် ဖိတ်ပျက်ကွက် ခဲ့ပါက၊ စေးအန္တရယ်ကျ ရေခက်
မည်တုယုဆထား ခြင်း ရိုး ကား မရှိ ပေ။ ဤထွင်ထူး ခြား ချက်တရပ် မှာ
ဆည် ပေါက် ရွာ နေသူတို့သည် ၎င်း ထိုနတ်မင်း နေအိမ်၌ ထိုနတ်မင်း အဏ္ဍကိအခြား
ရွာ များ ထွင်ကိုး ကွယ်သူ များ ကဲ့သို့အိမ်တွင်း နတ်အုန်း ဆွဲရန် မလိုတုယုဆ
သော ကြောင့် နတ်အုန်း သီး ဆွဲ လေ့မရှိကြ ပေ။ ပုပ္ဖိုး နယ် တဝိုက် ကျောက်
ပန်း တောင်၊ မြို့နယ်တဝိုက်ထွင်တား၊ အိမ်တွင်း နတ်အဖြူ နတ်အုန်း သီး
ဆွဲလျက်ပူ ဇော်ပသ လေ့ရှိကြ ပေသည်။ ဤ ဝေလှထုံး စံ ရရှိ ခဲ့ပုံကို သက်ကြီး

စကား သက်ငယ်ကြား၊ အဖြစ် အခါတိုင်း၊ လေ့လာ သိရှိ ခဲ့ရပါသည်။ ၎င်းမှာ ပုဂံမြို့တွင် ကျန်စစ်သား မင်း၊ အထွဋ်အထိတ် ရောက် ဝင်အခါက၊ ပုပ္ဖိုးတောင်နေ ထိုနတ်မင်းက၊ ကျန်စစ်သား မင်း၊ အား၎င်း၊ ကထုညီ စောင့်၊ ရွှေခက် ခဲဘူး၊ သည်ကု ပြောကြား၊ ရာ၊ မည်ကဲ့သို့ကုညီ ခဲဘူး၊ ကြောင်း၊ ကျန်စစ်မင်း၊ ကလေး၊ ခဲ၏၊ ဤကုန် ထိုနတ်မင်းက -

(၁) ကျန်စစ်မင်း၊ အား၊ အနော်ရထာက၊ လှံနှင်ထိုး၊ ရာထွင် နှောင့်ကြိုးတိုက်ပေး ခဲ့သည်။

(၂) ကျန်စစ်မင်း၊ နှင်စောလှ၊ မင်း၊ ငေမန်ကန်း၊ အား၊ နှား၊ ရောက်နှိပ်နင်း ဝင်၊ စစ်ပွဲ၊ ရှိအပြန်၌ မျက် ချောလည်လမ်း၊ မှား၊ နေရာလမ်း၊ ပြုခဲ၏။

(၃) စောလှ၊ မင်း၊ ကိုတစ်ထွင် မှစိုး၊ ထုတ်၍ ပြေး၊ လာ ရာမြစ်ထွင်း၊ ၌ကူး နေ ဝင်တံငါသည်၊ အဖလောင် လောင်ကြီး၊ လှေနှင်တက်စင် ခဲဘူး၊ သည်။ ထု ပြောပြ ရာမှ ကျန်း စစ်မင်း၊ ကထုံကြည်ကြီး၊ မုပ္ဖိုး၊ ကျောက်ပန်း၊ တောင်း၊ မြို့နယ်တဝိုက် ထိုနတ်မင်း၊ စိုး၊ ပိုင်း၊ ရာနယ်ထွင်၊ ဆိပ်တိုင်း၊ ၌နတ်ဆုန်း၊ ဆွဲလျက် ထိုနတ်အား၊ အိမ် စောင့်၊ နတ်အဖြစ် ပူ ဇော်ပသကြာ မည်ကုအဖိန့်ထုတ် ပေး၊ ခဲရာမှ စတင် လောင် ရွက် ခဲကြီး၊ ဝ လေ့ထုံး၊ ခံအဖြစ် ရရှိ ခဲ့ လေသည်။ ထိုကြောင့်၊ သည် ပေါက်ရွာ နေသူ များ၊ သည်လည်း၊ ထိုမင်း၊ မတော် ဂိုဏ်းနတ်မင်း၊ အား၊ ပူ ဇော်ခြင်း၊ အဖြစ်၊ နှစ် ဝင်နတ် တော်လစွာ အရွှင်ကြီး၊ ကြီး-စို၊ ပွဲတိုမြေလှုပ် လေ့ရှိ ပေသည်။ ထိုအဖြစ်၊ ပုပ္ဖိုးကြည် နတ်အား၊ လည်း၊ ပူ ဇော် လေ့ရှိ၏။ (ယင်း ပွဲ များ အကြောင်း၊ ထိုစိုး၊ ရာ ပွဲ များ၊ တွင် ဖော်ပြ ကား၊ ပါသည်။)

သည့် ပေါက်ရွာ နေသူ များ၊ သည်၊ စီရိုး၊ ဖလာထုံကြည် မှအရ ပေအင် ယကြာ များ၊ ထိုလည်း၊ အထိုက်အ လျောက်ထုံကြည်လက် အခါအား၊ လျော်ရွာ ပေအင်

မေး ရှိယဏှာ ချေခြင်း များ ပြုလုပ်ကြပါသည်။ အထူး သဖြင့် ရောဂါဝေဒ
 နာဖြစ် ယောဂ၏၊ အင်္ဂလိပ် ဆေး ဖြင့်၎င်း၊ မြန်မာ ဆေး ဖြင့်၎င်း ကု
 သ၍ အခြေအနေထူး ခြား မှုရှိမလာလျှင် ဝိုး ရာဇ လေ့အရလူနာ ၏
 ကံကြမ္မာအ ခြေအနေကို ပေဒင် မေး ကြည့်၏။ ပေဒင်ကိုဝှာဦး ဆရာ
 တော် ဘုန်တော်ကြီး များ ထံတွင်၎င်း၊ ဝှာဦးမြန်မာ ဆေး ဆရာ ပေ
 ဒင်ဆရာ များ ထံတွင်၎င်း၊ မေး ရှိ ကံကြမ္မာ နောင်း လာ စေရန်
 ယဏှာ ချေ ပေး ၏ ။

ပေဒင်တိုင်း ခန်း အရ၊ လူနာထွင် ခန္ဓာပြတ်သည်
 ဟုဆိုလျှင် ခန္ဓာဆက် ပေး ရ၏။ ၎င်း နည်း မှာ လူနာ သည့်တနင်္ဂနွေ
 သား သမီး ဖြစ်လျှင် နှုန်း လက်ဖြင့်၎င်း၊ ယောဏှာသား သမီး ဖြစ်
 လျှင် သန်း သား သို့မဟုတ် သီး သား စသည်ဖြင့်၊ ရေနံအလိုက်လူနာ
 ကိုယ်အရပ် နှင့်ကိုက်တိုင်း မြီး ဖြတ်ယူလျက် ၎င်း သစ်သား ပြတ်ကို လူ
 နာ၏သက်ရေအပီချည် ဖြင့်ရစ်ပတ်ရ၏။ ထို့ နောက်လူနာ ၏ခံပင်နှင့်
 ဆန်ကို ပေါင်း ရွှံ့တ ထုပ်၊ လူနာ၏လက်သည်း နှင့်ဆန်ကို တထုပ် ၊
 လူနာ၏ ခြေ သည်း နှင့်ဆန်ကိုတထုပ်၊ အား လုံး စုစု ပေါင်း ၃ထုပ်
 ကိုယခင်အပ်ချည်ပတ်ထား၊ ယော ကိုယ်တိုင် သစ်သား ထွင်၊ အထက်၊ အ
 လယ်၊ အောက်စသည့် ၃ နေရာတွင် တထုပ်စီကြီး ဖြင့် ချိ ထား ရ
 ၏။ ဤ သည်မှာ လူနာ၏ကိုယ် ၏ ခန္ဓာကိုယ်အဖြစ်ပြုလုပ်ထား ခြင်း ဖြစ်
 ၏။ ၎င်း ကိုဗျထွင် လူနာအနီး ဌိယဉ်သီဝိထား လျက် နက်လင်း အား
 ကြီး အချိန်ထွင် ၊ အပေ ၇ဆုံး အထုပ် ၂ ထုပ်ကိုချန်ထား ခဲ့လျှင် ကျန်
 အထုပ် တစ်စုနှင့်၎င်း ခန္ဓာကိုယ် အတူကိုလူနာ ၏ဂြိုဟ်သိုး ကျရာအရပ်

ရွာပြင်၌ သွား၊ ရှိပစ်ထား၊ ခဲ့ရ၏။ ဤထွတ်အထုပါလာ သောအခါ ၁ ထုတ်ကိုအပါယ်
 ၄ ဆုံသား၊ အား၊ လုံး၊ ထိုခါနုပြုပါသည့် ဟုဆိုပြီး ဝါပြု နဲ့ နဲ့ ပစ်ထား၊ ခဲ့ရ၏။ ဤ နို့ပြု
 လုပ်ခြင်း၊ မှာလူ နာမ်ကိုယ် ဝတ္ထုအထုကို သြဂိုက် သည့် သဘောပင်ဖြစ်၏။ ဤထွတ်
 ဆီ၌ ချန်ထား၊ ခဲ့ရ သောအခါ ပေ ၇ ပိုင်း၊ မှာနံ ၂ ထုတ်ကို သွမ်း၊ ချက်ပြီး၊ သွမ်း၊
 စောင့်စမ်း၊ သက်ကြီး၊ ဝိကြီး၊ များ၊ အား၊ ရှေး၊ နွေး၊ လှော်လှန် နေထိုင် ကောင်း၊
 ရန်သူ ကောင်း၊ ရ လေသည့်။ ဤ သို့သော် ဤလုပ် ပေး၊ ခြင်း၊ မှာလူ နာမ် မ ကောင်း၊
 သောက်ကြ မှာကို ဝတ္ထုကိုယ်အထု နှင့် အထုကိုက် ဝါသွား၊ စေလုတ်၊ ဖြေ ပျောက် စေ
 ခြင်း၊ ဖြစ် ပေသည့်။

ဘုရား၊ ထုအဖြစ် နှင့်လည်း၊ လူ နာအထုကံဘုရား၊ ထွတ်ပန်း၊ ၂ ရေချမ်း
 ဆီမီး၊ စိုစိုပူ စောင့်ဆုံ ကောင်း၊ ပေး ခြင်း၊ များ၊ လည်း၊ ရှိ ပေသည့် ။
 ထိုပြုစီလူ နာတည်း၊ ထံ ခေါင်း၊ နှင့်ဆိုင် လော ရောဂါများ၊ အထွတ်ဘုရား၊ ထွတ်ထပ်
 စောင့်ထပ် များ၊ ရှု ဒါနံ၊ ပေး ပြီး၊ ဘုရား၊ ကို ရေသပ္ပာယ် ပေး ထံ။ အား၊ နည်း၊
 သော ရောဂါ သို့ပါကထွမ်း၊ ချက်၍ ရှောင်။ ဝမ်း၊ ပိုက်မ ကောင်း၊ ဖြစ်လျစ် မီး၊ ပန်း
 ကြီး၊ ရှောင်။ ထိုပြင် လူ နာတည်း၊ အထွတ်ကိုအပ် ပါကဘုရား၊ ကို၊ သူသွမ်း၊ ကပ်ပူ စောင့်ခြင်း၊
 ကိုလည်း၊ ရပ်ရွာ ရှိဘုရား၊ ကို၊ ဆုဆရာကတည်း၊ ဆောင်လက်ပြုလုပ် ပေး ထံ။ ဆည်ပေါက်
 ရွာထွတ်စာ နှစ်လျှင်ဘုရား၊ ကို၊ ဆုဖိရု ဝန်ပြုလုပ်၏။ ဘုရား၊ ကို၊ သူသွမ်း၊ ကပ်ပွဲထွတ်
 ဘုရား၊ ကို၊ ဆုနှစ်နတ်၊ မြို့များ၊ အား၊ ပင်ပိုင်၍ ဘုရား၊ အဖွဲ့ပြုရွတ်သွမ်း၊ ကပ်စင်
 သခြင်း၊ လူ နာအထွတ်အနုရယ်ကင်း၊ ရန်သူ ကောင်း၊ ပေး ခြင်း၊ များ၊ ကိုအနီး၊
 ပတ်ဝန်း၊ ကျင် ရှိအခြား၊ ရွာ များ၊ နည်း၊ ဆုပြုရန် လေ့ရှိ ပေသည့်။

ရန်၊ ပြုစား၊ ခံရ သည်တူထင် ပါကပ ယော ကိဆရာ နှင့်ဘုန်း၊ စောင့်
 ကြီး၊ များ၊ စာပရိတ်ရွတ်၊ ရေပန်း၊ ခိုက် ပေး၊ ရွတ်တူသ ပေး ထံ။ ရွာထံပ ယော ကိ
 ကုဆရာ များ၊ မှာ ဦး၊ ငွေဆိုင်၊ ဦး၊ ဘအား၊ ၁၃၇ တင်ဖြူ ကိုဖြစ်၏။ ကလေးငိုက

ဦး ငွေချိန်ထံသွား ပြုရော ဦး ငွေချိန်က ဂီထာဝှစ်၊ ရေမန်း ထိုက် ပေး
 လိုက်ခြင်း ဖြစ်၊ ကလေး အပိုတိတ်သွား လေ့ရှိခြင်း ကြောင့် ၎င်း ကိုအသုံးပြု
 သည့်တုသီရစ်။ ဤတွင် ယမန်နှစ်ကဋ္ဌာမှ ဦး အယ် ဆိုသူသည် ကျန်း မာ
 စွာဖြင့်ရှိနေစဉ်၊ တညနေ၌ ထမင်း စား နေစဉ် ရုတ်တရက် ၎င်း
 ၏ ခေါင်း ဝိုက်ချိတ်ကျပြီး ၊ ရုတ်တစ် ကျသလျှင်ဖြစ် နေရာ ဦး ငွေချိန် ထံသို့၊
 ခေT သွား ၍ ကုသခိုင်း ရာ ဦး ငွေချိန်က ဂီထာဝှစ်၌ ရေမန်း ထိုက်
 ပြီး ရုတ်တိုလက်ဖြင့်ပွတ်သတ် ပေး လိုက်ခြင်း ဖြစ်၊ ချက်ချင်း ပြန်လည် ကောင်း
 ပွန်လာ ကြောင်း လက် ရွှေ့ သိရှိရ ပေသည်။ ဝိန်း မ များ ရုတ်တရက်စိတ် နေ
 မ ကောင်း ဖြစ်လာ လျင်လည်း ဆေး ကုသမှုအ ကြောင်း မထူး ပါက ၊ အ နောက်
 မယ် ကော် နတ်ကို ထမင်း ပြု၊ ဆုန်း သီး ၊ ဆံစု၊ သီး ၊ ဝှန်၊ တမီ များ ဘက်သ
 လျက်ဆု တောင်း လေ့ရှိ၏။ ရပ်စွာတွင် ကလေး တဦး အနာအရမရှိဘဲ ရုတ်
 တရက်အချိန် ပွန် ဝို နေပါက မာရီယာ နတ်ကိုထမင်း ပြု ၃ ဆုတ်၊ ၃ ဆုတ်
 သည်ဖြင့်ကလေး ၏ သက် ရေ့တင်လျက် ဆု တောင်း ပေး လေ့ရှိ ပေသည်။ ၎င်း
 ကိုအများ အား ဖြစ် ခေT တစ်ပြု ကာမီရီး မလာ သင်ကြား ရရှိ သော မာရီ
 ယာ ဆေး ကျမ်း အရတွက် ချက်ပြုလုပ် ပေး လေ့ရှိ၏။ ထိုသို့ လုစာဦး ဦး ရုတ်
 တရက် နေထိုင်မ ကောင်း ဖြစ်လာ ၍၊ ဆေး ကုသရာ အ ကြောင်း မထူး ပါက
 အထက် ခေT ပြုပါ ပယောဂကု နည်း ဖြစ်၊ ကုသရာတွင် ပယောဂကု နည်း ကို
 နား လည်သည့် မြန်မာ့ ဆေး အရာ များ က လူနာ၏လက်ဖျား ကို တိုင်စမ်း
 ကြည့်ခြင်း ဖြစ်၊ လူနာထွင်း၊ ဝိချိန်ဘချိန် ခေT နတ် ရပ်ကစိုး များ မ ကြေ
 နပ်ခြင်း ကြောင့်ဖြစ်သော သို့မဟုတ် ရွာ သူတမ်း စီး ခြင်း ခေT စုန်း
 ပြုစီး ခြင်း ကြောင့်ဖြစ်သော ၊ သို့မဟုတ် တော ရှိခြင်း ခေT တစွေ

ဘုရားရှိခိုးကျွတ်၊ ဖြစ်၊ ကြောင့်ဖြစ်သလော ဆိုသည်ကို စွဲကြော၊ မြောမြတ်
ဖြိုး၊ သက်ဆိုင်ရာပထဝီ၊ နေ၊ မြေ၊ လူ၊ သတ္တဝါ၊ သက်လတ်
မြေလုပ်ကုသပေး လေ့ရှိပေသည်။ ဤကွန် ဂုတ်ကစိုး နတ်မကြောနပ်၍ မင်း၊ ဗိ
တ ဂုတ်ကစိုး နတ်ကို ထမင်း၊ တင်း၊ များ၊ တင်သလက် တောင်း၊ ပန်ရစ်။
ရန်း၊ ရှင်တစ်ဆူ ဘုရားအပတ်ကြောင်း၊ များ၊ ကိုမူ မေဝေပတ် ကြောင်း၊ ဖြင့်၊
မြေ ပျောက်စေရလေသည်။ နှိုရသထွင် ထင်း၊ မထောဂါ ကု ကုသကြောင်း၊
များ၊ မှာအများ၊ အား၊ ဖြင့်ကလေး၊ ငယ်များ၊ အတွက်သာအသုံး၊ များ၊ လေသည်။
လူကြီး၊ များ၊ အထက်မှ တစ်စတစ်ခုမျှသာအသုံး၊ မြေရ လေ့ရှိ ပေသည်။ နှိုရသထွင်
ထိုထိုကြည် ဆောင်ဂုတ်မှုများ၊ ကို ဆည် ပေါက်ရွာ နေဘုများ၊ သည်အစီအအေးလျော်
ရွာအစိုတ်အ လျောက်သာမြေလုပ် လေ့ရှိ ပေသည်။ အထူး အထူး၊ ရွဲလမ်း၊ ရှိ မြေ
လုပ်ကြမ်း၊ မျှ ကား၊ မတုတ် ပေး။

ဆည် ပေါက်ရွာ နေဘုထို့ထွင် မီး၊ ရှေး၊ အနေဖြင့်၊ များ၊
ရွာပို၍ဖြစ်၊ မရှိသော်လည်း၊ အာသာ ရေး၊ ရှင်မိရိုး၊ မလာယုံကြည်မှုဆို
ရာ ဝိုး၊ ရာပဲ များ၊ ကို ရာသီအစိုတ်ပီမီဆိုဖိုး၊ ဘူး၊ မလေ့ထုံး၊ မ်များ၊ အရ
တစ်စွမ်း၊ သရွေ့စွန်း၊ စား၊ ဆောင်ဂုတ်ပြီး၊ မ ပျောက်ပျက်ရန် ထိန်း၊ သိမ်း
လျက်ရှိကြ ပေသည်။ ထို့ကြောင့်၊ တန်ခူး၊ လထွင် ရေတစ်စား၊ ပဲ့၊ ရှစ်စဉ်
ရှစ်ဆန်း၊ တရက် ရေထွင် တောထွက်ပဲ့၊ ဝါဆိုလထွင်ဘုရား၊ ဆွမ်း၊ တစ်စုံဆွမ်း၊
ရမဲ့၊ သိတင်း၊ လွှတ်လထွင် မီး ထွန်း၊ ရဲ့၊ တန် ဆောင်ပုန်း၊ လထွင် ရွာ
လယ် ဝတ် ကျောင်း၊ ဘုရား၊ ပဲ့၊ နှော့ လထွင် မင်း၊ မတော်တိုက်
မင်း၊ အရှင်ကြီး၊ ကြိုမဲ့၊ တစ်ခုလထွင်ထမနဲ့မဲ့၊ တပေါင်း၊ လထွင်ပုန်း၊ မကြည်
နတ်အား ပုဏ္ဏားပေသော `ပုန်း၊ မကြည် ဝတ်ပဲ့ `စေသည် ဖြင့် ။

အဓိက ရိုး ဂါ ဝဲ များ ထိုမြို့လုပ်ဆင် နှိပ် နှိပ် လေ့ရှိ ပေသည်။ ၎င်းတို့
အား မြို့လုပ်ဆင် နှိပ်ကိုအကျဉ်း အား ဖြစ် မေTဖြ ဂ ယာတ် -

တန် ခူး လ ရေကစား ဝဲထွင်၊ မြန်မာ့ရိုး ဂါ ဝဲ လေ့ထုံး
စံအရ ဝှာလယ်၌ မထုပ်ထိုး လက် ရေ ကောင်း ရေ သန့် များ ဖြစ်သည်ကျော
ဝှာ စနစ်တကျ ရေပတ်ကစား လေ့ရှိ၏။ ဤထွင် ရပ် ဝှာလှိုင်း များ တ
ထွတ်ကယ် နှိပ် နှိပ် ပေး လေ့ရှိ ပေသည်။ ရပ် ဝှာ ဝှာလှိုင်းကြီး ဝှာလှိုင်း ဆရာ
သမား ဝဲအများ အား ခေါင်း လျော် ဝှာ၊ ခြင်း၊ တန် တောခြင်း များမြို့
လုပ် လေ့ရှိ၏။ လှိုင်း များ အ နေဖြင့် ဝှာ ဝှာ ဝှာ၊ ကြီး ကျောင်း များ ၌
ဥပုသ်သီတင်း ဆောက်တည် လေ့ရှိကြ၏။ ဝှာ ဝှာ၊ ရေသတ္တိခြင်း၊ ဝဲ စံထွင်း
ဝဲ စံဖြင့် ၌ သန့် ဝှာ၊ စင်ကြယ်ခြင်း များ ကိုလည်း မြို့လုပ် လေ့ရှိ၏။ ဤ တန် ခူး
လအဓိရက်ထွင် စား သောက်ဆွယ် ဝှာအဖြစ် ကောက်ညှင်း မုန့်ဖက်ထုပ်
များ ထို စံစံတိုက် နိုင်သ ဝှာ အနည်း နှင့်အများ မြို့လုပ်ပြီး ဝှာ ဝှာ၊ တပ်၊
ဝှာ၊ ကြီး ဝှာ၊ ရပ် ဝှာ ဝှာ ပေး ကမ်း ဝေမျှ လျက် ကျသိုက် ကောင်း ဝှာ ဝှာ၊
ရပ် ဝှာ ဝှာ ဝှာ ဝှာ ဝှာ၊ ဝှာ၊ ဝှာ၊ ဝှာ၊ ဝှာ ဝှာ ဝှာ ဝှာ မြို့လုပ် လေ့ရှိ
ကြ ပေသည်။

နှစ်ဆန်း ဝရက် နေ့ထွင် တောထုတ်ဝဲထုတ်ရှိ၏။ ဤဝဲမြို့လုပ်
ခြင်း မှာ အခြား ဝှာ များ ထွင်မ ဝှာ ရှိ ပေ။ ထို တောထုတ်ဝဲမြို့လုပ် ဝှာ
ထွင်၊ ဝှာ ဝှာ ဝှာ ပေါင်း လက် ပရိတ် ရေစိုး များ၊ ပရိတ်ချည် ဝှာ များကို
ဝှာ ဝှာ၊ ဝှာ၊ တော်ကြီး ကျောင်း ဝှာ နက်ပိုင်း ကတည်း စ ဝှာ၊ ရေခတ်
ဝှာ၊ လက်၊ ထိုပရိတ် ရေ ဝှာ ပရိတ် ဝှာ ဝှာ များ အား ဝှာ၊ တော်ကြီးက
အနာ ဝှာ ဝှာ ကင်း ပရိတ် ဝှာ ဝှာ ပေး လက် သီရိတင် ပေး ၏။ ဝှာ ဝှာ ဝှာ ဝှာ

ထိုပရိတ် ရေ များ၊ နှင့်ပရိတ် ချည် များ၊ ကိုဘုန်း၊ ဘော်ကြီး၊ ထံမှ ပြန်ထုလာပြီး
 တောထုတ်ပွဲအဖြစ်တစ်ခုလုံး၊ အိမ်တိုင်း၊ စေ့မှ ယံပုံး၊ ခိုး၊ ခွက်နှင်းအသံ
 မြည်နိုင်သည့်ကိရိယာ ပေါင်း၊ နံတို၊ တီး၊ ခတ်လျက် ရွာထွင် ဂြိုဟ် ကောင်း၊ ဆိုး၊ ဝါ
 ဝိညာဉ်များ၊ ထို ရေချက်စွန့်ထုတ် နှင့်ပစ်လေ သည်။ ထိုအို့နာ ဝါဝက် ခန့်တီး မှတ်
 ထုတ်နှင်ပြီး ဘုန်းကြီး၊ ကျောင်း၊ မှမြန်ထုလာ သော ပရိတ် ရေ ပရိတ် ချည်
 များ၊ ထို မိမိတို့ အိမ် ရေချာ များ၊ ထွင် ပက် ဖြန်း၊ ရစ်ပတ်ထား ပြီး ၊ မ
 ကောင်း၊ သော ဝိညာဉ်အ နှောတ် အယုတ် များ၊ မလာ နိုင်ရန် ရည်ရွယ် လျက်က
 ထွက်ထား၊ လေ့ရှိ ပေသည့်။

ကဆုန်လနှင်း နထုန်လတွင် အထူး ရိုး ရာ ဝဲတု၍ မရှိ ပေ။
 ဝါဆိုလတွင်ကား ၊ ဘုရား၊ နှင့် ဘုန်း၊ ဘော်ကြီး များ၊ အား၊ အထူး၊ ဆွမ်း၊ လောင်း၊
 လှူပွဲရှိ၏။ ၎င်း၊ မှား၊ ဝါထွင်း၊ ဥပုသ် နေ့တိုင်း၊ ဤရွာမှတုဆိုလ်ရွင် များ၊ အသီး
 သီး၊ က ဆွမ်း၊ ဘော်ကြီး၊ တင်း၊ များ၊ ကို ဘုရား၊ နှင့်ဘုန်း၊ ဘော်ကြီး များ
 အား၊ အစုဉ်းတုရ ပေါင်း၊ လှူဒါန်း၊ ခြင်း၊ ဖြစ်၏။ ဝါဆိုလဆန်း၊ ဝ ရက်ဥပုသ်
 နေ့၌ ဆည် ပေါက်ရွာအိမ် ကုန်းဘုရား တွင် ရ ပေါင်း၊ ဆွမ်း၊ ကပ်ပြီး၊ ရွာ ဂြို
 ဘုန်း၊ ဘော်ကြီး များ၊ အား၊ လုံး၊ အား၊ ထိုဘုရား၊ နှင့်ပင်၊ ဆွမ်း၊ ဘော်ကြီး ၊
 လောင်း၊ လှူ၏။ ၎င်း၊ ထွင်ရရှိသ ရွှေ ဆွမ်း၊ ထွင်း၊ ပစ္စည်း၊ များ၊ ကိုဘုန်း၊
 ဘော်ကြီး များ၊ စေ့ပွဲတုရ လေသည့်။ ထိုနည်း၊ အတိုင်း၊ ပင်၊ ဝါဆိုလမြည့်
 ဥပုသ် နေ့၌ ဆည် ပေါက်အ ရွှေ ဦး၊ ဝါက ကျောင်း၊ ဂြို ဘုရား၊ နှင့် ၎င်း ၊
 ဝါဆိုလမြည့် ကျော် ဝ ရက် ဥပုသ် နေ့တွင် ဆား၊ ကျင်း၊ သီတဂူဘုရား၊ နှင့် ၎င်း ၊
 ဝါဆိုလကွယ် နေ့များ၊ ထွင် ဆည် ပေါက်ရွာ၏ မြောက် ကျောင်း၊ ဘုရား၊ ထွင်
 ၎င်း ၊ စသည်ဖြင့်အစုဉ်းတု ဝါထွင်း၊ တထွင်း၊ လုံး၊ ဥပုသ် နေ့တိုင်း၊ ထွင်

ဆွမ်း၊ ဂေတင်း၊ ဝဲများ၊ ပြုလုပ် လေ့ရှိ ပေသည်။ မုန့်ဆီ ဂြောဟ် များ၊ တိုလည်း၊ ပြု
လုပ်လှူဒါန်း၊ ပေး ဝေ လေ့ရှိ၏။

ထိုစဉ်း၊ အခါ၌ ဆား၊ ကျင်း၊ သီတဂူဘုရား၊ ဝဲတိုပြုလုပ်၏။
တိုဘုရား၊ ဝဲမှ ဝဲဆိုလေ့ရှိ၏။ ကျော် ဂ ရက် နေ့တွင် ဝဲဝင်အဖြစ် ဝဲမှ
ပေါင်း၊ ရှိဘုရား၊ သို့နက်အာ ဝဲတက်ထွက်ဆွမ်း၊ တော်၊ သစ်သီး၊ ဝတ္ထုယ်များ၊ သို့
ရောက်တပ်စုကြ၏။ ဤတွင်အနီး၊ ပတ်ဝန်း၊ ကျင်ရှိဝဲများ၊ ဖြစ် သော ညှိင်
ကံဝဲ၊ အင် နေ့ရင်း၊ ဝဲများ၊ ဖွဲ့လည်း၊ လာ ရောက်တပ်စုကြ၏။ ဘုရား၊
အား၊ ရေသမ္ပိယ်၍သန့်ရှင်း၊ ရေး များအထူး၊ ဣလုပ် မွမ်း၊ မံဗြ လေသည်။ ထို
သို့ပြုပြင်တပ်စုထား၊ ပြီး၊ သီတင်း၊ ကျွတ် လေ့ရှိ၏။ ကျော် ဂ ရက် နေ့တွင်ကား
ဝဲပြီး၊ နေ့ အဖြစ် ဝဲမှအကဆုန်၊ မီး၊ ဝဲ၊ မီး၊ ကြာ များ၊ ၊ ဆီမီး၊ ၊ သစ်သီး၊
ဝလံဝတ္ထုယ်ဝတ္ထုများ၊ ဖြစ်၊ တ ပျော်တမ်း၊ သွား၊ ရောက်ပူ ဇော် လေသည်။ ဤ
တွင် တဝဲမှ နှင်တဝဲမှ သူထက်တိအပြိုင်အဆိုတိုလှူဒါန်း၊ ခြင်း၊ ၊ အကဆုန် များ၊
ပြိုင်ဆိုခြင်း၊ များ၊ တိုပြုလုပ်လျက်၊ တ ပျော်တမ်း၊ ဆင် နဲ့ လေ့ရှိ ပေသည်။ ထိုစဉ်
ရား၊ ဝဲအထက် ရပ် ဝဲအလိုက်ရ ပေါင်း၊ ရှိအလှူ နေ့များ၊ ထည့်ဝင်လျက်ဘုရား၊
တိုနှစ် ဝဲပြုပြင် မွမ်း၊ မံ လေ့ရှိ ပေသည်။ ထိုစဉ်လေ့ရှိ တော်သလင်း၊ လထွင်
ရိုး၊ ရာ ဝေ လေ့အထူး၊ ဝဲ တော်ထု၍ မရှိ ပေ။

သီတင်း၊ ကျွတ်လထွင်တား၊ ၊ မီး၊ ထွန်း၊ ဝဲ တော် ရှိ၏
ဤတွင် နေအိမ်များ၌ မီး၊ ထွန်း၊ ခြင်း၊ ၊ ရိုး၊ ရာ နက်အ ဇောတိအ ဝဲဂတ်များ၊
အား၊ မီး၊ ပူ ဇော်ခြင်း၊ ၊ သက်ကြီး၊ ဝွယ်ဆို များ၊ အား၊ တန် တော့ခြင်း၊ ၊ မုန့်
ဆီ ဂြောဟ် များ၊ ပြုလုပ်လှူဒါန်း၊ ပေး၊ တမ်း၊ ခြင်း၊ များ၊ ရှိ၏။ သီတင်း၊ ကျွတ်လပြု၍
ကျော် ဂ ရက်တွင်၊ ၊ မီး၊ ဝဲ၊ မီး၊ ကြာ များ၊ ပြုလုပ်၍ ဆား၊ ကျင်း၊ ဘုရား၊

အား နှား ရောက်အပ်၏ လေ့ရှိ ပေသည်။

တစ်ဆောင်မှန်း လထွင်မှု၊ ရွာလယ်ဝတ်ကျောင်း၊ ရှိ
 ဘုရား၊ ဘုရား၊ ပွဲဖြူလုပ်မှု ဇော်လေ့ရှိ၏။ ၎င်း ဘုရား ပွဲတိုတန်
 ဆောင်မှန်း လပြည့်၊ နေ့ထွင်ဖြူလုပ် လေ့ရှိ၏။ ဘုရား ပွဲအထွက် ရွာနေ
 အား လုံး စီး ပွဲ၊ ရေး အခြေအနေအရာ၊ ဘင်္ဂလျာသလို၊ ၃၊ ၂၊
 ၁၊ စသည်ဖြင့် ၃ ဝေး ခွဲ၍ အလှူငွေထည့်ဝင်ကြရ၏။ ဂုဏ်သောအ
 လှူငွေများကို (၁)ဘုရား အထွက်(၂) နံ့သာ တော်အထွက်(၃) ကထိန်
 ပွဲဖြူလုပ်ရန်အထွက်(၄) ဖျော်ပွဲ၊ ရွှင်ပွဲအထွက် ဗုဒ္ဓ ၄ နှစ် ခွဲပြီး ခနစ်
 တကျန်း စွဲကျင်း ပလေသည်။ ဤဘုရား ခွဲထွင်(၁)ဘုရား အား ပြုပြင်
 သပ္ပာယ်ခြင်း၊ ပွမ်း မံခြင်း၊ ဆွမ်း တစ်ခြင်း (၂) နံ့သာ တော် များ
 အား ဆွမ်း ကြီး လောင်း ခြင်း ။ (၃) ကထိန်ပွဲဖြူလုပ်လက်ဘုန်း တော်ကြီး
 ကျောင်း များ ကိုလှူဒါန်း ခြင်း (၄) ရွာဘုရားများ များ အထွက် ဖျော်
 ပွဲ၊ ရွှင်ပွဲအဖြစ် ရွာမှတစ်ဆင့်သောပြုတော်၊ အကပွဲများ နှင့်အငြိမ်း
 တော် များ ကိုပွဲစင်း ပြုလုပ်ကျင်း ပပေး ခြင်း များ ပါဝင် လေသည်။

နတ်တော်လထွင်ကား ၊ ဆည်ပေါက်ရွာထွင်သာရီး ဂု
 အရပြုလုပ် လေ့ရှိ သော ၊ မင်း မတော်ရီနတ်မင်း အား ပူဇော်သည့် အ
 ရွှင်ကြီး ကြိုပွဲကိုပြုလုပ် လေသည်။ ၎င်း ပွဲဖြူလုပ်ခြင်း အကြောင်း မှာ၊
 တနှစ်လုပ်တကြိမ် နတ်တော်လဆန်း ၆ ရက်နေ့ထွင်၊ ထိုနတ်မင်း
 ဆည် နတ်သဘင်အစည်း အဝေး နှီးသွား ရောက် လေ့ရှိပြီး ၊ ၁၄ ရက်
 နေ့ထွင်ပြန်လာ လေ့ရှိခြင်း ကို၊ အပို-အကြိုအဖြစ်ပြုလုပ်ခြင်း ဖြစ် ပေ
 သည်။ ထို့ကြောင့် နတ်တော်လဆန်း ၆ ရက်နေ့၌အိမ်တိုင်း ထွင်၊

ထို ပီ ကောဇီ ၊ ထို မြေ ဘက်တို့တို့အဖြစ် ခုံ ၊ ခေါင်း ခုံ ကြော် ချိ ငှင်း ၊ မုန့်
 မှီ ခုံတို့ဖြုလုပ် ချိ ငှင်း ၊ တင် သလှတ်မင်း ၊ မဟာ ဂီရိ နတ် မင်း အား ၊ နတ် သဘဏီ
 အဘွား ဤအို လေ့ရှိ၏။ လဆန်း ၁၄ ရက်နေ့ ပြန်အလာ တွင်လည်း ၊ အဆိုပါ
 မုန့် မှီ ခုံ ၊ ဆီထမင်း ၊ ဝီန်း ဥ ၊ မျောက် ဥ စသည်တို့ဖြင့် ပြန်ကြိုပြီး ၊
 ပြန် ရှိ ရ လေသည်။ ဤအပြန်တွင် ၊ နတ်က တော်တဦး ဦး က နတ်ပုား ပြီး ၊
 မင်း မဟာ ဂီရိ နတ် မင်း အား အရွတ်ကြီး ဘာ ရ ခဲ့လဲ ၊ ဘာ နိုင် ခဲ့လဲ ကျ
 မေး လေ့ရှိ ရာ ၊ နတ် မင်း တံခွမ်း ရ ခဲ့သည် ၊ `ဝဲ` ရ ခဲ့သည် ကျ နတ်ပုား မှီ
 မြေဆိုလျှင် ၊ ထိုနှစ်တွင် ရွာ၌ နှမ်း ၊ ပဲ များ ပေါများ မည်တူ ချိ ငှင်း ၊
 အကယ်၍ ၊ မြေ ရ ခဲ့သည်တူဆိုလျှင် ၊ ထိုနှစ်တွင် ရွာ၌ မြေ ပေါမည်တူ ချိ ငှင်း ၊
 ယေဘုယျအား ဖြင့် ထူး လေ့ရှိကြ ပေသည်။

ပြာအိုလထွင် ရိုး ရာ ပွဲအထူး မရှိ ယော်လည်း ၊ တလိုထွဲ
 လထွင် မူ ၊ ထမနဲပွဲရှိ လေသည်။ ၎င်း ပွဲကျင်း ပခြင်း အဖြစ်အိမ်များ
 ထွင် ထမနဲ ထိုး ကြ၏။ မြီး ဖွင် ဘုရား ဖျာ ဘုန်း ကြီး ကပ်ပြီး လူများ
 ဝေဖွစား သောက်ကြ လေ့ရှိ၏။ တစ်တရံရပ် ရွာအလိုက် စု ပေါင်း ၍ စာ မျှော်
 တပါး ထိုပွဲတိုဆင် နှဲ ကြား လုပ် လေ့ရှိ ပေသည်။

တ ပေါင်း လထွင် မူ ၊ ပုန်းမကြည် နတ်အဆီ သပွဲရှိ၏။

ပုန်းမကြည်နတ် အရွင်မအား တင် မြေ ဘက်ပသပွဲမှ ၊ စီး ပွဲ ရေး နှင့်အ
 ထူး သတ်ဆိုင်၏။ ပသရာထွင် ၊ ဆံစပါး ၊ ပဲ ၊ ပြော ငင်း ၊ ဆီး နှံ စသည်တော်
 ယာသီး နှံများ ခိုက်ပုံ သော ယာ မြေကွက် နှင့် ထိုသီး နှံများ ထည့်ထား
 သော တောင်း ၊ ပုတ် ၊ စပါး တို့ ရိုဒေါင် များ ထွင်ဆိုအရွင်မအား
 ပု ဇော် ပသခြင်း ပြုကြ၏။ ဤအိုမှ ဇော် ပသခြင်း ဖြင့် ၊ တောင်ယာကောက်

ဝဲဘီး နံ့များ ကောင်း မွန်တိုး ပွါး လာ အောင် ၊ ထိုအရှင်မက စောင့်၊
 မကြည့်ရှုနိုင်သည့်ဟု သော ဂဠင် ဂွယ် ခက်ဖြင့် ၊ ရိုး ဂါဓ လေ့အရ ဤသို့တင်သခြင်း
 ဖြစ် ပေသည်။ ထို့ကြောင့် တပေါင်း လဆန်း ၃ ရက် နေ့တွင် မြန်မာ
 မုန့်ဖို့ စုံတိုပြုလုပ်လက် ယာခင်း ထွင်၎င်း ၊ ဝဲပြောင်း ၊ နှမ်း ၊ သို့
 လှောင်ဂါ နေဂါများ ထွင်၎င်း ၊ တင်သပြုလုပ် လေ့ရှိ ပေသည်။ ထိုသို့တင်
 သဂါထွင်ပုန်းမကြည်နတ်အား ၊ ကွန်ဝဲ တို့၏ တေခပ်ယိဘီး နံ့စား ပွါး များ တိုးတက်
 ကြီး ပွါး အောင် ၊ မစပိ ၊ ဟု ဆုတောင်း လေ့ရှိ၏။ ထို့ကြောင့် ၊ ၎င်း ရိုးဂါ
 ပွဲတို တောင် ယာစိုက်ဖို့ သူများ နှင့် ဈေး သည် ၊ ကုန်သည်၊ စ သည်စား ပွါး
 ရေး သမား များ ပြုလုပ်တင်သ လေ့ရှိ ပေသည်။ မိရိုး မလိယုံကြည်သူအခြား
 သူများ လည်း ပြုလုပ်နိုင်ပါက ပြုလုပ်တင်သ လေ့ရှိ၏။ ထိုပွဲပြုလုပ် ခါနီးတပေါင်း
 လဆန်း ၁ ရက်နေ့တွင် တောင် လေတိုက်ပါက မိုး ဦး ကောင်း မည် ၊ လ
 ဆန်း ၂ ရက်နေ့တွင် တောင် လေတိုက်ပါက မိုး လယ် ကောင်း မည် ၊ လဆန်း
 ၃ ရက်နေ့တွင် တောင် လေတိုက်ပါက မိုး နှောင် အောင်း မည်ဟု၍လည်း အယူ
 အဆ ရှိကြ လေသည်။

မိရိုး မလိယုံကြည်မှုအရ ၊ မိမိတို့၏ယာခင်း ၊ ဥယျာဉ်ခြံ
 များ ထွင် စတင်ဝင် ရောက်၍အလုပ်လုပ် ဆောနေ ၊ စတင်စိုက်ပျိုး သောနေ့
 များ ၌ ယာ စောင့်နတ် ၊ ခြံ စောင့်နတ် ၊ မြေ စောင့်နတ် များ အား ၊
 တင်သ လေ့ရှိကြ၏။ အကယ်၍ ၊ ထိုသို့တင်သခြင်း မပြုခဲ့ပါက ၊ မြေ ၊ တင်း ၊ များ
 နှင့် ဈေးတတ်သည့်ဟုယူဆ လေ့ရှိကြ ပေသည်။ သို့ဂါတွင်အများ အား ဖြင့်၎င်း ယူ
 ဆထား ခြင်း စို့ ကိုအယူဘီး စွာဖြင့် လေး နက်စွာယူဆထား ခြင်း မဟုတ် ပေ။
 အဘယ်ကြောင့်ဆို သော် ဆည် ပေါက်ရွာ နေသူများ သည် ရိုး ဂါဓ လေ့ထုံး စံ

များ ထွင်အထူး အယူဘိုး ဗုဒ္ဓများ ကို ခေတ်နှင်အညီတတ် နိုင်သမျှပယ် ဖျောက် နေခြင်း ဖြစ်ကြောင်း ပေးသနည်း။ နာ ရေး ကိစ္စ နှင့် ပတ်သက်၍ ဖိစီး ဖလှယ် လေ့ထုံးစံအရ ဆောင်ရွက် ပုံကိုလည်း အောက်ဖခါတိုင်း လေ့လာ သိရှိ ရပါသည်။

အသုဘကို စွဲ ဆောင် ရွက် စုံထွင် ကျီး၊ အခြား ထူးခြား ဗုဒ္ဓများ ထု၍ မရှိမီ၊ အခြား ရပ်ရွာ များ မှာ ကျွဲ၊ ခွံ၊ ပင်ဖြစ် ပါသည်။ ဤထွင် လူတိုင်း၊ သေဆုံး သော အခါ ချက်ချင်း ပင် နီး စပ် ရာ တို့အား အသိ ပေး ပြီး ၊ အသုဘကို စွဲအထွက် သွေး နှေး စီစဉ် ကြမ်း၊ ပထမဦး စွာ အလောင်း ကို ရေ နှစ် ပေး ပြီး အဝတ် သစ် များ လဲလှယ် ဝတ်ဆင် ပေး ၏။ အလောင်း ထွင် ခြေလက် များ ဘေး သို့ ကျီး မညွှား စေ ရန်၊ ခြေ မ ၂ ခု ကို ပူး ကပ် ၍ ၎င်း ၊ လက် မ ၂ ခု ကို ပူး ကပ် ၍ ၎င်း ပြီး ဖြစ် ချိတ် ထား ၏။ ထို့ နောက် အလောင်း ကို အိမ် ရွှေထွင် ၎င်း ၊ အိမ်ခေါင်း ရင်း ထွင် ၎င်း ၊ သင့် လျော် ရာ တ နေရာ ထွင် ထုတ် ပေ၍ ဖြစ်စေ၊ ကြမ်း ပြင် ပေ၍ ဖြစ် စေ၊ ပြင် ဆင် ထား ၏။ ၎င်း နောက် အလောင်း ခေါင်း အိမ်၊ စပ် လဲ သို့ ကျိတ် အဖြစ် ၂၅ ပြား ရေစာ ခု ကို ထည့် ထား ပေး ခြင်း ၊ အလောင်း အနီး ထွင် ထမင်း ထုတ် ထုတ် နှင့် လက် ၊ ဆေး လိပ် အနည်း ငယ် ကို ချထား ပေး ခြင်း ၊ အလောင်း အနီး သို့ မထုတ် အလောင်း ထား သော ထုတ် အောက် ထွင် ရေ အမြည့် ထည့် ထား သော ရေ အိုး ငယ် တခု ကို ထား ပေး ခြင်း ၊ အိမ် ခေါ် လှေ ခါး သဖွယ် ၊ ဝါး ခြမ်း ပြား ကို အိမ် လှေ ခါး အထု ပြု လုပ် ပြီး ၊ အိမ် လှေ ခါး ထိပ် ထွင် သို့ မထုတ် အိမ် အဝ ထွင် ချထား ပေး ခြင်း ၊ စသည် များ ပြု လုပ် ပေး ထား ၏။ အသုဘ ချ မည့် နေ့ ထွင် ရွာ ရှိ ဘုန်း တော် ကြီး များ အား ၊ သေဆုံး သူ အထွက် သရဏ ဂုဏ် ပေး ရန် သုဿန် ၌ အသုဘ ချ မည့် အချိန် ကို ပြော ကြား လက် ပင့် စိတ် ထား ၏။ ထို့ နောက် အသုဘ ချ ရန် ခေါင်း ယွင်း သော အခါ အိမ် ဝါး

များ၊ အား၊ နား၊ ကိုဦး၊ ခေါင်း၊ ဗွ ခြေများ၊ အထိ၊ အပ် ချစ်နှစ်ထိုင်၊ ခြုံဖြတ်လျက်
 လိပ်ပြာ ခွဲသည့်အ နေဖြင့် ခေါင်း၊ ထဲ သို့ထည့် ပေး လိုက်ရ၏။ ထား၊ ရှိ သော၊ ထ
 မင်း၊ ထုတ်ကိုလည်း၊ ထည့် ပေး လိုက်၏။ ထို့ နောက်အ လောင်း ကိုသစ်ထုတ် လာ
 သည့်နှစ်တစ်နှစ် နက်၊ ယခင်ထား ရှိ သော၊ ရေလုံး၊ ကို၊ ရေနှစ်အထု ပေါက် ခွဲ လိုက်
 ရ၏။ (ဤသည့်မှ နာမကောင်း၊ သောတံဏ္ဍိယ များ ကိုစာမိတည်း၊ သေး ဤ
 မင်္ဂလာကို သည့်သ ဘောပင်ဖြစ်၏။ ထို့အပြင်၊ ဇေယျ၊ အထုတိုပါယု သော ဝိလှုတ်အ လိင်
 ကို အသုဘထမ်း စင် ပေ၍ ချီတင်၏။ ဤအစွမ်း လိင်၊ ကိုစင် ပေ၍ မှ ရလာစဉ်
 ကတည်းက ပင်၊ ခြေ ထောက်ကို ရွေ့တော့ လျက်သယ် ဆောင်လာ ရ၏။ (ခြေ ဖြင့်
 ဆင်း ရသည့်သ ဘောဖြစ်၏။) အသုဘရလာစဉ်တွင် သုဿန်၊ နို့၊ ဘူး၊ ရန်အလှမ်း
 သင့်သော အနီး၊ ဆုံး၊ လမ်း၊ ဗွ၊ ဘူး၊ နိုင်၏။ ၎င်း၊ ဘူး၊ လမ်း၊ ကိုလည်း လမ်းဖြ
 အဖြစ်လှတဦး ကဆန်တခုပဲ မှုတိုထုတ်တိုင်လျက်၊ အ လောင်း၊ ခြေ၊ ဝှေ့၊ သော၊ စီ
 ဘူး၊ ပေး ရသည့်။ ထိုသုခ နောက်မှ အ လောင်း၊ စင်၊ နှစ်နှစ်အသုဘပို့သူ များ
 လိုက်ရ၏။ အသုဘရစဉ်၊ အရား၊ ၊ ရတန်း၊ ၊ ကျောင်း၊ ထိုက်၊ ဒီယီကော၊ ၊
 ဒီယီကော မများ ဖြစ်ပါက၊ အလောင်း၊ စင်အား၊ ဝှေ့ထိုး၊ လျက် ရ ဘူး၊ ။
 သုဿန်၊ ရောက် မိနီး၊ တွင် သုဿန်တွင်အသင့်စေတင့် နေ သော လှတဦး နှစ်ဦး
 ကအသုဘရလာသူများ ကို ကျောက်ခဲများ ဖြင့်၊ ဟန် သောင် ပေါက်လျက်
 ` နောက်လာအုံး၊ မလား၊ ` ဟု မေး ရဘဲ၊ ကျန်သူများ တ ` နောက်မ
 လာ စော့ပါ၊ ` ဟုပြန် ခြေရ၏။ ထို့နောက် သုဿန်ဇရပ် တွင်အ လောင်းကို
 ရထား၊ လျက်၊ ယခင်ပင်၊ စိတ်စိတ်စဉ်ထား၊ ခြုံအသင့် ရောက်ရှိ နေ သော အုန်း၊
 ဘော်ကြီး များ၊ က၊ အလောင်း ကိုသရဏဂုံတင် ပေး ။ ဤ၊ ဣဒ်အ လောင်း
 ကို ထမင်း၊ ထုတ်နှစ်အထု အသင့်ထူး ထား သော ခြေကျင်း၊ ထဲသို့ ရလျက်ဖြတ် နှစ်လိုက်

လေသဏ်။ လမ်း ဖြစ်ပေ ဆောင်လာ ဘေဘေ န်ထုတ် မှဆန်များ ကို ၊ အပါယ် လေး ဘုံ
 သား များ အား အမှုပေး ဝေပါသဏ်တုဆိုလျှင် ကောင်း ကင်အိုင်း ၊ မြေ
 ကြီး အိုင်း ဖြစ်ပွားပစ်လိုက်ရ၏။ သုအန်မှအပြန်ထွင် အိမ်ဝင်အို ရောက်ရှိ သေ
 အခါ၌ ၊ အိမ်ထဲရှိသုတဦး ဦး က ရေတိုလက်ပြန်ပက်လျှင် ၊ လွတ်ပြီလား ၊ ထွက်
 ပြီလား ၊ ဟု မေး ရ၍ ၊ လွတ်ပြီ ၊ ထွက်ပြီ ၊ ဟု ပြန်ဖြေပြီး မှသာ အိမ်
 ပိုင်း ထဲသို့ဝင် ရ လေ့ရှိ၏။ အသုအလိုက်ရှိသူ အခြား သူများ လည်း ၎င်း တို့
 န်အိမ်အဝင်အဝင်၌တို့ နှိုဖြုလုပ် ရ လေ့ရှိ၏။ အသုအချိုး ၃ ရက် သို့မ
 ဟုတ် ၅ ရက် ၊ ၇ ရက်စသည့်ဖြင့် ၊ ဆင့်လျှင် ရာ ရက်၌ သေဆုံး သူအ
 ထက် ၊ နောက်ဆုံး ကုသိုလ် ကောင်း မှုဖြု ပေး ခြင်း အဖြစ် ၊ ဘုန်း တော်ကြီး များ
 အား ရက်လည်ဆွမ်း တပ်ပြီး ၊ တရား နာ အမှုပေး ဝေ လေ့ရှိ၏။

အသုအကိစ္စထွင် ၊ အစီမ်း သေများ နှင်တ လေး ငယ် ၊
 ကိုယ်ဝန်သတ်များ သေဆုံး ပါက နေ့ချင်း ပြီး သင်္ဂြိုဟ် လေ့ရှိ၏။ ရက်ကြာထား
 လေ့မရှိပေ ၊ ရက်ကြာထား လွန် ရှာ နာသည့် စိုက်တတ်သည့်တုယုဆ သောကြောင့်
 ဖြစ်၏။ တို့အပြင် ၊ မိမိတို့ရွာပြင်ပ၌ကား မှောက်၍ ၎င်း ၊ အိ ခုတ်ခံရ ၍
 ၎င်း ၊ သစ်ပင် ပေ T မှလိပ်ကျ၍ ၎င်း ၊ စသည့်အစီမ်း သေများ ကိုရွာထဲ သို့
 သို့မဟုတ် အိမ်အိမ်မှ မလာရဘဲ ရွာပြင်၌ဖြစ် စေ ၊ သုအန်၌ဖြစ် စေထားလျှင်
 အသုအ ကိစ္စများ ဆောင်ရွက်သင်္ဂြိုဟ် လေသဏ်။

အသုအကိစ္စထွင် ၊ အလောင်း ကို ၁ ရက် ၊ ၃ ရက် ၅
 ရက်စသည့်ဖြင့်အလင်း သင်္ဂြိုဟ်ထား ၍ သင်္ဂြို လေ့ရှိ၏။ ရပ်ဝေး ရှိ နေ့အံ့
 သား ချင်း များ ကို စေတင်အိုင်း ရန်လိုအပ်ပါက ၊ အများ အား ဖြင့် ၃ ရက်
 စန့်ထား လေ့ရှိ၏။ ၎်ထွင် ၂ ရက် ၊ ၄ ရက် ၊ စသည့် `ရုံ` ရက်မထား ရ

တုခယုဆဆ ရှိ လေသည်။

ရွာ၌ဘုန်း၊ ဂေါ်တြီး၊ ဝံ၊ ဣန်လင်လည်း ၊ ရဝီရွာ၌ပိုင်း
ဝန်ထုညီအဖွဲ့ခံ၍ပီရီး၊ ဖလာထုံး၊ စံအဆိုင်း၊ ဘုန်း၊ ဩ၊ ဝံပဲ့ဗြုလုတ်ကဝါသဋ္ဌိ ပေး
လေ့ရှိ ပေသည်။ ဤတွင်ပီး၊ သဋ္ဌိဖြိုး၊ ဘုန်း၊ ဂေါ်တြီး၊ စံအရီး၊ ပြာဇိုး၊ ကိုရွာစံ
ဂေါင်ဘက် နှိုမတုတ်အ ဂွေဘက်တွင်အရီး၊ ဘိုး၊ ဂေါ်တြုလုတ်ကဝါသ၊ လိုက် လေ
သည်။

အထက် ဖေTမြ မိအ ဂြောင့်၊ အရသ များ၊ ကိုထောက် ရှုခြင်း၊
ဖြင့်၊ ဆည် ပေါက်ရွာ နေသူများ၊ သည်ဘိုး၊ ဘွား၊ စည်ဆက်ကိုး၊ ဣမ်ယုံကြည်လာသော
ဘာသာ ရေး၊ နှင့်မီရီး၊ ဖလာစ လေထုံး၊ စံတို့ကို ခေတ်နှင်အညီပြုပြင် မွမ်း၊ စံယုံ
ကြည်လက်ယမ်း၊ တို့နှင့်သက်ဆိုင် သော ဆောင်ရွက်ချက် များ၊ ကိုလည်း ၊ ၎င်း၊ တို့၏
စီး၊ ပွါး ရေး၊ ဝင် ငွေအ ခြေအ နေ၊ ခေတ်စနစ်သ ဘောတရား၊ များ၊ အလိုက်
ပကသနမ ဖက်အိုရင်း၊ ကိုသာဗြုလုတ်ထိမ်း၊ ထိမ်း၊ လက်ရှိကြ ပေသည်။

(ဇ) တရား ဥပ ဒေတစာ။

(က) တရား စီရင်ခြင်း ။ ။ ဆည် ပေါက်ရွာ နေသူများ၊ တွင်၊ ၁၉၆၂ ခု
နှစ် မတ်လ ၂ ရက်နေ့၌ဂေါ်တြီးစွန် ရေး၊ ဂေါင်စီ
တက်ပြီး၊ သည်မှစ၍အရင်း၊ ဝှင်စီး၊ ပွါး ရေး၊ စနစ်လည်း၊ ယုတ်သုံး၊ ဘွား၊ ဣမ်
၎င်း၊ စံနစ်နှင်အထူတရား၊ ဥပ ဒေတို ငွေနှင်အနှိုင်း ယုတ်သော ငွေယုတ်နှာ
ဘက်လိုက်ပါခဲ့ သောတရား၊ စီရင်ခြင်း၊ နှို ၊ တရား၊ ဥပ ဒေ နှို များ၊ ပါချပ်
ငြိမ်း၊ ဘွား၊ ခဲ့လေသည်။ ထိုအထူ၊ ပ ဒေသရောင်၊ အမိန့်တဩဇာ၊ သူဦး၊ တဦး
တဦး၊ ဖြင့်တရား၊ ဥပ ဒေတိုလက်ထမ်း၊ ခြား၊ ဗြုလုတ်လက် စံစိတို့သနှင်ရှိရာ လို
ရသလို၊ နှိုယုတ်စီရင်ခြင်း၊ စနစ်များ၊ မိတ ဖြော၊ ဖြော၊ ဖျောက်ကွယ်လာ ခဲ့ ။

တဆက်တည်း မှာပင် ၊ ဆို၍လစ်တရား၊ ဥပဒေနှင့်အညီ ခုံရုံး ဖွဲ့စည်းပေး
 တရား ကိုပြန်ဆွဲရင် သောစနစ်၊ ပြည်သူ့တရား၊ ဥပဒေအဖြစ်ဆို တဖြည်း
 ဖြည်း ပြောင်းလဲစေရမည်။ ထို့ကြောင့်ပေးအပ်
 ကျေးဇူးတင်စွာ ဆွဲအပ်ပြီး ဌာနအဖွဲ့ ဘီးမှ ပြည်သူ့တရားရုံး
 ဝန်ထမ်း သော ပြည်သူ့တရားရုံး တရားရုံး၊ များစွာ ပေးအပ် လျက်
 တရားရုံး ကော်မတီဖွဲ့စည်းထားရှိပြီး ပြည်သူ့တရား ကိုပြန်ဆွဲပေး
 ကိုယ်တိုင် ဝန်ထမ်း ဖြစ်အောင် ဖြစ်လျက်ရှိ ပေးအပ်။ ဌာနအဖွဲ့
 ဘီး များ အနေနှင့်လည်း ဆို၍လစ်စနစ် စေတနာအတိုင်း ဘေးတ
 ရား ခံယူရန်ရှိစွာ ဖြစ် အစီအစဉ်အရ ဖွဲ့စည်းပေး အပ်လျက်
 အကိမ်အစုံအတိအကျ ကြိုတင်ပြင်ဆင်ပေး အပ်လျက် မရှိစေ ပေး။ ဘ
 မိန့်အရေး အဖွဲ့ပြုမူပေးအပ်ပေးအပ်လျက် ရှိ ပေးအပ်။ ထို့ကြောင့်
 တစ်စတစ်စ ပြောင်းလဲ သော စီးပွားရေး၊ မူဝါဒ၊ လေ့လာဆောင်ရွက် ပေး
 ပေးပြီး ဖြစ်စေပါ။ ပြည်သူ့တရားရုံး ဖွဲ့စည်းပေးအပ်ပေးအပ်။ ။
 ပြည်သူ့တရားရုံး ပြင်ဆင်ပေး ပေးပါ။ နာကျင်စွာ အဖြစ် အား ဝါး ဘိုး ၄၀ / ၅၀
 ကို ဒါကတင်လေ့ရှိ၏။ ဆိုသော်လည်း အမှုများ မှာပင် ပေးအပ် ပေးအပ်
 ကျိုးစား ၊ ထင်း စသည့်အရေး အဖွဲ့များ ကိုပေးအပ်ပေးအပ် ပေးအပ်
 ဘက်အကျင့်စိတ်ထွက်ပြား ပေးအပ်ပေးအပ်ပေးအပ်ပေးအပ် ပေးအပ်
 ပေးအပ် ပေးအပ်ပေးအပ် ။ ပေးအပ်ပေးအပ် ပေးအပ်ပေးအပ်
 ပြန်လည် ပေးအပ်ပေးအပ် ပေးအပ်ပေးအပ် ပေးအပ်ပေးအပ်
 နည်း နည်းပေးအပ်ပေးအပ် ပေးအပ်ပေးအပ် ပေးအပ်ပေးအပ်
 ရသင့်ရတိုက် သောအခွင့်အရေး ပေးအပ် ပေးအပ် ပေးအပ် ပေးအပ်

နှစ်ပတ်လည်ဆုံး ဖြစ်ပေး လိုက်၏။ ဇာတ်မယား ထွာလိုမျှအဖြစ်၊ ဥပမာ -
 ဆည် ပေါက်ရွာသူ မပိုက်မီ နှင့်လက်ထပ် သော သောကျား သည်အလုပ် မလုပ်ချင်
 ဘဲ၊ ပေါ့လျော့စွာ နေလို၍ မိန်းကလေး ကာကွာလို ကြောင်း လျှောက်ထားရာ
 အကြိမ်ကြိမ် ရေစစ်ဆုံး မသော်လည်း ၊ သောကျား ကလေး ကမပြုပြင်၍ နောက်
 ဆုံး တွင်၊ မိန်းကလေး က၊ သောကျား ကလေး အား လျော်ကြေး ငွေ ၃၅၀ / ကို၊
 သဘောထူပေး စေလျက်၊ တရား သူကြီး အဖွဲ့က ဆုံး ဖြစ်စွာ ဝှင်း ပေး လိုက်၏။
 နွား သတ်မှု၊ ဖဲပိုက်မှု၊ အရက်ချက်မှု၊ စသည်တို့ကိုအခြား ရွာများ တွင်အ
 နည်း နှင့်အများ ထွေရှိ နေရ သော်လည်း ၊ ဆည် ပေါက်ရွာတွင် မူလုံး ဝမ ထွေရှိ
 ရ ပေ။ တစ်စုံတစ်ခု အဖွဲ့မျှသာ မြေပွများ ဖြစ်ပွား ခဲ့ပါက၊ တရား မှုတမှု
 ရှိစေရန်၊ လိုအပ်ပါက၊ တရား သူကြီး များ ကိုယ်တိုင် တွင်း ဆင်း ကြည့်ရှု
 လျက်၊ စနစ်တကျဆုံး ဖြစ် ပေး လေ့ရှိ ပေသည်။

ထိုသို့အား ဖြည့်ဆည်း ပေါက်ရွာ နေသူများ တွင် စီး ပွား ရေးအ
 ခြေအ နေ နိမ့်သေး သော်လည်း ၊ အထူး သဖြင့် ၁၉၆၂ ခုနှစ် နောက်ပိုင်း
 မှစ၍ ဆိုရှယ်လစ်လမ်း စဉ်သဘောတရား များ ကိုခံယူကျင့်သုံး လာကြခြင်း
 ကြောင့်၊ အခြား ရွာများ နှင့်စာလျင်၊ ပြစ်မှုကူး လွန်ခြင်း တရား ရေး
 ဖြစ် ထွေး ခြင်း များ အထူး နည်း ပါး လှ ပေသည်။

(ခ) ပြစ်မှုကြီးတင်ကိစ္စကြောင့် နှင့်တရား ဥပဒေစိုး မိုး ရေး ။ ။

ဆည် ပေါက်ရွာ နေသူများ အ နေ နှင့်ဆိုရှယ်လစ်သဘောတရား
 စေတီစံ နှစ် နှင့်အညီအညီတရား ရှိစွာဖြင့်၊ အစေတင့် မှုတစွာ ဆည်ဆံ နေ
 ထိုင် မှုတို့ ကြောင့်၊ အမြတ်ရှုအကြီး အကျယ်ဖြစ်ပွား မှုမရှိလှ ပေ။ သာမန် အသေး အဖွဲ့

အမှတ်မဲ့ဖြစ် သော ကိစ္စများ လောကီသတ္တိရား၊ ယင်း အမှုများ ကိုလည်း ၊ ပြည်သူ
 တရား ရေး ကော်စီတီက၊ တရား မျှတစွာဆုံး ဖြစ် ပေး လိုက်ပြီး ၊ နောက်
 နောင်မဖြစ်ပွား ရန်အထွက်လည်း ၊ ကြိုတင်ကိစ္စကိစ္စသည့်အ နေဖြင့် ၊ ပညာ ပေး
 ဆုံး မလေ့ရှိ ပေသည်။ ဥပမာ - ရာသီ သီး နှံအနည်း အပါး ခူး ယူမှု၊ စီး
 သုံး မှုများ အတွက်လည်း လွန်သူကိုလည်း ၊ နောက် နောင်မဖြစ်ရန်သတိ ပေး လျက် ၊
 ပစ္စည်း ရှင်ကိုလည်း ၊ မိမိပစ္စည်း ကိုလုံခြုံစွာ စောင့်ရှောက်ထား ရှိရန်သ
 တိ ပေး ထား လေ့ရှိ ပေသည်။

အည် ပေါက်ဂွာ၏ ကျေး ဂွာလုံခြုံရေး နှင့်အုပ်ချုပ်မှု ကော်
 စီတီ၊ ပါတီ၊ လယ်သမား ကောင်စီ၊ အလုပ်သမား ကောင်စီ၊ တရား ရေး
 ကော်စီတီ၊ နှင့်ရပ်ဂွာလူကြီး များ တလည်း ၊ ရွာသူရွာသား များ အား ၊
 ယနေ့ကျင့်သုံး နေသော ဆိုရှယ်လစ်စံနစ်၏အများ ကောင်း စား ရေးဝါဒ
 လမ်း စဉ်းစာတရား များ အား ၊ အခါအား လျော်စွာပညာ ပေး ဖော်
 ပြောစဉ်း ရုံး လျက်ရှိ ပေသည်။ ထို့ပြင် ၊ အေးအစု၊ မုအမှု၊ သာတုညီမျှခွဲ
 စေစား သုံး မှု ၊ သည်း ခံ ပေါင်း သင်း မှု၊ လူလူချင်း ကြင်နာတရား ထားရှိ
 ရေး စသည်တို့ကိုလက် အောင်ပိုင်ကျင့်သုံး နိုင်ရန်ကိုလည်း တိုက်တွန်း စဉ်း ရုံးပေး
 ခြင်း ဖြင့် လူ့အဖွဲ့အစည်း အတွက်မလိုလား အပ် သောအမှတ်ရှိ ပြုသောများ ၊ မ
 တရား မှုများ မဖြစ်ပွား စေရန်ကြိုတင်ကာကွယ် ပေး လျက်ရှိ၏။ ထို့အပြင် ၊
 ယနေ့ထား ရှိသောအစိုး ရ၏စေတနာ ၊ တရား ဥပဒေ၏သဘောတရား
 လက် အောင်ကျင့်သုံး ပုံတို့ကိုပါပညာ ပေး စဉ်း ရုံး လျက်ရှိ ပေသည်။ ထို့ကြောင့်
 လည်း ၊ အည် ပေါက်ဂွာ နေသူများ ထွင် ၁၉၆၂ ခုနှစ် နောက်ပိုင်း မှစ၍
 တရား ဥပဒေကို ပိုမိုရှိ သေ လေး စား လာကြလျက် ၊ ရပ်ဂွာသဘာဝ ရေး

နှင်၊ တရားဥပဒေ စိုးမိုးရေးသည် မျက်ဝါး ထင်ထင် ပေါ်ထွင်
လျက် ရှိပေသည်။

.....

ကျပ်၊ ဒ် နီ၊ ။

.....

.....

နဲ၊ သပ်မဏိ လု၊ ဖြင်၊ ။

.....

သုံး သစ် အ ဣ ပေး ခြင်း

ဆွဲ ပေါက်ရွာ နေသူတို့ထံမှ ရေး အ ခြေအ နေများ
 တို့ ယင်း တို့၏ ပျိုး ရေး နှင့် ဖွဲ့စည်းလျက်၊ လေ့လာသုံး သစ်မြေရာထွင် ၊
 ၁၉၅၃ မှ ၁၉၆၂ ခုနှစ်အထိ ကိလဒထွက်အခန်း (၃) ထွင်၎င်း ၊
 ၁၉၆၂ မှ ၁၉၇၃ ခုနှစ်အထိ ကိလဒထွက်၊ အခန်း (၄) ထွင်၎င်း၊
 အဘိုး သီး အ ငေး စိတ် ဖေTမြေထား ပါသည့်၊ ယင်း တို့၏ ဖေTမြေ နိုင်ရန်ဆွဲ
 ပေါက်ရွာ နေသူများ ၎င်း ပျိုး ရေး အ ခြေအ နေများ အ ကြောင်း ကိလဒ်
 ၁၉၅၃ မှ ၁၉၆၂ ခုနှစ်အထိ ကိလဒထွက်၊ အခန်း (၃) ရွှေပိုင်း
 ထွင်၎င်း ၊ ၁၉၆၂ မှ ၁၉၇၃ ခုနှစ်အထိကိလဒထွက်အခန်း (၂) ထွင်
 ၎င်း ၊ အဘိုး သီး အ ငေး စိတ် ဖေTမြေထား ပါသည့်၊

အုတ်ခဲထွန်း တို့ နိဂုံး ချုပ် ဖေTမြေရာထွင်၊ ယင်း ဖေT
 မြေထား သစ်ထု ရေး အ ခြေအ နေများကို ၁၉၆၂ ခုနှစ် ၅၀၀ နှင့် နောက်ပိုင်း၊
 တနည်း အား ဖြင့် တော်လှန် ရေး တောင်စီ မတက်စီ နှင့်တက်ပြီး တာလကို
 နှိုင်း ဖွဲ့စည်းလျက် ခေတ် မြောင်း တော်လှန် ရေး ခပ်ထူး မတ်ထူး တာလ ၊
 တိုင်း မြစ်ထု ကောင်း ရေး ဤ ဆွဲပြီး ပန်း ချက်များ နှင့် ချိန်ဆလျက်၊ အောက်
 ပါအတိုင်း အကျဉ်း ချုပ်သုံး သစ် မြေပြီး ၊ အကြံဉာဏ် များ ပေး ကိုပါသည့် ။

လှူဆက်ဆံ ရေး နှင့် ဆောင်ရွက်မှုကဏ္ဍ

လှူဆက်ဆံ ရေး နှင့် ဆောင်ရွက်မှုအ ခြေအ နေများထွင်
 ၁၉၆၂ ခုနှစ်မတိုင်မီအရ၊ ဆွဲ ပေါက်ရွာ နေသူများ သစ် ၁၉၅၃ ခု
 နှစ်အထိ၊ ရွာ ဟောင်း ထွင် နေစဉ်က ၎င်း များ ဥယျာဉ်ဖြူ၎င်း၊ လယ်ယာမြေ

ဝှင်၊ ထန်း၊ တောပိုင်ဝှင်များ၊ အဖြစ် အများ၊ အား ဖြစ်စီး ပွါး ရေး
 လက်မှတ်လက်ရင်း များ၊ ရှိသော အရင်း ဝှင်များ၊ အဖြစ်၊ ချမ်းသာ
 ဖြစ်စေ နေကြရော၊ ၎င်း၊ အရင်း၊ ဝှင်များ၊ နှင့်ဗြူရီတ ရေစိစက်ယန္တရား
 ဆောက်ထွင် ရှိသော လူမှုရေး၊ အခြေအနေများ၊ ပွား၊ အများ၊ ပြည်သူ့စီမံ
 ကျိုး ဖြစ်ခြင်း၊ ထက် ၎င်း၊ တိုက်အကျိုး စီး ပွါး ကိုသာအကျိုး ဖြစ်စေရန်ရည်ရွယ်
 လုပ်ဆောင် နေကြပေသည်။ ထို့ကြောင့်၎င်း၊ တိုက်လူမှုရေး၊ ပွားလုပ်သား
 ပြည်သူအများ၊ စုစုပေါင်း ဖြစ်စေရန်၊ စံနှုန်းတကျပြုလုပ် သော လူမှုရေးများ
 မဟုတ်သေး။ ပီပီတို့နှင့်ပီပီတို့အဆိုင်၊ အပိုင်၊ အထွက်အို ရည်ရွယ်လုပ်ဆောင်
 သွင်း၊ ကြောင့်၊ လူမှုရေး၊ အခြေအနေများ၊ ပွားစီး ပွါး ရေး၊ တောင်း
 မှန်သလောက်၊ စနစ်တကျစဉ်း လုံး ညီညွတ်တိုး တက်မှုမရှိသေးပေ။ လူမှုရေး
 ကိစ္စများ၊ ကိုဆောင်ရွက်ရာတွင်လည်း၊ ရပ်ရွာအများ၊ စဉ်း လုံး ဆောင်
 ရွက်ခြင်း၊ နည်း ပါး လျက်၊ စဉ်း လုံး ဆောင်ရွက်ရန်သဘောတရား၊ နား
 လည်မှုလည်း၊ နည်း ပါး လှပေသည်။ ငွေဝှင်ကြေး ဝှင်များ၊ တသပီပီတို့စိတ်
 ထူး ပေါက်ရော၊ စိတ်အနှစ်အရ၎င်း၊ ၎င်း၊ တို့ကိုယ်စိုက်နှစ်နှာလာ မည်အနှစ်
 ရက်ကိုကြိုတင်ကိစ္စကိစ္စတကြောင့်၊ မလုပ်မဖြစ် သော လူမှုရေး၊ ကိစ္စများ
 ကို ငွေပိုင်နိမြှုပ်လုပ် ဆောင်ရွက်တများ၊ သေပေသည်။ ထို့ကြောင့်၎င်း၊ တိုက်စီး
 ပွါး ရေး၊ ဖြည့်စုံစုံသလောက်၊ လူမှုရေး၊ အခြေအနေများ၊ တိုး တက်ကောင်း၊
 မှန်မှုမရှိသေးပေ။ ဥပမာ - ရပ်ရွာအုပ်ချုပ်စီမံရေး၊ ကိစ္စများ၊ ထွင်၎င်း၊
 စီသား၊ ရှေ့ရပ်ရွာအစိအစိ ရေး များ၊ ထွင်၎င်း၊ ၎င်း၊ နှင့်တည်း၊ မိန့်ဝင်၊
 လက်ဖြိုင်ဆိုင်မှု၊ မကြေကပ်မှု မပြေလည်မှုများ၊ ရှိသော် တည်း တဆောင်စိ
 ဖြစ်တ ကိုသာ အဆုံး များ၊ သုံး၊ ထိုအတိုင်းရှိလာရော ၁၉၅၀ ရှစ်စုစိ

မြို့များ၊ ခြေများ၊ ဆုံး ရှုံး ဖဲ့ရသဖြင့်၊ မီး ပွိုး ရေး ထူး ဘဲဖြိုး ၊ စိတ်ငါးပိတ်များ၊
 ဆန့်နွမ်း ငတ်တူလာ ခဲ့၏။ နို့ဘော်ဆရင်း၊ ဂွင်စီး ပွိုး ရေး ဝံနစ်ကတ်တိုင်း
 ရှိ နေ ဘေး ခြုံ ၊ ၎င်း၊ တို့လှမှု ရေး ဆ ရွှေဆ နေ များ၊ ပွာလည်း ယဝင် နီး
 ပါး ရှိ နေ ဘေး ဖြိုး ၊ ၁၉၆၂ ခုနှစ်တိုင်ဖြစ် ပေသ၍။

၁၉၆၂ ခုနှစ်ထွင်ကား ၊ ဘော်လှန် ရေး ဘော်ဝါ
 စီတက်လာလျက်၊ ဩဂိုစ ရေစိဝ ကိန္ဒယား တို့ဖျက်နှိမ်း ဖြိုး ၊ ဆိုဂွယ်လစ်ဒီ
 ဝို က ရေစီအုပ်ချုပ် ရေး ဝံနစ်တိုင်း ၊ ဆရင်း၊ ဂွင်စီး ပွိုး ရေး ဝံနစ်
 တို ဖျက်နှိမ်း ဖြိုး ၊ ဆိုဂွယ်လစ်စီး ပွိုး ရေး ဝံနစ်တိုင်း၊ အခါ၊ တိုး
 တည်ထွင်လာဖြိုး ၊ ဆိုဂွယ်လစ် ဝံနစ်နဲ့ ပြောတည်း ၊ လဲ ချိတက်လာ ခဲ့၏။ တို့ ဟောတည်း၊
 ဆဏ္ဍိ ပေါက်ပွာ နေသူများ၊ လည်း ၊ ခေတ်ဝံနစ်ဆရာတို့ လောကီ လောကီ၏
 ဆောင်ရွက်ရန် သတိပြုလာ ခဲ့ကြ ကော့၏။ တို့အစု ၎င်း၊ တိုက်ရစ်ရွာအုပ်
 ချုပ်စီမံ ရေး၊ စီစဉ် များ ၊ ဗီဘား၊ ခု၊ ရပ်ရွာသက်ဆဲ ရေး ၊ သာ ရေး ၊ နာ
 ရေး ၊ ၀ သည့်လှမှုသက်ဆဲ ရေး များ ထွင်၊ ယဝင်ဆရင်း၊ ဂွင် ခေတ်ဝံ
 နစ် ဆ နေဆယား များ၊ တို့ စကြည်း၊ ဖြည်း၊ ပြုပြင်လာလျက် ခေတ်သစ် ၊ ဝံနစ်
 သစ်ဆရာတို့၏ ပါလာကြခြင်း၊ ဟောတည်း၊ စကြည်း၊ ဖြည်း၊ ပျိုပျို ကော့တည်း ၊ ပုန်လာကြ
 ၍၊ ၎င်း၊ တို့စီး ပွိုး ရေး၊ လက်ရက် ရှက် လော့မြို့များ၊ ဆချို့၊ ယုန်ပျိုလက်
 ဝင် ငွေရ နေ ဘေး၊ ဘော်လည်း ပေဘက်ဓာရမ္မ များ နည်း၊ ပါး ကာကြမ်း ၊
 ဝည်း၊ ခုံ၊ ဘိုရှိုင်း ၊ ဝည်း၊ ခုံ၊ လှမီ ဆော့ဇိယ များ ၊ များ၊ လာ ခဲ့၏ ၊
 စတိုး၊ တိုစတိုး၊ သီး သက်ဆဲလာကြမ်း ၊ ဝာန်ဝင်မှုများ၊ နည်း၊ ပါး ကာကြမ်း၊
 ဆိုဖြင့် ၎င်း၊ တို့လှမှုသက်ဆဲ ရေး ဆ ရွှေဆ နေ များ၊ ပွာ ခေတ်ဝံနစ် နှင့် ဆဏ္ဍိ
 ပြောတည်း ၊ ကဲလာစဉ် ၊ ၁၉၆၈ ခုနှစ်ထွင် သစ် ကော့ဝီမံတိုက် ၊ နှင့်၊ ကြက်

ပေဘက် တောင်ဆည် ထိန်း သိမ်း ရေး လိုအပ်ချက်အရ၊ ယင်း တို့၏အရင်း
 ဝင်လက်မှတ်ဖြစ်သော ငှက်ပျောခြံများ၊ တိုလုံး ဝယ်ယူသိမ်း လိုက်ရ
 အရင်း ဝင်စီး ပျိုး ရေး မှာလုံးဝ ဝီရိန်ချင် နှား၊ လက် ငှင်း တို့၏စီးဘား
 စုစီး ဝတ်နေရေး အထွတ်အမြတ်၊ အား လုံး ဤ စား ဝှာ ဖွဲ့စည်းလုပ်လုပ်
 ဖြစ်ရ တော့၏။ အစိုး ရှင် နတ်မိမိန်း လုပ်ငန်း များ ထွင်ဝင် ရောက်ဆ
 မှုထမ်း လာကြ၏။ ဝီရိန်အထွတ် နှင့်တိုင်း မြစ်အထွတ်ပါ။ စီး ပျိုး ရေး တို့
 နှင့်ဆွဲလုပ် ဆောင်လာကြ တော့၏။ ယခင်က မှုဝီရိန်အထွတ်သာတိုက်ပိုင်
 လုပ်ငန်း လုပ်ခဲ့ကြ၏။ ထို့ကြောင့် ငှင်း တို့စီး ပျိုး ရေး မှာ ခေါင်း ပုံဖြစ်
 မှုထမ်း လာလက်၊ ဝီရိန်လုပ်သည့်အခါ ခံစား ခွင့်ရရှိလာပြီး ၊ ထုစ
 များ မှုစားသော စီး ပျိုး ရေး တို့ ဖြစ်လာ၏။ စီး ပျိုး ရေး မှာ စီးဘားစု
 အထွတ်၊ အား လုံး ဤ စား ဝှာ ဖွဲ့စည်းမှုသာ၊ တနည်း အား ဖြင့်လည်း လူတိုင်း
 လုပ်အလုပ် - ၃-၄- စုစုလုပ်တိုက်မှသာ စီးဘား စုဝင် ငွေလုံ လောက်ရုံ
 ရှိလာကြ၏။ စီးဘား စုဝင် ငွေတစ်လျင် များ မှု ရရှိ/ ခံနိုင်သာ ရှိကြ၏။
 စီးဘား စုအား လုံး လုပ်တိုက်မှ စား လောက်အဖြစ်၊ တိုင်း တိုင်း ပိုမိုစွာ
 လုံး အား ယား လာ ခဲ့ကြ၏။ ထိုနည်း တူရပ်ရွာ နှင့်လည်း အေး အထူး ပုစ
 မှုသာ အားထား လာလက်သည်၊ ခံ စိတ်ဝင်စား ဖြင့်၊ အစား ရုံး ညှိနှိုင်း လုပ်
 ဆောင်လာခြင်း ကြောင့်၊ ငှင်း တို့လူ မှုဆက်ဆံ ရေး မှာ ငှင်း တို့စီး ပျိုး
 ရေး တို့ တစ်ဖွဲ့နှင့်စား သော်အထူး ပိုမို ကောင်း ပွန်တိုး တက်လာ ပေသည်။
 ယခင်အရင်း ဝင်စီး ပျိုး ရေး စနစ်ထွင်မှု၊ စီး ပျိုး ရေး တို့ တစ် ခေါင်း
 ပွန်သ လောက်တိုင်း နှင့်တိုင်း အမြဲဖြစ်အောင်၊ မာန်မာန်များ ဖြင့်စွဲစွဲ လုံး
 မှုပုဂ္ဂိုလ် ပေ၊ နှေး ကွဲလက်ဆက်ဆံ ရေး ညံ့ဖျင်း ဖြစ်၏။

လူမှုဆက်ဆံရေးတွင် ၁၉၆၂ ခုနှစ်တွင် ထက်နောက်ပိုင်း
 တွင်ပိုမိုတိုးတက်လာကြောင်း သာဓကများ အနက်တခုကို ဖော်ပြရသော် ၊
 ၁၉၆၂ ခုနှစ်တွင် ဆွေမျိုးချင်း ဆက်ဆံမှု နှင့်လင်မယား တွဲဖက်မှုများတွင်
 ဆုံးခန်း အဖြစ်ဆွမ်း ဘွတ်၍ဖြတ်တောက်ခဲ့မှုများ ထိ၊ မောက်မာစွာ ငြိမ့်လျက်၊
 ၁၉၆၂ ခုနှစ်နောက်ပိုင်းတွင်ကား ၊ ထိုကိစ္စမျိုး လုံးဝမရှိတော့ဘဲ၊ ဖိအား
 ရအထွင်း ၊ ဆွေမျိုးချင်း ဖွဲ့စည်း၊ ရပ်ရွာအထိပိုမိုစဉ်း လုံးလောင်း၊ ညှိနှိုင်းတိုင်
 ပင်လောင်း၊ သားသမီးများ ဖိအားထောက်ရှေး တွင်လည်း နာလည်မှုရှိစွာ
 ညှိနှိုင်း ခွင့်ပြုလာသည့်အလျောက်၊ သား ၊ သမီး များ တလည်း ဖိစိတ်အင်အား
 ဘက်ရှေး ချယ်ရာထွင်း၊ ခေတ်ခံနစ်နှင့်အညီ၊ ကိစ္စ၊ ဥပမာ၊ စွမ်းအား ရှိမှု
 အကုန်ပိုမိုစွာ သည်တို့ကိုကြည့်လျက်၊ သင့်လျော်သည့် ဖိအားများ နှင့်တိုင်ပင်ရှေး
 ချယ်လေ့ရှိလာပေသည်။ လင်မယား တွဲဖက်မှုကိုမလိုလား တော့ပေ၊ ရပ်ရွာ
 ဖွံ့ဖြိုးရေး ကိစ္စများ နှင့်သာရေး ၊ နာရေး ၊ အလှူအတန်း များ တွင်တတိယ
 တောင်း ပြုမှုပယ်လျက်၊ စုပေါင်း ဣတန်း ဆောင်ရွက်ခြင်း ပြုလောင်း၊ ထို့
 ကြောင့်လူမှုဆက်ဆံရေး များ တွင်ယခင်ကဲ့သို့ ငွေရွင်း၊ ခန့်ရွင်း၊ အနိုင်ယူမှု၊
 လူလူချင်း မတရား ပြုမှု၊ မောက်မာမာ နှိပ်စက်မှု၊ စိတ်ဝမ်း တွဲမှု များ မရှိ
 တော့အောင်နည်း ပါးလျက်သည်၊ ခံစိတ်၊ ခွင့်လွှတ်စိတ်၊ ကြင်နာစိတ်များ ပိုမို
 တိုးပွားလာခဲ့ပေသည်။ တနည်းအားဖြင့် ပြောရသော် ၊ လူမှုဆက်ဆံရေး
 ဆောင်ရွက်မှုများ တွင်လမ်း ခေတ်အတိုင်း ခံယူချက်ဖြင့်၊ ဆိုရှယ်လစ်
 ဒီမိုကရေစီအခြေခံကျင့်စဉ်များ နှင့်အညီ၊ အများစုပေါင်း တိုင်ပင်နှိုး
 နှော့ခြင်း ၊ အများစုပေါင်း ဆုံးဖြတ်ခြင်း ၊ အများစုပေါင်း ဆောင်
 ရွက်အကောင်အထည်ဖော်ခြင်း များ တိုးပွားလာခဲ့ပေသည်။ ရှေး ဖွဲ့စည်း

ရပ်ရွာအသုံး၊ အဖွဲ့အစည်း၊ လူတို့၊ ဆိုရှယ်လစ်ဒီမိုကရေစီဝန်ထမ်းနှင့် ရွေးချယ်တက်
လက်ရှိပြု ပေးသည်။

သည့် ပေါက်ရွာ နေ ဘုရားရှိရာ မှုဆက်ဆံ ရေး
နှင့် ယောင်ရွက်မှုအ ခြေအ နေများ၊ ထွင်း၊ ငှင်း၊ ထိုး၊ ပျိုး ရေး အ ခြေအ နေ
များ၊ နှင့်စာ ဘေတ်၊ ပိုမို ကောင်း၊ မှန်စွာ၊ ဘက်လက်ရှိခြင်း၊ နှောင့်၊ ထွန်း
အ နေခြင်း၊ ကပ်ဖြည့် အကြံ ပေး၊ ရန်အင်တိုက်ရက်များ၊ ဗုဒ္ဓပင် မရှိ ယ
လောက်ဖြစ်ပါသည်။ တခါတရံ တွင် ဘာ နှောင့် ရ ဘေတ်၊ ရွာ၏ ကောင်းကင်ကြမ်း
နှင့် ပြောတော်တော်ခြင်း ၊ အနည်းငယ် ခွဲခြား ထိုစိတ်ရှိသူအချို့ကိုသာ ဘက် ပေးခြင်း
ရုံး ဘင် ပေးသည်။

ကျန်း မာ ရေး နှင့်အား တစား တစား

ကျန်း မာ ရေး နှင့်အား တစား တွင် ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊
မတိုင်မီ အ ခြေအ နေများ၊ အရ၊ ယခင် ၁၉၅၃ ခုနှစ်ရွာ ယောင်း တွင် နေ
စဉ်ကပင်၊ စီး ပျိုး ရေး ထိုး တက် ကောင်း မှန် ဘေတ်လည်း ၊ ရွေ့ရ ရေး ကိုသာ
အင်တစား နေမှုအြောင့်၊ ကျန်း မာ ရေး ကိုဂရုပြု မှုနည်း ပါ ခဲ့ပေ သည်။
ထို့အြောင့်ငှင်း ထိုး၊ ပျိုး ရေး ကောင်း မှန် မှု နှင့်စာ ဘေတ် ကျန်းမာရေး
ထွင်တား ခွဲယင်း လှမ်း၊ အားဖြည့်အြောင့်ဘေတ် ရွာ ယောင်း၊ ထွင်ရွာ နေ
ရားအိမ် ခြေကြပ်တည်း ၍၊ ကျန်း မာ ရေး နှင့်ပတ်ခြင်း ၊ ရပ်ရွာ ဦးစွာများ၊
ပုလိပ်၊ ဝမ်း ၊ ဝက်သစ်စသည့် ရောဂါအာဇာတ် ပြော နှိမ်စက်ရခြင်း များ ရှိ
ပြီး ၊ ကျန်း မာ ရေး အဘိပညာ နည်း ပါ မှုအြောင့်၊ တကိုယ် ရေ၊ မီးဘေးရ
ရပ်ရွာကျန်း မာ ရေး နှင့်အိုင်ဘေတ် ကိုယ် လက်ထွက်ရွာ၊ အား တစား မှု ၊

ရောဂါကြီးတင်တိစ္ဆာန်မျှ၊ ဝမ်း ဝုံး လုပ် ဆောင်မှုများ၊ ဆရာ၊ နည်း ပါး ခဲ့
 လေသည်။ ထို့ကြောင့် ရပ်ရွာတွင် တနှစ်လျှင် လူ ပေါင်း ၂၀ ဝန်း နေထိုင်၏။
 ထို့ကြောင့် ၎င်း၊ ဇနီး၊ မှီး ရေး၊ ကောင်း၊ မွန် မှု နှင့် နှစ်သက် သော် ကျန်း မိ ရေး
 မှာ များ၊ ရွာလိုဆပ် ချိုးယွင်း ခဲ့၏။ ၁၉၅၄ ခုနှစ်တွင် ကား၊ ၊ ဆည် ပေါက်
 ရွာသစ် ခို့ ကြောင့်၊ ငွေလာ ရဖြိုး ၊ နိမ် ဝိုင်း များ၊ ကို ဝန် ဝန် တကျ၊ ကျယ်ပြန့်
 ရွာအတွက် ပိုက် ဆောက်၊ ပေး လက်၊ ရွာ နေထိုင် များ၊ ကို ကျန်း၊ မာ ရေး နှင့် ညီ
 ဆောင် ဆောက်၊ ပေး ၏။ ထို နောက် ၁၉၅၈ ခုနှစ်တွင် ရော၊ ပိး ၊
 များ၊ ကို အစိုးရက နှစ်စဉ် ပေး ခဲ့ခြင်း၊ ကြောင့်၊ ၎င်း၊ ကို ကျန်း၊ မာ ရေး
 မှာ၊ ရေ ကောင်း၊ ဖြင့် ၊ နေရာ ကျယ်ပြန့် ဖြင့်၊ ကြောင့်၊ ဆနည်း၊ ဖော် ပို
 ကောင်း၊ လာ၏။ ရောဂါ ဘယ နည်း၊ လာ၏။ ခို့ သော် ၎င်း၊ ကို ကျန်း၊ မှီး
 ရေး၊ လက် ရှစ် ခြံ များ၊ တည် ဖွဲ့ လက်၊ စီး၊ မှီး၊ ခုမ်း၊ သာ ရေး၊ ကို သာ မက် မေါ
 နေဆဲ ဖြစ် ၍၊ တ ကိုယ် ရေ ၊ စီး သာ၊ ရှာ၊ ရပ် ရွာ ကျန်း၊ မာ ရေး၊ ကို ဂ ဂ
 စိုက် မှု နည်း၊ နေ သေး ဖြိုး ၊ ကျန်း၊ မာ ရေး၊ ဆယ် ပညာ နည်း၊ လက်၊ ကျန်း၊
 မာ ရေး၊ ဆိုင် ရာ လုပ် ရွာ ၊ ဆောင် ရွက်၊ လုပ် ကိုင် ဝမ်း၊ ဝုံး၊ မျှ၊ ကြိုတင်
 တာထွက် မျှ များ၊ နည်း၊ ပါး လက် ပင် ဖွဲ့ ပေး သေး၊ သည်။ ထို့ ကြောင့်၊ ၎င်း၊ ကို
 စီး၊ မှီး ရေး၊ နှင့် ကျန်း၊ မာ ရေး၊ မှာ စား၊ ထု မျှ လောက် သာ ဖွဲ့ နေ ခဲ့ ရာ ၊
 ၁၉၆၂ ခုနှစ် ကို နောင် ပင် ဖြစ် ပေး သည်။

၁၉၆၂ ခုနှစ်တွင် ကား ၊ ကော် စွန် ရေး၊ ကောင် စီ
 တက် လာ လက်၊ စီး၊ မှီး ရေး၊ လူ မျှ ရေး၊ ဝန် ဝန် များ၊ မြူ မြင် နှစ် ဝမ်း၊ လူ မျှ ဆရာ ၊
 ဆည် ပေါက် ရွာ နေ သူ များ၊ မှာ လည်း ၊ သတိ တရား စတင် ဖွဲ့ လာ ကြပြီး ၊ တ
 ဖြစ်၊ ဖြစ်၊ မြူ မြင် ရန် ဆာ၊ ထု နေဆဲ ဖြစ် ရာ ၊ ၁၉၆၅ ခုနှစ် လောက် ရောက်

လာ သောအခါ၊ အစိုး ရန်ပညာ ပေး လုပ် ဆောင် မှုများ များ လာပြီ ၊
 ၎င်း တို့လည်း လိုက်ပါ ဆောင်ရွက်လာကြ၏။ ဤထင် ၎င်း တို့၏စီး ပွား ရေး အ
 ခြေအ နေထက်၊ လူမှုရေး အ ခြေအ နေမှာ ပိုမိုတိုး တက်ရန်အစဉ် လာ၏ ။
 ၁၉၆၀ ခုနှစ်ထွင်ကား၊ သစ် စောစီမံတိုင်း အရ ၎င်း ၊ ကြစ် ဗေဒစ်
 စောစီဆွဲ ရေသွင်း ရန်လိုအပ် ရက်အရ ၎င်း ၊ ၎င်း တို့၏ ငွက် ပျော့ခြေများ
 တိုလုံး ဝ မျက်စိမ်း ခုတ်ရွင်း လိုက်ရား၊ စီး ပွား ရေး အ နေဖြင့်အထူး ကျဆင်း
 သွား ခဲ့၏။ နို့သော် တိုအချိန်မှစပြီး ဘိုရွယ်လစ်စီး ပွား ရေး စံနစ် ခေါင်
 အထွင်း မှ၊ ကိုယ်စီကိုယ်ငှါး ဝေး လျက်၊ စီး ပွား ရွာလာကြ၏။ အလုပ်တိုင်း
 ဝေး လုပ်တိုင်လာကြ၏။ ဗီသား ခုအား လုံး ကျန်းမာ မှုဖြ စီ မည်၊ ဝင် ငွေရ
 မည်၊ ယေး ဘိုး ဝိ ဝ အကုန်သက်သာ မည်၊ ဝေည့်ရ ပေါင်း ထိုင်း ပင်း စိတ်စိတ်
 များ ဗီသား ခုက ဝေည့် ရှိလာပြီ ၊ ကျန်း မာ ရေး ကို ဂရုစိုက်လာကြ၏။ ထိုမှ
 ရပ်ရွာကျန်း မာ ရေး ကိုလည်း ဂရုစိုက်စဉ်၊ လုံး လုပ် ဆောင်လာကြ၏ ။
 အ နေအတိုင်အဝေး အ သောက်များ ဆင်ခြင်လာ၏။ ကိုယ်လက်လှုပ် ရွား ကမ်း
 မှုများ အနည်း နှင့်အများ ဂရုဖြု လုပ်လာကြ၏။ ရော ဂါယမဂ္ဂါတင်ကာတွယ်
 ရန် နှင့်ရပ်ရွာကျန်း မာ ရေး ကောင်း လာ ရန်ခု ပေါင်း စဉ်၊ လုံး ကြိုးစား
 လာကြ၏။ ရိုး ရာ ယေး ပီး တို များ အဝေး ခေတ်မှီ ယေး ဝန်း နှင့်ကျန်း
 မာ ရေး အမှုထမ်း များ တိုင်း ခွဲအား ကိုး လာကြ၏။ ကျန်း မာ ရေး ဝန်
 ထမ်း များ ကလည်း အဘိဓာရား ရှိစွာ ဖြင့်၊ ရပ်ရွာ နှင့်စဉ်၊ လုံး လျက် ပိုမို
 လုပ် ဆောင်လာကြ၏။ ဥပမာ - ယခင်ကသာ၊ ဖိုး ဆရာ မတိုအား ဖြုဖြုင်းနည်း
 ။ ဆရာ မကလည်း ဂရု စိုက်မှု နည်း ခဲ့၏။ ဆရာ မှု ရ-လ-က မှဉ်း စီး ရှိ၊
 ကျန်း မာ ရေး အသိပညာအရ၊ သား မှု ဆရာမကို မိခင်တိုင်း အား ဖြုရန်

ထိုအပင် ချိန်၌ ဟောပြောပေး နေကြောင်း ထိုအတူ ဆရာမ ကလည်း ဂရုတစိုက်
ပြုစောင့်ရှောက် ချစ်မြတ်နိုးစွာ နှစ်စဉ် နှစ်စဉ် ပေးပို့ ချစ်မြတ်နိုးစွာ ပေးပို့ ချစ်မြတ်နိုးစွာ
အဖျား အနာ များ ကိုပါဝင်စေရန် ကုသပေး နေကြောင်း ပေးပို့ ချစ်မြတ်နိုးစွာ

ကျန်းမာရေး အခြေအနေ များတွင်၊ ၁၉၆၂

ရုရှားပြည်ထောင်စု အစိုးရက ၁၀ ဝင်လောက် ဖြစ် ကြောင်း ဖြစ်ပြီး ဖြစ်ပြီး ဖြစ်ပြီး ဖြစ်ပြီး ဖြစ်ပြီး
လောကီလောကီ ယခု အချိန်တွင် ငင်း ချိန်၏ ဖြစ် ရေး ဝင် ရှေ့ပြောင်း ဘော်ဒါ
၍ အထူးကောင်း ဖွဲ့ နေရာ၊ ရပ်ရွာတွင် ရောဂါကင်းစင် ဖြစ်၊ လက်တစ်
လျှင် ၂ ဦး ဝန်ထမ်း ဘေးထိုး နေကြောင်း ငင်း ချိန်ကလည်း ၊ လူကြီး နာကြင်
ငင်း ၊ ကလေး များ ပွားစေ ဖြစ် ရောဂါဖြစ် ငင်း ၊ အနည်း အပါး ယေ ချိန်
မှသာ ရှိတော့၏။

ကျန်းမာရေး ပေး ချိန်ကလေးများ များ၊ အား၊ အား

ရရှိ နေသော ဘေးထိုး ချိန်ကလေး အစိုးရက ကို ပေး ချိန်ကလေး ချိန်ကလေး
ရန်၊ ကျန်းမာရေး ဖွဲ့ နှစ်၊ အစားအသောက် ဖွဲ့ နှစ် ဘေးထိုး ပေး ပြီး ၊
ပညာ ပေး ချိန်ကလေး၊ ရပ်ရွာကလေး ချိန်ကလေး ချိန်ကလေး ချိန်ကလေး
လျင်ကျန်းမာရေး ဖြစ် ကောင်း မွန်လာ ချိန်ကလေး၊ ကလေး များ အဖေ
အဖေ ရောဂါ ရောဂါကလေးကလေး ၊ ကျန်းမာရေး ဖွဲ့ နှစ် ၊ ထို ရောဂါကလေး
ရန်ဖြစ်ပေသော ပေး ၊ ဆေး ပေး လျက် ဖြစ် များ ကလေး၊ ဂရုပြု ဆောင်
ရွက်လျှင် ပိုမို ကောင်း ဖွဲ့ နှစ် ချိန်ကလေး ဝမ်းကိုက် ရောဂါကလေး ကြုံကြုံ
ကွယ်ပစ်ပါသည်။ ရှစ် ဆ ရှေ့ပြောင်း အဖျား ပိုင်း ရှိ ၊ ချိန်ကလေး လုံးဝ
မရှိသေး ချိန်ကလေး ချိန်ကလေး ထိုအပင် နေသော ချိန် ၆ -လုံးတွင် အိမ်ထာများ
ထား ပြီး၊ ပိုမို ဆန့် ရှင်းစွာ နေထိုင် ချိန်ကလေး ချိန်ကလေး ရပ်ရွာ လူလတ်

ဝိုင်း ၏ အား တစား လှုပ်ရှား ဖြစ်ထွက်၊ အား တစား ပစ္စည်း နှင့် တစား ထွင်း၊ နည်း နေသေး ရာ၊ ဘက်ဆိုင်ရာ မှတညီ ဆောင်ရွက် ပေး သင့် ၏။ ဥပမာ- ယခု သောလုံး၊ ထွင်း မပျံ သေး ရှိ၊ ထွင်း တခုတိုရပ် ရွာ နှင့် ဘက်ဆိုင်ရာ တို့ပူး ပေါင်း ညှိနှိုင်း လွှတ်ဖြုတ် ပေး သင့်ပါသည်။

ပညာ ရေး တပုဒ် ။

ပညာ ရေး အခြေအနေများ၊ ထွင် ၁၉၆၂ ခုနှစ်မတိုင်မှီ အရ၊ ၁၉၅၃ ခုနှစ်ရွာ ဟောင်း ထွင် နေစဉ်က၊ အရင်း ရှင်စီး မှီး ရေး ဝံနစ်အရ၊ ဝန်ရင်အရင်း ရှင်မြစ်လာ ရေး အထက်၊ ငွေတိုသားဆိကထား ရွာ ဖွဲ့ပြီး ၏ နေကြခြင်း၊ ကြောင့်၊ ပညာ ရေး တိုတိုလား အား ပေး ဖူး၊ အထူး နည်း ပါ၊ ခဲ့ ပေသည်။ ၎င်း တို့အမြင်အရ၊ ပညာ ရှိရန် မလို၊ ငွေ ကြေး ဥစ္စာ ပစ္စည်း ရှိရန် ဘာတိုသည်တု ခွဲခြံယူဆ နေ ခဲ့ကြ၏။ မိမိတို့ မိမိတို့ မလာ ဝေ လေထုံး ဝံအရ၊ ဝေ ရေး တစ်ဖက်တစ် ဝေ ရန် ဘာ ရည် ရွယ်လှ၏။ လောကုတ္တရာ ဝါ ပေတိုသားဘုန်း၊ တော်ကြီး၊ ကျောင်း၊ ခွဲ ဘင်ကြား၊ လေ့ရှိကြ၏။ ခေတ် ပညာ သင် ဘုရား နေဖြင့်အထူး နည်း ပါ၊ ခဲ့ ပေသည်။ တရွာလုံး ထွင် အစိုး ရစေသင် ကျောင်း၊ ပွဲ "ရ" တန်း အောင်မြင်သူ ဝ ညီ၊ ဝန်သား ရှိ ခဲ့၏။ ဤထွင် အချို့မှာ ပညာတိုလုံး ဝ မသင်ဖြစ် ခဲ့ သော ကြောင့်၊ ဝေ မတတ် ဘု များ၊ ပင်ရှိ ခဲ့ ပေသည်။ (ဝေလုံး ဝ မတတ်ဘုအသက် ၄၀ ဝန်ရှိ၊ လူ ၉၀ ဝန်အား ၁၉၅၀ ခုနှစ်တွင်၊ အ နှုံး လုံး ပညာ ရေးစီ မံ ကိန်းဖြင့်၊ သင်ကြား ပေး ခဲ့ရ၏။) ထို့ ဖြင့် ၁၉၅၄ ခုနှစ် တွင် ရွာ သစ်နို့ ပြောင်း၊ ရွှေ ရောက်လာ သော်လည်း ၊ ပညာ ရေး နှင့်

စံထု သက်မှာ ယခင်အတိုင်း၊ ပင်ဖြစ် နေရာ ၁၉၅၈ ခုနှစ်အထိပင်ဖြစ်
 ပေသော်။ ၁၉၅၈ ခုနှစ်ထွင်တား၊ ၎င်း ယောဒြိယား၊ အဋ္ဌိကဝတ်ဆုံးရှုံး
 ဖြစ်၊ ယာ မြေများ၊ ကိုအစိုး၊ ရေမြစ်ကြီးဖြူလှုပ်ရန်အထက် ပေး၊ ကိုက်ရခြင်း၊
 စသည့်ဆုံးရှုံးမှုများ၊ ကြောင့်၊ ၎င်း၊ တိုက်စီး၊ မြို့၊ ရေး၊ မှာ ပိုမိုနိမ့်ကျစေ
 ရန်၊ တို့ဖြင့် ခြေခံစိုက်ပျိုး ရေး၊ ခြံ၌ အဖျားပေး၊ နိမ့်ရန်၊ နေရာ ကောင်း၊
 လခ ကောင်း၊ ရရန်အထက် ပညာအင်အားကိုအပ် ကြောင်း၊ သိမြင်လာကြ၍
 က ကြောင်း၊ ၎င်း၊ တိုက်စီး၊ မြို့၊ ရေး၊ လက်ရက်ခြေဥယျာဉ်များ၊ ဆုံးရှုံးနည်း၊
 ပါး လာသည့်အလျောက် ပညာသင်ကြား အစိုး၊ ရဝန်ထမ်း၊ လုပ်ရန်ရည်ရွယ်
 လျက်ပညာသင်ရန်အာရုံပြုလာကြ၏။ ဤထွင်လည်း အဋ္ဌိယောသုများ၊ လိမ့်
 သာ ပညာသင်ရန် အာရုံရှိကြ ပေသေးသော်။ ဝှောင် လူအများ၊ ၃ မှာ
 တား၊ အမှဲ့၊ နေဆဲဖြစ် နေသေး၏။ ထိုအတိုင်း ၁၉၆၂ ခုနှစ်အရောက်
 ရှိလာ ရှိပေသော်။

၁၉၆၂ ခုနှစ်ထွင်တား၊ ကော်လံဘို ရေး၊ ကောင်းစီ
 တက်လာလျက်၊ တိုင်း၊ ပြည်စံစီး၊ မြို့၊ ရေး၊ လှမှု ရေး များ၊ ကြောင်း၊ လိုလာ
 သည့်အလျောက်၊ ပညာ ရေး မှာလည်း ဆိုရှယ်လစ်ပညာ ရေး ဝန်ဆောင်မှု၊
 တိုင်း၊ ပြည်အထက်အထောက်အကူပြု စေမည်။ ပညာ ရေး ဝန်ဆောင်မှုစင်စစ်
 အထည်ဖော် ပေး လာရန်။ ဤထွင်သည့် ပေါက်ရွာ နေသူများ၊ ကြား၊ အရင်း၊
 ရှင်စီး၊ မြို့၊ ရေး ဝန်ဆောင်မှုကိုအားကိုး၊ ကိုက်သည့်နှစ်အဖွဲ့၊ ဆိုရှယ်လစ်စီး၊ မြို့
 ရေး ဝန်ဆောင်မှု၊ ကိစ္စ၊ ဥပမာ၊ စွမ်း၊ အား၊ အလိုက်ခံစား၊ ဝှင်၊ ပိုမိုစွမ်းထက်မှု
 လမ်း၊ စဉ်ကိုသိရှိလာကြ၊ တိုင်း၊ ပြည်အထက်အလုပ်အကိုင် ပြုနိုင်မည့်ပညာ
 ရေး ကိုအား ပေး လာ ရှိ ပေ သော်။ ထိုနေ့က ၁၉၆၈ ခုနှစ်ထွင်

ငင်း နှိပ်စား ဖွဲ့ ရေး ဂုဏ်ရည် ၊ နှစ် ပျော့ခြေ များ နှိပ်စား ကောစီမံကိန်း
နှင်ကြက် ငွေခက် ကော စံဆန္ဒအတွက် ထိုအပ် ရက်အရ ၊ ရုံး ဝ ဖက်စီမံ ကိုယ်
သော အခါထွက်ကား ၊ ငင်း နှိပ်စား ဖွဲ့ ရေး ဂုဏ်ရည် များ ပွားလုံး ဝ နှင်
ထွက်လိုက်ရပြီ ၊ ယခင်ကြမ်း ကျန် နေ သော အရင်း ဂွင် စိတ်ဝါစာ များ ကိုပို
လုံး ဝ နှင် ထွက်လိုက်ရပြီ ၊ ဆို ဂွယ်လက်စီး ပွဲ ရေး ဝ နှင် နှင်အညှိ ၊ ဝိမိ အ
ထွက် နှင်လိုစား ပြည်အထွက်အလုပ်အ ထွေး ဖြန့်ခွဲ ရန် ဆို ဂွယ်လက်စီးပညာ ရေး
စံ နှင်အထွင်း ဆိုး စီစီစဉ်နာ ၊ ဘဝိ များ အား ပိုထွက်စား ပေး ဂုဏ်
အစွမ်း ထုတ်ကြီး ဝ ခာ ဝေ သို့ ပေ ဘည့် ၊ ထိုအဖြစ် ငင်း နှိပ်စား ဖွဲ့ ရေး နိုင် ရ်
ကျ နေ သော ဘုံလည်း ၊ ပညာ ရေး အား ပေး မျှ နှင်ပညာ ရေး စံထုတ်စား ဝ ခာ
ပုပုအထူး တိုး တက်လာ သို့ ပေ ဘည့် ၊ ထို့ ကြောင့် ဂွင် သို့ ဝ တန်း ကျောင်းအ
နေဖြင့်လည်း ၊ နှစ်စဉ် အောင်ချက် ကောင်း လာလျက် ၁၉၇၁-၇၂ ခုနှစ်
ထွက် တန်ဖိုး ထွက် အောင်ကြီး ၊ ပိန်း တ လေး တ ဦး ပွားမြန်မာစာ ဂုဏ်ထူး
ရ သဖြင့် ၊ ကျောက်ပန်း ကောင်း ခြုံနှစ် တခုလုံး အောင်ချက် အ ကောင်းဆုံး
ကုတိုရ်ဂိုဏ်းခေတ် ၊ အလယ်တန်း အထက်တန်း နှင်အညှိ ချိတ်ပညာ ရေး တွင်
လည်း ၊ ထိုဂွာ ဖွဲ့ရမှုများ ၄-၅-ဦး ဝ နှင် ဂိုဏ်းခေတ် ၊ စက်မှု ဒီပလိုမာ
ဆွဲရများ လည်း ဂိုဏ်း ခေတ် ၊ ယခင်က ဝ ခာ ၊ မတတ် သို့ ထု ထုကြီး ၉၀ ဝ နှင်
ပွားလည်း ၊ ၁၉၇၁ ခုနှစ် ၊ ထွက် 'အ ' နှုး လုံး စီမံကိန်း ဖြင့် ၊ ပြီး
ခင်း ဘင်ထုလာရခြင်း ၊ အား လုံး အစုံ ခြောက်ဘွား ကြီး ၊ ဝ ခာ ထိုအင်အား
အထိ ဂွဏ်လောကဆီဖြစ်စေ ၊ ရပ်ရွာ အစုလုံး အ နေ နှင်လည်း ၊ ဘဝမ်း ဝ ခာ ၊
နိုင်ငံ ရေးရခြင်း ၊ ပါတီ အတင်းစဉ် ၊ ဂျာ နှစ်စ ဘည့်ဖြင့် စက် ဂွဏ်လောက များ
အထူး ဝိုဋ် များ ကြား လာ ပေ ဘည့် ။

ပညာ ရေး တစုစု ဣ မြစ်အကြံ ပေး လိုက်ခဲ့ဖူးပါ။ ဝေပ
 ပြု သည်အတိုင်း ၊ ပညာ ရေး ထို လိုလား ဤ ဝေး ဝေး ကြွ ယော်ကြွ ၊ ၎င်း
 တို့၏ ဦး ရေး ဝင် ငွေနှစ် ပါး ဟု ဖြစ်ကြောင်း သိရ ပုံ များ ကို ကျောင်း
 မထား နိုင်ပါ။ မူလတန်း ၊ အလယ်တန်း ၊ အထက်တန်း အထိ သိ နှင့် ကျောင်း
 နှစ်ထား ရသူများ ဖြစ်နေရပါ။ (အသေး စိတ်စာရင်း ကို အခန်း `၄` ထွက်
 ဝေပပြုပြီး) ၎င်း လိုအား ရပ် ဝှာ ဟု မှု ရေး ကော် မတ် နှင့် ပညာ ရေး
 ဝှာ နှစ် တစ် ဝှစ် ၊ အလွယ်တကူ ဖြစ်လျက် ကျောင်း နေ နိုင် ရန် ဆောင်
 ဝှက် ပေး သင့်ပါ သည်။ ဥပမာ - အလယ်တန်း ၊ အထက်တန်း အောင်မြင်၍
 ကျောင်း ထွက် နေရသူများ အား ည စောင့် အမှု ထမ်း ၊ ရ-လ-ကစာ ရေး
 (နှိုမဟုတ်) အစိုး ရအမှု ထမ်း တမျိုး များ ခန့်ထား လျက် ပညာ သင် သင်၏
 ထိုမျှင် ရပ် ဝှာ စာကြည့်တိုက် အဖြစ် ၊ မဂ္ဂ ထွက် ပဏာမ ယောဝိ အဖြစ် ကျောင်း
 အုပ် ဦး ထွန်း မောင် အိမ် ဖွင့် လှူ လုပ် ထား ရပါ။ ၎င်း ကို စာကြည့်တိုက်
 စာမတ်ခန်း အဖြစ် ၊ သို့ ငြား အိမ်စာရုံး နှိုမဟုတ် ကျောင်း ခန်း တခု၊
 နှိုမဟုတ် ဆေး ခန်း အဆောက်အဦး ဖြစ်ခြင်း ကို ဖြစ် စေ၊ ခွဲ၍ အသောက်
 အ ဦး ဖြင့် အနိမ့် အမြင့် လုပ် ပေး လျက် စာအုပ် နှို ဝှံ၊ ပဏာမ ယောဝိ
 ရေး ရာ များ နှင့် သတ်ချိန် သောစာအုပ် စာတမ်း များ ကို ထား ပေး
 သင့်ပါသည်။ ကေလေးစေ၊ ရွှေဆောင်စေ၊ လမ်း ဝှံ ဝှံ စေ အစွဲ များ
 ကို ဝှာ ဝှံ မူလတန်း ကျောင်း ပြုစေ အစွဲ ဝှံ စေ ပေး ထား သင့်ပါသည်။

နိုင်ငံရေး သဘောတရား ကဏ္ဍ။

နိုင်ငံရေး သဘောတရား ကဏ္ဍတွင်၊ ၁၉၆၂ ခု နှစ်မတိုင်မီ အခြေအနေများ အရ၊ ဆဏ္ဍိယ ဖိတ်ခေါ်ခွာ နေသူများ ဆဏ္ဍိယ
 ၁၉၅၃ ခုနှစ်ခွာ နောက်တွင် နေစဉ်က၊ ၎င်းတို့၏ပုံစံ၊ ပုံစံ ရေးပုံ
 စုံမျှအရ၊ ရဲဘော် ဖြူ၊ တွန်မြန်စစ် စသည့်နိုင်ငံရေး အဖွဲ့များ ခိုအောင်း
 အခြေမြှူ နေမှုကြောင့်၊ ၎င်းတို့ထွင် ရဲဘော်ဖြူ၊ တွန်မြန်စစ်၊ မဆပလ၊
 စသည့်နိုင်ငံရေး ပါတီ အသီးသီး ၎င်းတို့အဆ အဖွဲ့အစည်းများ ရော
 ဏှော့ ဖွဲ့စည်း နေခဲ့ပေသည်။ ထို့ကြောင့် ၎င်းတို့ နေများ အနေနှင့်
 လည်း မိမိတို့နှစ်သက်ရာ ပါတီ အမျိုးမျိုး တို့ထုံကြည့်လိုက်ပါ အား ပေး မှုများ
 ဖြစ်ခဲ့ပေ သည်။ (အခန်း ၃ တွင် ဖော်ပြပြီး)၊ ထို့ကြောင့်
 လည်း ၁၉၅၄ ခုနှစ်တွင် တိုင်း မြစ်ကြီးဝင်္ကံပီပြား ရေး အရ၊ ထိုခွာ
 နှစ်အရပ်များ ခိုအောင်း မနေနိုင်ရန်၊ အစိုးရအစီအစဉ်ဖြင့်၊ တစ်ခွာလုံးမှ
 ယခုခွာသစ် နေရာအဖွဲ့အစည်း နေထိုင်ရေး ပေသည်။ အိုရာတွင် ၎င်း
 ဖျော့ဖြူညီညွတ်များ တိုင်း၊ ရဲဘော်၊ ရဲဘော်၊ ရဲဘော်၊ ရဲဘော်၊ ရဲဘော်၊
 မှအား အဖွဲ့များ ကိုရုံး ထုတ်၊ နှံ၊ နေရဆဲဖြစ်ရော၊ ထိုစဉ်က ကိုအစိုး
 လတ် ပြည်သူ့ရဲဘော်၊ တွန်မြန်စစ် စသည့်များ ၎င်းတို့အား လျော်ခွာ
 ရောက် ဖြစ်ဖြစ်လက်၊ ဆဏ္ဍိယ ဖိတ်ခေါ်ခွာအဖွဲ့အစည်း များ နှင့်၊ ဖြူညီ
 များ တွင်ဖြစ် ရွေးအပ်ခံ နေရဆဲဖြစ်၏။ ထို့ပြင် အစိုးရ၏ ဝ-ဆ-ပေး
 တစ်ဦး၊ ဘန့်ဝင်း စသည့်ဖြင့် နိုင်ငံရေး ပါတီ၊ သဘောတရား အဖွဲ့အစည်း
 ထိုခွာသစ်နှင့် ပတ်သက်မိ ရွေးချယ် နေရဆဲဖြစ်ပြီး ၎င်းတို့၏ပုံစံ၊ ပုံစံ
 ဆဏ္ဍိယ ဖိတ်ခေါ်ခွာ အဖွဲ့အစည်း ရုံး မှုများ အတွက်၊

အနည်း၊ နှင်အများ၊ ပါဝင် ဆောင်ရွက် နေကြရမည်ဖြစ်ရ၍၊ ၁၉၆၂ ခုနှစ်
တိုင် ဆောင်ဖြစ် ပေသနည်း။

၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂ ရက်တွင်ကား၊ ဖော်
လှန် ရေး၊ ကောင်စီဧကန် ရောက်လာလျက်၊ ယခင် နိုင်ငံ ရေး ပါတီ အသီး သီး
အား ၊ ချုပ်ငြိမ်း၊ ခေပြိုး ၊ မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်း၊ ခေတ်အဝေး၊ ထိုး တည်
ဆောင်ရွက် ပေသနည်း။ နိုင်ငံတော်လှန် ရေး၊ ကောင်စီသစ်အရင်း၊ ရှင် စီးပွား
ရေး၊ စံနစ်တို့ဖျက်သိမ်း၊ လျက်၊ ဆိုရှယ်လစ်စီး ပွား ရေး၊ စံနစ်ဖြင့်၊ သာယာ
ဝပြော သော ဆိုရှယ်လစ် လောကသစ်အို့ အမြန်ဆုံး ရောက်ရှိ ဆောင်၊ မြန်
မာ့ ဆိုရှယ်လစ်လမ်း၊ ခေတ်အရ ကြီး စား၊ ဖျက်သိမ်း ပေသနည်း။ ဤတွင်ဆဲနစ် ပေါက်
ရွာ နေသူများ၊ အ နေဖြင့်၊ ယခင် နိုင်ငံ ရေး၊ သဘောတရား များ၊ ချုပ်ငြိမ်း
ခေလျက်၊ ခေတ်သစ်၊ စနစ်သစ်၊ သဘောတရား ဖြစ်သည့်၊ မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်
လမ်း၊ ခေတ်သဘောတရား၊ တို့စတင်ကြား၊ သိလေလာ ခံကြ ပေသနည်း။ ထိုဖြင့် ၁၉၆၃
-၆၄ ခုနှစ်တွင် နိုင်ငံ တော်အစိုးရမှ ကောင်စီလက်သမား၊ နေ့ကိုဆဲနစ်
ပေါက်ရွာတွင်ပြုလုပ်ကျင်း ပဲခဲ့ရ၍၊ ဆဲနစ် ပေါက်ရွာ နေသူများ၊ အ နေနှင်၊
အစိုးရ ခေတ်လမ်း၊ ခေတ်သဘောတရား၊ လုပ် ဆောင်ချက်များ၊ ကို၊ မျက်ဝါ၊ ထင်ထင်
သိမြင်လာ ခဲ့ရ ပေသနည်း။ နို့အလျောက်အစိုးရ ခေတ်နာ၊ ရည်မှန်း၊ ချက်
လမ်း၊ ခေတ်တို၊ ဦး လည်မဆုန်ယုံကြည်လာလျက်၊ ပါဝင် ဆောင်ရွက်လာ ခံကြ ပေသနည်း။
ထို့ကြောင့်လည်း ၁၉၆၀ ခုနှစ်တွင်၎င်း၊ တို့၏အရင်း၊ ရှင်လက်ရက်လက်ရင်း
များ၊ ဖြစ်သည့် ငှက် ပျောခြေဥ ယျာဉ်များ၊ တိုလုံး၊ ဝယုတ်သိမ်း၊ လိုက် သော အခါတွင်၊
တုန် ထုပ် ရောက်များ၊ စိတ်နာ ပွများ၊ ပဋိ ခဲ့ ပေ။ ဆိုရှယ်လစ်စီး ပွား ရေး၊ ဝ
နစ် ဆောင်ရွက်၎င်း၊ မှ တိုင်၊ ပြည်အတွက်၊ တတပ်တအား၊ အ ဆောင်ရွက်အကူဖြစ်စေ

မည် ဝိသိသို့ သိစား ပျိုး ရေး လုပ်ငန်း၊ ရွာ ဖွဲ့လုပ်တိုင်းထုတ်လုပ်မှုများကို
 အခား ထိုး လာလုပ်ရိုး၊ သား ခွာကြီး၊ ခား လုပ်တိုင်လာ ချွေ ပေသတ် ။
 အတိတ် တောင်း ထိုမှ မြေ ၁ တထ ၊ ဝိန်း၊ မေ့လျက်စိတ်ပျက် ရှေ့ ဝေနေမှု
 မရှိကြ ဆော့ ပေ။ ဤသို့ မှာဆို ရှယ်လစ်စီး ပျိုး ရေး စံနစ် ဖွဲ့ပြန် မှာဆို
 ရှယ်လစ်လမ်း၊ ခဉ်အ ပေT မည် မှုနား၊ လည်သတ် ဝင်ဖုံကြည့်အား၊ ထားကြောင်း၊
 လိုလား ကြောင်း၊ ထင်ရှား ဖွ ပေသတ်။ ဤသို့ ဖွဲ့ ဆည် ပေါက် ရွာ နေဆု
 များ သည် ပြန် မှာဆို ရှယ်လစ်လမ်း၊ ခဉ်သ ဘောတရား၊ အရ၊ ငှင်း၊ တိုက်
 စီး ပျိုး ရေး ၊ လှမှု ရေး ၊ နိုင်ငံ ရေး သဘောတရား များ ကိုခံယူ၊ ကျစ်
 ခုံး ကြီး စီး လျက်၊ သဘောတရား များ ပိုမိုပြည့်ဝစွာဖြင့်လာ ဆောင်ရွက် ။
 ပါတီလုပ်ငန်း၊ ခဉ်း ခုံး လုပ် ဆောင် မှုအစွဲ စွဲ ကို၊ လူအား ၊ ငွေအားဖြင့် ။
 ဝါဝင် ဆောင် ရွက်တူညီလျက်ရှိ ရာ၊ ယ နေ့ထွင်ပါ တီ လိုလား ဘုများ ၊ ပါတီဝိတ်
 ဆွေများ ၊ အပုံပါတီဝင် များ နှင့်တင်း ပြုစွဲ ပါတီဝင် များ အဆင့်အတိုင်း
 ပင်ရှိ နေ ပေသတ်။ ဤတွင် ယ ဝင်က ငှက် ပျော့ ဥယျာ ဉ်ဖြင့် ၊ ဖြေရှင်း
 သူကြီး များ ဖြစ် ခဲ့အား ပြီး၊ ပြည်သူ့ရဲ ကော် ခေါင်း၊ ဆောင် များ ဖြစ်ခဲ့ သေး
 ဦး ဝင် မေ ဝင်၊ ဦး ဖွ ပေ၊ စေသတ်သို့သတ်အလင်း၊ ဝင်လာပြီး နေခတ်၊
 ယ နှုအချိန်ထွင် ပြန် မှာဆို ရှယ်လစ်လမ်း၊ ခဉ်ပါတီဝင် များ အဖြစ်ဖြင့် ။
 ဆည် ပေါက် ရွာ ပါတီကလပ် ခဉ်း များ တွင် ခေါင်း၊ ဆောင်အဖြစ် တာဝန်ယူ
 လျက်၊ ကက်ကြ ခွာ ခဉ်း ခုံး လုပ် ဆောင်လျက်ရှိ နေ ပေသတ်။

နိုင်ငံ ရေး သဘောတရား၊ ကဏ္ဍတွင် ဣန္ဒြိယကြံ ပေး

လိုသည့် မှာ၊ ပါတီသ ဘောတရား၊ ရေး ရာ များ လိုက်ဝား၊ လေ့လာဖတ်
 ရှုလိုသူ များမှာ၊ ဝေဆုစံ၊ သတင်း ခဉ်၊ လျာ နယ် များ ကိုရှား ပါး စွာ

၄၁၊ ၄၂၊ ၄၃၊ ၄၄၊ ၄၅၊ ၄၆၊ ၄၇၊ ၄၈၊ ၄၉၊ ၅၀၊ ၅၁၊ ၅၂၊ ၅၃၊ ၅၄၊ ၅၅၊ ၅၆၊ ၅၇၊ ၅၈၊ ၅၉၊ ၆၀၊ ၆၁၊ ၆၂၊ ၆၃၊ ၆၄၊ ၆၅၊ ၆၆၊ ၆၇၊ ၆၈၊ ၆၉၊ ၇၀၊ ၇၁၊ ၇၂၊ ၇၃၊ ၇၄၊ ၇၅၊ ၇၆၊ ၇၇၊ ၇၈၊ ၇၉၊ ၈၀၊ ၈၁၊ ၈၂၊ ၈၃၊ ၈၄၊ ၈၅၊ ၈၆၊ ၈၇၊ ၈၈၊ ၈၉၊ ၉၀၊ ၉၁၊ ၉၂၊ ၉၃၊ ၉၄၊ ၉၅၊ ၉၆၊ ၉၇၊ ၉၈၊ ၉၉၊ ၁၀၀။

ဘာသာရေး နှင့် ဗီဒီယို ဖော့ကွန်ရှင်ရှင်များ

ဆည် ဖိတ်စွာ နေသူများ ဘယ်၊ ဘိုး၊ ဘွား၊ ဝတ်ဆင်စား
 တည်းကပင်၊ ဝ နှ ဘာ ဘာ ကို ကို၊ ဖွယ်ယုံကြည် ခဲ့ကြ၏။ ဘိုးသော်
 ၁၉၆၂ ခုနှစ် ပထိုဇိတ်အ ခြေအ နေများ အရ၊ ၁၉၅၃ ခုနှစ် ဝှာဖောင်း
 ထွင် နေဝတ်နှင့်၊ ဝှာဘစ် ရောက်ပြီး ၁၉၆၂ ခုနှစ် အထိ ထွင်၊ အိမ်
 ရေး ဆိုင်ရော ဘုရား၊ ပွဲ၊ အဖွဲ့ပွဲ ဝေ့များ နှင့်၊ ဗီဒီယို ဖော့ကွန်ရှင် ဆောင်
 စွက်မှုများ ကိုဖြုတ်ဆင် နှုတ်ရအောင်၊ အရင်း ရှင်စံနစ်ကြီး စိုး နေချိန် ဖြစ်
 ၍၊ ငွေရှင်အရင်း ရှင်များ က၊ ကစားကစားပြီး ကြီး စိုး လှတ် ဖြုတ် ခဲ့ကြပေ
 ဘဲ။ ဤထွင်၎င်း၊ စိုက် ဘာသာ ရေး ကိုရုံး၊ လုပ်လုပ်၊ ၎င်း၊ ဆိုင်အရင်း
 ရှင်စိုး ပွဲ၊ ရေး ကိုဆ ဝေ့ကစားကစားပြီး၊ စည်း ပွဲ၊ ရန်ရည်ရွယ် လှုပ်ရှား
 ဖြင့်သာ ဖြုတ် လေ့ရှိကြရော၊ အမှန်တကယ်ကုန်ရ ရေး၊ ၎င်း ဝှာ အကျိုး ရှိ

ရေး အထွတ်နည်း ပါး လှ ပေသော်။ အလှမင်္ဂလာ ဆောင်ရွက်မှုများ ထွင်လည်း ၊
 မိမိတို့ထွင် ငွေရှိ၍ ပိုက်ဆံ ပေး ခိုင်း၊ လှိုင်ရသော်။ ဂုဏ်ရွာထွင် မည်သူ့ကိုမျှ ဂု
 စိုက်စ ရာ မလိုစသော်ဖြင့်၊ သဘောထား ပြုလုပ်ခဲ့ကြ၏။ တဦး နှင့်တဦး လည်း
 တုချိန်ရရေးထက်၊ ဂုဏ်တု၊ ဂုဏ်ဖြိုင်သဘော များ ထား၊ ဖွံဖြုလုပ်ခဲ့ခြင်းကြောင့်၊
 ဂုဏ်ရွာခံစဉ်း လုံးညီ ဣတ် ရေး ၊ ဖိုင်း ပင်း တုညီ ရေး စသော်များ အနည်း
 နှင့်အများ ပျက်ပြား ခဲ့ရလေသော်။ ရွာဦး ဆုန်း တော်ကြီး များ နှင့်ဂုဏ်
 ရွာလှကြီး များ မှာလည်း ၊ အများ အား ဖြင့်အဖျက်၊ ငွေရွှင်၊ အရင်းရွှင်၊
 ခံစိတ်ကြိုက်သာလိုက်ပါ ဆောင်ရွက်ခဲ့သော်များ လေသော်။

၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ နောက်ပိုင်း ထွင်ကား ၊ တော်လှန်ရေး
 ဆောင်စီတော်လာပြီး ၊ အရင်း ရှင်စီး ပွား ရေး ခံနစ်တို့ပျက်စီး လိုက်ရ၍ ၊
 အရင်းရှင် များ အနေနှင်လည်း ၊ ခေါင်း မဆောင်ရဲ တော့၏။ ဝတ်ရှိုးလာ
 လျက်၊ ဘာသာ ရေး နှင့် မိရိုး ပလာယုံကြွခဲ့မှု ချိန်ရ၍ ၊ လုပ်ဆောင်မှုများ
 တို့တ ဖြည်း ဖြည်း ဂုဏ်ရွာ နှင့်ညီရှင် ပေါင်း စည်း လုပ်လာကြ ပေသော်။

၁၉၆၈ ခုနှစ်ထွင် ပု ပွား ဆောင်သစ် စောမြေရ ရေး စီမံကိန်း နှင့်ကြိုက်ခေါက်
 ဆောင်သစ်ကိန်း သိမ်း ရေး လိုအပ်ချက်အရ ၊ ငှက်ပျောခြံများ တိုလုံး ဝ ဖျက်
 သိမ်း လိုက်ရ၍ ၊ ခြံရွှင်များ မှာအစိစိး ပွား ရေး ဝင် ငွေ၊ အရင်း လက်ရက်
 များ မရှိ တော့၏။ လက်လုပ်၊ လက်စား ဘဝများ နှို ရောက်ရှိလာရ၍ ၊ တစ္ဆာ
 လုံး ထွင်သာထုညီမှုသဘော နှင့် ဖြစ်သွား ပြီး ၊ ဘာသာ ရေး နှင့်၊ ပိုင်း ရာစလေ
 ထုံး ခံ ဆောင်ရွက်မှုများ ထွင်လည်း မျှတစွာ ပါဝင်လျက်၊ စည်း လုံး လုပ်ဆောင်
 လာ ခဲ့ကြ ပေသော်။ ၂၀၀၁ - အလှူအတန်း များ ထွင် ယခင်က ကဲ့သို့တဦး တလျှောက်
 တည်း စလှူတော့၏။ ဆွေမျိုး သား ခင်း ဖြစ်စေ၊ နီး ဝတ်ရသဖြင့် စေရ ပေါင်း

လက်၊ မနက်ချင်း ပြီး နှိမတုတ် နေချင်း ပြီး အလှများ၊ ကိုဖြူတုတ်
 လာကြ ပေသည့်။ ထိုနှိုအား ဖြင့် ဘာသာ ရေး နှင့်စီပိုး ဖလာဝ လေထုံး ခံ
 များ ကို ယုံကြည် ဆောင်ရွက်မှုများ၊ ဖွဲ့စည်း နှင့်တည်း ဂုဏ်တုဂုဏ်ပြုပီပကာ
 ထန့်ဖြူမှုများ နည်း ပါး လာလျက်၊ အစိတလိုရင်း ရည်ရွယ်ချက်များ၊ နှိုသာစို
 ဝိယ ရောက်ဖြည့်စုံ အောင် ၊ ၎င်း ထို့ရှိစီး ပွဲ ရေး အခြေအနေအလိုက်စည်စိုး
 ဆောင်ရွက်လျက်ရှိကြ ပေသည့်။ ထို့ကြောင့်၊ ဣန္ဒြိယ နေဖြင့်၊ တစ်ဖြည့်အကြိ
 ပေး ရန် အစိတလိုအစိတ်ချက်များ၊ ဟု၍မရှိ လောက အောင်ပင်ပြည့်စုံ ကောင်း
 မှန်လျက်ရှိပါသည်။

တရား ဥပဒေကဏ္ဍ။

တရား ဥပဒေ ရေး ရာများ ဖွဲ့စည်း ၊ ၁၉၆၂ ခု
 နှစ်ပထိုက်စီပို့ အခြေအနေများ၊ အရ၊ ဆည် ပေါက်ရွာ နေမှုများ သည် ၊
 ၁၉၅၃ ခုနှစ် ဆည် ပေါက်ရွာ ဟောင်း၊ ဖွဲ့စည်း နေစဉ်က စီး ပွဲ ရေး မှာ
 အထူး ကောင်း မှန် နေပြီး ၊ နိုင်ငံ ရေး ပါတီအစိုးရ များ ဖြစ်သည့် ပြည်
 သူရဲအင်္ဂါ၊ ဖွဲ့စည်းမှု၊ ဖ-ဆ-မ-လ-၊ စသည့်အလျဉ်း သင့်သလို ဝင်
 ရောက်ပြီး စိုး နေခဲ့ ပေသည့်။ ထို့ကြောင့် ၎င်း စိုက်တရား ဥပဒေနှင့်
 တရား စီရင် ရေး မှာလည်း ၊ ငွေရွက်အရင်း ရွက်များ နှင့်၊ နိုင်ငံ ရေး
 ပါတီဗြဟ္မာအစိုးရ ၊ ဗြဟ္မစိုက်ရက်ချစ်ချစ် ရေး ဝန်ထမ်း အစိုးရ ၊ စိုက် ဗြဟ္မာ
 အာဏာ များ ဖွဲ့စည်း စိုး ခြင်း ခံရပြီး ၊ တရား ဥပဒေ ကို စီစဉ်အလိုရှိသလို
 ဆွဲယူစီရင်ခဲ့ခြင်း ၊ အက်လိုက်ခဲ့ခြင်း များ ဖြစ်သော ပြီး လျက်၊ တရားဥပဒေ
 မှာလက်ကိုင် ဒုက္ခစရာသဘာဝဖြစ် နေခဲ့ ပေသည့်။ တရား ဥပဒေစိုးမိုးရေး

ထုသည့်မရှိသလောက်ပင်ဖြစ်၏။ ၁၉၅၄ ခုနှစ်ထွင်ကား ၊ ဂွာသစ်အို
 ရွှေမြောင်း၊ ကာရလက်၊ ၁၉၅၈ ခုနှစ်ထွင် အချို့သောဥယျာဉ် ခြံ
 များ မှာ၊ သစ်တောမြေရေ၊ စီမံကိန်း၊ အထွတ်ပယ်ဖျက်ခံရခြင်းနှင့် ၈
 ဖြစ် ချိတ်ပိတ် ရေး ခြံအထွတ် ယာ ခြေများ ၊ ထန်း၊ တောများ၊ ဆုံး ရွှံ့ရ
 ခြင်း ထို့ကြောင့်၊ ၄ ငါး ထို့စီး ပျိုး ရေး မှာတူသင်း ကာသစ်နှင်အ မှု ၊
 အရင်း၊ ဂွင်ခံချက်စွယ်မှုများလည်းနည်းပါး လာ ခဲ့၏။ ထိုအထု ဂွာသစ်ရောက်
 လာသဖြင့်၊ ယခင်က နိုင်ငံ ရေး ပါတိအား၊ ဘီးခံ ထွင်း စိုး ချက်စွယ်မှု များ
 မှ၊ အနည်း၊ ငယ်ကင်း ဝေး လာ ခဲ့၏။ အိုသော ဗေဒပညာ၊ တစ်ခြံ၊ သန့်
 ဂွင်း စသည့်ပါတိများ နှင့်၊ ဖြူချိတ် ရေစီချပ်ချပ် ရေး များခံ ထွင်း စိုး မှ
 များ ကီး ၊ တရား၊ ဥပဒေအပေါ်ထွင်ဖို့ နေဆဲဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ဆည်
 ပေါက်ဂွာ နေဆဲထိုက် တရား၊ ဥပဒေမှာ၊ ယခင် ၁၉၅၃ ခုနှစ် မှ
 အခြေအနေများ နီး ပါး မှုပင်၊ ထိမ်း ထိုင် နေဆဲဖြစ် ပေသည်။ ထိုအိုသော
 အခြေအနေဖြစ်သက်လက် လျှောက်လာ ခဲ့ရော၊ ၁၉၆၂ ခုနှစ်အထိပင် ဖြစ်
 ပေသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း ၁၉၆၂ ခုနှစ်မတိုင်မီထွင်၊ ဆည် ပေါက်ဂွာ
 နေဆဲများ၊ ဥတရား၊ မမှ၊ ရာဇဝတ်မှုများ မှာ တနှစ်လျင် ၅ မှုခန့်
 ဖြိုလက်၊ လူသတ်မှုအထိပင်ဖြစ်ပျိုး ခဲ့သူး လေသည်။ ၁၉၆၂ ခုနှစ် နောက်ပိုင်း
 ထွင်ကား ၊ တော်လှန် ရေး ကောင်စီတက်လာက၊ ခေတ်တောင်း စံနစ် ဟောင်း
 များ ကိုပယ်ဖျက်ပြီး ၊ ဆိုဂွယ်လစ်စီး ပျိုး ရေး စံနစ်၊ ဆိုဂွယ်လစ်ဒီမိုကရေစီ
 ချုပ်ချုပ် ရေး စံနစ်များ ထိုအခါ၊ ထိုး ချိတ်ကလာရော၊ တရား၊ ဥပဒေမှာ
 လည်း ၊ ဆိုဂွယ်လစ်တရား၊ ဥပဒေ တနည်း အား ဖြင့်၊ ပြည်ပူတရား၊ ဥပဒေ
 ဖြစ်လာ ခဲ့ ပေသည်။ ဤထွင် ယခင် ၁၉၆၂ ခုနှစ်မတိုင်မီက၊ ချက်စွယ် စိုး

စိုး ခံ ချေ ယောဓာရား ဥပဒေ နှင့် တရား စီရင် ရေး များ မရှိ တော့ဘဲ၊
 ပြည်သူ့တရား ကို ပြည်သူ့စီရင် ယော၊ ပြည်သူ့တရား ဥပဒေ ဖြစ်လာ ခဲ့ ပေသည်။
 ထိုအတူ ဆည် ပေါက် ဝှာ နေသူတို့၏ တရား ဥပဒေ နှင့် တရား စီရင် ရေး ဆည်
 လည်း ခေတ် ခံ နှစ် နှင် အညီ၊ ရပ် ဝှာ ပြည်သူ များ ရွေး ချယ် တင် မြှောက် ထား
 သည်။ ကိုယ် တို့ ဇွယ် ပြည်သူ့တရား သူကြီး များ၊ ရ ပေါင်း လက် ညှိ နှိုင်း၊ သုံး ဖြတ် ပေး
 ခြင်း ဖြင့်၊ တရား ဥပဒေ ၏ ဖြစ်ပွား နှစ် နှင် မှု အနှစ် ဘာ ရ များ ၊ ရုပ် လုံး ပေ T
 ထင် ဝှာ၊ လာ ပေသည်။ ပြစ် မှု များ မဖြစ် ပြီး ရ နှိ ကြို တင် တာ ထွယ် မှု များ ထွင်
 လည်း ပြည်သူ့တရား သူကြီး ရပ် ဝှာ လူကြီး များ ။ ရပ် ဝှာ ထွင် တရား ဥပ
 ဒေ ပညာ ပေး ပြီး စည်း ခုံး ထွတ် လက် ရှိ ပေသည်။ ထို ဤ ဝှာ လည်း ယခု ဆ
 ခါ တွင် အဖျက် ဝှာ မရှိ ယ လောက် ပင် နည်း ပါး လှ ပေသည်။ ရပ် ဝှာ ထွင် တ
 ရား ဥပဒေ စိုး စိုး ရေး မှာ လည်း ဝီစီ ပြင် ပြင် ရှိ လာ ခဲ့ ရ ပေသည်။

အဖြစ် ၏ ဆည် ပေါက် ဝှာ နေသူတို့၏ တရား ဥပဒေ
 ရေး ရာ ထွင် တို့ ၊ အကြံ ပေး ထပ် ဖြည့် ရန် ပင် မလို လောက် အောင်၊ တရား
 ဖြစ် ကောင်း မှန် လက်၊ လမ်း စဉ် နှင် အညီ ရှေ့ ဆက် လက် ချိတ် လက် ရှိ ပေ သည်။

အချုပ်အား ဖြင့်၊ ဆည် ပေါက် ဝှာ နေသူတို့၏ ၊
 ၁၉၅၃ ခု နှစ် မှ ၁၉၇၃ ခု နှစ် အထိ၊ လူ များ ရေး အ ခြေ အ နေ များ အိ
 လုံး ကို၊ ယင်း တို့၏ စီး ပွား ရေး နှင့် ယှဉ် ဆွဲ လက် သုံး ဘဝ မြေ ခို ပါ သည်။ ၁၉၅၃
 ခု နှစ် ဝှာ ဟောင်း တွင် နေ စဉ် က၊ ယင်း တို့၏ စီး ပွား ရေး မှာ အ ထူး
 ကောင်း မှန် လက်၊ ပ ဒေ ယာ ပင် ခူး စား ရ ယော စီး ပွား ရေး ခံ နှစ်
 တို့ ဖြင့်၊ အရင်း ဝှင် စီး ပွား ရေး ခံ နှစ် အရ၊ ဖုလုံ ကြယ် ဝ နေ ကြ ယော် လည်း ။

ဣစ္စရော ဣဇ်ကာ၊ အရင်း၊ ဝှင် များ၊ တပီစီထိုအတွက်သာ၊ ဩဇာ၊ ဣဇ်
 ဝှင်ခြင်း၊ များ၊ ဣာဇ်၊ တစ္စာလုံး၊ နှင်စော ဘော် စီး ပွါး ရော၊ ပြည့် နုံ
 ဘလောက်၊ ဣစ္စရော၊ နိုင်ရာဇာဇ် ပြည့်နုံထိုး တက်မှုပင်ပိုင်ပေ၊ အရင်း၊
 ဝှင် များ၊ ဩဇ်သိုင်း၊ ပာန ဝင်မှုဣာဇ်တစ္စာလုံး၊ ဣစ္စရော၊ နိုင်ရာဇာဇ်
 ဝှင်လည်း၊ စိတ်ဝမ်း၊ ဣဇ်လက်၊ ဝှ်း လုံး၊ ဆောင်ဝှင်မှု များ၊ များ၊ ဣာ
 နည်း၊ နေပေသည်း၊ ထိုနောက် ၁၉၅၄ ခုနှစ်တွင် တိုင်း၊ ပြည် ဩဇ်
 ဝင်ပီပြာ၊ ရော၊ ထို အပ် ချက် အရ၊ အစဉ် ပေါက်ရွာသစ်အဖြစ်၊ ရွှေ
 လာဩရာ၊ နှီး နိုင် များ၊ နှီး ဝှ်း ဩဇ်၊ ဝှင် များ၊ ဥယျာဉ်ခြံများ၊ အစ
 မူလပိုင်ပိုင် များ၊ မှသာ၊ ဝှင်ထုစော၊ နှီး ရပြီ၊ ထိုး ချဲ့ ထုတ်ထိုင် ဝှင် ပရ
 ဩဇ်၊ စသည့်အစား ဝှ်း မှုအနည်း၊ အကျဉ်း ဝှ်းစစ်၊ ၁၉၅၀ ခုနှစ် တွင်
 မူသစ် စောပြုရ ရော၊ စိမ်းစိန်၊ အရ၊ ပုပ္ပါး ဆောင် ပေ၇ မှ ဝှင် များ
 ဩဇ်များ၊ အချို့ အဝက် မှုတ်သိမ်း နံရခြင်း၊ စပြစ်စိုက်ထိုး ရော၊ ဩဇ်ထုတ်
 ယာ မြေ များ၊ ဝှ်း စေ ပေး လိုက်ရခြင်း၊ ထန်း၊ စောများ၊ ပိဝင် ဝှင်ထုတ်
 နံရခြင်း၊ စသည့်အစား ဣာဇ်၊ စီး ပွါး ရော၊ မှာ နိုင်ထုလော ဝှင် ပေသည်း၊ ဤ
 တွင် ၎င်း၊ ထိုစံအရင်း၊ ဝှင် စိတ်ဝါတ် နှင်အစား၊ ဣစ္စရော၊ မှာလည်း၊ ယခင်အ
 တိုင်း၊ နိုင်ထုထု၊ ဝှ်း လုံး မှုတ်ထုတ်ထုတ်စစ်၊ နိုင်ထုထု ၎င်း၊ ထိုစီး ပွါး ရော၊
 ဣစ္စရော၊ အခြေအနေများ၊ မှာ ၊ ၁၉၆၂ ခုနှစ်တိုင် အောင်၊ ယင်း
 အခြေအနေအတိုင်း၊ ပြစ် နေ ပေသည်း။

၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ မတ်လတွင်ကာ၊ စောလှန် ရော
 ကောင်စီ တက်လာပြီး ၊ အရင်း၊ ဝှင်စံနစ်ထို မှုတ်သိမ်း လက် ၊ သိုဝှင်
 လစ်စီး ပွါး ရော၊ စံနစ်ထိုအစား ထိုး လာရာ၊ အစဉ် ပေါက်ရွာ နေအ

များ အနေနှင့်လည်း ၊ ၎င်းတို့၏ပိုး ပွါး ရေး နှင့်လူမှုရေး တို့အတွက် ၊
 သို့ဝှက်လက်ခံယူရက်သဘောတရား မှ များ တို့စတင်ကြား သိလာကြရပေသော်
 တို့အထူး ၊ ယင်း သဘောတရား များ ပိုမိုသိရှိသဘော ပေါက်လာရန်၊ ဤခား
 ရင်း အနည်း နှင့်အများ တို့ကပါ ဆောင်ရွက်ပေးလာကြပေသော် ၊ ဤတွင် ၎င်း
 တို့၏ ပွါး ရေး ဝင်ငွေအခြေအနေနှင့်လူမှုရေး အခြေအနေမှာ ၊ ယခင်
 ၁၉၆၂ ခုနှစ်မတိုင်မီက နှင့်များ ခွာတွာကြား ၊ ထူးကြား လာမှမ
 ရှိသေးပေ၊ အကြောင်းမှာ ယခင်ခေတ်ဟောင်း ခံနစ်ဟောင်း နှင့်
 အပွေအိုး အစွဲများ တို့ကတစ တစ ဖျောက်ဖျက်နေရခြင်း ၊ ခေတ်သစ် ဝ
 နစ်ယစ်တို့စတင်လက်ခံ လေလာ နေရသော ချိန်ဖြစ် နေပေသော် ၊ ထိုချိန်တွင် ၊
 ၁၉၆၄ ခုနှစ်ဝန်အချိန်ထိဖြစ်၏ ၊ ၁၉၆၄ ခုနှစ်တွင်အစိုးရက ဆည်
 ပေါက်ရွာတွင် ဆောင်ရွက်သော ၊ ဤ နှော့စလွယ်စွဲဖြုတ်ရသော ၊ ဤတွင်
 ဆည် ပေါက်ရွာ နေရာများ အနေဖြင့် ၊ အစိုးရ၏လမ်း ဝင်ဝါဒသဘောထား
 ရှေ့လှမ်းစမ်း စဉ်းရည်ရွယ်ချက်လမ်း ကြောင်း ၊ လုပ်ထိုင်ပုံ ဝသော်များ တို့ ၊ အ
 တော် ပြည်စုံရွာ ၊ မုတ်တီး ထင်ထင် ၊ မုတ်မြင်တိုက် ဖွဲ့လေလာ သိရှိလာကြ
 ရ ဖြစ် ၊ အစိုးရ၏လမ်း ဝင်ဝါဒနှင့်အညီ ၊ တွင်နား တိုက်နာ ဆောင်ရွက်
 ရန် ၊ အထူးအား ပြုလုပ် ၊ တဖြည်းဖြည်း ဤခား ဆောင်ရွက်လာရသော ၊ စီး
 ပွါး ရေး အနေဖြင့် ၊ ရုတ်တရက်တိုးတက်မှုနည်း သေးသော်လည်း ၊ လူမှု
 ရေး ဖွင့်ပေး တစ်ပေးလာ နေပေသော် ၊ ထိုနောက် ၁၉၆၈ ခုနှစ်တွင်
 သစ်တော ဖွဲ့ ထောင်ရေး စီမံကိန်း နှင့်ကြက်ပမာန် တောင်ဆည်ရေး ထိန်း
 သိမ်းရေး ထိုအပိုချက်အရ ၊ ၎င်းတို့၏လက်ကျန်စီး ပွါး ရေး လက်မှတ်ဖြစ်
 သော ငှက်ပျော ၊ ဥပျာ ညိုမြို့များ တို့လုံး ဝ မုတ်သိမ်း ဖြစ် ၊ ခံရရ၏ ၊ ဤ
 သော်လည်း ပေါက်ရွာ နေရာများ အနေနှင့်အစိုးရ၏လမ်း ဝင် နှင့်အညီ

တရား ဣန္ဒြေ ဝေပိတ်စံယူပြီး ၊ ဤတစ်မှန်း သိပြီး ဖြစ်၍ ၊ ၎င်း ထိုဆ
 ရင်း ဂွင်လတ်ငုတ် ဥယျာဉ်ခြံများ ထိုထွယ်တော အောင်း ပေ၊ နေကြမ်း မရှိသဲ၊
 ဖိစား၊ စုစား ဝတ်နေရေး အထွတ်၊ အခြား ရရှိရော အလုပ်အတိုင်း၊ တုန်
 ထုပ်ထုပ်ပူများ ထို အထူး ဤ စား လျက် အစား ထိုး လုပ် ဆောင်လာကြရော
 စီး ပွါး ရေး မှာအထူး ပိုမိုကျဆင်း မညွှား ပေ၊ ယခင်အတိုင်း ထိန်းထား
 နိုင်ခဲ့၏ ၊ ဤထွင်လှမှုရေး အနေနှင့်တော ၊ ယခင်အခြေအနေနှင့် ၎င်း၊ စီး
 ပွါး ရေး အခြေအနေနှင့် ၎င်း စာလျင်၊ အထူး ပိုမိုတိုး တက်လာ ကြောင်းတွေ
 ထွင် ပေပြုပြီး ခဲ့သောအခါ ၈၆ နှစ် သတ်ပြုခဲ့ခြင်း များ အရ တွေ့ရှိရ ပေ
 သည်။ ထို့ကြောင့် ဆည် ပေါက်ရွာ နေသူများ ထွင် ၁၉၆၂ ခုနှစ်မတိုင်မီ
 က စီး ပွါး ရေး မှာအရင်း ဂွင်စီး ပွါး ရေး စံနစ်အရ ကောင်းနေသော
 လည်း ၊ လှမှုရေး မှာ၏ ထိုလောကီမကောင်း ခဲ့ပေ။ ထိုနောက် ၁၉၆၂
 ခုနှစ် နောက်ပိုင်း ထွင်မှ ၊ စီး ပွါး ရေး မှာတစ်ခုလုံး မှုတညွှား လျက်၊ ထိုး
 တက်လာ သည်ဟုဆိုနိုင်သေး သော်လည်း ၊ လှမှုရေး အခြေအနေများ ထွင်၏
 များ စွာတိုး တက် ကောင်း ပွန်လာ ခဲ့ပေသည်။ သို့ဖြစ်ရော ဆည် ပေါက် ရွာ
 နေသူများ သည်၊ ပဒေသရာဇ်အရင်း ဂွင်၊ ဝန်ရင်စံနစ်မှလုပ်သား ဖြစ်
 နှုဆိုရှယ်လစ်စံနစ်သို့၊ ထို အုပ်သော ခေတ်စံနစ်နှင့်အညီ သဘောတရား ခံ
 ယူချက်များ စွာဖြင့်၊ ဦး လည်မဆုန်ပါဝင်ဆင်နွှဲလာကြသူများ ဖြစ်ပေသည်။
 ၎င်း ထို့မှာအတိတ် ခေတ် ကောင်း ထိုပြန်လည်တစ်စုံ၊ ပေဝေ ထွေဝေ နေကြမ်း
 လည်း မရှိတော့ ပေ။ ဤသည်ကား လူ့သက်လှပိတ်ဝန်း ကျင် ခေတ်စံနစ်နှင့်
 အညီဖြစ်ပြင် ပြောငါး လဲသင့်လျှင်၊ ပြောငါး လဲရမည်၊ ဤ စား ရမည်၊ သိထွင်
 ကြံဆရမည်ဟု သောသဘောတရား များ ထိုဆည် ပေါက်ရွာ နေသူများ အနေ
 ဖြင့် အခြေစံနား လည်ပြီး ၊ ဤ စား နေကြခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ တထက်တည်း

မှာ ပင်၊ ခေတ် ပြောငါး ဟော်လှန် ရေး၊ ဆိုရှယ်လစ် နေဝိယာယာ
 ဝ ပြော ဘော ဆိုရှယ်လစ် လောကသစ်ဆိုအပြန်သုံး ရောက်ရှိ အောင်စီစီ
 တို့ကိစ္စ၊ ဥာဏ ဝမ်း၊ အား ရှိသမျှ၊ အစိုး ရခိုင်ပြည်သူ ရင်နှင် ကျောပ
 မာ မှား ပေါင်း၍ ဤ စား၊ ချိတ်ရမည်၊ ပန်း၊ တိုင်မ ရောက်မိ ကြား
 ဝတ်ထူး မတ်တူး ကိလေထွင်လည်း၊ ဇေယျရ သော အခက်အခဲများ၊ ကို နှုတ်ရှိ
 ပြင် ရင်စီး ခံလှတ်ဤ စား၊ ကျော်စွား၊ ချိတ်ရမည်ဟု သော ခံယူ ရက်
 များ၊ ဖြင့် ဤ စား၊ ချိတ် နေ နှောငါး၊ ဇေယျရ ပေ သည်၊ ဆိုချိတ်ရ ခ
 ထွင်လည်း၊ (၁) နိုင်ငံအပေါ် သစ္စာ ရှိရန် (၂) နိုင်ငံအတွက် မိမိတို့ကိုယ်
 စွမ်း၊ ဥာဏဝမ်း ရှိသမျှဤ စား၊ အလုပ်လုပ်ရန်၊ (၃) လူသုံး ပစ္စည်း
 များကို အဖြစ် နိုင်သုံး ခြီး ခြံ ခြေတောရန်၊ ဟု သော မှ ၃ ရက်ကို ဦးထိပ်
 ထား လှတ် ဤ စား၊ ချိတ် နေသည့် ဖြစ်ရသ၊ ၎င်း၊ ဆည် ပေါက် ဝှာ
 နေသူတို့အား၊ မြန်မာပြည်၏ ကျန် အခြား အရပ် ဒေသ များ မှ လုပ်
 သား ပြည်သူများ သည် အစုဖွဲ့စံထား လှတ် ဤ စား၊ သင့် နှောငါး၊
 အကြံပြုတိုက်ထွန်း လိုက်ရ ပါသတည်း။ ။

မြေကြား ဘုရား ဝေရမ်း။

စဉ်၊	အမည်၊	အလုပ်အကိုင်၊	နေရပ်၊
<u>အံ့ဆာ ဂေါ် ဘုရား ၊</u>			
၁။	ဦး ဝန်န	ကျောင်း ထိုင်ဘုန်း ဂေါ်ကြီး။	ဆည် ပေါက်ရွာ။
၂။	ဦး ထိဇ္ဇ	။	။
<u>ဣပုဂ္ဂိုလ် ဘုရား ၊</u>			
၁။	ဦး ကံဝ	မြန်မာ ဆေး + ငမာ ခင်ဆရာ ။	ဆည် ပေါက်ရွာ။
၂။	ဦး ကံမင်း	မြန်မာ ဆေး ဆရာ	။
၃။	ဦး ကြစ်	ကျောင်း ဆရာ (ပါဏိတာ ဝန်ခံ)	။
၄။	မောင်ကျော်ဌေး ၊	ခ တန်း ကျောင်း ဘာ	။
၅။	ဦးခင် မောင် ၊	ဘုကြီး ဂေါ် ၊	။
၆။	ဦး ချစ်ရှင် ၊	ဝိဇ္ဇာတိ ဝန်ခံ	။
၇။	ဒေါ်ခင်ကြည် ၊	ဧည့် ဆည် (ပန်း ရောင်း)	။
၈။	ဒေါ် ဇွေး ကြည် ၊	စံပြစ်ခြံ အလုပ်အစ	ညောင် ကံရွာ ။
၉။	ဦး ငွေဆိုင် ၊	ပယောဂကုဆရာ	ဆည် ပေါက်ရွာ ။
၁၀။	ဦး ဦးပု	ဘုကြီး ဂေါ် (ဝေါင်ဘု)	။
၁၁။	ဦး ဥာဏ်ပျို ၊	မဲ ကြော် ၊ မဲ ကျော်လုပ် နန်း ၊ ရွှေ	။
၁၂။	ဒေါ်အိမ်စိမ်း ၊	မိ မိ သူ	။
၁၃။	ဒေါ်တင်ဖြူ ၊	မြန်မာ ဆေး ဆရာ (ပယောဂကု)	။
၁၄။	ဒေါ်တင်ပျို ၊	မိ မိ သူ	။

စဉ်	အမည်	အလုပ်အကိုင်	နေရပ်
၀၅။	ဦး ထွန်း မောင်	အမက ကျောင်း ဆရာ	ဆည် ပေါက်ရွာ
၀၆။	ဦး ထွန်း ဖွတ်	ဝါတ် ဖြေဖြေ ဝါဖြန့်ဖြန့်ရေး မန် နေရာ	ကျောက်ပန်းတောင်း
၀၇။	ဦး မောင်ထွန်း	သမဝါယမအသင်း အထွင်း ရေး ဖွဲ့	ဆည် ပေါက်ရွာ
၀၈။	မ ဇွေး ဖြိုင်း	စိုခို သူ	ညောင်တံရွာ
၀၉။	ဦး နီ	ရမက ဥက္ကဋ္ဌ	ဆည် ပေါက်ရွာ
၂၀။	ဒေါ် မှီး တင်	စိုခိုသူ	အင်း ရေခင်းရွာ
၂၁။	ဦး ဆတင်	ပင်စင်ဝါး ကျောင်း ဆရာ	ဆည် ပေါက်ရွာ
၂၂။	ဦး အစိန်	စောခိုသူ	"
၂၃။	ဦး မောင်ကြီး	စောခိုသူ (ရတန်း လှထွတ်)	"
၂၄။	ဦး မြသင်း	ပြင်စိုသူ အုပ်ချုပ် ရေး ဖွဲ့	"
၂၅။	ဒေါ်ဖြဖြ (ထိ အေ)	အလယ်တန်း ပြသရသမ	"
၂၆။	မောင်မြသိန်း	အလယ်တန်း ကျောင်း သား (ကျောင်းထွတ်)	"
၂၇။	မောင် မောင်ဖွတ်	လေး တန်းကျောင်း သား	"
၂၈။	ဒေါ်ရင်နု	တန်း လက်လှုပ် ငန်း (ဆိုင်သူ)	"
၂၉။	ဦး လှ တင်	မြေယာ တော်စီစီ ဥက္ကဋ္ဌ	"
၃၀။	ဦး လှ ဖေ (အလင်း ဝင်း) သံပဇိတ္တဝါ		"
၃၁။	ဦး ဝိဇယ	တင်း ဝင် မသလ္လာလုပ် ငန်း ဖွင့်	"
၃၂။	ဒေါ်အန်းနု	ကျန်း မာ ရေး ဆရာမ	ပုဂ္ဂိုလ်
၃၃။	ဒေါ်အိန်းသိန်း	သား မှီး ဆရာမ	ဆည် ပေါက်ရွာ

စဉ်

အမည်

အရာဝိသေသ

နေရပ်

၃၄။ မောင်စိန်၊ ဇွန်

ဆန်စား၊ ဟောဝင်း၊ သီး

ဆည် ပေါက်ရွာ

၃၅။ မောင် သိန်း၊ ရွှေ

၃၅။ မောင် သိန်း၊ ဟောဝင်း၊ သီး

ညောင်ကရွာ

၃၆။ ဦး ဆင်း၊ ဤ

၃၆။ (ဝတ်ရွတ်)

ဆည် ပေါက်ရွာ

၃၇။ ဦး ဆင်း၊ သန်း

၃၇။ ဦး ဆင်း၊ ရေး ၅။

ဆင် ရောင်း ရွာ

၃၈။ ဒေါ် အေး၊ စိန်

၃၈။ ဝတ် ရွတ်

ဆည် ပေါက်ရွာ

ကျမ်း ကိုး ဓာရင်း ။

(၁) မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်း စဉ်ပါတီ - - လူ့နှင့်ပတ်ဝန်းကျင်တို့၏အညံ့မညံ့
 သဘောတရား ။

(၂) စီမံကိန်း နှင့်အစွမ်းရေး ဝန်ကြီး ဌာန - ပြည်သူ့ဆိုင်ရင်ခံစား ။
 အဖွဲ့များ (၁၉၅၃ - ၅၄ မှ ၁၉၇၃ - ၇၄ ထိ)

ဓာရင်း ဇယား များ ရရှိသော ဌာနများ ။

(၁) အုပ်ချုပ်ရေး ခိုင်ခံ့ရေးအဖွဲ့အစည်း များ - ကျေးရွာလုံခြုံရေး နှင့်အုပ်ချုပ်
 ရန် ဓာရင်း နှင့်အညံ့ ပေါက်ရွာ၏လူဦးရေ မျှကော်မတီ၊ အညံ့ပေါက်ရွာ
 ဓာရင်း ။

(၂) ဖွဲ့စည်းရေး ဓာရင်း နှင့်အဖွဲ့အစည်း များ ။ အခြေအနေများ ။	ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ၊ အညံ့ပေါက်ရွာ ။
--	--------------------------------------

(၃) အညံ့ပေါက်ရွာ၏ပထဝီအချက်အလက် များ နှင့်အခြေခံအမှတ်အသား ဝါရင်း	အစိုးရစံပြစံနှုန်းအုပ်ချုပ်ရေးရုံး ။ အညံ့ပေါက်ရွာ ။
--	--

(၄) သစ်တောဌာန၊ အမှတ်အသား ဓာရင်း	သစ်တောဌာန အညံ့ပေါက်ရွာ ။
-----------------------------------	--------------------------

(၅) ဝါရင်းစက်၊ ထွက်စက်စခန်း အမှတ်အသား ဓာရင်း	ဝါရင်းစက်နှင့်ထွက်စက်စခန်း အညံ့ပေါက်ရွာ ။
---	--

(၆) ဝါရင်းမြေဩဇာဌာန၊ အမှတ်အသား ဝါရင်း	အစိုးရဝါရင်းမြေဩဇာဖြန့်ဖြူးရေး ဌာန၊ ကျောက်ပန်းတောင်း ဖြူ
---	---

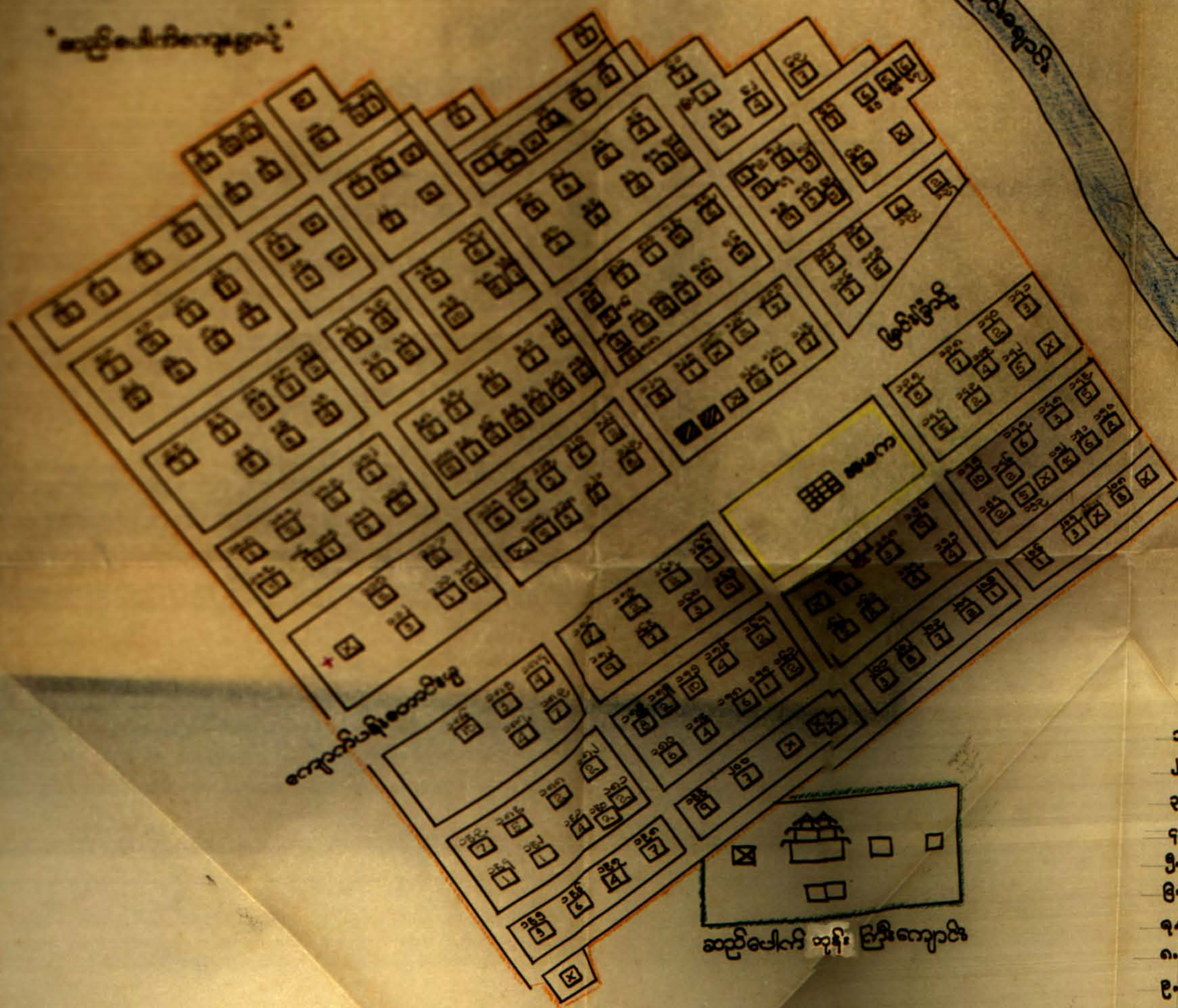
(၇) အညံ့ပေါက်ကျေးရွာနှင့်အညံ့ပေါက် ကျေးရွာအုပ်စု၏ မြေပုံ ။	မြေပုံစာရင်း ဌာန၊ ကျောက်ပန်း တောင်း ဖြူ ။
---	--

မြေပုံအမှတ် (၁)

ဆည်ပေါက်ကျေးရွာ
 ဆည်ပေါက်ကျေးရွာရေညီရဲ့
 ကျောက်ပန်းတောင်မြို့နယ်
 မန္တလေးတိုင်း
 ၁၉၇၃ - ၇၄ ခုနှစ်
 ၃၂ လက်မ - ၁ မိုင်စကေး

ဆည်ပေါက်ကျေးရွာ

ညွှန်ပြချက်

- ၁. ကျေးရွာနယ်နိမိတ် . . . . .
- ၂. အစောကန်စာဦး + လူနေဦးရေ . . . . .
- ၃. ဝတ်ကျောင်း . . . . .
- ၄. ထုန်းတော်ကြီးကျောင်း . . . . .
- ၅. မုလတန်းကျောင်း . . . . .
- ၆. လမ်း . . . . .
- ၇. ကျောင်း . . . . .
- ၈. ကျေးရွာရှိရေမီးခွဲပေါင်း . . . . .
- ၉. ကျေးရွာရှိလူဦးရေပေါင်း . . . . .
- ၁၀. လူမစေ့သခွင်အစောကန်စာဦး . . . . .

N
 စည်ပင်သာယာရေးအဖွဲ့
 ကျေးလက်အဖွဲ့အစည်း
 မန္တလေးတိုင်း
 ၀၉၇၃ - ၇၄ ခုနှစ်
 သုတေသန - ဝိသေသစာရင်း

ကျေးရွာအုပ်စုအတွင်းရှိကျေးရွာများ၏လူဦးရေ

အမှတ်စဉ်	ကျေးရွာအမည်	လူဦးရေ
၁	စိုက်ခင်း	၂၉၅
၂	(၂၇) ထွန်စက်စခန်း	၉၂
၃	အစိုးရကျေးရွာ	၇၀၅
၄	ညောင်ကန်	၅၂၂
၅	စည်ပင်သာယာ	၉၂၂
၆		၂၆၀၄

ညွှန်ပြချက်

- ၁။ ကျေးရွာအုပ်စုနယ်နိမိတ် .. .. .
- ၂။ အစောတင်အစိုးရ+လူဦးရေ 3
- ၃။ ဝတ်ကျောင်း .. .. .
- ၄။ လူအစုအဝေး အစောတင်အစိုးရ .. .. .
- ၅။ မူလတန်းကျောင်း .. .. .
- ၆။ ထွန်စက်စခန်းကျောင်း .. .. .
- ၇။ လမ်း .. .. .
- ၈။ ချောင်း .. .. .
- ၉။ ချေးစိုက်ခြံ .. .. .
- ၁၀။ သစ်တောစိုက်ခင်း .. .. .
- ၁၁။ ငါးမွှေးစက်စခန်း .. .. .
- ၁၂။ (၂၇) ထွန်စက်စခန်း .. .. .

အည်လီကော့၊ ဦးခင်မောင်၏အိမ်။ အနီးကမ်းရှိ-ကျောင်း
 ဝင်း၊ ချန်တကျ အုပ်စုကွဲ ချက်ချင်း ချိတ်လျှော့ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပုံ။

အည်လီကော့၊ ဦးခင်မောင်၊ ချန်တကျ ချိတ်လျှော့ခြင်းကြောင့်
 ဝင်း၊ ချန်တကျ အုပ်စုကွဲ ချက်ချင်း ချိတ်လျှော့ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပုံ။

အည်လီကော့၊ ချန်တကျ ချိတ်လျှော့ခြင်းကြောင့်
 ဝင်း၊ ချန်တကျ အုပ်စုကွဲ ချက်ချင်း ချိတ်လျှော့ခြင်းကြောင့်
 ဝင်း၊ ချန်တကျ အုပ်စုကွဲ ချက်ချင်း ချိတ်လျှော့ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပုံ။

အည်လီကော့၊ ဦးခင်မောင်၊ ချန်တကျ ချိတ်လျှော့ခြင်းကြောင့်
 ဝင်း၊ ချန်တကျ အုပ်စုကွဲ ချက်ချင်း ချိတ်လျှော့ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပုံ။

အည်လီကော့၊ အချင်းချင်း၊ ချန်တကျ ချိတ်လျှော့ခြင်းကြောင့်
 ဝင်း၊ ချန်တကျ အုပ်စုကွဲ ချက်ချင်း ချိတ်လျှော့ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပုံ။